

Utbildning och universitetsforskning

16

Förslag till statsbudget för 2008

Utbildning och universitetsforskning

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	19
2	Lagförslag.....	23
2.1	Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100).....	23
2.2	Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1995:1249) om försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång	24
3	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	25
3.1	Omfattning.....	25
3.2	Utgiftsutveckling	25
4	Utbildningspolitik.....	27
4.1	Omfattning.....	27
4.2	Utgiftsutveckling	32
4.3	Mål	35
4.4	Politikområdets styrmedel m.m.....	35
4.5	Resultatredovisning	37
4.5.1	Svensk utbildning i internationell jämförelse.....	37
4.5.2	Internationell jämförelse av relationen mellan utbildning och arbetsmarknad	42
4.6	Revisionens iakttagelser.....	44
5	Barn- och ungdomsutbildning.....	47
5.1	Resultatredovisning	47
5.1.1	Resultat i den kommunala verksamheten och motsvarande skolformer	47
5.1.2	Resultat av statliga insatser.....	54
5.2	Analys och slutsatser	58
5.2.1	Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg.....	58
5.2.2	Obligatoriska skolan.....	59
5.2.3	Gymnasieskolan	62
5.3	Försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning.....	64
5.4	Förlängd försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång	66

6	Vuxenutbildning.....	69
6.1	Resultatredovisning.....	69
6.1.1	Behörighetsgivande utbildningar.....	69
6.1.2	Eftergymnasial yrkesutbildning.....	71
6.1.3	Integration.....	75
6.1.4	Profilerade kurser, kulturprogram, studiecirklar och annan gruppverksamhet inom folkbildningen.....	76
6.1.5	Stöd till personer med funktionshinder.....	77
6.1.6	Infrastruktur för vuxenutbildning.....	79
6.1.7	Den nationella styrningen.....	80
6.2	Analys och slutsatser.....	80
6.2.1	Sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen.....	80
6.2.2	Behörighetsgivande utbildningar.....	81
6.2.3	Eftergymnasial yrkesutbildning.....	81
6.2.4	Integration.....	82
6.2.5	Profilerade kurser, kulturprogram, studiecirklar och annan gruppverksamhet inom folkbildningen.....	82
6.2.6	Stöd till personer med funktionshinder.....	82
6.2.7	Infrastruktur för vuxenutbildning.....	82
6.2.8	Den nationella styrningen.....	83
7	Universitet och högskolor.....	85
7.1	Resultatredovisning.....	85
7.1.1	Kvalitet.....	85
7.1.2	Grundutbildning.....	86
7.1.3	Prestation och genomströmning.....	89
7.1.4	Rekrytering och tillträde till högre utbildning.....	89
7.1.5	Internationalisering.....	91
7.1.6	Ny utbildnings- och examensstruktur.....	92
7.1.7	Examina inom grundutbildning.....	92
7.1.8	Övergång från utbildning till arbetsmarknad.....	95
7.1.9	Integration.....	96
7.1.10	Forskarutbildning.....	96
7.1.11	Personal och kompetensförsörjning.....	98
7.1.12	Analys och slutsatser.....	98
7.2	Särskilda frågor.....	100
8	Politikens inriktning.....	101
8.1	Kunskap lyfter Sverige.....	101
8.2	En förskola i världsklass.....	103
8.2.1	Barnomsorgspeng.....	103
8.2.2	Ökat pedagogiskt uppdrag i förskolan.....	104
8.2.3	Utbildning och fortbildning för förskollärare.....	104
8.2.4	Allmän förskola till alla barn från tre års ålder.....	104
8.2.5	Öppen förskola.....	104
8.3	Fokus på kunskap i grundskolan.....	105
8.3.1	Tydligare och färre mål.....	105
8.3.2	Tydligare information till föräldrar och elever.....	106
8.3.3	Läsa-skriva-räkna-satsning.....	106
8.4	Den nya gymnasieskolan.....	106
8.4.1	En ny reformerad gymnasieskola.....	107

8.4.2	Frisök till gymnasieskolan oavsett kommun.....	107
8.5	En modern lärlingsutbildning	107
8.5.1	Handledarutbildning förbättrar kvaliteten.....	108
8.5.2	Ett nationellt yrkesutbildningsråd inrättas	108
8.6	Skolformsövergripande frågor	108
8.6.1	En betygsskala med fler steg	108
8.6.2	Lärare och skolledare är skolans viktigaste resurser	109
8.6.3	En ny skola kräver en ny skollag.....	110
8.6.4	Forskningsbaserade metoder mot mobbning	110
8.6.5	Samverkan skola – socialtjänst	111
8.6.6	Jämställdhet	111
8.6.7	Inflytande och delaktighet	111
8.6.8	Värdegrunden ger en trygg skola	112
8.6.9	Matematik och naturvetenskap	112
8.6.10	Litteraturens ställning i undervisningen.....	113
8.6.11	Kultur i och utanför skolan	113
8.6.12	Integration med fokus på nyanlända elever.....	113
8.6.13	Satsning på nationella minoriteter	113
8.6.14	Entreprenörskap i skolan.....	114
8.6.15	Studie- och yrkesvägledning.....	114
8.6.16	Lika villkor för offentliga och fristående skolor.....	114
8.6.17	Ny myndighetsstruktur.....	115
8.6.18	En skarpare utbildningsinspektion	115
8.6.19	Förstärkt utvärdering.....	115
8.6.20	Utveckling av den statliga specialskolan.....	115
8.6.21	Särskolan.....	116
8.7	Vuxenutbildning	116
8.7.1	Rätt till vuxenutbildning.....	116
8.7.2	Svenskundervisning för invandrare.....	116
8.7.3	Fristående vuxenutbildning.....	116
8.7.4	Yrkeshögskola	117
8.7.5	Yrkesutbildning för vuxna.....	117
8.7.6	Validering	117
8.8	Universitet och högskolor.....	117
8.8.1	Universitet och högskolor i en global värld	117
8.8.2	Reformer och besparingar	118
8.8.3	Självständigare lärosäten	119
8.8.4	Förbättrad utbildningskvalitet	119
8.8.5	Utökade forskningsresurser	120
8.8.6	Högskolan – en attraktiv arbetsplats	121
8.8.7	Jämställdhet	121
8.8.8	Integration.....	121
8.8.9	Ökad samverkan mellan lärosäten	122
8.8.10	Studie- och yrkesvägledning.....	123
8.8.11	Internationalisering.....	123
8.8.12	Utbyggd läkarutbildning	123
8.8.13	En förbättrad lärarutbildning	124
8.8.14	Försvvarshögskolan	124
8.8.15	Kommersialisering av forsknings-resultat och holdingbolag.....	124
8.8.16	Ett modernt studentinflytande	124
8.9	Globaliseringsrådet	125

9	Budgetförslag	127
9.1	Anslag	127
9.1.1	25:1 Statens skolverk	127
9.1.2	25:2 Myndigheten för skolutveckling	128
9.1.3	25:3 Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg.....	129
9.1.4	25:4 Specialpedagogiska institutet	130
9.1.5	25:5 Specialskolemyndigheten	132
9.1.6	25:6 Särskilda insatser på skolområdet	133
9.1.7	25:7 Sameskolstyrelsen.....	133
9.1.8	25:8 Maxtaxa i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg m.m.....	135
9.1.9	25:9 Bidrag till viss verksamhet motsvarande förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola och gymnasieskola	135
9.1.10	25:10 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	136
9.1.11	25:11 Fortbildning av lärare	137
9.1.12	25:12 Nationellt centrum för flexibelt lärande	138
9.1.13	25:13 Statligt stöd till vuxenutbildning	139
9.1.14	25:14 Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning	140
9.1.15	25:15 Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning	140
9.1.16	25:16 Utveckling av vuxenutbildning m.m.	141
9.1.17	25:17 Uppsala universitet: Grundutbildning	142
9.1.18	25:18 Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning.....	143
9.1.19	25:19 Lunds universitet: Grundutbildning	143
9.1.20	25:20 Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning	144
9.1.21	25:21 Göteborgs universitet: Grundutbildning	145
9.1.22	25:22 Göteborgs universitet: Forskning och forskarutbildning.....	146
9.1.23	25:23 Stockholms universitet: Grundutbildning	147
9.1.24	25:24 Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning.....	148
9.1.25	25:25 Umeå universitet: Grundutbildning.....	149
9.1.26	25:26 Umeå universitet: Forskning och forskarutbildning	150
9.1.27	25:27 Linköpings universitet: Grundutbildning.....	150
9.1.28	25:28 Linköpings universitet: Forskning och forskarutbildning.....	151
9.1.29	25:29 Karolinska institutet: Grundutbildning	152
9.1.30	25:30 Karolinska institutet: Forskning och forskarutbildning.....	153
9.1.31	25:31 Kungl. Tekniska högskolan: Grundutbildning.....	153
9.1.32	25:32 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning	154
9.1.33	25:33 Luleå tekniska universitet: Grundutbildning.....	155
9.1.34	25:34 Luleå tekniska universitet: Forskning och forskarutbildning	156
9.1.35	25:35 Karlstads universitet: Grundutbildning	156
9.1.36	25:36 Karlstads universitet: Forskning och forskarutbildning.....	157
9.1.37	25:37 Växjö universitet: Grundutbildning	158
9.1.38	25:38 Växjö universitet: Forskning och forskarutbildning.....	158
9.1.39	25:39 Örebro universitet: Grundutbildning	159
9.1.40	25:40 Örebro universitet: Forskning och forskarutbildning	160
9.1.41	25:41 Mittuniversitetet: Grundutbildning	160
9.1.42	25:42 Mittuniversitetet: Forskning och forskarutbildning.....	161
9.1.43	25:43 Blekinge tekniska högskola: Grundutbildning	162

9.1.44	25:44 Blekinge tekniska högskola: Forskning och forskarutbildning	163
9.1.45	25:45 Malmö högskola: Grundutbildning	163
9.1.46	25:46 Malmö högskola: Forskning och forskarutbildning.....	164
9.1.47	25:47 Högskolan i Kalmar: Grundutbildning	165
9.1.48	25:48 Högskolan i Kalmar: Forskning och forskarutbildning.....	166
9.1.49	25:49 Mälardalens högskola: Grundutbildning	166
9.1.50	25:50 Mälardalens högskola: Forskning och forskarutbildning.....	167
9.1.51	25:51 Danshögskolan: Grundutbildning	168
9.1.52	25:52 Dramatiska institutet: Grundutbildning	168
9.1.53	25:53 Gymnastik- och idrottshögskolan: Grundutbildning	169
9.1.54	25:54 Högskolan i Borås: Grundutbildning.....	170
9.1.55	25:55 Högskolan Dalarna: Grundutbildning	170
9.1.56	25:56 Högskolan på Gotland: Grundutbildning.....	171
9.1.57	25:57 Högskolan i Gävle: Grundutbildning.....	172
9.1.58	25:58 Högskolan i Halmstad: Grundutbildning	173
9.1.59	25:59 Högskolan Kristianstad: Grundutbildning	174
9.1.60	25:60 Högskolan i Skövde: Grundutbildning	175
9.1.61	25:61 Högskolan Väst: Grundutbildning.....	175
9.1.62	25:62 Konstfack: Grundutbildning.....	176
9.1.63	25:63 Kungl. Konsthögskolan: Grundutbildning	177
9.1.64	25:64 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Grundutbildning.....	178
9.1.65	25:65 Operahögskolan i Stockholm: Grundutbildning	178
9.1.66	25:66 Södertörns högskola: Grundutbildning.....	179
9.1.67	25:67 Teaterhögskolan i Stockholm: Grundutbildning.....	180
9.1.68	25:68 Försvarshögskolan: Grundutbildning	180
9.1.69	25:69 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet m.m.	181
9.1.70	25:70 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.	183
9.1.71	25:71 Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete vid vissa högskolor.....	187
9.1.72	25:72 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	188
9.1.73	25:73 Högskoleverket.....	189
9.1.74	25:74 Verket för högskoleservice.....	190
9.1.75	25:75 Centrala studiestödsnämnden m.m.	190
9.1.76	25:76 Överklagandenämnden för studiestöd	191
9.1.77	25:77 Internationella programkontoret för utbildningsområdet	192
9.1.78	25:78 Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning	193
9.1.79	25:79 Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.	194
9.1.80	25:80 Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning.....	195
10	Forskningspolitik	197
10.1	Omfattning.....	197
10.2	Utgiftsutveckling	197
10.3	Mål	198
10.4	Resultatredovisning	198
10.4.1	Övergripande forskningspolitik.....	198
10.4.1.1	Forsknings- och utvecklingsstöd.....	200
10.4.1.2	Forskningens infrastruktur	203
10.4.2	Resultat utanför politikområdet	203

10.5	Analys och slutsatser	204
10.5.1	Forskning och utveckling	204
10.5.2	Forskningens infrastruktur	204
10.6	Revisionens iakttagelser	204
10.7	Politikens inriktning.....	205
10.8	Budgetförslag	207
10.8.1	26:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	207
10.8.2	26:2 Vetenskapsrådet: Förvaltning	208
10.8.3	26:3 Rymdforskning.....	209
10.8.4	26:4 Institutet för rymdfysik	210
10.8.5	26:5 Kungl. biblioteket.....	210
10.8.6	26:6 Polarforskningssekretariatet	211
10.8.7	26:7 Sunet.....	212
10.8.8	26:8 Centrala etikprövningsnämnden	212
10.8.9	26:9 Regionala etikprövningsnämnder	213
10.8.10	26:10 Särskilda utgifter för forskningsändamål	214

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	20
3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområd 16 Utbildning och universitetsforskning.....	25
3.2 Härledning av ramnivån 2008–2010. Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	26
3.3 Ramnivå 2008 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	26
4.1 Antal barn och studerande 2001–2006 ¹ , 1 000-tal ¹	30
4.2 Offentliga kostnader budgetår 2001–2006, Mdr SEK ¹	30
4.3 Antal lärare/personal och studerande fördelade på kön, 2001–2006 ¹ , 1 000-tal.....	30
4.4 Utgiftsutveckling inom politikområde 26 Utbildningspolitik.....	32
4.5 Lärare per 100 elever 2005.....	41
6.1 Antal studerande inom behörighetsgivande vuxenutbildningar de senaste två läsåren.....	70
6.2 Kursdeltagare läsåren 2001/02—2005/06 som slutfört eller avbrutit utbildningen.....	70
6.3 Antal studerande i eftergymnasial yrkesutbildning.....	72
6.4 Andelen studerande i åldersgrupp 35–65 år 2006.....	81
7.1 Grundläggande högskoleutbildning.....	87
7.2 Antal helårsstudenter och tilldelat takbelopp per lärosäte.....	88
7.3 Prestationsgrader 2004–2006.....	89
7.4 Examina med mål i grundutbildning.....	92
7.5 Forskarutbildning.....	97
7.6 Mål och utfall för antal examina i forskarutbildning.....	97
7.7 Könsfördelning inom vissa tjänstekategorier.....	98
7.8 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer.....	100
9.25:1 Anslagsutveckling för Statens skolverk.....	127
9.25:1 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	128
9.25:2 Anslagsutveckling för Myndigheten för skolutveckling.....	128
9.25:2 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	128
9.25:3 Anslagsutveckling för Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg.....	129
9.25:3 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	129
9.25:3 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	130
9.25:4 Anslagsutveckling för Specialpedagogiska institutet.....	130
9.25:4 Offentligrättslig verksamhet.....	130
9.25:4 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	131
9.25:4 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	131
9.25:5 Anslagsutveckling för Specialskolemyndigheten.....	132
9.25:5 Offentligrättslig verksamhet.....	132
9.25:5 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	132

9.25:6 Anslagsutveckling för Särskilda insatser på skolområdet	133
9.25:6 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	133
9.25:7 Anslagsutveckling för Sameskolstyrelsen.....	133
9.25:7 Offentligrättslig verksamhet	134
9.25:7 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	134
9.25:8 Anslagsutveckling för Maxtaxa i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg m.m.	135
9.25:8 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	135
9.25:9 Anslagsutveckling för Bidrag till viss verksamhet motsvarande förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola och gymnasieskola.....	135
9.25:9 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	136
9.25:10 Anslagsutveckling för Bidrag till svensk undervisning i utlandet	136
9.25:10 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	137
9.25:11 Anslagsutveckling för Fortbildning av lärare	137
9.25:11 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	137
9.11 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	138
9.25:12 Anslagsutveckling för Nationellt centrum för flexibelt lärande	138
9.25:12 Uppdragsverksamhet	138
9.25:12 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	139
9.25:13 Anslagsutveckling för Statligt stöd till vuxenutbildning	139
9.25:13 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	140
9.25:14 Anslagsutveckling för Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning	140
9.25:14 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	140
9.25:15 Anslagsutveckling för Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning	140
9.25:15 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	141
9.25:15 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	141
9.16 Anslagsutveckling för Utveckling av vuxenutbildning m.m.	141
9.16 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	142
9.25:17 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Uppsala universitet.....	142
9.25:17 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	142
9.25:17 Uppdragsverksamhet	142
9.25:17 Resursfördelning för grundutbildningen.....	143
9.25:17 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	143
9.25:18 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Uppsala universitet	143
9.25:18 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	143
9.25:18 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	143
9.25:19 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Lunds universitet.....	143
9.25:19 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	144
9.25:19 Uppdragsverksamhet	144
9.25:19 Resursfördelning för grundutbildningen.....	144
9.25:19 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	144
9.25:20 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Lunds universitet	144
9.25:20 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	145
9.25:20 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	145
9.25:21 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Göteborgs universitet	145
9.25:21 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	145
9.25:21 Uppdragsverksamhet	145
9.25:21 Resursfördelning för grundutbildningen.....	146
9.25:21 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	146

9.25:22 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Göteborgs universitet	146
9.25:22 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	146
9.25:22 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	147
9.25:23 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Stockholms universitet.....	147
9.25:23 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	147
9.25:23 Uppdragsverksamhet.....	147
9.25:23 Resursfördelning för grundutbildningen	147
9.25:23 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	148
9.25:24 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Stockholms universitet	148
9.25:24 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning.....	148
9.25:24 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	148
9.25:25 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Umeå universitet	149
9.25:25 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	149
9.25:25 Uppdragsverksamhet.....	149
9.25:25 Resursfördelning för grundutbildningen	149
9.25:25 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	149
9.25:26 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Umeå universitet	150
9.25:26 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning.....	150
9.25:26 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	150
9.25:27 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Linköpings universitet.....	150
9.25:27 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	150
9.25:27 Uppdragsverksamhet.....	151
9.25:27 Resursfördelning för grundutbildningen	151
9.25:27 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	151
9.25:28 Anslagsutveckling för forskning och forskningsutbildning vid Linköpings universitet	151
9.25:28 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning.....	151
9.25:28 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	152
9.25:29 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Karolinska institutet.....	152
9.25:29 Uppdragsverksamhet.....	152
9.25:29 Resursfördelning för grundutbildningen	152
9.25:29 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	153
9.25:30 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Karolinska institutet.....	153
9.25:30 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning.....	153
9.25:30 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	153
9.25:31 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Kungl. Tekniska högskolan	153
9.25:31 Uppdragsverksamhet.....	154
9.25:31 Resursfördelning för grundutbildningen	154
9.25:31 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	154
9.25:32 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Kungl. Tekniska högskolan	154
9.25:32 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning.....	154
9.25:32 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	155
9.25:33 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Luleå tekniska universitet	155
9.25:33 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	155
9.25:33 Uppdragsverksamhet.....	155
9.25:33 Resursfördelning för grundutbildningen	155

9.25:33 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	155
9.25:34 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Luleå tekniska universitet.....	156
9.25:34 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	156
9.25:34 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	156
9.25:35 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Karlstads universitet.....	156
9.25:35 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	156
9.25:35 Uppdragsverksamhet	157
9.25:35 Resursfördelning för grundutbildningen.....	157
9.25:35 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	157
9.25:36 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Karlstads universitet	157
9.25:36 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	157
9.25:36 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	157
9.25:37 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Växjö universitet	158
9.25:37 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	158
9.25:37 Uppdragsverksamhet	158
9.25:37 Resursfördelning för grundutbildningen.....	158
9.25:37 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	158
9.25:38 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Växjö universitet	158
9.25:38 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	159
9.25:38 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	159
9.25:39 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Örebro universitet.....	159
9.25:39 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	159
9.25:39 Uppdragsverksamhet	159
9.25:39 Resursfördelning för grundutbildningen.....	160
9.25:39 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	160
9.25:40 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Örebro universitet	160
9.25:40 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	160
9.25:40 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	160
9.25:41 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Mittuniversitetet	160
9.25:41 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	161
9.25:41 Uppdragsverksamhet	161
9.25:41 Resursfördelning för grundutbildningen.....	161
9.25:41 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	161
9.25:42 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Mittuniversitetet	161
9.25:42 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	161
9.25:42 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	162
9.25:43 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Blekinge tekniska högskola	162
9.25:43 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	162
9.25:43 Uppdragsverksamhet	162
9.25:43 Resursfördelning för grundutbildningen.....	162
9.25:43 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	163
9.25:44 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Blekinge tekniska högskola.....	163
9.25:44 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning	163
9.25:44 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	163
9.25:45 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Malmö högskola	163

9.25:45 Uppdragsverksamhet.....	164
9.25:45 Resursfördelning för grundutbildningen	164
9.25:45 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	164
9.25:46 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Malmö högskola	164
9.25:46 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning.....	164
9.25:46 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	164
9.25:47 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Kalmar.....	165
9.25:47 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	165
9.25:47 Uppdragsverksamhet.....	165
9.25:47 Resursfördelning för grundutbildningen	165
9.25:47 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	165
9.25:48 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Högskolan i Kalmar	166
9.25:48 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning.....	166
9.25:48 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	166
9.25:49 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Mälardalens högskola	166
9.25:49 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	166
9.25:49 Uppdragsverksamhet.....	166
9.25:49 Resursfördelning för grundutbildningen	167
9.25:49 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	167
9.25:50 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Mälardalens högskola	167
9.25:50 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning.....	167
9.25:50 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	167
9.25:51 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Danshögskolan	168
9.25:51 Uppdragsverksamhet.....	168
9.25:51 Resursfördelning för grundutbildningen	168
9.25:51 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	168
9.25:52 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Dramatiska institutet.....	168
9.25:52 Uppdragsverksamhet.....	168
9.25:52 Resursfördelning för grundutbildningen	169
9.25:52 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	169
9.25:53 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Gymnastik- och idrottshögskolan.....	169
9.25:53 Uppdragsverksamhet.....	169
9.25:53 Resursfördelning för grundutbildningen	169
9.25:53 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	169
9.25:54 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Borås	170
9.25:54 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	170
9.25:54 Uppdragsverksamhet.....	170
9.25:54 Resursfördelning för grundutbildningen	170
9.25:54 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	170
9.25:55 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan Dalarna.....	170
9.25:55 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	171
9.25:55 Uppdragsverksamhet.....	171
9.25:55 Resursfördelning för grundutbildningen	171
9.25:55 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	171
9.25:56 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan på Gotland	171
9.25:56 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	171
9.25:56 Uppdragsverksamhet.....	172

9.25:56 Resursfördelning för grundutbildningen.....	172
9.25:56 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	172
9.25:57 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Gävle.....	172
9.25:57 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	172
9.25:57 Uppdragsverksamhet	172
9.25:57 Resursfördelning för grundutbildningen.....	173
9.25:57 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	173
9.25:58 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Halmstad	173
9.25:58 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	173
9.25:58 Uppdragsverksamhet	173
9.25:58 Resursfördelning för grundutbildningen.....	173
9.25:58 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	174
9.25:59 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan Kristianstad	174
9.25:59 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	174
9.25:59 Uppdragsverksamhet	174
9.25:59 Resursfördelning för grundutbildningen.....	174
9.25:59 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	174
9.25:60 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Skövde	175
9.25:60 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	175
9.25:60 Uppdragsverksamhet	175
9.25:60 Resursfördelning för grundutbildningen.....	175
9.25:60 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	175
9.25:61 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan Väst.....	175
9.25:61 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	176
9.25:61 Uppdragsverksamhet	176
9.25:61 Resursfördelning för grundutbildningen.....	176
9.25:61 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	176
9.25:62 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Konstfack.....	176
9.25:62 Uppdragsverksamhet	176
9.25:62 Resursfördelning för grundutbildningen.....	177
9.25:62 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	177
9.25:63 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Kungl. Konsthögskolan	177
9.25:63 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet	177
9.25:63 Resursfördelning för grundutbildningen.....	177
9.25:63 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	177
9.25:64 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm.....	178
9.25:64 Uppdragsverksamhet	178
9.25:64 Resursfördelning för grundutbildningen.....	178
9.25:64 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	178
9.25:65 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Operahögskolan i Stockholm.....	178
9.25:65 Resursfördelning för grundutbildningen.....	179
9.25:65 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	179
9.25:66 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Södertörns högskola	179
9.25:66 Uppdragsverksamhet	179
9.25:66 Resursfördelning för grundutbildningen.....	179
9.25:66 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	179
9.25:67 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Teaterhögskolan i Stockholm.....	180
9.25:67 Uppdragsverksamhet	180

9.25:67 Resursfördelning för grundutbildningen	180
9.25:67 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	180
9.25:68 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Försvarshögskolan.....	180
9.25:68 Uppdragsverksamhet.....	181
9.25:68 Resursfördelning för grundutbildningen	181
9.25:68 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	181
9.25:69 Anslagsutveckling för anslaget Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet m.m.....	181
9.25:69 Fördelning på anslagsposter.....	182
9.25:69 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	183
9.25:70 Anslagsutvecklingen för anslaget Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.....	183
9.25:70 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden	184
9.25:70 Fördelning på anslagsposter.....	185
9.25:70 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	186
9.25:71 Anslagsutveckling för anslaget Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete vid vissa högskolor	187
9.25:71 Fördelning på anslagsposter.....	187
9.25:71 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	188
9.25:72 Anslagsutveckling för anslaget Ersättning för klinisk utbildning och forskning.....	188
9.25:72 Medicinsk utbildning och forskning	188
9.25:72 Odontologisk utbildning och forskning	188
9.25:72 Dimensionering av läkarutbildningen	188
9.25:72 Dimensionering av tandläkarutbildningen.....	189
9.25:72 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	189
9.25:73 Anslagsutveckling för Högskoleverket.....	189
9.25:73 Uppdragsverksamhet.....	189
9.25:73 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	189
9.25:74 Anslagsutveckling för Verket för högskoleservice	190
9.25:74 Uppdragsverksamhet.....	190
9.25:74 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	190
9.25:75 Anslagsutveckling för Centrala studiestödsnämnden m.m.	190
9.25:75 Offentligrättslig verksamhet.....	191
9.25:75 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	191
9.25:76 Anslagsutveckling för Överklagandenämnden för studiestöd	191
9.25:76 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	191
9.25:77 Anslagsutveckling för Internationella programkontoret för utbildningsområdet	192
9.25:77 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden	192
9.25:77 Härledning av anslagsnivån 2008–2010.....	193
9.25:78 Anslagsutveckling för Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning	193
9.25:78 Härledning av anslagsnivån 2008–2010	194
9.25:79 Anslagsutveckling för Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.....	194
9.25:79 Härledning av anslagsnivån 2008-2010.....	195
9.25:80 Anslagsutveckling för Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning	195
9.25 80 Härledning av anslagsnivån 2007–2009	195
10.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet	197

10.26:1 Anslagsutveckling	207
10.26:1 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden, Vetenskapsrådet	207
10.26:1 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation.....	208
10.26:2 Anslagsutveckling	208
10.26:2 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:2 Vetenskapsrådet: Förvaltning	208
10.26:3 Anslagsutveckling	209
10.26:3 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden, Rymdstyrelsen.....	209
10.26:3 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:3 Rymdforskning	210
10.26:4 Anslagsutveckling	210
10.26:4 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:4 Institutet för rymdfysik.....	210
10.26:5 Anslagsutveckling	210
10.26:5 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:5 Kungl. biblioteket	211
10.26:6 Anslagsutveckling	211
10.26:6 Uppdragsverksamhet Polarforskningssekretariatet	211
10.26:6 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:6 Polarforskningssekretariatet.....	211
10.26:7 Anslagsutveckling	212
10.26:7 Uppdragsverksamhet Sunet.....	212
10.26:7 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:7 Sunet	212
10.26:8 Anslagsutveckling	212
10.26:8 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:8 Centrala etikprövningsnämnden	213
10.26:9 Anslagsutveckling	213
10.26:9 Avgiftsfinansierad verksamhet, Regionala etikprövningsnämnder	213
10.26:9 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:9 Regionala etikprövningsnämnder.....	213
10.26:10 Anslagsutveckling	214
10.26:10 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:10 Särskilda utgifter för forskningsändamål	214

Diagramförteckning

4.1 Andel av befolkningen 24–64 år med en fullständig gymnasieutbildning.....	39
4.2 Examensgrad i vissa OECD-länder.....	39
4.3 Andel av befolkningen som vid den typiska examensåldern har en yrkes- eller lärlingsutbildning, 2004	40
4.4 Andel högskoleexamina per utbildningsinriktning 2004	41
4.6 Arbetslöshet i åldern 15–64 år fördelat på utbildningsnivå 2006.....	42
4.7 Skillnader i arbetslöshet i åldern 15–64 år mellan kvinnor och män fördelat på utbildningsnivå 2006.....	42
4.8 Sysselsättningsgrad i åldern 15–64 år inom respektive utbildningsgrupp 2006	43
4.9 Skillnader i sysselsättningsgrad i åldern 15–64 år mellan kvinnor och män fördelat på utbildningsnivå 2006	43
4.10 Ungdomar i åldern 18–24 år som lämnat skolan med högst grundskoleutbildning 2006	44
5.1 Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen	49
5.2 Andel elever som saknar slutbetyg i ett eller flera ämnen.....	49
5.3 Andel elever som ej nått målen i ett eller flera ämnen uppdelat på etnisk bakgrund år 2005/06	49
5.4 Andel elever behöriga till gymnasieskolan	49
5.5 Genomsnittligt meritvärde för slutbetyg i årskurs 9.....	50
5.6 Antal elever i den obligatoriska särskolan.....	50
5.7 Fullföljd utbildning inom 4 år för nybörjare i år 1 1999–2001 – andel med slutbetyg inom 4 år.....	51
5.8 Andel elever med slutbetyg som nått grundläggande behörighet till universitet och högskolor	51
5.9 Andel elever med slutbetyg som gått utökad eller reducerat program (procent)	51
5.10 Direktövergång från årskurs 9 till gymnasieskolans IV-program 2000/01– 2006/07. Andel av samtliga sökanden (procent).....	52
5.11 Antal elever på individuella program fördelade på bakgrund.....	52
5.12 Utveckling av antalet elever på IV och i gymnasieskolan totalt. Index, 2000/01=100.	52
5.13 Lärartäthet per huvudman.....	53
5.14 Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning – per huvudman.....	53
5.15 Huvudsaklig sysselsättning tre år efter avslutat gymnasium vt 2001 resp. 2003 (antal)	54
5.16 Huvudsaklig sysselsättning tre år efter avslutat gymnasium vt 2003 per programtyp (andel, procent)	54
5.17 Antal barn i förskolan.....	58
5.18 Antal barn i fritidshem	58
6.1 Studerande och kursdeltagare i behörighetsgivande kommunal vuxenutbildning.....	70

6.2	Antal pågående utbildningar i kvalificerad yrkesutbildning 2006	72
6.3	Andel studerande i kvalificerad yrkesutbildning med arbete året efter avslutad utbildning	73
6.4	Andel i arbete inom utbildningens inriktning året efter avslutad utbildning	73
6.5	Antal studerande i sÄrvux läsåret 2005/06	78
7.1	Antal helÅrsstudenter 1997–2007	87
7.2	In- och utresande studenter läsÅren 1997/98–2005/06	91
7.3	Antal civilingenjörsexamina 2001–2006	93
7.4	Antal lärarexamina 2001–2006	93
7.5	Antal helÅrsstudenter inom naturvetenskap och teknik, samt totalt antal helÅrsstudenter 1997–2006	94
10.1	Antal triadiska patentansökningar per miljon invånare 1997–2003	199
10.2	Antal artiklar per miljon invånare 2006, 2001 och 1997	199
10.3	Antal citeringar per miljon invånare 1992–2004	200

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar förslaget till lag om ändring i skollagen (1985:1100) (avsnitt 2.1 och 5.3),
2. antar förslaget till lag om fortsatt giltighet av lagen (1995:1249) om försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång (avsnitt 2.2 och 5.4),
3. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 25:3 *Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 253 000 000 kronor under perioden 2009 och 2010 (avsnitt 9.1.3),
4. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 25:4 *Specialpedagogiska institutet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 11 500 000 kronor under perioden 2009–2010 (avsnitt 9.1.4),
5. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 25:11 *Fortbildning av lärare* besluta om kommande utgifter som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 900 000 000 kronor under perioden 2009–2010 (avsnitt 9.1.11),
6. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 25:15 *Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning* besluta om bidrag till kvalificerad yrkesutbildning som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 280 897 000 kronor under 2009 och högst 251 846 000 kronor under perioden 2010–2012 (avsnitt 9.1.15),
7. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 25:70 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 000 000 kronor under 2009 (avsnitt 9.1.70),
8. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 25:77 *Internationella programkontoret för utbildningsområdet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 8 000 000 kronor under 2009 (avsnitt 9.1.77),
9. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 26:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 468 000 000 kronor under 2009, högst 2 150 000 000 kronor under 2010, högst 1 057 000 000 kronor under 2011, högst 258 000 000 kronor under 2012 och högst 17 000 000 kronor under 2013 (avsnitt 10.8.1),
10. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 26:3 *Rymdforskning* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 165 000 000 kronor under 2009,

högst 165 000 000 kronor under 2010,
 högst 170 000 000 kronor under 2011,
 högst 175 000 000 kronor under 2012 och
 högst 175 000 000 kronor under 2013
 (avsnitt 10.8.3),

11. för budgetåret 2008 anvisar anslagen under utgiftsområde 16 *Utbildning och universitetsforskning* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
25:1 Statens skolverk	Ramanslag	510 448
25:2 Myndigheten för skolutveckling	Ramanslag	98 227
25:3 Utveckling av skolväsande, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg	Ramanslag	779 338
25:4 Specialpedagogiska institutet	Ramanslag	369 892
25:5 Specialskolemyndigheten	Ramanslag	268 269
25:6 Särskilda insatser på skolområdet	Ramanslag	305 959
25:7 Sameskolstyrelsen	Ramanslag	26 230
25:8 Maxtaxa i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg m.m.	Ramanslag	3 660 000
25:9 Bidrag till viss verksamhet motsvarande förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola och gymnasieskola	Ramanslag	144 924
25:10 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	Ramanslag	92 575
25:11 Fortbildning av lärare	Ramanslag	697 087
25:12 Nationellt centrum för flexibelt lärande	Ramanslag	101 605
25:13 Statligt stöd till vuxenutbildning	Ramanslag	442 490
25:14 Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning	Ramanslag	26 068
25:15 Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning	Ramanslag	1 100 251
25:16 Utveckling av vuxenutbildning m.m.	Ramanslag	817
25:17 Uppsala universitet: Grundutbildning	Ramanslag	1 253 164
25:18 Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	1 372 078
25:19 Lunds universitet: Grundutbildning	Ramanslag	1 666 584
25:20 Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	1 368 013
25:21 Göteborgs universitet: Grundutbildning	Ramanslag	1 631 859
25:22 Göteborgs universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	1 108 767
25:23 Stockholms universitet: Grundutbildning	Ramanslag	1 533 061
25:24 Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	1 167 963
25:25 Umeå universitet: Grundutbildning	Ramanslag	1 126 455
25:26 Umeå universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	787 272
25:27 Linköpings universitet: Grundutbildning	Ramanslag	1 231 054
25:28 Linköpings universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	560 804
25:29 Karolinska institutet: Grundutbildning	Ramanslag	617 283
25:30 Karolinska institutet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	892 107
25:31 Kungl. Tekniska högskolan: Grundutbildning	Ramanslag	969 222
25:32 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	748 396
25:33 Luleå tekniska universitet: Grundutbildning	Ramanslag	616 943
25:34 Luleå tekniska universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	278 487
25:35 Karlstads universitet: Grundutbildning	Ramanslag	525 720
25:36 Karlstads universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	175 196
25:37 Växjö universitet: Grundutbildning	Ramanslag	456 438
25:38 Växjö universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	164 173

25:39	Örebro universitet: Grundutbildning	Ramanslag	606 870
25:40	Örebro universitet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	182 698
25:41	Mittuniversitetet: Grundutbildning	Ramanslag	514 930
25:42	Mittuniversitetet: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	173 236
25:43	Blekinge tekniska högskola: Grundutbildning	Ramanslag	239 837
25:44	Blekinge tekniska högskola: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	75 592
25:45	Malmö högskola: Grundutbildning	Ramanslag	799 194
25:46	Malmö högskola: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	88 487
25:47	Högskolan i Kalmar: Grundutbildning	Ramanslag	438 625
25:48	Högskolan i Kalmar: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	77 635
25:49	Mälardalens högskola: Grundutbildning	Ramanslag	577 798
25:50	Mälardalens högskola: Forskning och forskarutbildning	Ramanslag	62 326
25:51	Danshögskolan: Grundutbildning	Ramanslag	48 007
25:52	Dramatiska institutet: Grundutbildning	Ramanslag	79 348
25:53	Gymnastik- och idrottshögskolan: Grundutbildning	Ramanslag	48 725
25:54	Högskolan i Borås: Grundutbildning	Ramanslag	386 556
25:55	Högskolan Dalarna: Grundutbildning	Ramanslag	363 438
25:56	Högskolan på Gotland: Grundutbildning	Ramanslag	120 477
25:57	Högskolan i Gävle: Grundutbildning	Ramanslag	393 979
25:58	Högskolan i Halmstad: Grundutbildning	Ramanslag	309 536
25:59	Högskolan Kristianstad: Grundutbildning	Ramanslag	326 601
25:60	Högskolan i Skövde: Grundutbildning	Ramanslag	299 165
25:61	Högskolan Väst: Grundutbildning	Ramanslag	291 702
25:62	Konstfack: Grundutbildning	Ramanslag	123 847
25:63	Kungl. Konsthögskolan: Grundutbildning	Ramanslag	56 646
25:64	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Grundutbildning	Ramanslag	129 436
25:65	Operahögskolan i Stockholm: Grundutbildning	Ramanslag	17 459
25:66	Södertörns högskola: Grundutbildning	Ramanslag	327 709
25:67	Teaterhögskolan i Stockholm: Grundutbildning	Ramanslag	28 110
25:68	Försvarshögskolan: Grundutbildning	Ramanslag	11 800
25:69	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet m.m.	Ramanslag	2 235 373
25:70	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.	Ramanslag	488 463
25:71	Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete vid vissa högskolor	Ramanslag	396 316
25:72	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	Ramanslag	2 035 846
25:73	Högskoleverket	Ramanslag	166 548
25:74	Verket för högskoleservice	Ramanslag	17 050
25:75	Centrala studiestödsnämnden m.m.	Ramanslag	399 127
25:76	Överklagandenämnden för studiestöd	Ramanslag	12 359
25:77	Internationella programkontoret för utbildningsområdet	Ramanslag	50 587
25:78	Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning	Ramanslag	44 159
25:79	Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.	Ramanslag	32 431
25:80	Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning	Ramanslag	11 396
26:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	Ramanslag	3 592 881
26:2	Vetenskapsrådet: Förvaltning	Ramanslag	109 885
26:3	Rymdforskning	Ramanslag	169 385
26:4	Institutet för rymdfysik	Ramanslag	45 716

26:5	Kungl. biblioteket	Ramanslag	258 863
26:6	Polarforskningssekretariatet	Ramanslag	31 949
26:7	Sunet	Ramanslag	40 408
26:8	Centrala etikprövningsnämnden	Ramanslag	4 267
26:9	Regionala etikprövningsnämnder	Ramanslag	41 749
26:10	Särskilda utgifter för forskningsändamål	Ramanslag	114 093
Summa			46 373 839

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100)

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 4 § skollagen (1985:1100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Försöksverksamhet får anordnas inom det offentliga skolväsendet enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. I sådana föreskrifter får göras undantag från organisatoriska bestämmelser i denna lag.

15 kap.
4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om försöksverksamhet inom det offentliga skolväsendet. I sådana föreskrifter får undantag göras från organisatoriska bestämmelser i denna lag.

Undantag får göras även från andra bestämmelser i denna lag för att möjliggöra en försöksverksamhet med sådan utbildning i gymnasieskolan som inte utgörs av utbildning på nationella, specialutformade eller individuella program.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Lagen omtryckt 1997:1212.

2.2 Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1995:1249) om försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång

Härigenom föreskrivs att lagen (1995:1249) om försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång, som gäller till och med utgången av juni 2008¹, ska fortsätta att gälla till och med utgången av juni 2010.

¹ Lagens giltighet senast förlängd 2004:1367.

3 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

3.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Storstadspolitik, Utbildningspolitik och Forskningspolitik. Utgiftsområdet avser förskoleverksam-

het, skolbarnsomsorg och skola, vuxenutbildning, kvalificerad yrkesutbildning, högre utbildning och forskning samt myndigheter inom utbildningsområdet.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
Politikområde Forskningspolitik	3 544	3 815	3 757	4 409	4 550	4 712
Politikområde Storstadspolitik ²	9	0	2	0	0	0
Politikområde Utbildningspolitik	42 942	40 425	38 813	41 965	43 620	44 874
Totalt för utgiftsområde 16	46 495	44 240	42 572	46 374	48 170	49 586

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Namnbyte av politikområdet föreslås i BP 2008 till Urban utvecklingspolitik se utgiftsområde 13 Arbetsmarknad kap. 5.

**Tabell 3.2 Härledning av ramnivån 2008–2010.
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning**

Miljoner kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	44 214	44 214	44 214
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	335	1 346	2 499
Beslut	1 771	2 525	2 759
Övriga makroekonomiska förutsättningar	28	57	83
Volym			
Överföring till/från andra utgiftsområden	26	29	32
Övrigt	0	-1	-2
Ny ramnivå	46 374	48 170	49 586

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).
Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

**Tabell 3.3 Ramnivå 2008 realekonomiskt fördelad.
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning**

Miljoner kronor

	2008
Transfereringar	12 418
Verksamhetskostnader	33 259
Investeringar	695
Summa ramnivå	46 372

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfallet 2006 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

4 Utbildningspolitik

4.1 Omfattning

Politikområdet Utbildningspolitik har i huvudsak följande omfattning och behandlas i följande avsnitt:

- **Barn- och ungdomsutbildning**
 förskoleverksamhet
 förskoleklass
 skolbarnsomsorg
 grundskola
 gymnasieskola
 specialskola
 särskola
 sameskola
 svensk skola i utlandet
- **Vuxenutbildning**
 kommunal vuxenutbildning (komvux)
 statlig vuxenutbildning
 vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särsvux)
 svenskundervisning för invandrare (sfi)
 kvalificerad yrkesutbildning (KY)
 folkbildning
 vissa kompletterande utbildningar med enskilda huvudmän
- **Högskoleverksamhet**
 universitet och högskolor med offentlig huvudman (högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning) och enskilda utbildningsanordnare inom högre utbildning
- **Studiestödsverksamhet**

I politikområdet ingår även myndigheter inom skol-, studiestöds- och högskoleområdet samt medlemsavgifter till Unesco och verksamheten vid Svenska unescorådet.

De samlade kostnaderna inom politikområdet uppgår till nästan 250 miljarder kronor, inklusive medel från kommuner och landsting. Delar av de medel som kommuner och landsting avsätter för utbildning finansieras genom de generella statsbidragen till kommunerna. Anslagen under politikområdet täcker ungefär 28 procent av de samlade kostnaderna vilket hänger samman med att huvudmannskapet för den verksamhet som ingår i politikområdet delas mellan stat, kommun, landsting och enskilda huvudmän.

Kommunerna är huvudmän för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, skola, särskola och viss vuxenutbildning (komvux, särsvux och sfi). Därutöver finns fristående huvudmän som bedriver verksamhet som motsvarar förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass och skola. Staten är huvudman för specialskolan och sameskolan. Inom folkbildningen (främst folkhögskolor och studieförbund) är den enskilda verksamheten dominerande. Staten är huvudman för flertalet universitet och högskolor, men det finns även ett antal enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet.

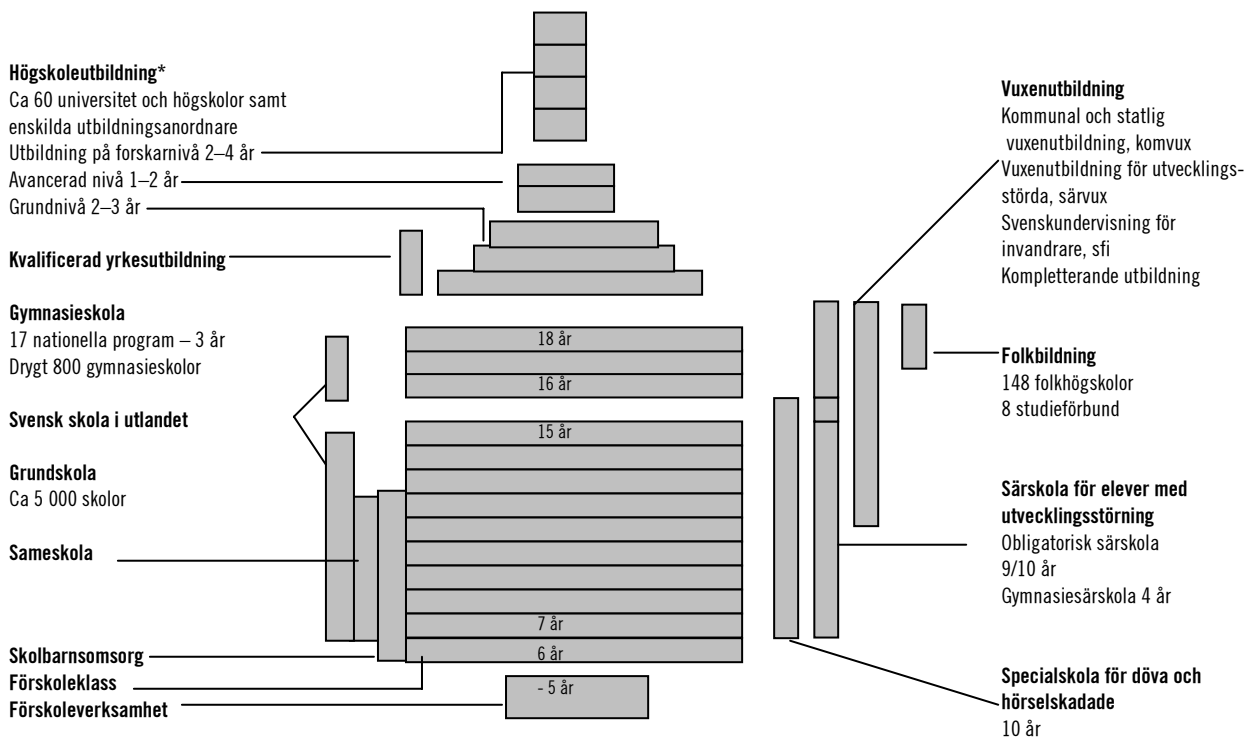
Anslagen inom politikområdet finansierar studiestödet, högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå vid universitet och högskolor samt till ungefär två tredjedelar av utbildningstiden för de kvalificerade yrkesutbildningarna. Den statliga finansieringsandelen är lägre när det gäller förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning. Förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och viss vuxenutbildning finansieras främst med kommunala skattemedel, men även via det generella statliga bidraget till kommunerna samt vissa riktade statsbidrag, t.ex. för maxtaxa i förskoleverksamhet

och skolbarnsomsorg. Avgifter svarar för en del av finansieringen när det gäller studiecirklar inom folkbildningen, förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen samt vissa myndigheter, men utgör i övrigt en högst begränsad andel. Forskning och utbildning på forskarnivå vid universitet och högskolor finansieras av anslags

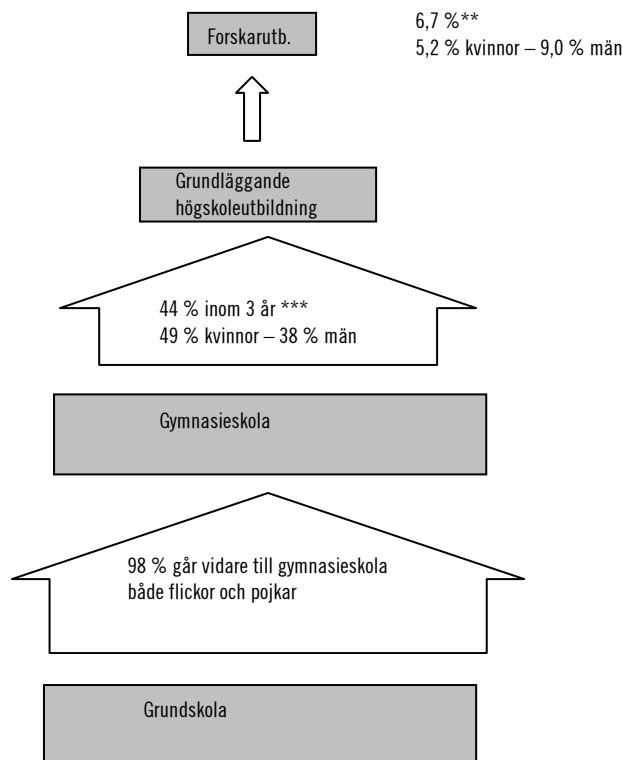
medel och externa medel såsom medel från forskningsråd och forskningsstiftelser samt EU-medel och medel från andra externa finansörer.

Nedanstående figur ger en översikt över politikområdet.

SVERIGES UTBILDNINGSSYSTEM 2007

Övergångar mellan utbildningsformer 2006

* Den första juli 2007 började nya bestämmelser i högskoleförordningen (1993:100) tillämpas för uppdelningen av högre utbildning i tre nivåer. Detta innebär att de äldre benämningarna används för, i frågan om resultat till och med utgången av juni 2007.

** Siffrorna omfattar de som examinerades mellan 1997/98 och 2001/02 och som påbörjat forskarutbildning t.o.m. läsåret 2005/06.

*** Siffrorna omfattar de som avslutade sina gymnasiestudier 2002/03.

Tabell 4.1 Antal barn och studerande 2001–2006¹, 1 000-tal¹

Skolform	Läsår					
	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06
Barnomsorg ²	701	730	734	726	736	756
Förskoleklass	108	100	94	90	89	88
Grundskola	1052	1059	1057	1046	1024	995
Sameskola ³	0,18	0,18	0,17	0,18	0,16	0,17
Gymnasieskola	305	311	322	334	348	359
Utlandsskola	1,2	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2
Kommunal vuxenutbildning	195	192	155	146	144	142
Centrum för flexibelt lärande (CFL) ⁴	10,6	8,6	6,8	5,8	4,5	2,1
Sfi	37	40	44	48	48	53
Obligatorisk sarskola	13	14	15	15	15	14
Gymnasiesarskola	5,1	5,5	6,2	6,7	7,1	7,8
Sarskola totalt (obligatorisk och gymnasie)	19	20	21	22	22	22
Specialskola	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6
Särvux	4,3	4,4	4,5	4,7	4,8	5,0
Kvalificerad yrkesutbildning (KY) ⁴	15	16	17	21	27	33
Grundläggande högskoleutbildning ⁵	268	287	300	303	295	285
Forskarstuderande ⁶	19	19	19	20	20	19

¹ Merparten av uppgifterna avser läsår. Heltidsekvivalenter om inget annat anges.

² Inkluderar förskola, familjedaghem, fritidshem och öppna verksamheter. Hel- och deltidsskrivna barn.

³ Inkluderar förskoleklass.

⁴ Avser antal studerande.

⁵ Helårsstudenter i grundläggande högskoleutbildning exkl. uppdragsutbildning. Uppgifterna avser kalenderår.

⁶ Antal studerande, med minst 1 procents aktivitet under höstterminen.

Tabell 4.2 Offentliga kostnader budgetår 2001–2006, Mdr SEK¹

	2001	2002	2003	2004	2005	2006 ²
Barnomsorg ³	40,9	44,0	46,5	48,1	51,2	54,6
Förskoleklass	3,8	3,7	3,9	3,8	4,0	4,2
Grundskola	64,4	68,3	70,5	72,0	73,7	74,1
Gymnasieskola ⁴	23,9	25,5	26,9	28,4	29,9	31,8
Utlandsskola	0,14	0,18	0,16	0,16	0,15	0,16
Sarskola	4,3	4,8	5,1	5,6	5,8	6,2
Specialskola	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Vuxenutbildning ⁵	7,2	6,9	5,8	5,6	5,5	5,5
Studieförbund ⁶	3,7	3,4	3,5	3,4	3,4	3,4
KY	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8	1,0
Universitet och högskolor ⁷	38,2	41,5	43,7	44,7	44,6	45,8
Studiestöd ⁸	19,2	20,6	19,8	20,8	19,7	20,1
Summa	207	220	227	234	239	247

¹ Redovisningen omfattar inte polis- och försvarsmaktens utbildningar, offentliga respektive privata kostnader för arbetsmarknads- och personalutbildning och övriga utbildningar hos privata utbildningsanordnare.

² För alla skolformer utom universitet och högskolor är kostnadsuppgifterna för 2006 preliminära.

³ Inkluderar förskola, familjedaghem, fritidshem och öppna verksamheter. Nettokostnad exklusive avgifter.

⁴ Inklusive skolskjuts, reseersättning och inackordering.

⁵ Inkluderar SFI, särvux, kommunal vuxenutbildning och CFL.

⁶ Kvaliteten avseende kostnadsdata för folkhögskolorna är bristfällig varför siffran enbart omfattar studieförbunden.

⁷ Inkluderar forskning och forskarutbildning.

⁸ Inkluderar kostnaderna för räntesubventioner, avskrivningar och pensionsavgifter.

Tabell 4.3 Antal lärare/personal och studerande fördelade på kön, 2001–2006¹, 1 000-tal

	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06
Lärare och personal						
Barnomsorgs-personal ²						
Totalt ³	106	111	113	113	117	123
Förskoleklass						
Totalt	8,4	8,1	7,5	7,0	6,6	6,3
Kvinnor	8,0	7,7	7,1	6,7	6,3	6,0
Män	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Grundskola						
Totalt	80	82	83	84	82	81
Kvinnor	59	60	61	61	61	60
Män	21	22	22	22	22	21
Obligatorisk sarskola						
Totalt	2,9	3,0	3,1	3,2	3,2	3,2
Kvinnor	2,5	2,6	2,7	2,7	2,8	2,7
Män	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5

	00/01	02/02	02/03	03/04	04/05	05/06
Gymnasiesärskola						
Totalt	1,2	1,3	1,4	1,6	1,7	1,8
Kvinnor	0,8	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2
Män	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Specialskola						
Totalt	0,30	0,31	0,31	0,31	0,26	0,26
Kvinnor	0,23	0,24	0,24	0,24	0,21	0,21
Män	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06	0,05
Gymnasieskola						
Totalt	24	25	26	27	28	29
Kvinnor	11	12	12	13	13	14
Män	13	13	14	14	15	15
SFI						
Totalt	1,1	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2
Kvinnor	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0
Män	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Kommunal vuxenutbildning						
Totalt	7,2	6,8	6	5,1	4,7	4,4
Kvinnor	4,3	4,1	3,6	3,3	3,0	2,9
Män	2,9	2,7	2,4	1,9	1,7	1,5
Särvux						
Totalt	0,23	0,22	0,24	0,25	0,25	0,25
Kvinnor	0,2	0,19	0,21	0,21	0,21	0,21
Män	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04
Centrum för flexibelt lärande (CFL)						
Totalt	0,03	0,03	0,05	0,03	0,02	0,01
Kvinnor	0,02	0,02	0,03	0,01	0,01	..
Män	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	..
Vuxenutbildning totalt⁴						
Totalt	8,5	8,2	7,5	6,7	6,2	5,9
Kvinnor	5,4	5,2	4,9	4,6	4,3	4,1
Män	3,1	2,9	2,6	2,1	1,9	1,8
Universitet och högskolor⁵						
Totalt	16,8	17,5	18,2	18,3	17,9	17,8
Kvinnor	6,1	6,4	6,9	7,0	6,9	6,9
Män	10,7	11,1	11,3	11,3	11,0	10,8
<i>därav:</i>						
Professorer						
Totalt	3,27	3,50	3,66	3,84	3,93	3,99
Kvinnor	0,46	0,50	0,55	0,63	0,66	0,69
Män	2,81	3,00	3,11	3,21	3,27	3,30

	00/01	02/02	02/03	03/04	04/05	05/06
Studerande						
KY⁶						
Totalt	15,1	15,5	17,5	20,8	27,5	32,6
Kvinnor	8,2	10,4	14,3	17,3
Män	9,3	10,4	13,2	15,3
SFI						
Totalt	37	40	44	48	48	53
Kvinnor	22	24	25	28	29	31
Män	15	16	18	19	19	22
Särvux						
Totalt	4,3	4,4	4,5	4,7	4,8	5,0
Kvinnor	2,1	2,2	2,2	2,3	2,3	2,5
Män	2,3	2,3	2,4	2,4	2,5	2,5
Kommunal vuxenutbildning⁷						
Totalt	317	288	244	227	229	228
Kvinnor	208	187	160	148	150	150
Män	109	101	85	79	80	77
CFL⁶						
Totalt	10,6	8,6	6,8	5,8	4,5	2,1
Kvinnor	6,6	5,0	3,9	3,4	2,6	1,2
Män	4,1	3,5	2,8	2,5	1,9	0,9
Grundläggande högskoleutbildning⁸						
Totalt	268	287	300	303	295	285
Kvinnor	157	168	176	178	173	168
Män	111	119	124	125	122	117
Forskarstuderande⁹						
Totalt	18,7	19,0	19,4	20,1	19,9	19,2
Kvinnor	8,2	8,5	8,9	9,4	9,4	9,3
Män	10,5	10,5	10,5	10,7	10,5	9,9
Folkbildning¹⁰						
Totalt	29,1	27,9	26,5	27,1	27,5	28,0
Kvinnor	18,8	18,0	17,2	17,6	17,6	18,1
Män	10,3	9,9	9,3	9,5	9,8	9,9

⁰ "..." = Uppgift saknas.

¹ Merparten av uppgifterna avser läsår. Heltidsekvivalenter om inget annat anges.

² Barnomsorgspersonal omfattar anställda som arbetar med barn inom förskola, fritidshem, öppen förskola, fritidshem samt annan verksamhet

³ Ingen könsuppdelning redovisas.

⁴ Summering av SFI, komvux, särvux, och CFL.

⁵ Uppgifterna avser undervisande personal under kalenderår 2000, 2001 osv.

⁶ Avser antal studerande.

⁷ Antal inom komvux avser antalet studerande, inte att förväxla med heltidsstuderande i annan tabell.

⁸ Helårsstudenter i grundläggande högskoleutbildning exkl. uppdragsutbildning.

Uppgifterna avser kalenderår 2000, 2001 osv.

⁹ Antal studerande, minst 1% aktiva under höstterminen.

¹⁰ Avser deltagare i långa kurser under höstterminen.

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.4 Utgiftsutveckling inom politikområde 26 Utbildningspolitik
Miljoner kronor

	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
<i>Anslag inom utgiftsområde 15</i>						
25:1 Studiehjälp m.m.	3 663,5	3 881,3	3 923,6	4 017,4	4 026,0	3 944,8
25:2 Studiemedel m.m.	9 876,0	11 678,3	10 293,9	11 224,6	11 461,3	11 978,9
25:3 Studiemedelsröntor m.m.	5 033,8	4 832,8	4 788,3	4 948,7	5 987,2	7 250,0
25:4 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	46,1	61,2	49,2	61,2	61,2	61,2
25:5 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	32,3	30,8	29,2	29,5	30,5	30,6
25:6 Bidrag vid vissa kortare studier	63,3	63,4	62,3	16,0	16,0	16,0
2007 15 25:4 Rekryteringsbidrag	1 421,6	166,7	168,6	-	-	-
2003 15 25:5 Vuxenstudiestöd m.m.	0,0	-	0,0	-	-	-
Totalt för utgiftsområde 15	20 136,8	20 714,5	19 315,1	20 297,4	21 582,1	23 281,5
<i>Anslag inom utgiftsområde 16</i>						
25:1 Statens skolverk	304,0	356,9	367,3	510,4	522,2	536,9
25:2 Myndigheten för skolutveckling	95,7	97,5	97,1	98,2	100,5	103,1
25:3 Utveckling av skolväsande, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg	444,3	654,9	616,3	779,3	992,6	1 125,3
25:4 Specialpedagogiska institutet	364,6	367,1	373,2	369,9	378,4	388,2
25:5 Specialskolemyndigheten	252,1	256,7	254,4	268,3	269,5	276,6
25:6 Särskilda insatser på skolområdet	288,9	301,7	297,6	306,0	317,4	330,4
25:7 Sameskolstyrelsen	33,9	26,0	25,5	26,2	26,8	27,5
25:8 Maxtaxa i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg m.m.	3 659,9	3 660,0	3 659,9	3 660,0	3 660,0	3 660,0
25:9 Bidrag till viss verksamhet motsvarande förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola och gymnasieskola	144,9	142,5	137,7	144,9	149,0	153,7
25:10 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	85,7	97,6	87,9	92,6	94,6	97,0
25:11 Fortbildning av lärare		366,7	196,4	697,1	897,1	1 017,0
25:12 Nationellt centrum för flexibelt lärande	95,8	100,9	86,3	101,6	104,2	107,1
25:13 Statligt stöd till vuxenutbildning	150,0	309,8	307,3	442,5	451,2	459,0
25:14 Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning	22,4	25,9	25,8	26,1	26,7	27,3
25:15 Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning	1 009,5	1 139,6	1 093,0	1 100,3	1 164,5	1 193,8
25:16 Utveckling av vuxenutbildning m.m.		0,0		0,8	0,8	0,9
25:17 Uppsala universitet: Grundutbildning	1 179,5	1 224,0	1 193,4	1 253,2	1 284,8	1 321,1
25:18 Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning	1 208,7	1 287,0	1 263,9	1 372,1	1 405,6	1 444,1
25:19 Lunds universitet: Grundutbildning	1 601,2	1 628,7	1 532,2	1 666,6	1 708,4	1 756,2
25:20 Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning	1 227,0	1 279,4	1 256,4	1 368,0	1 401,5	1 439,9
25:21 Göteborgs universitet: Grundutbildning	1 568,7	1 601,9	1 573,2	1 631,9	1 672,8	1 719,6
25:22 Göteborgs universitet: Forskning och forskarutbildning	997,0	1 044,5	1 044,5	1 108,8	1 135,9	1 167,0
25:23 Stockholms universitet: Grundutbildning	1 028,1	1 047,0	959,6	1 533,1	1 570,6	1 613,6
25:24 Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning	1 024,2	1 057,4	1 057,4	1 168,0	1 196,5	1 229,3
25:25 Umeå universitet: Grundutbildning	1 072,2	1 107,7	1 039,7	1 126,5	1 156,6	1 190,8

	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
25:26 Umeå universitet: Forskning och forskarutbildning	701,4	737,7	737,7	787,3	806,5	828,6
25:27 Linköpings universitet: Grundutbildning	1 186,0	1 212,0	1 145,3	1 231,1	1 262,2	1 297,8
25:28 Linköpings universitet: Forskning och forskarutbildning	489,0	514,0	514,0	560,8	574,5	590,3
25:29 Karolinska institutet: Grundutbildning	586,3	615,6	604,5	617,3	633,4	651,8
25:30 Karolinska institutet: Forskning och forskarutbildning	783,7	830,1	830,1	892,1	913,9	939,0
25:31 Kungl. Tekniska högskolan: Grundutbildning	878,5	959,9	901,7	969,2	992,9	1 020,1
25:32 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning	673,2	698,8	698,8	748,4	766,7	787,7
25:33 Luleå tekniska universitet: Grundutbildning	545,5	612,4	532,7	616,9	632,0	649,3
25:34 Luleå tekniska universitet: Forskning och forskarutbildning	259,1	267,5	267,5	278,5	285,3	293,1
25:35 Karlstads universitet: Grundutbildning	467,0	520,6	443,3	525,7	538,6	553,3
25:36 Karlstads universitet: Forskning och forskarutbildning	154,7	167,7	167,7	175,2	179,5	184,4
25:37 Växjö universitet: Grundutbildning	415,2	447,1	399,2	456,4	467,6	480,4
25:38 Växjö universitet: Forskning och forskarutbildning	145,7	154,3	154,3	164,2	168,2	172,8
25:39 Örebro universitet: Grundutbildning	588,1	596,9	562,8	606,9	621,7	638,7
25:40 Örebro universitet: Forskning och forskarutbildning	162,3	175,7	175,7	182,7	187,2	192,3
25:41 Mittuniversitetet: Grundutbildning	439,2	511,0	422,8	514,9	527,5	542,0
25:42 Mittuniversitetet: Forskning och forskarutbildning	165,5	170,8	170,8	173,2	177,5	182,3
25:43 Blekinge tekniska högskola: Grundutbildning	229,1	236,4	218,4	239,8	245,7	252,4
25:44 Blekinge tekniska högskola: Forskning och forskarutbildning	67,2	73,0	73,0	75,6	77,4	79,6
25:45 Malmö högskola: Grundutbildning	728,8	789,7	704,5	799,2	818,7	841,2
25:46 Malmö högskola: Forskning och forskarutbildning	78,4	85,3	85,3	88,5	90,7	93,1
25:47 Högskolan i Kalmar: Grundutbildning	420,6	432,7	393,7	438,6	449,4	461,7
25:48 Högskolan i Kalmar: Forskning och forskarutbildning	68,1	74,0	74,0	77,6	79,5	81,7
25:49 Mälardalens högskola: Grundutbildning	513,4	568,8	554,6	577,8	591,9	608,1
25:50 Mälardalens högskola: Forskning och forskarutbildning	49,0	50,9	50,9	62,3	63,9	65,6
25:51 Danshögskolan: Grundutbildning	44,0	47,6	44,8	48,0	49,2	50,5
25:52 Dramatiska institutet: Grundutbildning	78,1	78,7	78,7	79,3	81,3	83,5
25:53 Gymnastik- och idrottshögskolan: Grundutbildning	45,7	48,2	47,4	48,7	49,9	51,3
25:54 Högskolan i Borås: Grundutbildning	361,9	383,0	366,8	386,6	396,0	406,9
25:55 Högskolan Dalarna: Grundutbildning	309,1	360,4	323,3	363,4	372,3	382,5
25:56 Högskolan på Gotland: Grundutbildning	107,7	117,1	102,5	120,5	123,4	126,8
25:57 Högskolan i Gävle: Grundutbildning	359,1	386,6	358,3	394,0	403,6	414,7
25:58 Högskolan i Halmstad: Grundutbildning	297,1	302,2	296,8	309,5	317,1	325,8
25:59 Högskolan Kristianstad: Grundutbildning	297,7	321,2	281,3	326,6	334,6	343,8
25:60 Högskolan i Skövde: Grundutbildning	289,8	295,0	264,2	299,2	306,5	314,9
25:61 Högskolan Väst: Grundutbildning	250,8	289,3	248,6	291,7	298,8	307,0

	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
25:62 Konstfack: Grundutbildning	121,9	122,9	120,7	123,8	126,9	130,4
25:63 Kungl. Konsthögskolan: Grundutbildning	55,8	56,2	55,2	56,6	58,0	59,6
25:64 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Grundutbildning	127,4	128,4	126,1	129,4	132,6	136,2
25:65 Operahögskolan i Stockholm: Grundutbildning	17,2	17,3	17,0	17,5	17,9	18,4
25:66 Södertörns högskola: Grundutbildning	295,6	317,1	267,5	327,7	335,7	344,9
25:67 Teaterhögskolan i Stockholm: Grundutbildning	27,7	27,9	27,4	28,1	28,8	29,6
25:68 Försvarshögskolan: Grundutbildning		0,0		11,8	12,1	12,4
25:69 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet m.m.	1 992,0	2 171,0	2 131,1	2 235,4	2 293,2	2 356,0
25:70 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.	513,5	534,6	569,9	488,5	824,0	796,5
25:71 Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete vid vissa högskolor	371,3	390,1	383,1	396,3	406,0	417,1
25:72 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	1 986,1	2 014,6	1 978,5	2 035,8	2 090,9	2 153,6
25:73 Högskoleverket	156,0	165,1	166,1	166,5	170,4	174,8
25:74 Verket för högskoleservice	15,8	16,9	16,6	17,1	17,4	17,9
25:75 Centrala studiestödsnämnden m.m.	404,9	396,5	389,3	399,1	408,3	418,8
25:76 Överklagandenämnden för studiestöd	9,5	12,3	11,0	12,4	12,6	13,0
25:77 Internationella programkontoret för utbildningsområdet	42,5	45,4	45,3	50,6	50,4	52,0
25:78 Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning	73,0	63,9	62,7	44,2	15,9	16,3
25:79 Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.	26,9	32,2	27,8	32,4	33,4	34,2
25:80 Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning	10,1	11,7	11,7	11,4	11,7	12,0
2007 16 25:15 Valideringsdelegationen	17,3	38,5	38,4	-	-	-
2007 16 25:16 Utveckling av påbyggnadsutbildningar	108,2	107,2	105,2	-	-	-
2007 16 25:65 Lärarhögskolan i Stockholm: Grundutbildning	428,8	441,8	417,4	-	-	-
2006 16 25:9 Bidrag till personalförstärkningar i förskola	2 277,0	-	1,5	-	-	-
2006 16 25:10 Bidrag till personalförstärkningar i skola och fritidshem	924,8	-	1,0	-	-	-
2006 16 25:15 Bidrag till vissa organisationer för uppsökande verksamhet	48,8	-	0,0	-	-	-
2006 16 25:16 Statligt stöd för utbildning av vuxna	1 795,8	-	0,0	-	-	-
2005 16 25:5 Skolutveckling och produktion av läromedel för elever med funktionshinder		-	0,7	-	-	-
2002 16 25:4 Program för IT i skolan		-		-	-	-
Totalt för utgiftsområde 16	42 942,4	40 424,9	38 813,0	41 964,6	43 619,8	44 874,1
<i>Anslag inom utgiftsområde 17</i>						
25:1 Bidrag till folkbildningen	2 688,6	3 079,4	3 024,2	3 107,0	3 174,4	3 254,1
25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	74,0	78,8	77,3	79,8	81,5	83,6
25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning	12,4	16,7	16,4	15,7	16,0	16,4
Totalt för utgiftsområde 17	2 775,1	3 174,9	3 118,0	3 202,4	3 271,9	3 354,0

	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
<i>Anslag inom utgiftsområde 23</i>						
25:1 Sveriges lantbruksuniversitet	1 382,0	1 391,4	1 366,4	1 436,9	1 470,5	1 504,0
Totalt för utgiftsområde 23	1 382,0	1 391,4	1 366,4	1 436,9	1 470,5	1 504,0
Totalt för politikområde Utbildningspolitik	67 236,2	65 705,6	62 612,5	66 901,3	69 944,4	73 013,6

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

4.3 Mål

Målet är att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation som präglas av utbildning av hög kvalitet och livslångt lärande för tillväxt och rättvisa.

Ovanstående mål är beslutade av riksdagen (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:UbU1, rskr. 2000/01:99). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

Det är de olika utbildningsvägarna som tillsammans ger måluppfyllelsen. Det är därför inte möjligt att med samma indikatorer mäta måluppfyllelsen för den samlade verksamheten som en helhet eller att bedöma i vilken omfattning de olika utbildningsformerna bidragit till måluppfyllelsen. Resultatet av verksamheten inom de olika formerna redovisas därför var för sig. Gemensamma indikatorer som används är tillgänglighet, tillgång till utbildningsplatser i relation till behovet, utbildningarnas kvalitet i relation till de mål och syften som gäller för dem, lärarnas kompetens samt studiedeltagarnas studieresultat.

4.4 Politikområdets styrmedel m.m.

Huvudmannaskap och finansieringsformer varierar mellan olika verksamheter inom politikområdet. Statens styrmedel och insatser består av:

- *Statlig finansiering.* Totalt uppgår den direkta statliga finansieringen inom politikområdet till ca 28 procent av driftskostnaderna, vilket innebär att denna inte är den dominerande finansieringskällan. Anslagen avser studiestöd, statlig verksamhet samt bidrag till kommunal och enskild verksamhet. Anslagen till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå är huvudsakligen prestationsrelaterade. Anslagsmedel används inte

bara till löpande verksamhet utan också som kompletterande finansiering för att förändra, utveckla, förnya och komplettera den befintliga verksamheten.

- *Reglering och uppställande av mål.* För hela politikområdet, utom för folkbildningen, fastställs mål och regler i lagar och andra författningar. Vidare ingår mål för de statliga myndigheternas verksamhet. För folkbildningen fastställer staten endast syften för statsbidraget, medan mål och regler fastställs inom folkbildningsverksamheten. För förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och kommunernas vuxenutbildning gäller skollagen (1985:1100), olika skolformsförordningar och läroplaner. För kvalificerad yrkesutbildning gäller lagen (2001:239) om kvalificerad yrkesutbildning och förordningen (2001:1131) om kvalificerad yrkesutbildning. För universitet och högskolor gäller främst högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt för studiestödsområdet främst studiestödslagen (1999:1395) och studiestödsförordningen (2000:655). Dessa lagar, förordningar och läroplaner är också i stor utsträckning giltiga för den enskilda verksamheten på respektive område. På högskoleområdet finns en särskild lag för enskilda utbildningsanordnare, lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina och för Sveriges lantbruksuniversitet finns förordningen (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet.
- *Uppföljning.* Statens skolverk, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning, Högskoleverket och Centrala studiestödsnämnden har uppföljnings- och statistikansvar för sina respektive områden. Statistiska centralbyrån svarar för gemensam utbildningssstatistik.

- *Utvärdering, kvalitetssäkring och granskning.* De ovannämnda myndigheterna har samtliga ett utvärderingsansvar på sina respektive områden. Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) genomför utvärdering av effekterna på arbetsmarknaden av åtgärder inom utbildningsväsendet. Skolor, förskolor, fritidshem och kommuner ska årligen upprätta kvalitetsredovisningar. Statens skolverk genomför regelbundet inspektion av varje kommun avseende förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning. Folkbildningsrådet svarar för kontinuerlig utvärdering av folkbildningen. Universitets och högskolors kvalitetsarbete är ett åliggande enligt högskolelagen. Arbetet följs upp av Högskoleverket som löpande granskar ämnen och program vid alla universitet och högskolor. Högskoleverket beslutar också om examenstillstånd för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för statliga högskolor och yttrar sig i fråga om tillstånd för enskilda utbildningsordnare att utfärda examina. Dessutom genomför verket nationella utvärderingar som kan vara inriktade på särskilda aspekter.
- *Tillsyn.* Tillsynen inom politikområdet utövas av de centrala myndigheterna. Kommunerna utövar även kontroll över sin egen verksamhet samt tillsyn över enskilda förskolor och skolbarnsomsorg.
- *Utvecklingsinsatser.* Myndigheten för skolutveckling ska stödja kommuner och andra huvudmän i deras utveckling av verksamheten så att nationellt fastställda mål och likvärdighet i utbildningen uppnås inom förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning samt vuxenutbildning. Inom högre utbildning och forskning bedrivs ett kontinuerligt utvecklingsarbete vid universiteten och högskolorna.
- *Internationellt samarbete.* Det internationella samarbetet på det utbildningspolitiska området är en viktig del av de statliga insatserna.

Politikområdet Utbildningspolitik har ett nära samband med andra politikområden. Den största delen av verksamheterna inom politikområdet Utbildningspolitik bedrivs av kommunerna.

Verksamheterna finansieras dels med kommunala skatteintäkter, dels med generella statsbidrag under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommunerna.

Forskningsverksamheten inom universitet och högskolor finansieras utöver medel från politikområdet Utbildningspolitik med medel från politikområdet Forskningspolitik och medel från stiftelser och andra politikområdens forskningsfinansiärer. Arbetsmarknadsutbildning bedrivs och finansieras inom politikområdet Arbetsmarknad.

Internationellt samarbete

EU

I slutet av 2006 kom Rådet och EU-parlamentet överens om ett sammanhållet program för livslångt lärande. Beslut om att inrätta programmet fattades av ministerrådet i november 2006. Det nya programmet, som inkluderar delprogrammen Comenius, Erasmus, Grundtvig och Leonardo da Vinci, omfattar alla utbildningsformer, från förskola till vuxenutbildning och högre utbildning, och gäller för perioden 2007–2013. Programmet möjliggör för enskilda studenter att studera i annat EU-land samt för lärosäten, skolor och andra aktörer inom utbildningsområdet att delta i gemensamma projekt för utveckling och innovation.

Inom ramen för Lissabonstrategin har utbildningsministrarna, under benämning Utbildning 2010, enats om gemensamma mål för utbildningssystemen.

Inom ramen för den så kallade Köpenhamnsprocessen samarbetar EU-länderna kring flera konkreta instrument som syftar till att underlätta mobiliteten inom yrkesutbildningen i Europa.

I november 2006 enades Ministerrådet om allmänna riktlinjer för ett förslag till en rekommendation om inrättandet av en europeisk referensram för kvalifikationer (EQF). Syftet med EQF är att underlätta överföring och erkännande av kvalifikationer och därmed utgöra ett viktigt instrument för att främja rörligheten såväl på utbildningsområdet som på arbetsmarknaden. Ministerrådet och Europaparlamentet förväntas anta rekommendationen under hösten 2007. Arbetet med den nationella implementeringen av EQF pågår.

I november 2006 presenterade EU-kommissionen ett förslag för att underlätta överföring, ackumulering och erkännande av läranderesultat som uppnåtts inom yrkesutbildningen i olika länder (ECVET).

Europarådet

Fokus inom utbildningsområdet ligger på språkundervisning och ömsesidigt erkännande av högre utbildning. Erkännandefrågan behandlas till stor del inom ramen för Bolognaprocessen.

Sverige är ordförande i Europarådet under andra halvåret 2008.

Nordiska ministerrådet

Det övergripande målet för det nordiska samarbetet är att Norden ska vara en föregångsregion för utbildning, kompetensutveckling och forskning. Detta sker genom erfarenhetsutbyte och utvecklingssamarbete samt genom samarbete när det gäller områden som stärker nationell utveckling och är nyttigt ur ett resursperspektiv. Under 2007 har bl.a. en ny strategi för utbildnings- och forskningsområdet för 2008–2010 utarbetats och ett pilotprojekt för ett nordiskt mastersprogram lanserats. Därutöver har förberedelser skett för nästa generations nordiska mobilitets- och samarbetsprogram som öppnar för deltagande från de baltiska länderna 2008.

Under 2008 är Sverige ordförande i Nordiska ministerrådet.

OECD

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) spelar en betydelsefull roll när det gäller analys av utbildningspolitik. Kärnan i verksamheten på utbildningsområdet utgörs av jämförande indikatorer och tematiska översyner av utbildningen i medlemsländerna.

OECD har nyligen slutfört en granskning av likvärdigheten i utbildningssystemet där tio medlemsländer deltog, bl.a. Sverige. I den slutliga rapporten har OECD lämnat tio rekommendationer för att åstadkomma ökad likvärdighet i utbildningssystemen.

För närvarande medverkar Sverige i en översyn av skolledarutbildning samt i en översyn av den högre utbildningen. Slutrapporterna för båda studierna förväntas under hösten 2007. Dessutom kommer Sverige att medverka i en tematisk granskning av yrkesutbildning samt i en studie om etnisk mångfald i skolan.

Unesco

Unesco är FN:s organ för samarbete inom utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation. Svenska unescorådet är svensk nationalkommission och är rådgivande till regeringen i frågor rörande Unesco. Enligt regeringsuppdrag har Svenska unescorådet tagit fram förslag till svensk Unescostrategi för 2007–2013. Regeringen förväntas ta ställning till den under hösten 2007. Utbildning för hållbar utveckling föreslås bli övergripande tema för den svenska strategin.

I oktober 2007 genomförs Unescos 34:e generalkonferens som beslutar om en strategi för 2008–2013 samt om program och budget för 2008–2009. Under generalkonferensen avser Sverige att driva frågan om förstärkning av Unescos arbete vad gäller utbildning för hållbar utveckling samt reformering och effektivisering av Unescos organisation.

4.5 Resultatredovisning

4.5.1 Svensk utbildning i internationell jämförelse

Internationella jämförelser är betydelsefulla för att följa upp målet för utbildningspolitiken. OECD publicerar årligen rapporten Education at a Glance (EAG) som innehåller indikatorer på utbildningsområdet. Baserat på bl.a. de senaste EAG-indikatorerna belyses i det följande svensk utbildning ur ett internationellt jämförande perspektiv.

Investeringar i utbildning

Sverige investerar mer än OECD-genomsnittet i utbildning. Det mått som används för sådana jämförelser täcker framför allt lärarlöner, lokal-kostnader samt kostnader för undervisningsmaterial och studiestöd. De sammanlagda offentliga utgifterna för utbildning, exklusive studiestöd och andra utbildningsstöd, uppgick i Sverige till 6,7 procent av BNP 2004, vilket för Sveriges del innebar en ökning med 0,4 procentenheter sedan 1995. Endast fem OECD-länder hade en större andel. Genomsnittet för OECD-länderna låg 2004 på 5,5 procent av BNP, vilket var en ökning med 0,2 procentenheter sedan

1995. De relativt stora svenska satsningarna får ses som ett utflöde av målet att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation. Stora investeringar i utbildning kan bidra till att förbättra de kvalitativa resultaten. Samtidigt visar internationella kunskapsmätningar att det inte finns något entydigt samband mellan kostnader och resultat. Det finns exempel på länder med låga kostnader och bra resultat. Forskningen om sambandet mellan resurser och resultat har visat att vad man satsar resurser på är lika viktigt som de totala resursnivåerna.

Sverige investerar mer än OECD-genomsnittet i grundskolan och i eftergymnasial utbildning samt i nivå med OECD-snittet vad gäller gymnasial utbildning (inkl. vuxenutbildning). Kostnadsutvecklingen per elev mellan 1995 och 2004 när det gäller grund- och gymnasieskolan har varit relativt måttlig i Sverige. Endast fem länder hade en mindre ökning än Sverige (det saknas dock uppgifter för ett antal OECD-länder). I förhållande till BNP satsar Sverige mer resurser per student i eftergymnasial utbildning än övriga EU-länder. USA, Schweiz och Mexiko är dock OECD-länder med högre andel. Kostnaderna per student har legat på samma nivå mellan 1995 och 2004. I de allra flesta OECD-länder har motsvarande kostnader ökat men i sju länder har de minskat, allra tydligast i några av de nya EU-länderna. Sverige tillhör de länder som avsätter mest offentliga medel för studiemedel bland OECD-länderna. I Sverige gick 0,59 procent av BNP till studiemedel till högskolestudenter 2004, vilket ska jämföras med ett OECD-genomsnitt på 0,26 procent.

Elevers kunskaper i grundskolan

Den senaste internationella mätningen av grundskoleelevers kunskaper i olika OECD-länder genomfördes 2006 (PISA 2006). Resultatet av denna studie presenteras i december 2007. I den senast publicerade jämförelsen, som avser 2003, hade de svenska eleverna en läsförmåga klart över OECD-genomsnittet men endast strax över i matematik, naturvetenskap och problemlösning. Vårt att notera när det gäller internationella kunskapsmätningar är att Finland ofta får topplaceringar, medan övriga nordiska länder har resultat som är nära eller något över genomsnittet. De finska eleverna hade genomgående ett

betydligt bättre resultat i PISA 2003 jämfört med de svenska på samtliga mätområden.

De svenska grundskoleelevernas resultat hade i 2003 års mätning inte förändrats i någon väsentlig grad jämfört med motsvarande undersökning 2000. Tidsavståndet är egentligen för kort för att bedöma förändringar. Det finns dock vissa negativa tendenser som bör uppmärksammas, bl.a. att resultatspridningen var större och att elever med utländsk bakgrund hade ett sämre resultat jämfört med mätningen 2000. Detta kan jämföras med resultaten av IEA-mätningen av kunskaper i matematik och naturorientering, TIMSS 2003². I matematik uppmättes en betydande försämring i jämförelse med motsvarande studie 1995. 2003 hade eleverna i årskurs 8 testvärden som var lägre än vad eleverna i årskurs 7 hade 1995. I naturorientering var inte försämringen lika markant, men resultaten tyder på att eleverna i årskurs 8 under 2003 uppvisade motsvarande kunskaper som eleverna i årskurs 7 hade 1995. Studien Trends, som var en del av PIRLS 2001, visade att svenska elever var de enda som hade signifikant försämrade resultat i läsning mellan 1991 och 2001. Till bilden hör samtidigt att i huvudstudien PIRLS 2001 framgick att svenska elever ändå hade bäst resultat i läsning och att spridningen och andelen lågpresterande var låg i Sverige.

Det livslånga lärandet

Politiken för livslångt lärande fokuserar i hög grad på kvalitet och måluppfyllelse. Detta gäller i alla delar av utbildningssystemet. Utbildningssystemet ska vara uppbyggt så att övergångar mellan dess olika nivåer och delar underlättas, liksom övergångar mellan utbildning och arbetsliv. Det ska finnas goda möjligheter för den som önskar och behöver att i olika former komplettera tidigare studier för att komma vidare till en högre nivå inom ett yrkesområde eller byta inriktning. Studie- och yrkesvägledning av hög kvalitet är viktiga för att tillgodose individens, samhällets och arbetsmarknadens behov.

² IEA: International Association for the Evaluation of Educational Achievement

Befolkningens utbildningsnivå

Den svenska befolkningens utbildningsnivå är hög. År 2005 hade 91 procent i åldersgruppen 25–34 år minst gymnasieutbildning. Av OECD-länderna hade endast Slovakien, Tjeckien, Japan och Korea en större andel än Sverige. För Sveriges del kan noteras att kvinnor hade en högre utbildningsnivå än män. 82 procent av männen och 86 procent av kvinnorna hade minst gymnasieutbildning i åldersgruppen 25–64 år. Inom OECD fanns i stället en övervikt för männen på tre procentenheter. Ifråga om personer med olika former av högre utbildning hade Sverige en andel på 37 procent i åldrarna 25–34 2005, medan OECD-genomsnittet för denna åldersgrupp var 32 procent. Skillnaden mellan Sverige och OECD-genomsnittet är ungefär densamma, 28 procent mot 24 procent, om statistiken begränsas till att omfatta endast dem med minst treårig högskoleutbildning.

Vuxenutbildningen bidrar till att utjämna utbildningsskillnaderna generationerna emellan och vuxenutbildning i olika former är omfattande i Sverige. I åldersgruppen över 30 år hörde Sverige tillsammans med Storbritannien och Australien till de OECD-länder som hade högst studiedeltagande 2004.

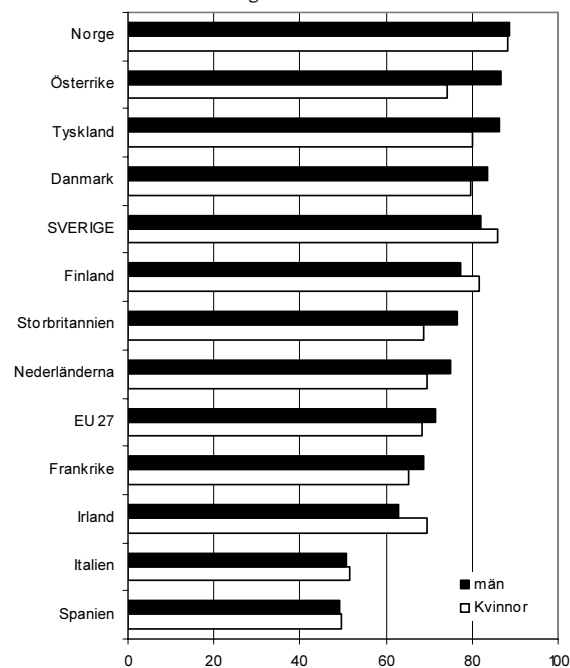
Genomgången gymnasieskola

Jämfört med EU27-genomsnittet har drygt 10 procentenheter fler män och 20 procentenheter fler kvinnor i Sverige genomgått gymnasieskola. Förhållandet är detsamma i alla ålderskategorier. I de flesta länder avslutas utbildningen med en särskild examination. Sverige är ett av de få länder där detta inte är fallet vilket kan påverka jämförbarheten

Andelen av hela befolkningen, 24–64 år, som har en fullständig gymnasieutbildning uppgick 2006 till 84 procent.

Diagram 4.1 Andel av befolkningen 24–64 år med en fullständig gymnasieutbildning

Procentuell andel av befolkningen

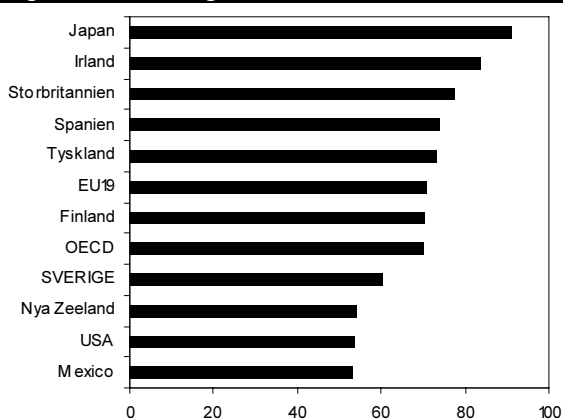

Källa: Eurostat

Examensgrad i högskolan

Jämfört med genomsnittet inom OECD och EU har Sverige en något högre andel av en årskull som tar en minst treårig högskoleexamen. Genomsnittet för OECD är 35 procent och för EU 33 procent, medan andelen i Sverige är 37 procent. Länder som Tjeckien, Österrike och Tyskland ligger omkring 20 procent, medan t.ex. Finland och Australien ligger närmare 50 procent av en årskull med minst treårig högskoleexamen.

Diagram 4.2 Examensgrad i vissa OECD-länder

Källa: OECD

Av samtliga studenter som påbörjar en utbildning i Sverige tar 60 procent ut en examen. Det

är lägre än genomsnittet inom OECD på 70 procent och EU på 71 procent. Länder som Japan och Irland vars utbildningssystem framför allt består av korta program, har en högre examensgrad. Flera av de länder som tillsammans med Sverige ligger under genomsnittet för OECD har en relativt hög andel av befolkningen som påbörjar högre studier, det gäller t.ex. Nya Zeeland och USA.

Trots att många studenter i Sverige har läst kurser och program som motsvarar en examen, väljer många att inte ta ut en examen. Orsakerna kan vara flera, bl.a. kan det handla om att arbetsgivare inte efterfrågar själva examensbeviset utan nöjer sig med genomgångna högskolestudier.

Tid i utbildning

Enligt OECD:s skattningar förväntas en svensk femåring tillbringa över 20 år av sitt liv i utbildning, män 18,9 och kvinnor 21,8. Av OECD-länderna är det förutom Sverige endast Australien, Finland och Storbritannien som ligger över 20 år. Genomsnittet för OECD är 17,7 år och för EU 18,0. Kvinnor har i de allra flesta länder längre förväntad utbildningstid än män, men skillnaden mellan män och kvinnor är större i Sverige än genomsnittligt både för OECD och EU. Endast Storbritannien uppvisar en större skillnad mellan könen än Sverige.

Utbildningens sammansättning

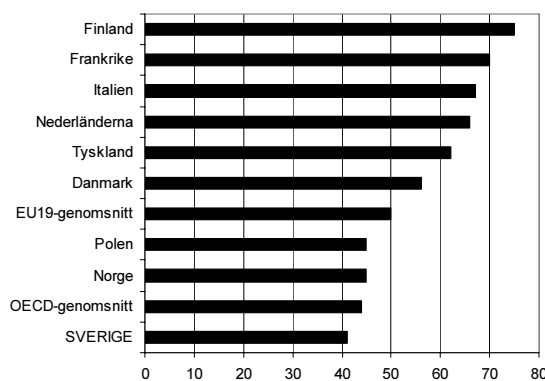
Det är inte bara utbildningens kvalitet och totala kvantitet som spelar roll, utbildningens sammansättning är också central i ett tillväxtperspektiv. Ofta anger företag brist på kompetent arbetskraft som ett skäl till utebliven expansion. Utbildningens sammansättning bör därför inte skilja sig alltför mycket från det som arbetsmarknaden efterfrågar. Staten har inte ambitionen att detaljstyra utbildningens sammansättning, utan i huvudsak att låta studerandeintresset avgöra dimensioneringen inom respektive utbildningsform.

Sverige har en internationellt sett låg andel av befolkningen som vid den typiska examensåldern (19 år för Sverige) har fullföljt en yrkes- eller lärlingsutbildning (diagram 4.3). Endast en handfull EU-länder har en lägre andel: Grekland, Irland, Spanien, Ungern och Portugal. Andelen i Sverige är 41 procent vilket är betydligt lägre än EU19-genomsnittet på 50 procent och även nå-

got lägre än OECD-genomsnittet på 44 procent. Till viss del beror Sveriges låga siffror på att många här fullföljer sin gymnasieutbildning senare än den för Sverige typiska examensåldern. När det gäller andelen elever som påbörjar yrkesutbildning ligger Sverige ungefär på EU-snittet. De låga andelarna som slutför en yrkesutbildning i tid i Sverige jämfört med andra OECD-länder kan leda till minskad tillväxt om effekten blir att företag inte investerar eller investerar utomlands p.g.a. brist på arbetskraft. Det s.k. bristyrkesindex som Arbetsmarknadsstyrelsen tar fram toppas av flera yrken som förutsätter en gymnasial yrkesutbildning.

Diagram 4.3 Andel av befolkningen som vid den typiska examensåldern har en yrkes- eller lärlingsutbildning, 2004

Procentuell andel 2004

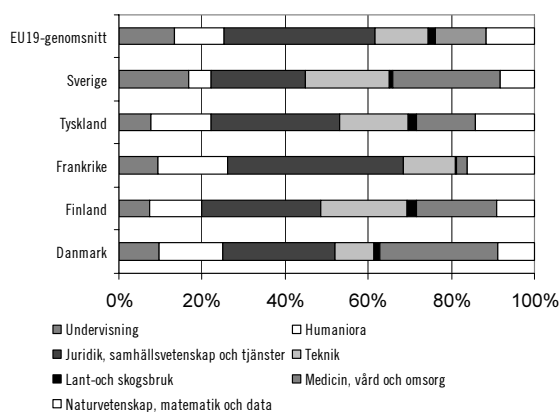

Källa: OECD

På nationell nivå anser regeringen det viktigt att ha en relativt stor andel examinerade med tekniska och naturvetenskapliga eftergymnasiala utbildningar. Ett mål för antalet studerande inom naturvetenskap och teknik är också antaget av EU i Lissabonprocessen (se avsnitt 7.1.7). Variationen länder emellan när det gäller utbildningssammansättning är stor (diagram 4.4). Sverige karaktäriseras framför allt av en låg andel examinerade inom humaniora och konstnärliga utbildningar, ganska låga andelar inom samhällsvetenskap och juridik, samt höga andelar inom teknik och inom vård och omsorg.

Diagram 4.4 Andel högskoleexamina per utbildningsinriktning 2004

Procentuell andel av det totala antalet examina 2004

Källa OECD

Undervisningstider

Antalet undervisningstimmar per läsår är lägre i den svenska grundskolan än i många andra länder. En elev i Sverige får i grundskolan undervisning i genomsnitt 741 timmar per läsår. Det är inte möjligt att ange timtalet för varje läsår i Sverige, eftersom regleringen bara anger det totala antalet timmar i grundskolan. Andra OECD-länder kan i allmänhet lämna mer årskursspecifika uppgifter. De genomsnitt per läsår för EU-länderna som publiceras i EAG ökar successivt från 789 timmar i de lägre årskurserna till 964 timmar i de högsta årskurserna. Motsvarande genomsnitt för OECD-länderna ökar från 792 till 961. Såväl EU- som OECD-genomsnittet ligger med andra ord klart över den svenska nivån. Det saknas uppgifter om undervisningstider för den högre utbildningen.

Lärare

Tabell 4.5 Lärare per 100 elever 2005

	Sverige	OECD	EU 19	Finland
förskolan	8,4	6,5	7,1	8,0
tidiga grundskoleår	8,2	6,0	6,7	6,3
senare grundskoleår	8,3	7,2	8,4	10,0
gymnasiet	7,1	7,6	8,5	5,6
eftergymnasial utbildning	11,2	6,1	8,2	8,0

Källa: OECD

Sverige har en högre lärartäthet än genomsnittet i såväl EU som OECD utom i fråga om gymna-

siet där både OECD och EU ligger högre (jämförelsen påverkas dock av att den i Sverige omfattande vuxenutbildningen ingår i måttet och denna har låg lärartäthet).

Jämfört med OECD tycks Sverige fördela undervisningsresursen lärare jämnare över tid och, jämfört med både EU och OECD, lägga relativt större vikt vid de tidiga skolåren. I det avseendet skiljer sig Sverige drastiskt från det framgångsrika finska exemplet där mer resurser läggs på de sena grundskoleåren. Korea, ett annat framgångsland i PISA-undersökningen, har en väsentligt lägre lärartäthet än både Sverige och genomsnittet för OECD och EU.

Vad eftergymnasial utbildning beträffar har Sverige den högsta lärartätheten av alla länder som deltar i jämförelserna. I någon mån kan det förklaras av att Sverige jämfört med många andra länder har relativt sett fler studerande i sådana utbildningar som förutsätter en högre lärartäthet, såsom vård- och teknikerutbildningar.

OECD jämför lärarlöner på flera olika sätt varav ett är att relatera den genomsnittliga lärarlönen till bruttonationalprodukten per capita. På så sätt erhålls en rangordning av hur länderna värderar lärarna lönemässigt relativt sett. I Sverige har lärare i de tidiga grundskoleåren med 15 års anställning en lön som i genomsnitt motsvarar 96 procent av BNP per capita. Lönerna för dessa lärare är lägre jämfört med EU och OECD. Motsvarande genomsnitt för OECD är 127 procent och för EU 117 procent. Förhållandet är detsamma för lärare i senare grundskoleår och för gymnasielärare. Finland ligger under genomsnittet för lärare i de lägre årskurserna men på en högre nivå än i Sverige. De finska lärarna ligger i stort sett på EU-snittet för lärare i de högre årskurserna och något över snittet för gymnasielärare. Korea ligger markant högst för alla lärarkategorier.

Det saknas jämförelser av lönerna i högre utbildning.

Sammanfattning

Den genomgång av OECD:s indikatorer inom utbildningsområdet som presenterats ovan visar bl.a. att Sverige avsätter jämförelsevis stora offentliga resurser på utbildning. Befolkningen i Sverige har en hög utbildningsnivå. En förhållandevis stor andel av de högskoleutbildade är inriktade på teknik, medicin, vård och omsorg men

andelen gymnasieutbildade med en yrkes- eller lärlingsutbildning är låg. Den genomsnittliga årliga undervisningstiden i grundskolan är lägre än i många andra länder och lärarnas löner är relativt sett lägre än genomsnittligt i OECD och EU.

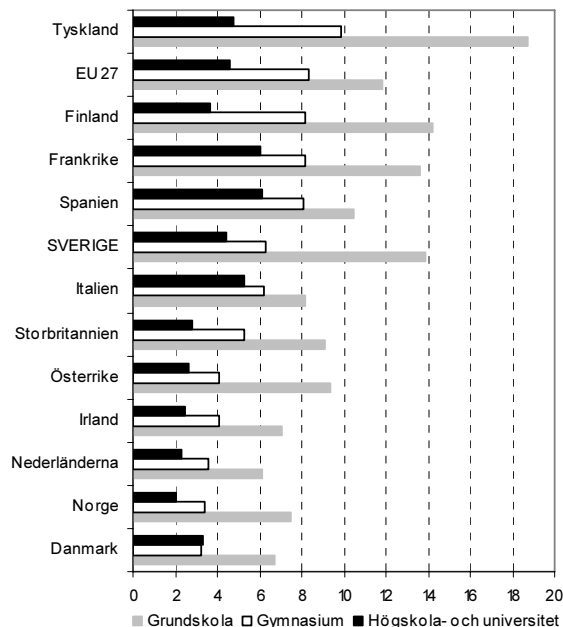
4.5.2 Internationell jämförelse av relationen mellan utbildning och arbetsmarknad

Utbildningsnivå och arbetslöshet

I de flesta länder finns det ett tydligt samband mellan utbildningsnivå och arbetslöshet. En gymnasial utbildning har alltmer kommit att bli ett minimikrav på arbetsmarknaden. Att ha grundskola som högsta utbildning innebär en betydligt svårare situation på arbetsmarknaden jämfört med att ha en gymnasial eller en högskoleutbildning. I Österrike, Sverige, Norge och Danmark är arbetslösheten mer än dubbelt så hög bland dem med högst grundskoleutbildning som för dem med gymnasieutbildning.

Diagram 4.6 Arbetslöshet i åldern 15–64 år fördelat på utbildningsnivå 2006

Andel arbetslösa av arbetskraften för resp. utbildningsnivå, procent

Anm: Enligt ILO-definitionen vilken även inkluderar heltidsstuderande som har kunnat och aktivt har sökt arbete.
Källa: Eurostat.

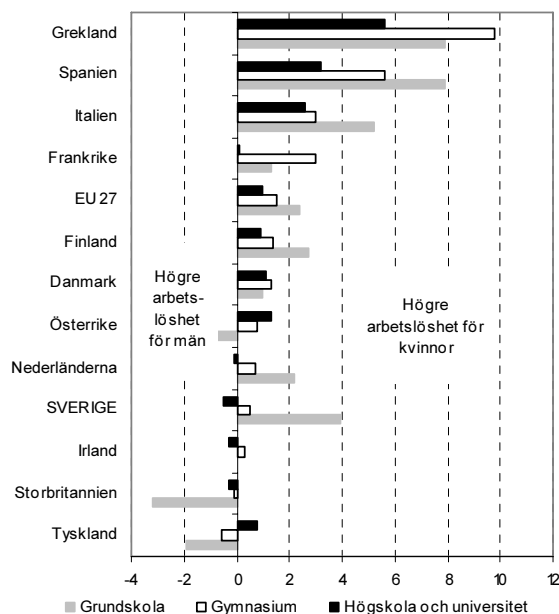
Skillnaderna i arbetslöshetsnivåer mellan gymnasieutbildade och högskoleutbildade varierar stort mellan olika länder. I de flesta fall leder en högre utbildning till lägre sannolikhet att bli arbetslös.

Danmark skiljer sig dock från övriga länder i detta avseende. Där är arbetslösheten bland högskoleutbildade lika hög som bland gymnasieutbildade.

Svenska högskoleutbildade har i likhet med högskoleutbildade i de flesta andra länder lägre relativ arbetslöshet än dem med enbart gymnasieutbildning. Skillnaden mellan dessa båda grupper är dock mindre i Sverige jämfört med EU som helhet.

Diagram 4.7 Skillnader i arbetslöshet i åldern 15–64 år mellan kvinnor och män fördelat på utbildningsnivå 2006

Procentenheter

Källa: Eurostat.

Arbetslösheten är högre bland lågutbildade kvinnor både i Sverige och i andra länder. Det finns dock undantag: i Storbritannien, Österrike och Tyskland är arbetsmarknadssituationen svårare för lågutbildade män. I Sverige är könsskillnaderna i arbetslöshet små för dem med gymnasieutbildning eller högskoleutbildning, men relativt stor för lågutbildade.

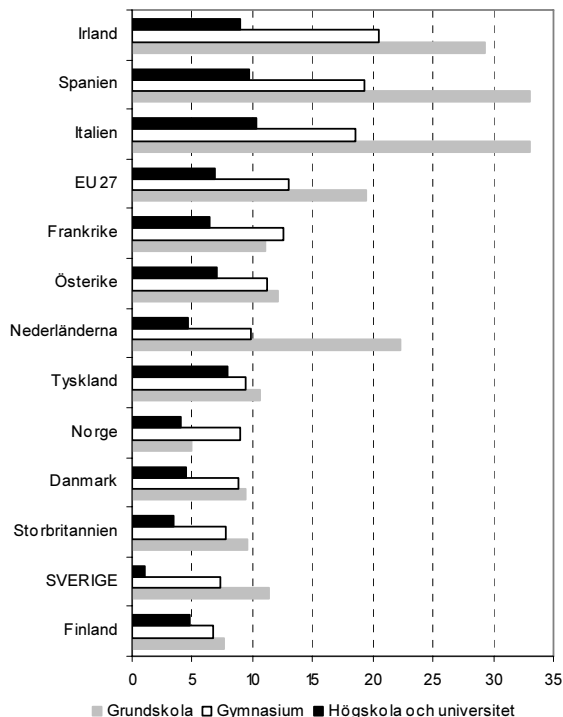
Utbildningsnivå och sysselsättning

Sysselsättningsgraden är av stor betydelse för ett lands välbefinnande. Inom OECD-området finns möjlighet att jämföra länders sysselsättningsgrad fördelad på olika utbildningsgrupper. Den sammanfattande bilden är att lågutbildade har lägre sysselsättningsgrad inom hela OECD-området. Med högre utbildning stiger andelen sysselsatta i befolkningen. Skillnaden mellan att ha gymna-

siutbildning eller en högre utbildning är lägst i de nordeuropeiska länderna. I övriga länder är skillnaden i sysselsättningsgrad större.

Diagram 4.8 Sysselsättningsgrad i åldern 15–64 år inom respektive utbildningsgrupp 2006

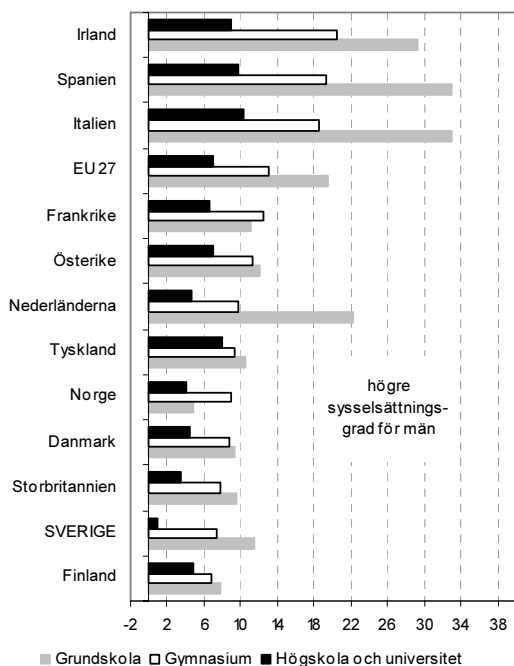
Procent av befolkningen för respektive utbildningsgrupp

Källa: Eurostat.

Diagram 4.9 Skillnader i sysselsättningsgrad i åldern 15–64 år mellan kvinnor och män fördelat på utbildningsnivå 2006

Procentenheter

Källa: Eurostat.

Variationen i sysselsättning mellan olika länder förklaras huvudsakligen av skillnader i kvinnornas arbetskraftsdeltagande. Länder såsom Danmark Sverige, Nederländerna, Norge och Storbritannien som har stor andel kvinnor på arbetsmarknaden har därför en hög sysselsättningsgrad. Kvinnornas sysselsättningsgrad är i samtliga länder lägre än männens. Generellt är könsskillnaderna i sysselsättningsgrad störst i sydeuropeiska länder samt på Irland. Klyftan mellan kvinnor och mäns sysselsättningsgrad minskar med högre utbildningsnivå. Bland högskoleutbildade finner vi betydligt mindre könsskillnader än hos andra. Detta framkommer särskilt tydligt i Sverige, där skillnaden i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män med högskoleutbildning är en procentenhet.

Gymnasiutbildning och arbetsmarknad

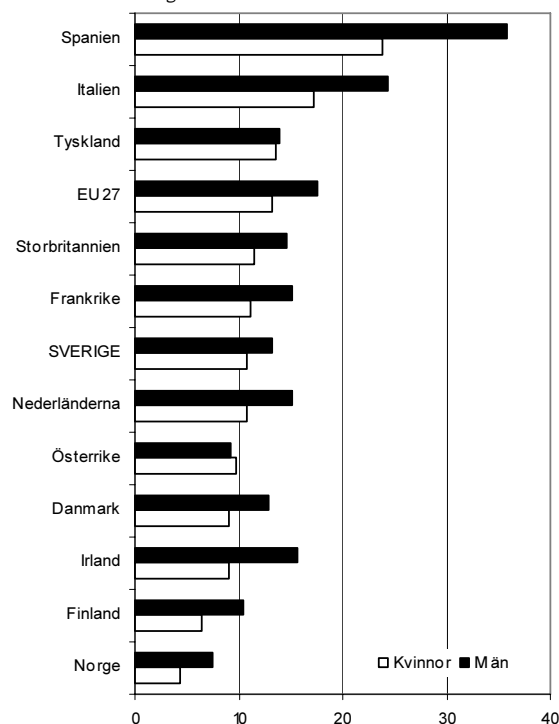
Andelen ungdomar i åldern 18 till 24 år som endast har grundskoleutbildning och som inte deltar i någon annan utbildning uppgick 2006 i Sverige till 13 procent. Det är klart lägre än motsvarande andel inom EU27, men högre än övriga Norden och Österrike. Överlag avbryter unga män sina utbildningar i större utsträckning än unga kvinnor.

De som avbrutit sina gymnasiestudier kan inte urskiljas separat bland de arbetslösa. Det är därför svårt att utifrån Eurostatstatistik belägga att dessa har särskilda svårigheter på arbetsmarknaden. Svenska och internationella studier tyder dock på att ungdomar som avbryter sina gymnasiestudier har sämre karriärmöjligheter och sämre inkomstutveckling. Personer med avbrutna studier återkommer också oftare i arbetslöshet.

I länder med hög utbildningsnivå har arbetslöshetsrisken för lågutbildade kommit att bli större. Även om man i det enskilda fallet kan klara sig på en grundskoleutbildning utgör gruppen som helhet en riskgrupp.

Diagram 4.10 Ungdomar i åldern 18–24 år som lämnat skolan med högst grundskoleutbildning 2006

Procent av befolkningen

Källa: Eurostat.

Utbildningspremien för högre utbildning

OECD har studerat avkastningen för individen att ha en högskoleutbildning. Avkastningen har beräknats utifrån en uppskattning av den framtida livsinkomsten för den som har en högskoleutbildning jämfört med den som har en gymnasial utbildning. Resultaten indikerar stora variationer mellan OECD-länder. I Sverige ger, internationellt sett, en högskoleutbildning låg avkastning, vilket i synnerhet gäller för högskoleutbildade kvinnor.

Sammanfattning

Det är tydligt att med längre utbildning följer högre sysselsättningstal och lägre arbetslöshetsrisk. Detta samband gäller i Sverige och i nästan alla andra OECD-länder. Skillnaden mellan högskoleutbildade och gymnasieutbildade är mindre i Sverige än i de flesta andra länder, men tydlig även här.

4.6 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen granskar varje år myndigheternas årsredovisningar och delårsrapporter. Inom politikområdet har Sameskolstyrelsen, Myndigheten för skolutveckling och Mittuniversitetet fått invändningar i sina revisionsrapporter avseende räkenskapsåret 2006. Regeringens bedömning redovisas i det följande.

Sameskolstyrelsen (SamS)

Riksrevisionen har invändningar mot SamS årsredovisning på följande punkter:

- Det framgår inte av årsredovisningen hur stort totalt belopp kommunerna inte behövt betala p.g.a. den felaktiga indexuppräkningen (11,8 mkr).
- Brister i avstämningsrutiner och outredda differenser för poster i balansräkningen kvarstår.
- Återrapporteringskravet om antal elever som har skolskjuts saknas.

Regeringen har i dialog med myndigheten tagit upp revisionens invändningar. Myndigheten har meddelat regeringen att den avser att rätta till de oegentligheter som rapporterats i revisionen.

Myndigheten för skolutveckling (MSU)

Riksrevisionen har invändning mot att MSU utan bemyndigande från regeringen ingått åtaganden om utbetalning och bidrag för 2008 om totalt 98,8 mnkr, vilket strider mot 20 § anslagsförordningen (1996:1189). De ingångna åtagandena framgår inte av årsredovisningen. Årsredovisningen har i övrigt upprättats i enlighet med förordningen om myndigheternas årsredovisning och budgetunderlag, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten. Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i övrigt är i allt väsentligt rättvisande.

Riksrevisionen rekommenderar MSU att föra dialog med regeringen avseende behov av bemyndiganden, dels i budgetunderlag i enlighet med 9 kap 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och dels under löpande budgetår om sådant behov uppstår. Beslut från regeringen krävs för att få nödvändiga bemyndiganden innan åtaganden av denna karaktär ingås. MSU rekommenderas att gå igenom sin verksamhet i syfte att identifiera behov av bemyndiganden, då det kan vara aktuellt i flera fall än avseende bidrag till resurspersoner.

Riksdagen har i enlighet med regeringens förslag på tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition bemyndigat regeringen att för anslaget 25:3 *Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 550 000 000 kronor under åren 2008–2010.

Mittuniversitetet

Mittuniversitetet fick för budgetåret 2006 en revisionsberättelse med invändning. Av Riksrevisionens berättelse framgår att universitetet har engagemang i en ideell förening och därmed även i ett av föreningen helägt aktiebolag samt styrelserepresentation i dessa associationer utan

att ha regeringens tillstånd. Engagemanget inkluderar vidare att Mittuniversitetet iklätt sig finansiella åtaganden. Riksrevisionen anser att myndigheten i och med detta överträtt sina befogenheter.

Mittuniversitetet har i skrivelse med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelse redovisat att universitetet meddelat berörd ekonomisk förening att universitetet avser att lämna föreningen. Vidare har rektor frånsagt sig platsen som ledamot i föreningens styrelse.

Regeringen förutsätter att Mittuniversitetet vidtar åtgärder som innebär att kritiken inte kvarstår.

5 Barn- och ungdomsutbildning

Barn- och ungdomsutbildning består av förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass och skola. Förskoleverksamhet bedrivs i form av förskola, familjedaghem och öppen förskola. Skolbarnsomsorg bedrivs i form av fritidshem, familjedaghem och öppen fritidsverksamhet. Vidare omfattar utbildningen förskoleklass, grundskola, obligatorisk särskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Utöver detta bedrivs utbildning i sameskolan och i specialskolan.

5.1 Resultatredovisning

Avsnittet innehåller en redovisning av resultat i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, den obligatoriska skolan och gymnasieskolan samt en beskrivning av vissa större statliga insatser. Alla statistiska uppgifter är hämtade från Statens skolverk (Skolverket). All kostnadsstatistik baseras på preliminära uppgifter.

5.1.1 Resultat i den kommunala verksamheten och motsvarande skolformer

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamhet ska erbjuda en pedagogisk verksamhet och underlätta för föräldrar att förena förvärvsarbete eller studier med ansvar för barn.

Förskola är den alltmer dominerande formen av förskoleverksamhet. Förskolans roll och uppdrag i samhället har utvidgats påtagligt under de senaste åren. Dels går allt fler barn i förskola,

dels har förskolans pedagogiska uppdrag förstärkts vilket inte minst kommer till uttryck i 1998 års läroplan för förskolan (Lpfö 98). Andelen barn i förskoleverksamhet fortsätter att öka. År 2006 gick 84 procent av alla barn i åldern 1–5 år i förskolan eller familjedaghem.

Personaltätheten³ i förskolan har ökat, vilket innebär en minskning av antalet barn per årsarbetare från 5,2 år 2005 till 5,1 följande år, trots att antalet barn samtidigt ökade med drygt 17 000. Sammanlagt har antalet anställda i förskolan ökat med 30 procent mellan 1999 och 2006. Andelen pedagogiskt högskoleutbildad personal i förskolan var 51 procent år 2006. Av de anställda i förskolan var 3 procent män och 97 procent kvinnor. Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning minskade mellan 1997 och 2002. De senaste fyra åren har dock andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning ökat med sammanlagt en procentenhet. Andelen anställda i förskolan med lärarutbildning utan inriktning på förskolan har ökat från 0,7 procent 1997 till 2,1 procent 2006. Barnskötarna utgjorde 41 procent av de anställda i förskolan 2006.

Förskolor som drivs med enskild huvudman är betydligt vanligare i storstäder och förortskommuner än i övriga kommungrupper. Hösten 2006 gick 17 procent av alla barn i förskolan i en enskild förskola vilket är samma andel som under 2005.

Antalet barn som går i familjedaghem liksom antalet familjedaghem fortsätter att minska. Hösten 2006 fanns det 6 000 dagbarnvårdare med 30 800 inskrivna barn, vilket är cirka 2 100

³ Personaltäthet definieras som antal barn per årsarbetare

barn färre än året innan. Detta betyder att sex procent av alla 1 till 5-åringar gick i familjedaghem 2006. Minskningen förklaras av minskad efterfrågan hos föräldrar och med förskolans utbyggnad. Personaltätheten har ökat något de senaste åren. Hösten 2006 fanns 5,0 barn per anställd i familjedaghem, jämfört med 5,1 barn året innan.

Andelen familjedaghem med enskild huvudman har ökat från 2 procent till 12 procent under de senaste tio åren.

Hösten 2006 fanns 470 öppna förskolor, vilket är 22 fler än året innan. Ett trettiootal kommuner rapporterade fler öppna förskolor 2006 än 2005. År 2006 var det 131 kommuner som helt saknade öppen förskola. Föregående år var det 151 kommuner som helt saknade öppna förskolor.

Kostnader

Den totala kostnaden för förskolan beräknas uppgå till nästan 41 miljarder kronor 2006. Det innebär en ökning med 7,5 procent jämfört med året innan. Kostnadsökningen beror bland annat på att antalet inskrivna barn har ökat med 2,9 procent. Kostnaden per barn har ökat med 4,5 procent till 105 000 kronor.

Skolbarnsomsorg

Skolbarnsomsorgens uppgift är att komplettera skolan samt erbjuda barn en meningsfull fritid.

2006 ökade andelen inskrivna barn till 78 procent av alla barn i åldern 6 till 9 år. Även antalet inskrivna barn ökade, med knappt 5 600. Personaltätheten i fritidshemmen har minskat under hela 1990-talet. Mellan 1998 och 2006 minskade personaltätheten från 15,3 barn per årsarbetare till 18,9 barn per årsarbetare. Gruppstorlekarna fortsätter att öka i fritidshemmen. Jämfört med 1990 har den genomsnittliga gruppstorleken ökat med nästan 14 barn. Störst är barngrupperna i förortskommunerna med i genomsnitt 35 barn per avdelning. Av alla 10- till 12-åringar deltog elva procent i öppen fritidsverksamhet 2006, nästan en procentenhet fler än året innan.

Tillgången till öppna fritidsverksamheter för barn i åldern 10 till 12 år varierar kraftigt mellan kommunerna. Hösten 2006 fanns det 581 öppna verksamheter i landet, vilket är en ökning med 19 enheter sedan 2005.

Det är ovanligt att skolbarn nyttjar familjedaghem. Hösten 2006 var 1 procent av 6- till 9-åringarna inskrivna i familjedaghem, samma andel som året innan. Mindre än en procent av 10- till 12-åringarna går i familjedaghem.

Kostnader

Den totala kostnaden för fritidshem år 2006 beräknas uppgå till 10,5 miljarder kronor vilket är oförändrat jämfört med tidigare år. Antalet barn har samtidigt ökat med 1,3 procent. Kostnaden per barn minskade med 1,4 procent till i genomsnitt 32 420 kronor.

Förskoleklass

Utbildning i förskoleklass ska stimulera varje barns utveckling och lärande samt ligga till grund för fortsatt skolgång.

Andelen sexåringar som går i förskoleklass var närmare 96 procent läsåret 2006/07 samt cirka 1 procent av femåringarna och sjuåringarna. Cirka 7 procent av barnen går i skolor med annan huvudman än kommunal. Många av barnen som går i förskoleklass är också inskrivna i fritidshem eller familjedaghem och möter alltså två verksamheter under samma dag.

Kostnader

Den totala kostnaden för förskoleklass beräknas uppgå till 3,8 miljarder kronor 2006. Det innebär en ökning med 3,9 procent jämfört med året innan. Antalet elever har ökat med 1,2 procent vilket medför en ökning av kostnaden per elev med 2,7 procent till i genomsnitt 46 000 kronor.

Den obligatoriska skolan

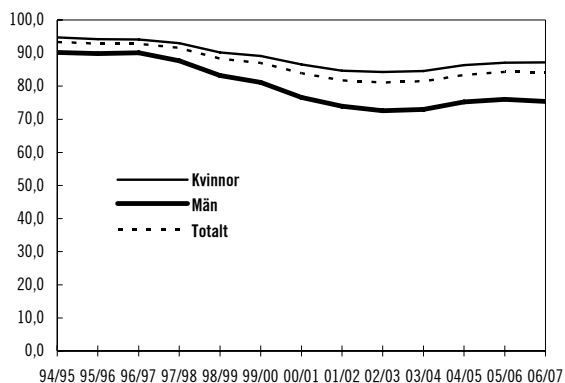
Grundskolans huvuduppdrag är att förmedla kunskap och främja flickors och pojkars lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.

Lsåret 2006/07 gick drygt 962 000 elever i grundskolan. De senaste åren har andelen elever i fristående skolor ökat kontinuerligt till åtta procent. För tio år sedan var motsvarande andel två procent. Samtidigt fortsätter det totala antalet elever att minska.

Andelen lärare, omräknat i heltidstjänster, med pedagogisk högskoleexamen sjönk under en följd av år. Läsåret 1994/95 var andelen 93 procent att jämföra med 84 procent läsåret

2006/07. Den lägsta noteringen gjordes läsåret 2002/03 då andelen var nere på 81 procent.

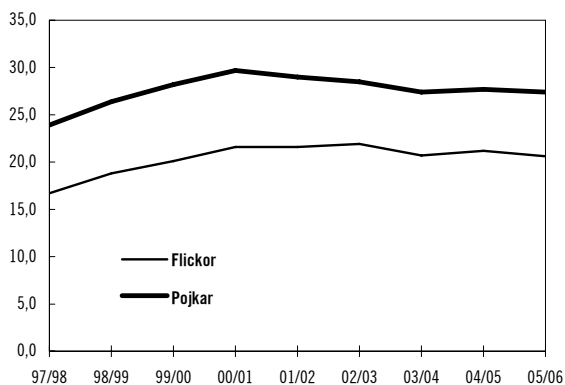
Diagram 5.1 Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen

Av diagram 5.1 framgår att andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen är högre bland kvinnliga lärare än bland manliga lärare. Läsåret 2005/06 var andelen kvinnliga lärare med pedagogisk högskoleexamen 87 procent medan motsvarande siffra för manliga lärare var 75 procent. Av det totala antalet anställda i grundskolan var det flest kvinnor, drygt 69 procent och knappt 31 procent män.

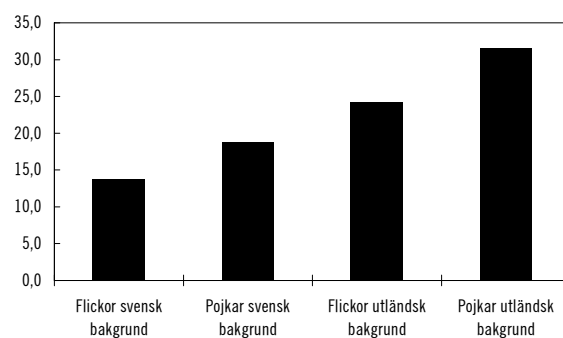
Andelen pojkar respektive flickor som saknar slutbetyg i ett eller flera ämnen har varit relativt konstant de tre senaste åren. Andelen pojkar var 27,4 procent och andelen flickor var 20,6 procent läsåret 2005/06.

Diagram 5.2 Andel elever som saknar slutbetyg i ett eller flera ämnen

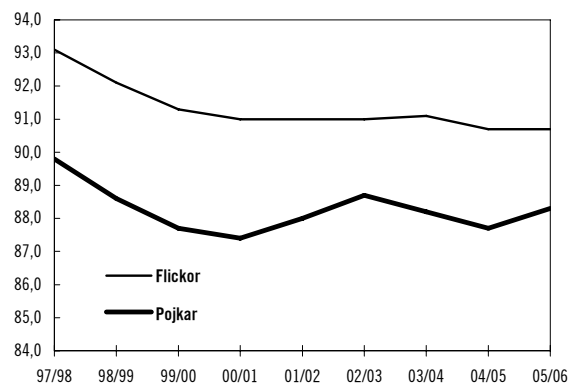
Eleverna har högst måluppfyllelse i svenska, slöjd och engelska. Andelen elever som inte når målen är högst i ämnena svenska som andraspråk, kemi och fysik.

Diagram 5.3 Andel elever som ej nått målen i ett eller flera ämnen uppdelat på etnisk bakgrund år 2005/06

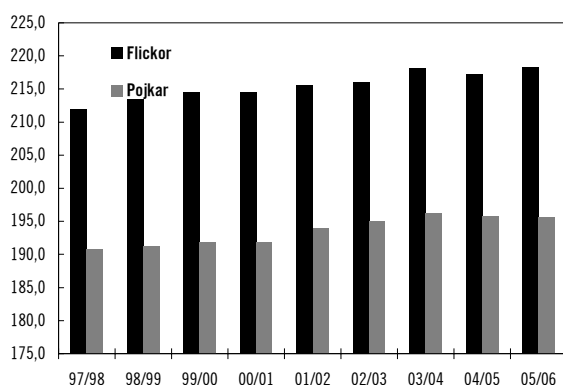

Delas eleverna upp efter kön och svensk respektive utländsk bakgrund (diagram 5.3) är det tydligt att flickor med svensk bakgrund klarar målen i högre utsträckning än flickor med utländsk bakgrund och jämfört med pojkar med såväl svensk som utländsk bakgrund. Av pojkar med utländsk bakgrund var det i genomsnitt en tredjedel som inte klarade målen i ett eller flera ämnen. Med utländsk bakgrund avses antingen att eleven är född utomlands eller att eleven är född i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.

Diagram 5.4 Andel elever behöriga till gymnasieskolan

Andelen flickor som var behöriga till något av gymnasieskolans nationella program låg på samma nivå 2005/06 som året innan, 90,7 procent. Andelen pojkar med denna behörighet ökade med 0,6 procentenheter till 88,3 procent 2005/06. Enligt Skolverkets preliminära statistik, baserad på 90 procent av alla elever, är andelen ej behöriga till gymnasieskolans nationella program 2007 den högsta på tio år.

Diagram 5.5 Genomsnittligt meritvärde för slutbetyg i årskurs 9

Det genomsnittliga meritvärdet för slutbetyg i årskurs 9 har varit oförändrat under de senaste tre åren för såväl pojkar som flickor.

Kostnader

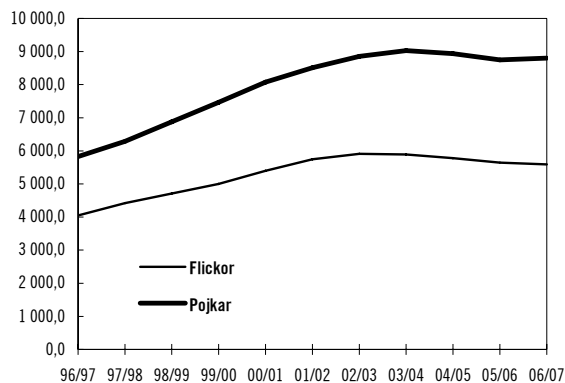
Den totala kostnaden för den kommunala grundskolan beräknas uppgå till cirka 66,1 miljarder kronor. Kostnaden minskade med 1,7 procent jämfört med 2005. Antalet elever minskade med 3,7 procent medan kostnaden per elev ökade med 2 procent till 73 200 kronor. Det är framför allt kostnaderna för elevvård och lokaler som har ökat.

Särskolan

Andelen elever i särskolan har ökat under de senaste åren. Skolverket har genomfört en studie av de skillnader som finns mellan olika kommuner. På kommunnivå varierar andelen elever inskrivna i särskolan mellan 0 och 3,6 procent. Historiskt sett har elevantalet i särskolan fluktuerat som en naturlig följd av befolkningsutvecklingen. Under 1990-talet ökade antalet elever i både grund- och särskolan. Samtidigt har också andelen elever i särskolan ökat. Det är först under de senaste åren som utvecklingen har stabiliserats, men andelen elever i särskolan ligger på en historiskt sett hög nivå.

Skolverket skriver i sin lägesbedömning för 2006 att det finns många orsaker till elevökningen. Kraven på att eleverna ska arbeta mer självständigt i grundskolan samt att fler elever har fått olika diagnoser inom autismområdet antas ha bidragit till ökningen. Skiftande utredningsrutiner i kommunerna har också haft betydelse. Kommunaliseringen av särskolan fick effekten att en särskoleplacering inte längre innebar att

man organisatoriskt och ekonomiskt bytte huvudman till landstinget. Enligt Skolverket förekommer det att elever skrivs in i särskolan på tveksamma grunder.

Diagram 5.6 Antal elever i den obligatoriska särskolan

Det finns fler pojkar än flickor i den obligatoriska särskolan. Läsåret 2006/07 var andelen pojkar drygt 60 procent. Samma år gick drygt 8 200 elever i gymnasiesärskolan. Det är en ökning med sex procent jämfört med föregående år.

Kostnader

Den totala kostnaden för den obligatoriska särskolan beräknas uppgå till 3,5 miljarder kronor, vilket är en ökning med en procent jämfört med 2005. För den kommunala gymnasiesärskolan beräknas den totala kostnaden uppgå till cirka 1,7 miljarder kronor 2006, vilket motsvarar en ökning med drygt nio procent.

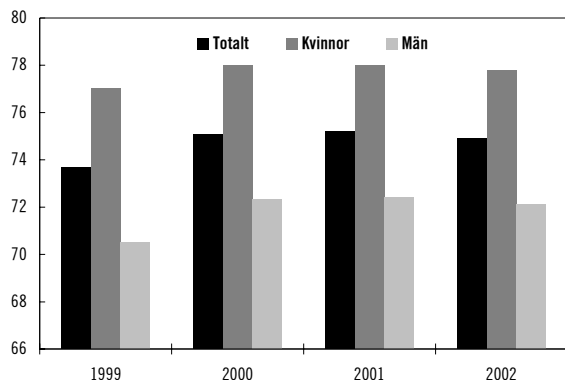
Gymnasieskolan

Elevantalet i gymnasieskolan ökade med drygt fyra procent läsåret 2006/07 jämfört med året innan och uppgick till knappt 376 100. Samtidigt ökade andelen elever i fristående gymnasieskolor med drygt 19 procent. Lsåret 2006/07 gick knappt 15 procent av gymnasieeleverna i en fristående skola.

Av alla nybörjare i gymnasieskolan hösten 2002 hade 68 procent fullföljt utbildningen inom tre år och 75 procent inom fyra år. Om elever på individuella program exkluderas var motsvarande andelar 75 procent respektive 81 procent. Andelen kvinnor som fått slutbetyg efter fyra år var knappt sex procentenheter större än andelen män. Av elever med svensk bakgrund hade 75 procent av männen och 80 procent av

kvinnorna fått slutbetyg inom fyra år. Motsvarande andel för elever med utländsk bakgrund var knappt 55 procent av männen och drygt 63 procent av kvinnorna.

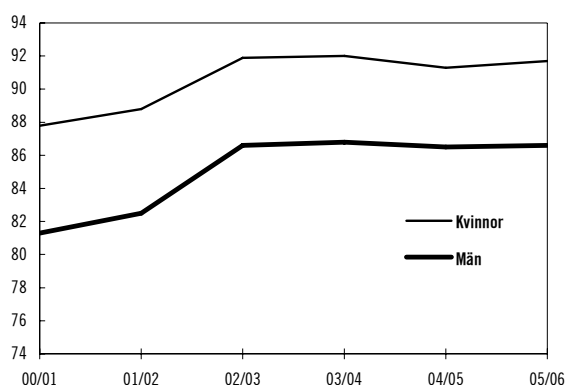
Diagram 5.7 Fullföljd utbildning inom 4 år för nybörjare i år 1 1999–2001 – andel med slutbetyg inom 4 år

Läsåret 2005/06 fick drygt 82 procent slutbetyg eller motsvarande i förhållande till det totala antalet elever i år 3.

Av alla med slutbetyg våren 2006 uppnådde 89 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Andelen kvinnor som uppnådde grundläggande behörighet var fem procentenheter högre än för män. Kvinnor med svensk bakgrund och kvinnor med utländsk bakgrund slutför sin gymnasieutbildning i större utsträckning än män med motsvarande bakgrund.

Diagram 5.8 Andel elever med slutbetyg som nått grundläggande behörighet till universitet och högskolor

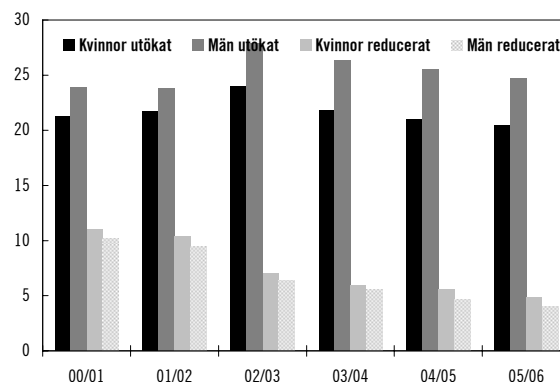
De senaste fyra åren har den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg från gymnasieskolan varit oförändrat 14,7 för kvinnor och 13,4 för män.

Utökat och reducerat program

Gymnasieförordningen (1992:394) ger möjlighet för en elev att frivilligt delta i undervisning i en eller flera kurser som ligger utanför elevens fullständiga program, om eleven kan antas kunna tillgodogöra sig hela undervisningen på ett tillfredsställande sätt (utökat program). Förordningen medger även att en elev befrias från undervisning i en eller flera kurser motsvarande högst tio procent av det antal gymnasiepoäng som krävs för ett fullständigt program, om eleven önskar det och har påtagliga studievårigheter som inte kan lösas på annat sätt (reducerat program).

Såväl andelen elever med utökat program som reducerat program har minskat över tid, se diagram 5.9.

Diagram 5.9 Andel elever med slutbetyg som gått utökat eller reducerat program (procent)

Avbrott och studieuppehåll

En anledning till att många elever behöver fyra år eller fler för att få slutbetyg från gymnasieskolan är att de gör uppehåll i eller helt avbryter sina studier.

Totalt gjorde sju procent av alla elever i år 1 läsåret 2005/06 studieuppehåll eller avbröt sina studier följande år, vilket är en minskning jämfört med eleverna i år 1 läsåret 2004/05. Någon könsskillnad fanns inte mellan elever med svensk bakgrund (knappt 6 procent av såväl kvinnorna som männen). Av eleverna i år 1 med utländsk bakgrund hade männen högre andel studieavbrott än kvinnorna (13 procent att jämföra med knappt 12 procent). Ungefär 15 procent av alla elever som gjort ett avbrott återfanns i gymnasieskolan efter ett års frånvaro, varav cirka en tredjedel gick om år 1 och cirka en tredjedel återfanns i år 2.

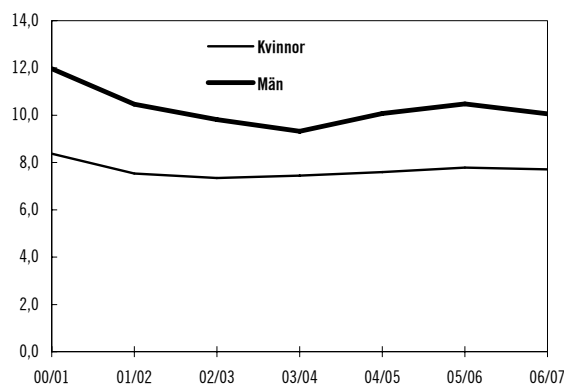
Byte av program

Programbyten är en annan vanlig orsak till förlängd studietid för många elever. Under 2000-talet har andelen elever som bytt studieväg efter år 1 successivt ökat. Närmare 13 procent av eleverna i år 1 den 15 oktober 2005 (drygt 12 procent av kvinnorna och drygt 13 procent av männen) hade bytt program ett år senare, vilket är en ökning jämfört med föregående årskull. Det förekommer även att elever byter program senare under sin gymnasietid, dvs. under år 2 eller år 3.

Individuella program (IV)

Sedan läsåret 1998/99 ska en elev för att antas till utbildning på ett nationellt eller specialutformat program dels ha slutfört sista årskursen i grundskolan, dels ha godkända betyg i svenska alternativt svenska som andraspråk, engelska och matematik eller på annat sätt ha förvärvat motsvarande kunskaper. I annat fall kan eleven följa ett individuellt program. Ett individuellt program syftar främst till att förbereda för studier på ett nationellt eller specialutformat program. Ett individuellt program kan även göra det möjligt att genomföra en lärlingsutbildning eller att möta elevers speciella utbildningsbehov.

Diagram 5.10 Direktövergång från årskurs 9 till gymnasieskolans IV-program 2000/01–2006/07. Andel av samtliga sökanden (procent).

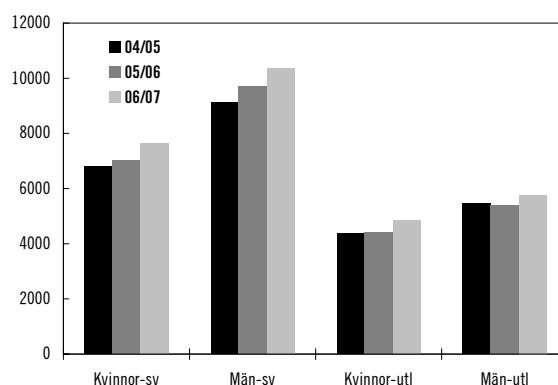
Av alla elever i år 1 i gymnasieskolan läsåret 2006/07 gick 14,4 procent på individuella program. 21 793 elever gick i år 1 på individuella program. Totalt 4 099 gick ett andra år och 2 712 var inskrivna på individuella program ett tredje år.

Skillnaderna är, enligt en uppföljning av Skolverket om individuella program, relativt stora mellan kommunerna när det gäller hur stor andel av gymnasieeleverna som studerar på ett programinriktat individuellt program (PRIV)

och hur stor andel av dem som läser på andra individuella program. Likaså är variationen relativt stor i fråga om hur stor andel av eleverna på individuella program som sedan går över till ett nationellt program. Av de elever som avslutade grundskolan 2005 och som påbörjade studier på individuella program samma år, gick 44 procent över till nationella program ett år senare.

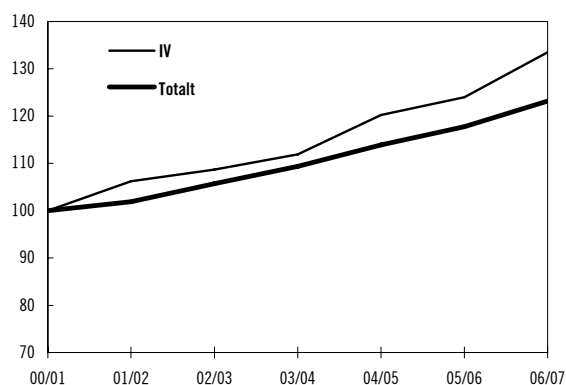
Drygt två femtedelar av eleverna på individuella program läsåret 2006/07 var kvinnor och knappt tre femtedelar män. Av eleverna hade 37 procent utländsk bakgrund. Fördelningen framgår av följande diagram.

Diagram 5.11 Antal elever på individuella program fördelade på bakgrund

Samtidigt som antalet elever på individuella program har ökat med 34 procent från läsåret 2000/01 har det totala antalet elever i gymnasieskolan ökat med 23 procent.

Diagram 5.12 Utveckling av antalet elever på IV och i gymnasieskolan totalt. Index, 2000/01=100.

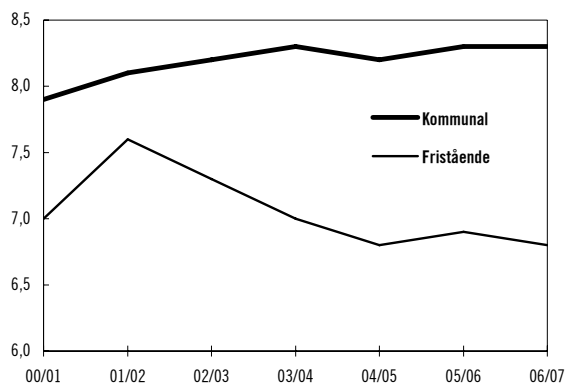
Av de knappt 11 500 elever som påbörjade ett individuellt program hösten 2001, exklusive elever inom ramen för invandrarintroduktion (IVIK), fick närmare 20 procent ett slutbetyg inom fyra år. Denna andel ökade till knappt 24 procent efter ett femte år. Nästan alla dessa

fick slutbetyg från ett nationellt program efter att ha bytt program från det individuella programmet. Övriga, ungefär var tjugonde IV-elev med slutbetyg, fick ett slutbetyg från sitt individuella program efter att ha fullföljt utbildningen enligt sin individuella utvecklingsplan.

Lärare

Lärartätheten redovisas omräknat till antal heltidstjänster per 100 elever. Lärartätheten har ökat i kommunala gymnasieskolor från 7,1 läsåret 1997/98 till 8,3 läsåret 2006/07. I fristående gymnasieskolor har lärartätheten under samma period minskat från 7,6 till 6,8.

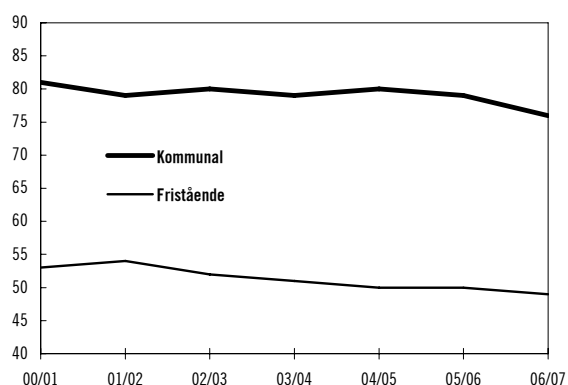
Diagram 5.13 Lärartäthet per huvudman

Samtidigt som lärartätheten ökat har andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen minskat, från drygt 81 procent läsåret 2000/01 till 74 procent 2006/07 beräknat på heltidstjänster. I kommunala gymnasieskolor hade knappt 78 procent av lärarna pedagogisk högskoleexamen jämfört med endast knappt 51 procent av lärarna i fristående gymnasieskolor. Andelen var högre bland kvinnliga lärare än bland manliga lärare, i genomsnitt 78 jämfört med 70 procent. Skillnaderna mellan könen var störst i fristående skolor, drygt 13 procentenheter.

Sett till hela lärarkåren i gymnasieskolan är könsfördelningen jämn. Av samtliga drygt 37 000 tjänstgörande lärare hösten 2006 var 49,3 procent kvinnor och 50,7 procent män.

Diagram 5.14 Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning – per huvudman

Kostnader

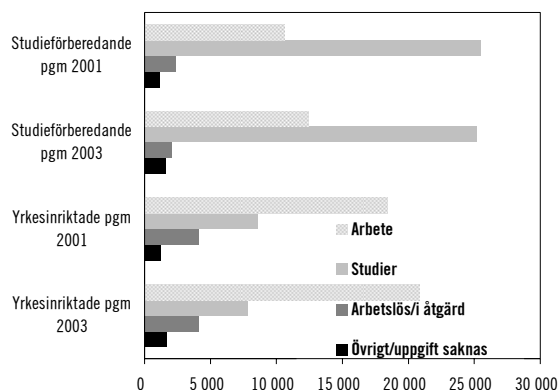
De totala kostnaderna för den kommunala gymnasieskolan beräknas 2006 uppgå till cirka 25,8 miljarder kronor, vilket är en ökning med fyra procent jämfört med föregående år. Den totala kostnaden per elev beräknas ha ökat till 82 600 kronor. Kostnaden per elev varierar dock mycket mellan de olika programmen. Kostnaden per elev för undervisning (lärarlöner inkl. ersättning för vikarier) uppskattas uppgå till 38 300 kronor vilket motsvarar en ökning med en procent jämfört med 2005.

Övergång till högskola och arbetsliv

Gymnasieskolan ska förbereda ungdomar för deltagande i arbetsliv och för vidare studier. Utbildningssystemets utformning har inneburit att många ungdomar lämnat gymnasieskolan med kvalifikationer som inte efterfrågas på arbetsmarknaden, något som har bidragit till att ungdomar stannar längre i utbildning.

En undersökning av Skolverket 2005 (Väl förberedd?, rapport 268) visar att arbetsledare i olika branscher generellt bedömer att unga i stor utsträckning förvärvat färdigheter som anses viktiga för arbetet. Mer än varannan lärare i högskolan bedömer dock att dagens studenter är sämre förberedda för högre studier jämfört med för fem till tio år sedan.

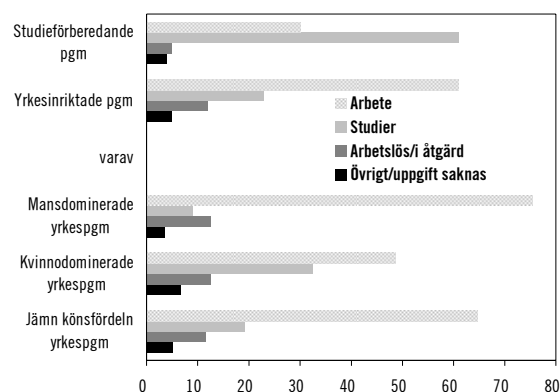
Av de drygt 75 000 elever som avslutade gymnasieskolan våren 2003 hade, enligt en studie av Statistiska centralbyrån (SCB), 44 procent arbete som huvudsaklig sysselsättning i mars 2006 och en lika stor andel studerade i högskolan eller bedrev andra studier (37 respektive 7 procent).

Diagram 5.15 Huvudsaklig sysselsättning tre år efter avslutat gymnasium vt 2001 resp. 2003 (antal)

Enligt en studie av SCB var det drygt 60 procent av de som avslutat ett studieförberedande program våren 2003 som studerade tre år senare. Av elever som läst på yrkesinriktade program arbetade enligt samma studie 61 procent i mars 2006, knappt 70 procent av männen och drygt hälften av kvinnorna. Kvinnorna studerade vidare i högre utsträckning. Dessa skillnader förklaras av skillnader i könsfördelning mellan programmen.

På program med jämn könsfördelning, maximalt 66 procent av endera könet, arbetade män och kvinnor i ungefär lika stor utsträckning efter tre år. Andelen studerande som har gått ett kvinnodominerat program är relativt hög i förhållande till genomsnittet för yrkesinriktade program. Detta beror främst på att elever som läst estetiskt program eller omvårdnadsprogram ofta studerar vidare (47 respektive 31 procent). För de yrken som dessa program utbildar till krävs vanligen fortsatt utbildning (se diagram 5.16).⁴

⁴ Indelning av yrkesprogram enligt SCB: Mansdominerade program = bygg, el, energi, fordon och industri. Kvinnodominerade program = barn- och fritid, estetisk, hantverk, livsmedel och omvårdnad. Jämn könsfördelning (max 66 %) = handels- och administration, hotell- och restaurang, medie och naturbruk. I redovisningen för elever avgångna 2003 ingår elever på specialutformade program i redovisningen för närliggande nationellt program. Estetiskt program har i studien felaktigt förts till yrkesprogrammen.

Diagram 5.16 Huvudsaklig sysselsättning tre år efter avslutat gymnasium vt 2003 per programtyp (andel, procent)

En jämförelse mellan mars 2004 och mars 2006 visar att andelen elever som tre år efter avslutad gymnasieutbildning har arbete som huvudsaklig sysselsättning har ökat. Drygt hälften av dem som gått ett yrkesinriktat program och som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning arbetade helt eller delvis inom ett yrkesområde som motsvarade utbildningens inriktning. Andelen var högre för män än för kvinnor, 59 respektive 47 procent. Var fjärde elev som lämnade gymnasieskolan våren 2003 uppger att han eller hon valt att studera för att de inte fått något arbete.

5.1.2 Resultat av statliga insatser

Uppföljning av maxtaxa och allmän förskola m.m.

I april 2007 presenterade Skolverket sin avslutande uppföljning av reformen maxtaxa och allmän förskola m.m. "Fem år med maxtaxa". Reformen består av tre delar: maxtaxa i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg (avgifterna reglerades och får inte överstiga en viss procentuell andel av hushållets inkomst), tillgänglighet till förskoleverksamhet för barn till arbetslösa och föräldralediga samt införandet av allmän, avgiftsfri förskola för fyra och femåringar. Under det första året valde två kommuner att ställa sig utanför maxtaxan, men från och med den 1 januari 2003 har alla kommuner i Sverige infört maxtaxa. Effekterna av maxtaxan har utvärderats inom flera olika områden: maxtaxans genomslag, efterfrågan på förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, barns närvarotider, kommunernas avgiftspolitik, kvalitetsutvecklingen, effekter på kommunernas ekonomi samt arbetskraftsutbud och sysselsättning.

För barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar har den genomsnittliga närvarotiden i princip varit oförändrad mellan 1999 och 2005. Den genomsnittliga närvarotiden i förskolan, familjedaghem och fritidshem har sjunkit, mycket beroende på att fler barn till arbetslösa och föräldralediga tillkommit. Denna grupp deltar i regel 15 timmar i veckan i verksamheten vilket drar ned de genomsnittliga närvarotiderna.

En allt större andel barn är inskrivna i förskolan vilket tyder på att efterfrågan har ökat under perioden. Utvecklingen är den motsatta inom familjedaghem, där andelen inskrivna barn har minskat. Skillnaderna mellan kommunernas avgifter har utjämnats mellan 1999 och 2005 samtidigt som graden av avgiftsfinansiering har minskat. Skolverkets uppföljning av reformen visar att kommunernas kostnader per barn i kommunal förskola inte påverkats nämnvärt av reformen. Det kan dock finnas skillnader mellan olika kommuner beroende på vilken typ av avgiftssystem som användes före reformen. Personaltätheten har ökat något under perioden, och gruppstorlekarna har tenderat att minska. Variationerna i personaltäthet mellan olika kommuner har minskat.

Det är svårt att analysera de kommunalekonomiska effekterna av maxtaxan. Studien "Kommunalekonomiska effekter av maxtaxa och ökad tillgänglighet inom förskola och skolbarnsomsorg" visar att de kommuner som tidigare hade en tidsberoende taxa och en hög avgiftsfinansieringsgrad har rapporterat större kostnadsökningar efter reformens genomförande. Analyser av arbetskraftsutbud och sysselsättning, gjorda av Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU), har dock inte kunnat påvisa några direkta effekter som kan kopplas till maxtaxans införande.

Skolverket konstaterar i sin avslutande uppföljning att effekterna av reformen på många sätt överensstämmer med de mål och syften som anges i propositionen Maxtaxa och allmän förskola m.m. (prop. 1999/2000:129). Dock noteras att reformen medfört vissa effekter på verksamheten som i förlängningen kan leda till brister, bl.a. när det gäller barns behov av kontinuitet. Det förekommer exempelvis att barn som, enligt regelverket, endast har rätt till 15 timmar i veckan får plats i särskilda grupper och som sedan flyttas tillbaka till ordinarie grupp när förutsättningarna ändras och de får rätt till heltid i verksamheten.

Statsbidraget till kvalitetssäkrande åtgärder

De kommuner som tillämpar maxtaxa kan ansöka om ett statsbidrag som syftar till att säkra kvaliteten i verksamheterna. Under bidragsåret 2006 fördelades drygt 498 miljoner kronor. Av statsbidraget har 90 procent fördelats till förskoleverksamhet och 10 procent till skolbarnsomsorg. Mer än 80 procent av pengarna har använts till personalförstärkningar. Enligt kommunernas uppföljningar har bidraget år 2006 finansierat drygt 1 200 årsarbetare i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Cirka 13 procent av den del av bidraget som användes till personalförstärkningar gick till verksamhet i enskild regi. Drygt 62 miljoner har gått till kompetenshöjande insatser inom förskoleverksamhet, medan 10 miljoner kronor använts för kompetensutveckling inom skolbarnsomsorgen.

Studier av de kommunalekonomiska effekterna visar att bidraget i hög utsträckning använts till avsett syfte, samt att kommunerna generellt sett också bidragit med egna medel för att säkra kvaliteten i samband med reformen.

Personalförstärkning i skola och fritidshem

Mellan 2001 och 2006 fördelade Skolverket ett riktat statsbidrag som syftade till att öka personaltätheten inom förskoleklass, fritidshem och skola. Utvärderingen av bidraget slutredovisades under våren 2007. Förutom ökad personaltäthet i kommunernas egna verksamheter har statsbidraget gått till personal i gymnasieförbund och gemensamma nämnder. Kommunerna har själva haft möjlighet att avgöra vilka kategorier av personal som de velat anställa. Läsåret 2005/06 beviljades 274 kommuner bidrag. Antalet kommuner som har valt att inte utnyttja bidraget har ökat från 8 läsåret 2002/03 till 29 läsåret 2005/06. Sammanlagt förblev cirka fem procent av den totala bidragsramen outnyttjad under 2005/06. Från och med höstterminen 2006 har statsbidraget flyttats över till det kommunala utjämningsystemet där det utgör ett tillskott på 5 miljarder kronor. Målsättningen med bidraget var att 15 000 nya heltidstjänster skulle skapas. Skolverkets utvärdering visar att personaltätheten ökat med motsvarande 15 200 heltidstjänster. Höstterminen 2006 var 5 300 fler anställda i skola och fritidshem än läsåret 2000/01. Personaltätheten

har under perioden ökat från 9,3 till 10,3 heltidsanställda per 100 elever i skolan. En del av ökningen består av nyanställningar, men ökningen beror också på att kommuner med vikande elevunderlag har gjort mindre neddragningar än vad som kunde förväntas. Statsbidraget har finansierat 75 procent av kommunernas kostnader för personalförstärkningar i skola och fritidshem. Statistiken visar också att kommunernas kostnader för personalen har ökat i snabbare takt än uppräkningsningen av själva bidraget.

Parallellt med att personaltäteten har förbättrats har dock skillnaderna mellan kommunerna ökat. Storstads- och förortskommunerna har i genomsnitt ökat sin personaltätet i mindre omfattning än övriga kommuner. Storstads- och förortskommunerna hade redan innan personalförstärkningssatsningen lägre personaltätet i skola och fritidshem. Högst personaltätet finns i glesbygdskommunerna. Personaltäteten i de olika kommuntyperna påverkas av befolkningsstrukturen. Glesbygdskommunerna har i genomsnitt mindre skolor, vilket gör att personaltäteten tenderar att bli högre än i de mera tätbefolkade kommunerna. Personaltäteten har ökat i skolan, men utvärderingar visar att den samtidigt har fortsatt att minska i fritidshemmen. Kommunerna har uppenbarligen valt att inte rikta bidraget till fritidshemmen.

En utvärdering gjord av IFAU visar att resursförändringarna inte haft någon signifikant effekt på den genomsnittliga elevens resultat. Däremot har ökade resurser förbättrat studieresultaten för elever med föräldrar med lite utbildning.

Heltidsstudier på individuella program

Från och med den 1 juli 2006 ska kommunerna erbjuda en IV-utbildning som motsvarar heltidsstudier. Kommunerna kompenseras ekonomiskt för de ökade kostnader lagändringen medför, beräknade till 450 miljoner kronor årligen, genom en ökning inom ramen för det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

I maj 2007 redovisade Skolverket en uppföljning av utvecklingen av IV med anledning av lagändringen (U2007/3857/G). Skolverkets uppföljning, som inriktats på hur kommunerna förändrat verksamheten inom IV, visar att kommunerna gör olika tolkning av vad som betraktas som heltidsstudier. En variation är naturlig då utbildningen ska utformas utifrån den enskilde

elevens behov och förutsättningar, men skillnaderna bedöms vara anmärkningsvärt stora.

Nästan 80 procent av anordnarna av IV uppges ha fått eller kommer att få del av den finansiella kompensationen för merkostnader till följd av förändringen. Än så länge kan inga slutsatser dras om tillskottet förändrat fördelningen av medel till IV-utbildningen på något avgörande sätt. Uppföljningen visar att flertalet kommuner bevarat eller utökat undervisningen i såväl grundskoleämnen som kurser i gymnasieskolan, men också satsat på olika motivationshöjande kurser, arbetsplatsförlagd utbildning och praktik. Kommunerna tycks enligt Skolverkets enkätundersökning ha gjort IV-programmen mer studieförberedande. Den ekonomiska kompensationen verkar ha möjliggjort en minskning av praktikinslagen i utbildningen vilket ersatts med studier, främst genom mer lärarledd undervisning och mer särskilt stöd till elever i behov av det. Var femte kommun har minskat praktikinslagen i sin IV-utbildning och många av dessa kommuner har satsat på att motivera elever att förbereda sig för studier på nationella program.

Utvecklingen tolkas av Skolverket som att IV-utbildningarna förändrats mot att hjälpa fler elever över till nationella eller specialutformade program i gymnasieskolan.

Kommunernas informationsansvar

Sedan den 1 juli 2005 ska kommunerna enligt 1 kap. 18 § skollagen (1985:1100) hålla sig informerade om hur unga upp till 20 år, som inte går eller har fullföljt en gymnasieutbildning på ett nationellt eller specialutformat program, är sysselsatta. Syftet är att kunna erbjuda ungdomarna lämpliga individuella åtgärder. Skolverket redovisade hösten 2006 en uppföljning av hur kommunerna håller sig informerade om dessa ungdomar (U2007/101/G).

Undersökningen visade att kommunerna våren 2006 hade viss beredskap att erbjuda olika utbildnings- eller praktikprogram. Det kommunala informationsansvaret handhas ofta inom gymnasieskolans individuella program. En annan vanlig åtgärd för den aktuella ungdomsgruppen är kommunala ungdomsprogram där länsarbetsnämnden är samarbetspartner. Skolverket konstaterar att det finns för få alternativ för ungdomar som inte vill gå i gymnasieskolan. Det

finns också oklarheter då det gäller dessa programs förhållande till reguljär utbildning samt brister i samverkan mellan arbetsförmedlingarna och kommunerna.

Kommuner i undersökningen uppgav att det ibland kunde vara svårt att få information om ungdomarnas sysselsättning. Flera av kommunerna saknar också en utarbetad rutin för hur ofta ungdomarna ska kontaktas. Ungefär var fjärde kommun saknade en förteckning över vilka ungdomar som omfattas av uppföljningsansvaret.

Resultat av det arbete som Skolverket och Myndigheten för skolutveckling utför

Skolverket är förvaltningsmyndighet för det offentliga skolväsendet och för den av det allmänna anordnade förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. En övergripande uppgift för Skolverket är att bidra till att de nationella målen för verksamheten nås. Genom verkets arbete med utbildningsinspektion och övrig tillsyn, uppföljning, utvärdering och styrdokument sprider verket kunskap, förtydligar bestämmelser, synliggör problem och bidrar till en offentlig diskussion om behovet av utbildningspolitiska åtgärder.

Effektmått

Skolverket har i enlighet med ett regeringsuppdrag (U2005/9498/BIA) valt ut mått för att beskriva resultat av det egna arbetet. I årsredovisningen för 2006 redogör verket för tre mått, ett inom varje verksamhetsområde, som visar effekter av Skolverkets arbete. Skolverkets publikationer, t.ex. allmänna råd och SIRIS, Skolverkets internetbaserade resultat- och kvalitetsinformationssystem tycks enligt denna redovisning nå ut till och användas av målgrupperna i ökande utsträckning.

Resultat av Skolverkets utbildningsinspektion

Hittills har omkring 140 kommuner av Sveriges 290 inspekterats. Det innebär att myndigheten nästan ligger i fas när det gäller det nu gällande målet att varje kommun och alla skolor ska omfattas av inspektion vart sjätte år.

I sina inspektionsrapporter anger Skolverket brister som måste åtgärdas (bristområden) och områden som bör förbättras (förbättringsområden). Bristområdena avser förhållanden som inte uppfyller författningarnas krav. Huvud-

männens åtgärder ska redovisas till Skolverket inom tre månader efter avslutad inspektion. Förbättringsområden avser måluppfyllelse enligt de nationella styrdokumenterna och åtgärder ska redovisas till Skolverket inom två år. Skolverket följer upp inspekterade huvudmän efter två år. I de allra flesta fallen har huvudmännen arbetat på ett tillfredställande sätt med att förbättra sin verksamhet i enlighet med Skolverkets påpekanden. I ett fåtal fall kvarstår dock vissa brister, som verket avser följa upp igen under 2008.

Ekonomistyrningsverket utvärderade på uppdrag av Skolverket effekterna av verkets utbildningsinspektion under 2005 (slutrapport i januari 2006). Kommuner som inspekterats under 2003 och 2004 tillfrågades. Studien visar att en viktig effekt av inspektionen var att åtgärdandet av redan kända brister tidigarelades i de inspekterade kommunerna. En majoritet av de tillfrågade ansåg att inspektionen inriktades på rätt frågor och att den genomfördes på ett bra sätt. Nästan hälften av de tillfrågade kommunerna (44 procent) vidtog åtgärder redan före inspektionen i syfte att informera sig inför den samma eller för att uppdatera dokument. Av respondenterna trodde 63 procent att inspektionen skulle ge långsiktiga effekter.

Myndigheten för skolutveckling

Myndigheten för skolutveckling har i uppgift att stödja den lokala verksamhetsutvecklingen i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, skola och vuxenutbildning i syfte att uppnå måluppfyllelse och likvärdighet i utbildningen. Stödet bl.a. ges i form av generella utvecklingsinsatser med fokus på nationellt prioriterade områden och i form av riktat utvecklingsstöd främst för kvalitetsutvecklingsarbete och utveckling av lärande och lärmiljöer. Myndigheten har enligt sin årsredovisning under 2006 gett stöd till skolutveckling till nästan 50 000 skollärdare, lärare m.fl. Myndigheten bidrar också till utvecklingsinsatser i kommuner med lokalt utvecklingsavtal som ett led i arbetet med att bryta utanförskapet.

I myndighetens årsredovisning för 2006 anges prestationer, spridning, resursförbrukning samt effekter och bedömning av måluppfyllelse för varje nationellt prioriterat område. Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen uttrycks i termer av ett sifferbetyg på en skala 1–5 där betyg 1 är dåligt och 5 mycket bra. Den egna bedömningen grundar sig på flera faktorer där

den viktigaste varit vilka effekter som vidtagna prestationer fått i relation till mål och resursåtgång. Denna bedömning visar att myndigheten bl.a. lyckats väl med sitt stöd till systematiskt kvalitetsarbete och i sitt uppdrag avseende utbildningsvillkor för barn och ungdomar i segregerade områden.

En separat utvärdering som genomförts av E-space Communication AB av myndighetens webbplats visar att den rankas som den tredje bästa bland myndigheternas webbplatser.

5.2 Analys och slutsatser

5.2.1 Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg

Fler barn i förskola och fritidshem

Jämfört med tidigt 1990-tal har antalet barn i förskolan ökat kraftigt (diagram 5.17).

Diagram 5.17 Antal barn i förskolan

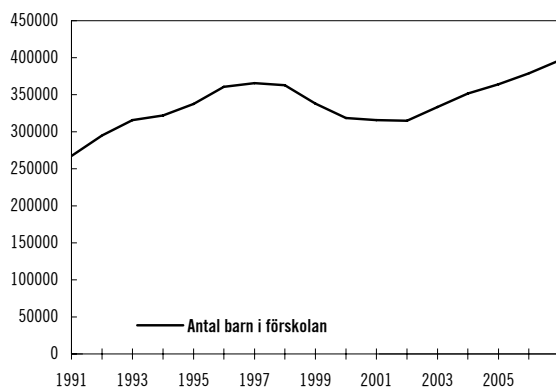

Diagram 5.17 visar också att antalet inskrivna barn varierar över åren vilket beror på födelsetalen. Andelen barn i förskolan har ökat medan andelen barn i familjedaghem har minskat. Trots att förskolan har expanderat har personalresurserna i verksamheten inte påverkats negativt. Personaltätheten har ökat från 5,4 barn per årsarbetare 1999 till 5,1 barn per årsarbetare 2006 trots att det totala antalet inskrivna barn har ökat.

Diagram 5.18 Antal barn i fritidshem

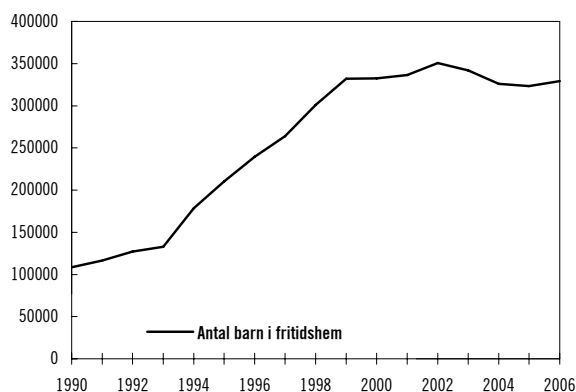

Diagram 5.18 visar att antalet barn i fritidshem ökade kraftigt mellan 1990 till 1999 för att sedan stabiliseras mellan 300 000 och 350 000 barn.

Personalresurserna i fritidshemmen har minskat under de senaste åren och den genomsnittliga gruppstorleken har ökat. I motsats till förskolan har fritidshemmens expansion inte kompensats fullt ut vilket resulterat i minskad personaltäthet och större grupper. Skolverket har konstaterat att gruppstorleken är en viktig förutsättning för kvalitet i fritidshemmen. Fritidshemmen är ofta integrerade med grundskolan. Integrationen kan avse både personal, lokaler och pedagogisk verksamhet. Enligt Skolverket planeras i regel inte verksamheten som ett komplement till skolan på annat sätt än att barnen får mycket fria aktiviteter.

Kommunerna måste tydligare uppmärksamma kvalitetsbristerna inom fritidshemmen.

Personal

Skolverkets prognos över personalförsörjningen inom förskolan (Lärare inom förskola, skola och vuxenutbildning, dnr 2007:120) visar att det kommer att finnas en stor efterfrågan på utbildad personal under de närmaste åren. Närmare 3 000 nya förskollärare måste rekryteras årligen till förskolan mellan 2007 till 2011 om personaltätheten ska kunna upprätthållas. Det stora rekryteringsbehovet förklaras huvudsakligen av att antalet barn i verksamheten kommer att stiga och att personaltätheten har ökat.

Antagandet för Skolverkets lärarprognos är att andelen anställda i förskolan med pedagogisk högskoleutbildning höjs till 60 procent fram till och med 2014. För att nå detta krävs att ungefär

3 200 förskollärare examineras årligen. Det råder en brist på förskollärare och den förvärras om inte examinationen av förskollärare ökar kraftigt.

Analysen i Skolverkets rapport visar att förskoleklassen och fritidshemmen behöver ett årligt tillskott på 1 200 förskollärare och fritidspedagoger. Fritidshemmens behov av ny personal kommer växa ytterligare när det totala antalet barn i de aktuella åldrarna ökar. Regeringen anser att det är av största vikt att säkra förskolans och fritidshemmets behov av utbildad personal.

Ökad tillgänglighet

Ett flertal reformer har genomförts på förskoleområdet under de senaste åren. Bland annat har barn till arbetslösa och föräldralediga fått lagstadgade möjligheter till förskoleverksamhet 15 timmar i veckan eller 3 timmar per dag. Sedan 2003 finns även allmän förskola för 4–5 åringar. Allmän förskola innebär att alla barn i åldern 4–5 år har rätt till avgiftsfri förskola som ska omfatta minst 525 timmar om året. Frågan om en utbyggnad av en allmän förskola även för yngre barn har länge diskuterats. Allt eftersom förskolans betydelse för barns utveckling och lärande erkänts och det stora flertalet barn kommit att finnas inom förskoleverksamheten, har frågan om de barn som av olika skäl inte deltar i verksamheten fått ökad uppmärksamhet. Det förtydligade pedagogiska uppdraget för förskolan genom en nationell läroplan samt insikten om förskolans betydelse för det fortsatta lärandet i skolan motiverar en utbyggnad av allmän förskola så att den omfattar även treåringar.

Reformen maxtaxa och allmän förskola m.m. har inneburit att i stort sett alla barn har tillgång till förskoleverksamhet från och med 1 års ålder. Dessutom har alla kommuner, sedan tidigare, skyldighet att erbjuda plats utan oskäligt dröjsmål. Kommunerna behandlar till stor del barn till arbetslösa och föräldralediga, samt fyra- och femåringar som endast nyttjar den avgiftsfria delen som en grupp, så kallade femtontimmarsbarn. Skolverket har påvisat vissa effekter i verksamheten som i förlängningen kan leda till brister, till exempel när det gäller barns behov av kontinuitet. Utvecklingen för dessa grupper när det gäller närvarotider, särskilda grupper, even-

tuella förflyttningar när föräldern byter sysselsättning med mera måste följas upp. Det är viktigt att kommunerna arbetar aktivt för att säkra en god kvalitet i verksamheten för alla barn.

Regeringen anser att det fortsatt är viktigt att öka tillgängligheten till förskolan och kommer att följa utvecklingen och föreslå insatser. Regeringen anser också att det är angeläget att stimulera en ökad valfrihet inom förskoleverksamheten.

Föräldrarna är generellt sett nöjda med sina barns omsorgsform. Cirka 93 procent av dem som har barn i förskola eller familjedaghem säger sig vara nöjda med barnens omsorg. I takt med att förskolan har byggts ut har sambandet mellan deltagande i förskoleverksamhet och föräldrarnas sociala bakgrund minskat.

Cirka 78 procent av 6 till 9-åringarna är inskrivna i någon form av skolbarnsomsorg. Över 95 procent av föräldrarna med barn i åldern 6 till 9 år är nöjda med sin nuvarande omsorgsform. Fortfarande påverkar dock barnens sociala bakgrund deltagande i fritidsverksamhet. Barn till föräldrar med utländsk bakgrund deltar inte i fritidsverksamhet i samma utsträckning som barn med svensk bakgrund.

5.2.2 Obligatoriska skolan

Lärare

Lärartätheten har ökat i de kommunala grundskolorna men minskat i de fristående mellan läsåren 2001/02 och 2005/06. Ökningen beror på att elevunderlaget har minskat samtidigt som lärarantalet inte har minskat i samma omfattning. Kommunerna har sannolikt kunna behålla lärare tack vare det statliga bidraget till personalförstärkningar i skola och fritidshem. Enligt Skolverkets prognoser kommer behovet av lärare att fortsätta att minska fram till 2009 för att därefter öka igen.

Andelen lärare med lärarexamen har ökat något under de senaste åren men fortfarande råder det brister framför allt inom ämnen med praktiskt-estetisk inriktning, i svenska och språk samt i matematik och naturorienterande ämnen.

Att lärarens utbildning har betydelse för elevernas lärande visar en bearbetning av data från Skolverkets nationella utvärdering av grundskolan 2003. Det finns samband mellan elevernas

resultat i svenska och engelska och om läraren både är lärarutbildad och utbildad inom ämnet. Enligt Skolverket har lärare med rätt kompetens större möjlighet att variera undervisningssätt och att anpassa undervisningen till olika elevgrupper och olika behov hos elever. Elevers lärande beror till stor del på lärares förmåga att intressera och motivera eleverna. Det är därför, enligt Skolverket, av vikt att öka lärares självtillit genom kompetensutveckling som stärker lärares ämneskunskaper och insikt i pedagogiska metoder.

Statskontorets rapport "Lärares utbildning och undervisning i skolan – kartläggning och analys" (2007:8) visar att hälften av undervisningen i grundskolan bedrivs av lärare som har både svensk lärarexamen med inriktning mot skolformen och årskursen där de undervisar och tillräcklig utbildning i undervisningsämnet. Lärare utan utbildning både för årskursen och i ämnet är vanligare i fristående än i kommunala skolor. Det är också vanligare i slöjd, bild, musik och vissa språk (främst spanska och modersmål) än i svenska, matematik, samhällsorienterande och naturorienterande ämnen.

I Statskontorets rapport bekräftas att andelen lärare med lärarexamen är högre bland kvinnliga än bland manliga lärare. Det gäller både i grundskolan och i gymnasieskolan. Mönstret är detsamma i offentliga och fristående skolor.

De intervjuade skolcheferna bekräftar bilden från kartläggningen att fördelningen av kvinnliga och manliga lärare i skolorna är förhållandevis jämn totalt sett, men att skillnaderna är betydande mellan skolformer, årskurser och ämnen. De flesta beskriver det som svårt att rekrytera manliga lärare till grundskolans tidigare år. Ju högre upp i åldrarna man kommer, desto fler manliga lärare finns det i skolan och på arbetsmarknaden.

Statskontorets undersökning tyder på att variationerna i lärarnas utbildning i viss utsträckning kan förklaras av strukturella skillnader. Rektorer prioriterar också generellt sett ämneskompetens högre ju äldre eleverna är. Detta kan, enligt Statskontoret, förklara att andelen lärare med utbildning i undervisningsämnet är något högre i de senare än i de tidigare åren i grundskolan, medan andelen som har lärarexamen är högre i de tidigare åren. Enligt Statskontorets bedömning ligger en del av förklaringen till skillnaderna mellan kommunala

och fristående huvudmän i olika kunskap och inställning till lagens krav på lärares utbildning.

Enligt studien finns det även ett antal generella bakomliggande faktorer till att lärare utan föreskriven utbildning undervisar i skolan. Exempel på sådana faktorer är lärosätenas dimensionering och utformningen av lärarutbildningen samt brist på satsningar på och incitament till vidareutbildning av lärare.

Regeringen anser att lärares behörighet och kompetens är av största vikt för skolans utveckling. Skolpolitiken bör vara tydligt inriktad på att säkra tillgången på välutbildade lärare. Regeringen har därför inlett en omfattande satsning på lärares fortbildning och vidareutbildning.

Kunskaper

Andelen behöriga elever till gymnasieskolans nationella och specialutformade program samt andelen elever med slutbetyg i samtliga ämnen har var varit oförändrade under de senaste fem åren. Cirka 60 procent av dem som inte når målen är pojkar och den andelen har varit relativt konstant sedan läsåret 1997/98. Det finns skillnader i resultat mellan pojkar och flickor med utländsk bakgrund och mellan pojkar och flickor med svensk bakgrund. Den viktigaste faktorn för elevernas resultat är dock, som tidigare, föräldrarnas socioekonomiska bakgrund.

Skolverket konstaterar att det finns tydliga skillnader mellan pojkars och flickors motivation och inställning till skolarbete. Flickor anger t.ex. i högre utsträckning än pojkar att de anstränger sig och gör sitt bästa även om ämnet inte intresserar dem. Förklaringar till resultatskillnaden mellan pojkar och flickor kan även sökas i könsbundna värderingar i samhället i stort.

Det ämne där högst andel elever inte når målen är svenska som andraspråk. Merparten av de elever som inte nådde målen i ämnet flyttade till Sverige efter årskurs 5.

I ämnena kemi och fysik är det flest elever totalt sett som inte når målen och det gäller för både pojkar och flickor. Matematik och teknik är ämnen där en låg andel elever når målen för det högsta betyget.

Skolverket har i en studie sökt förklaringar till varför elever med utländsk bakgrund presterar sämre i skolan. Studien visar att en stor del av skillnaderna mellan svenska elever och elever

med utländsk bakgrund försvinner om man beaktar elevernas socioekonomiska bakgrund. Om föräldrarna till elever med utländsk bakgrund är integrerade i samhället är resultaten för denna elevgrupp i nivå med resultaten för svenska elever. Studien visar också att elever med utländsk bakgrund som kommit sent till Sverige ofta har svårigheter i skolan. Om eleven vistats en kort tid i landet är det en direkt orsak till svaga skolresultat.

Statistiska centralbyrån konstaterar i en undersökning att barn som bor i områden med stor andel barn med utländsk bakgrund oftare saknar behörighet till gymnasiet jämfört med barn som bor i andra områden. Detta gäller även om man eliminerar olikheter i föräldrarnas utbildning, familjesammansättning, inkomst, etnisk bakgrund, vistelsetid i Sverige och typ av bostad. Resultaten gäller både för barn med svensk bakgrund och barn med utländsk bakgrund.

Individanpassning

Skolverkets utbildningsinspektion har visat att det i allmänhet finns bra rutiner för att kartlägga elever i behov av särskilt stöd. Samtidigt finns det en relativt stor efterfrågan på insatser. Resurserna prioriteras inte alltid till de elever som har största behoven av särskilt stöd. Enligt inspektionsrapporterna verkar det också vara oklart för läraren när en elev anses vara i sådant behov av särskilt stöd att ett åtgärdsprogram ska upprättas. Skolverkets attitydundersökning bekräftar detta. Lärare anser sig vara bättre på att upptäcka elever i behov av särskilt stöd än att ge kompetent stöd till dessa elever.

Avstämningstillfällen, bedömning och betyg

Det finns brister i huvudmäns och skolors uppföljning av elevers kunskaper, konstaterar Skolverket i sin inspektion. Det gäller i synnerhet de lägre årskurserna. Kunskapsuppföljningen i de tidigare åren inskränker sig ofta till ämnena svenska, engelska och matematik trots att det finns formulerade mål att uppnå för samtliga ämnen i kursplanerna för årskurs 5.

Bland annat genom nationell utvärdering av grundskolan 2003 (NU-03) framträder brister i likvärdigheten kring bedömning och betygs-

sättning. För årskurs 9 finns nationella mål att uppnå som motsvarar betygsnivån Godkänd och för betygsnivåerna Väl godkänd och Mycket väl godkänd finns det nationella betygskriterier. Skolorna måste själva arbeta fram betygskriterier för betygssättningen i årskurs 8. Bristerna i likvärdigheten består bl.a. i lärares olika tolkningar av mål och betygskriterier.

I betänkandet Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan (SOU 2007:28) ges förslag till hur mål- och uppföljningssystemet kan förtydligas och utvecklas. Utredaren föreslår bl.a. tidpunkter för nationella avstämningstillfällen och att det fastställs nya kunskapskrav för fler tillfällen i grundskolan. Regeringen anser att likvärdigheten i betygssättning och bedömning måste öka och avser att införa fler avstämningstillfällen och tydligare mål. Betänkandet remissbehandlas för närvarande. På regeringens uppdrag har Skolverket i juni 2007 redovisat förslag till mål i svenska, svenska som andraspråk och matematik för årskurs 3. Förslaget för närvarande inom Regeringskansliet. Vidare utarbetas nationella prov i dessa ämnen vilka är avsedda att användas för första gången under vårterminen 2009. Regeringen bedömer att det behövs tydliga nationella kunskapskriterier för vad eleverna ska kunna efter årskurs 3 vad gäller de viktigaste basfärdigheterna, d.v.s. läs- och skrivförmåga samt matematisk förmåga.

Enligt regeringens uppfattning behöver det också finnas en väl fungerande uppföljning av elevernas lärande. Dagens betygsskala har alltför få steg för att ge en korrekt bild av elevernas kunskaper varför antalet betygsslag bör öka. Av dessa skäl har en arbetsgrupp tillsatts med uppgift att utreda och föreslå en betygsskala med fler steg än i dag för alla skolformer där betyg sätts. Regeringen bedömer att ett system med fler steg medför en ökad precision i bedömningen av elevernas kunskaper och graden av måluppfyllelse.

Läs-skriv-matematik

Resultaten i den svenska skolan har försämrats i matematik, naturvetenskap och läsförståelse sedan i början av 1990-talet. Detta visar Skolverkets nationella utvärdering av grundskolan (NU-03) och de internationella undersökningarna PISA och TIMMS. Spridningen mellan elever har dessutom ökat. Pojkarna är i majoritet

bland dem med sämst resultat på ämnesprovet i svenska. Även svenska elevers kunskaper i matematik har successivt blivit sämre de senaste åren enligt nationella och internationella studier.

I den ovan angivna NU-03 utvärderades och analyserades olika ämnen. Resultatet visar en försämring av elevernas läsfärdighet jämfört med motsvarande undersökning 1992 för både årskurs fem och nio. Studien visade att åtta procent av eleverna i årskurs fem var lässvaga, vilket är en ökning med två procentenheter. Även resultaten från läsproven i årskurs 9 visade en minskande läsförmåga i förhållande till utvärderingarna 1992 och 1995. Av dem som hade lägst poäng var pojkarna i majoritet. Antalet textgenrer som eleverna blir bekanta med har minskat. Elever med svenska som andraspråk visade något lägre resultat på proven än elever med svenska som förstaspråk.

NU-03 visar på skillnader i elevernas resultat mellan könen och mellan elever med olika bakgrund. Flickornas försprång tycks förstärkas under 1990-talets senare hälft. Pojkarna får mindre stöd från såväl lärarna som hemifrån. Det finns en grupp elever som bara läser och skriver om de är tvingade till det. Denna grupp består till stora delar av pojkar och invandrade elever.

Regeringen bedömer att elevernas basfärdigheter i läsning, skrivning och räkning bör förbättras och avser att införa ett riktat statsbidrag för att utveckla skolornas arbete.

5.2.3 Gymnasieskolan

Gymnasieskolan ska fördjupa och utveckla elevernas kunskaper som förberedelse för yrkesverksamhet, för vidare studier samt för vuxenlivet. Regeringen ser dock flera problem i dagens gymnasieskola som tillsammans bidrar till bristande måluppfyllelse. Det är inte tillfredsställande att så många som var fjärde elev saknar slutbetyg från gymnasieskolan efter fyra år. I denna grupp dominerar männen. Några förklaringar till detta kan vara bristande förkunskaper från grundskolan och att gymnasieskolan trots stora möjligheter för eleverna att välja mellan olika utbildningar är alltför enhetligt utformad för att ge alla ungdomar lämpliga alternativ. Många elever saknar incitament till att välja kurser som är viktiga för fortsatta studier. Till detta kommer att många lärare saknar utbildning för den undervisning de bedriver, särskilt när det

gäller lärare i yrkesämnen och lärare i fristående skolor.

En kartläggning av Statskontoret visar att en tredjedel av undervisningen i gymnasieskolan bedrivs av lärare som har både svensk lärarexamen med inriktning mot skolformen och årskursen där de undervisar och tillräcklig utbildning i undervisningsämnet. I gymnasieskolans yrkesämnen är andelen lärare med föreskriven utbildning relativt låg, men många yrkeslärare har ämneskompetens genom arbetslivserfarenhet inom den aktuella branschen.

Regeringen ser ett behov av att förändra utbildningen i gymnasieskolan och har tillsatt en utredning, Gymnasieutredningen (dir. 2007:8), som senast den 31 mars 2008 ska lämna förslag till en ny struktur för gymnasieskolan (se vidare avsnitt 8.4). I 2007 års ekonomiska vårproposition aviserade regeringen att medel borde avsättas för att en försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning ska kunna införas. Försöksverksamheten avses att inledas hösten 2008. Medlen är tänkta att användas för viss ersättning till arbetsgivare som tar emot gymnasieelever samt för handledarutbildning. Insatsen är tänkt att utgöra en del i regeringens satsning mot ungdomsarbetslöshet med syfte att minska osäkerheten vid anställning av unga.

Det är olyckligt att dagens system för meritvärdering vid antagning till högskolan bidragit till att gymnasieelever av taktiska skäl väljer bort svårare kurser i gymnasieskolan. Regeringen anser att det ska löna sig att välja sådana ämnen och kurser som ger en god grund för högskolestudier och som är relevanta för den tänkta utbildningen. Av detta skäl har regeringen föreslagit nya regler för tillträde till högre utbildning som påbörjas på grundnivå (prop. 2006/07:107). Efter riksdagens beslut har regeringen beslutat om nya meritvärderingsregler, så att det vid antagning ska löna sig att ha läst fördjupningskurser i matematik och språk och andra relevanta ämnen.

Välutbildade och erfarna lärare är av avgörande betydelse för måluppfyllelsen. Särskilt stor är bristen på lärare i yrkesämnen i gymnasieskolan. Regeringen beslutade i juni 2007 att en utredare ska ta fram förslag till en ny lärarutbildning (dir. 2007:103). Utredaren ska bl.a. utreda hur utbildningen för undervisning i gymnasieskolans yrkesämnen bör utformas för att säkra de gymnasiala yrkesutbildningarnas kompetensbehov.

Stöd

En förutsättning för att elever ska känna att de kan klara av skolarbetet är att de kan få extra hjälp och stöd vid behov. Resultat och erfarenheter av Skolverkets utbildningsinspektion 2003–2006 visar att kommunerna inte alltid lever upp till sina skyldigheter när det gäller elever i behov av särskilt stöd och att upprätta åtgärdsprogram. Andelen gymnasieskolor som fått påpekanden om behov av förbättringar har legat på en hög nivå under hela treårsperioden.

Enligt Skolverkets attitydundersökning 2006 (rapport 299) upplever tre av fyra gymnasieelever att möjligheterna att få stöd om det behövs är ganska eller mycket bra, en klar förbättring jämfört med 1993 och 1997 då endast drygt hälften av de tillfrågade eleverna tyckte det. Samtidigt uppger var tredje gymnasielärare att de inte lyckas bra med att utgå från varje elevs behov i sin undervisning.

Såväl Skolverkets lägesbedömning 2006 (rapport 288) som attitydundersökningen visar också att skolorna i stor utsträckning upptäcker vilka elever som behöver särskilt stöd men att svårigheterna däremot är stora när det gäller att hitta lämpliga former för stöd.

Behov av ökat samarbete med arbetslivet

Skolverkets attitydundersökning 2006 visade att 70 procent av såväl de kvinnliga som manliga gymnasieeleverna upplevde att skolan är meningsfull. Närmare 80 procent bedömde att de kommer att få nytta av sina kunskaper – något fler av kvinnorna (80 procent) än männen (77 procent). Andelen var större för elever på studieförberedande program än på yrkesinriktade program, 73 jämfört med 64 procent. Av alla tillfrågade gymnasieelever uppgav dock 27 procent att de hellre skulle jobba än studera om de fick ett arbete – 32 procent av männen och 22 procent av kvinnorna. Andelen var högre för elever på yrkesinriktade program (37 procent) liksom för elever vars föräldrar har kort utbildning (40 procent).

I en rapport till Expertgruppen för Studier i Samhällsekonomi, Lärlingsutbildning – ett återkommande bekymmer eller en oprövad möjlighet? (ESS 2006:4), framhålls den gymnasiala yrkesutbildningens betydelse ur såväl social som samhällsekonomisk synpunkt. De ungdomar

som fullföljt en gymnasial yrkesutbildning har haft goda chanser att få arbeten och även försäkra sig om en relativt hög inkomst. Arbetsmarknadsutsikterna för dem som inte fullföljer en gymnasieutbildning är däremot dystra.

Rapporten lyfter fram att de olika försök med lärlingsutbildning som initierats av staten under den senaste 25-årsperioden inte har fallit väl ut. Deltagarvolymerna har varit små jämfört med vad man förväntade sig och intresset från både skolor och företags sida har varit begränsat. Det statliga finansiella stödet har också varierat.

I rapporten ges även exempel från internationella studier som visar att yrkesutbildning organiserad som lärlingsutbildning tycks underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden. Danmark och Tyskland har båda en klassisk lärlingsutbildning som huvudalternativet i respektive yrkesutbildningssystem. I båda länderna är den relativa arbetslösheten för unga vuxna, jämfört med äldre arbetskraft, lägre än i Sverige och har så varit under många år med något enstaka undantag. I rapporten anges också att tyska ungdomars relativa löner har varit högre jämfört med många andra länder och att ungdomar där snabbare kunnat nå mer kvalificerade arbeten. Ett antal jämförande studier pekar sammantaget på att lärlings- och yrkesutbildning tycks minska risken för arbetslöshet och för att ungdomar träder in på arbetsmarknaden utan utbildning över grundskolenivå.

Valmöjligheter

Det är angeläget ur såväl ett samhällsekonomiskt som ett individperspektiv att gymnasieutbildningen i normalfallet klaras av inom avsedd tid, dvs. tre år. Utbildningstiden i gymnasieskolan förlängs för alltfler elever då, som Skolverket visat, andelen elever som inte är behöriga att börja ett nationellt program är fortsatt hög samtidigt som alltfler elever byter program någon gång under sin gymnasietid.

I Skolverkets lägesbedömning 2006 lyfter verket fram att valmöjligheterna i gymnasieskolan fortsätter att öka med ett allt bredare utbud av specialiserade studievägar som också innebär en ökad konkurrens mellan skolor. För eleven innebär det en förbättrad möjlighet att hitta rätt utbildning men det ställer samtidigt höga krav på att eleven har tillgång till information för att kunna hantera alla valsituationer.

Skolverkets inspektioner har visat exempel på väl fungerande studie- och yrkesvägledning. Samtidigt byter allt fler elever studieväg och skolor. Det ökade utbudet av alltmer specialiserade utbildningar är också en bidragande orsak till att andelen yrkeslärare som saknar lärarutbildning ökat, då det innebär nya och andra krav på kunskaper än vad universitet och lärarutbildningar erbjuder.

Regeringen bedömer att den information och vägledning som erbjuds eleverna inte alltid är tillräcklig. Den information som gymnasieskolor i dag tillhandahåller om sina utbildningar inriktas i stor utsträckning på att med olika erbjudanden marknadsföra den egna utbildningen snarare än att ge en bred information om vad utbildningen innehåller och vad den ger för möjligheter. I budgetpropositionen för 2007 föreslog regeringen att 10 miljoner kronor skulle avsättas för att utveckla kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen. Satsningen omfattar ett uppdrag till Myndigheten för skolutveckling att, genom bl.a. riktat stöd till ett urval av kommuner och skolor, utveckla kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen (U2006/5687/S) och ett uppdrag till Skolverket att vidareutveckla och vidta kvalitetshöjande åtgärder avseende IT-portalen utbildningsinfo.se (U2006/9555/BIA/G).

Kunskaper

Allt fler gymnasieelever väljer bort de mer avancerade kurserna i matematik och moderna språk. Skolverket har visat att avnämare i högskolan är mindre nöjda med de studerandes förkunskaper i ämnen med direkt anknytning till gymnasieskolans ämnen såsom matematik och moderna språk. Avnämare i arbetslivet anges generellt vara nöjda med elevernas förkunskaper.

Andelen elever med reducerat program har som tidigare redovisats minskat under en följd av år och har mer än halverats sedan läsåret 2000/01. Under samma period har andelen elever som slutför gymnasieskolan inom fyra år ökat något, till 75 procent, samtidigt som elevernas genomsnittliga betygspoäng ökat. Andelen elever med slutförslutbetyg som uppnått grundläggande behörighet till högskolan har också ökat till närmare 90 procent.

Att allt fler ungdomar slutför gymnasieskolan och med bättre resultat är naturligtvis positivt men kan inte enbart hänföras till ökade kun-

skaper hos eleverna. Utvecklingen måste också bedömas utifrån i vilken grad eleverna bedömts på ett likvärdigt sätt och att regler för när slutförslutbetyg kan utfärdas tillämpas på ett enhetligt sätt. Skolverket har t.ex. i sin lägesbedömning för 2006 visat att det förekommer oförklarade stora skillnader mellan skolor vad avser andelen elever som beviljas reducerat program, men också att det förekommer anmärkningsvärda skillnader i betygsnivå mellan skolor även om skillnaderna enligt Skolverket minskat. Regeringen har nyligen beslutat om tydligare föreskrifter om slutförslutbetyg i gymnasieskolan.

En arbetsgrupp har också tillsatts med uppgift att utreda och föreslå en betygsskala med fler steg än i dag för alla skolformer där betyg sätts (se vidare avsnitt 5.2.2).

Även om enstaka resultatmått förbättrats något över tid anser regeringen att måluppfyllelsen i gymnasieskolan är alltför låg. En fjärdedel av eleverna saknar slutförslutbetyg fyra år efter gymnasiestarten. Så många som en tredjedel av Sveriges 20-åringar fullföljer inte sina studier med kunskaper motsvarande grundläggande högskolebehörighet, trots att nästan alla ungdomar börjar i gymnasieskolan. Enligt regeringens uppfattning behöver genomgripande förändringar av gymnasieskolans struktur och innehåll komma till stånd för att förbättra kvaliteten i verksamheten.

5.3 Försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

Regeringens förslag: Undantag får göras även från andra bestämmelser i skollagen än organisatoriska bestämmelser för att möjliggöra en försöksverksamhet med sådan utbildning i gymnasieskolan som inte utgörs av utbildning på nationella, specialutformade eller individuella program.

Regeringens bedömning: En försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning bör anordnas.

Ärendet och dess beredning: Under våren 2007 har inom Utbildningsdepartementet utarbetats promemorian Bemyndiganden att anordna viss försöksverksamhet (U2007/4385/G). I promemorian lämnas förslag till en ändring i skollagen

(1985:1100) som gör det möjligt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att vid meddelandet av föreskrifter om försöksverksamhet inom det offentliga skolväsendet göra undantag även från andra bestämmelser i skollagen än organisatoriska bestämmelser för att möjliggöra en försöksverksamhet med sådan utbildning i gymnasieskolan som inte utgörs av utbildning på nationella, specialutformade eller individuella program.

Promemorian har remissbehandlats.

Regeringen bedömer att lagförslaget inte innehåller någon sådan reglering som kräver Lagrådets hörande.

Förslag till lagtext finns i avsnitt 2.1.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. Flera remissinstanser, däribland *Statens skolverk* och *Myndigheten för skolutveckling*, efterfrågar emellertid ett förtydligande av huvudmannaskapet för den tänkta lärlingsutbildningen. *Centrala studiestödsnämnden (CSN)* anser inte att det förhållandet att utbildningen ska kunna förenas med en anställning ska innebära att studiehjälp enbart lämnas för deltidstudier. Förutom att det kan påverka rätten till familjepolitiskt stöd, kräver en sådan ordning enligt CSN omfattande hantering för CSN och för skolorna.

Bakgrund: Regeringen har genom beslut den 1 februari 2007 tillsatt en särskild utredare som ska lämna förslag till en framtida struktur för gymnasieskolans studievägar (U 2007:01). Utredaren ska bl.a. föreslå utformning av en modern, flexibel lärlingsutbildning. Av direktiven framgår att utbildningen ska vara ännu mer förankrad i arbetslivet än ett yrkesprogram. I ett avtal med skolhuvudmannen ska arbetsgivaren åta sig ett ansvar för elevens lärlingsutbildning. Huvuddelen av utbildningen ska vara förlagd till en arbetsplats. Lärlingsutbildningen ska vara kopplad till en gymnasieskola och kärnämnen ska läsas vid skolan, såvida inte skolan och arbetsplatsen kommit överens om annat. Utredaren ska som ovan angetts redovisa sitt uppdrag senast den 31 mars 2008 (dir. 2007:8).

Regeringen har i 2007 års ekonomiska vårproposition bedömt att det inom ramen för regeringens samlade åtgärder för att öka sysselsättningen, i synnerhet bland ungdomar och långtidsarbetslösa, finns behov av en satsning på

försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning (prop. 2006/07:100).

Skälen för regeringens förslag: I dag finns i 15 kap. 4 § skollagen ett bemyndigande som innebär att försöksverksamhet får anordnas inom det offentliga skolväsendet enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Av bestämmelsen framgår vidare att det i sådana föreskrifter får göras undantag från organisatoriska bestämmelser i skollagen.

För att kunna skapa förutsättningar för regeringen att i förordning meddela bestämmelser om en försöksverksamhet med en gymnasial lärlingsutbildning som bättre än dagens gymnasieutbildningar svarar mot ungdomars intressen och behov måste det aktuella bemyndigandet i skollagen ändras. För närvarande får inom ramen för en försöksverksamhet undantag endast göras från organisatoriska bestämmelser i skollagen. Undantag måste dock kunna göras även från andra bestämmelser i skollagen än sådana som kan betraktas som rent organisatoriska om den gymnasiala lärlingsutbildningen ska kunna garantera eleverna moderna yrkeskunskaper. En helt ny gymnasial utbildning måste kunna tillskapas. Detta nödvändiggör undantag även från sådana bestämmelser i skollagen som rör den gymnasiala utbildningens innehåll och utförande. Som framgår nedan så bör t.ex. den gymnasiala lärlingsutbildningen inte nödvändigtvis omfatta samma kärnämnen som en utbildning på ett nationellt eller specialutformat program. Det bör inte heller vara fråga om utbildning på ett individuellt program.

Skälen för regeringens bedömning: En försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning bör anordnas för att vinna ytterligare erfarenheter vad gäller sådan utbildning innan ett permanent system införs. Försöksverksamheten bör därför inledas så snart som möjligt, dvs. hösten 2008. Verksamheten bör fungera som ett alternativ till den mer skolförlagda yrkesutbildningen. Möjlighet bör finnas att i försöksverksamheten bygga in och pröva moment som är särskilt relevanta för en kommande reguljär lärlingsutbildning, t.ex. att en större del av utbildningen än tidigare är förlagd till en arbetsplats, att lärlingen kan vara anställd under lärlingstiden och att ersättning kan utgå till företag som tar emot en lärling.

Varje kommun och landsting som erbjuder utbildning på nationellt eller specialutformat

program som innehåller yrkesämnen bör kunna delta i försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning. Detsamma bör gälla fristående gymnasieskolor. Försöksverksamheten bör karakteriseras av en god förankring i arbetslivet. Utbildningen bör syfta till att ge eleverna en grundläggande yrkesutbildning, ökad arbetslivserfarenhet och en möjlighet att under en handledares ledning, på en arbetsplats, få fördjupade kunskaper inom yrkesområdet. Minst halva utbildningen bör vara arbetsplatsförlagd. Det bör finnas möjlighet att reducera antalet kärnämnen till förmån för karaktärsämnen. Ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik, idrott och hälsa, samhällskunskap, religionskunskap samt historia bör dock ingå med totalt minst 500 gymnasiepoäng. Kvaliteten i utbildningen bör kunna säkerställas genom bl.a. krav på lokalt inrättade lärlingsråd med företrädare för skola, elever och berörda intressenter från arbetslivet, t.ex. företag och fackförbund. Skolans och arbetsplatsens ansvar bör regleras i lokalt slutna avtal. Det är enligt regeringens mening lämpligt att det förtydligande av huvudmannaskapet för utbildningen som flera av remissinstanserna efterfrågat kommer till uttryck i avtalen. Skolhuvudmannen bör naturligtvis ansvara för utbildningen och dess kvalitet, men arbetsgivaren måste i betydande utsträckning få råda över den del av utbildningen som inom ramen för en anställning genomförs på en arbetsplats. Hur ansvaret för utbildningen närmare ska fördelas mellan skolhuvudmannen och arbetsgivaren får därför regleras i avtal dem emellan. Utformningen och genomförandet av försöksverksamheten bör präglas av en stor lokal frihet och flexibilitet. Verksamheten bör kunna anpassas efter olika individers och branschers önskemål och krav.

Regeringen anser i likhet med CSN att studie-hjälp ska kunna lämnas för heltidsstudier till de elever som går den gymnasiala lärlingsutbildningen.

Arbetsplatser som erbjuder sig att ta emot, handleda och utbilda lärlingar bör kunna få ersättning från skolhuvudmannen. Ersättningens storlek bör bestämmas lokalt, men staten bör bidra med 25 000 kronor per elevplats och läsår till varje huvudman för skolor som deltar i försöksverksamheten.

Ikraftträdandebestämmelser

Det är angeläget att den nya försöksverksamheten kan påbörjas så snart som möjligt. Beslut om t.ex. mottagande av sökande till gymnasieskolan fattas på våren 2008. Det nya bemyndigandet måste därför träda i kraft den 1 januari 2008, för att försöksverksamheten ska kunna börja efter den 1 juli 2008.

Ekonomiska konsekvenser

Satsningen på en försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning är planerad för 4 000 nya lärlingsplatser per år de närmaste tre åren. I enlighet med vad som aviserades i 2007 års ekonomiska vårproposition beräknas satsningen medföra att berörda anslag ökas med 65 miljoner kronor 2008, 175 miljoner kronor 2009 och 275 miljoner kronor 2010.

5.4 Förlängd försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång

Regeringens förslag: Giltighetstiden för lagen (1995:1249) om försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång förlängs till och med utgången av juni 2010.

Ärendet och dess beredning: Lagen (1995:1249) om försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång trädde i kraft den 1 januari 1996 (prop. 1994/95:212). Statens skolverk har på uppdrag av regeringen följt upp och utvärderat försöksverksamheten (U1998/316/S). Försöksverksamheten har därefter förlängts, senast till och med utgången av juni 2008 (prop. 2004/05:1 utg.omr. 16).

I budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1, utgiftsområde 16 s. 104) angav regeringen att vårdnadshavarnas rätt till inflytande vid beslut om placering vid särskola ska framgå av skollagen (1985:1100) och inte längre vara en försöksverksamhet.

Skolverket har beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Lagrådet har inte beretts tillfälle att yttra sig över lagförslaget. Med hänsyn till att Lagrådet

yttrade sig i samband med lagens tillkomst och att det nu endast är en fråga om förlängning av den pågående försöksverksamheten anser regeringen att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse i detta fall.

Skälen för regeringens förslag: Med hänsyn till att en ny skollag väntas träda i kraft först

2010 anser regeringen att försöksverksamheten bör förlängas till och med utgången av juni 2010 för att därefter övergå till reguljär verksamhet eller upphöra.

6 Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen definieras här som de utbildningar som erbjuds vuxna inom det offentliga utbildningssystemet, utbildningar som står under statlig tillsyn samt vissa kompletterande utbildningar och folkbildningen. Utbildningar vid högskolor och universitet eller därmed likställda utbildningar omfattas inte. Vuxenutbildningen utgörs av flera utbildningsformer med olika huvudmän. Insatserna inom vuxenutbildningsområdet innefattar den kommunala och statliga vuxenutbildningen, vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, svenskundervisningen för invandrare, den kvalificerade yrkesutbildningen, de kompletterande utbildningarna och folkbildningen.

Ansvar för vuxenutbildningen delas av staten, kommunerna, landstingen, organisationer och enskilda utbildningsanordnare. Huvudansvaret för finansiering och genomförandet ligger på kommunerna. Staten finansierar vuxenutbildningen främst genom statsbidrag för verksamhet. Vuxenutbildning i statlig regi bedrevs under 2006 i liten omfattning. Nationellt centrum för flexibelt lärande erbjöd till och med 2006 kompletterande vuxenutbildning i form av distansutbildning.

För alla utbildningar utom folkbildningen fastställs mål och regler i lagar och andra författningar. För folkbildningen fastställer staten endast syftet med statsbidraget, medan mål och regler fastställs inom folkbildningsverksamheten. Staten styr också de flesta verksamheter genom myndigheternas tillsynsverksamhet, genom uppföljning och utvärdering och genom utvecklingsinsatser.

6.1 Resultatredovisning

6.1.1 Behörighetsgivande utbildningar

Som behörighetsgivande utbildningar räknas utbildningar inom den kommunala och statliga vuxenutbildningen samt vissa utbildningar inom folkhögskola som ger motsvarande kunskaper. Utbildningar inom den kommunala och statliga vuxenutbildningen berättigar till betyg, slutbetyg eller samlat betygsdokument enligt olika förordningar. Behörighetsgivande utbildningar kan anordnas på två nivåer, grundläggande och gymnasial nivå. Syftet med studierna på grundläggande nivå är oftast att få behörighet för fortsatta studier på gymnasial nivå. Studierna på gymnasial nivå kan bl.a. syfta till att ge behörighet till universitets- och högskolestudier eller förberedande yrkesutbildning. Studierna kan även syfta till individuell utveckling och deltagande i samhällslivet.

Av nedanstående tabell framgår antal studerande inom behörighetsgivande vuxenutbildning läsåren 2004/05 och 2005/06.

Tabell 6.1 Antal studerande inom behörighetsgivande vuxenutbildningar de senaste två läsåren

Utb.nivå	Läsåret 2005/06		Läsåret 2004/05	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kommunal vuxenutbildning ¹	149 075	76 469	146 728	77 685
Statl vux utb	534 ²	263 ²	2 432 ³	1 393 ³
Folkhögskola	15 900 ²	9 800 ²	9 300 ³	5 265 ³

¹ Grundläggande och gymnasial nivå, exklusive påbyggnadsutbildning² Siffran avser 2006³ Siffran avser 2005

Källa: Statens skolverk, CFL, Folkbildningsrådet

Endast en marginell förändring har skett under de senaste två läsåren vad gäller antalet studerande i kommunal vuxenutbildning. Den statliga vuxenutbildningen minskade planerligt. Studerande på folkhögskola kan delta i flera kurser under respektive halvår och det är därför svårt att avgöra i vilken mån verksamheten ökat eller minskat.

Behörighetsgivande utbildningar inom kommunal vuxenutbildning

Grundläggande vuxenutbildning syftar till att ge vuxna sådana kunskaper och färdigheter som de behöver för att delta i samhälls- och arbetsliv. Den ska också syfta till att möjliggöra fortsatta studier. Vuxna som saknar sådana färdigheter som normalt uppnås i grundskolan har rätt att delta i utbildningen.

Gymnasial vuxenutbildning syftar till att erbjuda vuxna kunskaper och färdigheter motsvarande gymnasial nivå.

Den totala kostnaden för kommunal vuxenutbildning, inklusive påbyggnadsutbildning, uppgick 2006 till cirka 4,3 miljarder kronor. Det innebär en minskning med 297 miljoner kronor jämfört med 2005. Kostnaden per studerande uppgick under 2006 till 29 400 kronor, vilket innebär en minskning med 2 600 kronor jämfört med 2005.

För 2006 utgick ett riktat statsbidrag till kommunernas vuxenutbildning. Detta bidrag finansierade cirka 40 000 årsstudieplatser inom vuxenutbildningen, vilket motsvarar 51 procent av det totala antalet årsstudieplatser.

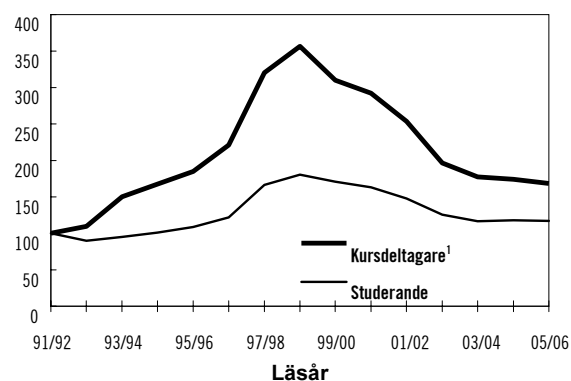
Läsåret 2005/06 deltog nära 228 000 personer i kommunal vuxenutbildning inklusive påbyggnadsutbildning, en marginell minskning jämfört med föregående läsår. Antalet personer motsvarar 3,9 procent av befolkningen i åldersgruppen 20–64 år. I en internationell jämförelse är det en hög andel av befolkningen.

Av de studerande var nästan 67 procent kvinnor och drygt 33 procent män, vilket är en liten ökning av kvinnornas andel jämfört med föregående läsår. En anledning till denna ojämna könsfördelning kan enligt Statens skolverk vara att man behåller ett kursutbud vars innehåll till stor del främst tilltalar kvinnor.

Under de senaste fem åren har antalet studerande sjunkit med 28 procent. Antalet kursdeltagare var som högst under 1997–2002, då det statliga projektet kunskapslyftet pågick. Jämfört med i början av 1990-talet är de studerande dock cirka 50 000 fler 2006.

Diagram 6.1 Studerande och kursdeltagare i behörighetsgivande kommunal vuxenutbildning

Index (1991/92=100)

¹ En studerande som deltar i flera kurser kallas kursdeltagare
Källa: Statens skolverk

Det finns ett antal olika indikatorer på kvalitet. I nedanstående redovisning används antalet kursdeltagare som fullföljer sina studier som indikator.

Tabell 6.2 Kursdeltagare läsåren 2001/02–2005/06 som slutfört eller avbrutit utbildningen

Läsår	Antal kursdeltagare	Slutfört kurs, antal	Slutfört kurs, andel	Avbrutit kurs, antal	Avbrutit kurs, andel
2001/02	1 325 947	1 002 869	75,6	242 096	18,3
2002/03	1 019 569	770 263	75,5	196 377	19,3
2003/04	925 376	689 277	74,5	187 035	20,2
2004/05	917 459	674 923	73,6	195 085	21,3
2005/06	911 741	670 315	73,5	197 210	21,6

Källa: Statens skolverk

Andelen kursdeltagare på samtliga nivåer som fullföljer sina kurser i kommunal vuxenutbildning har minskat. Den största andelen studieavbrott sker på grundläggande nivå. Störst andel kursavbrott görs av de som studerar engelska och matematik (cirka en tredjedel).

Behörighetsgivande utbildningar inom statlig vuxenutbildning

Nationellt centrum för flexibelt lärande (CFL) har kompletterat kommunernas utbud av främst gymnasial vuxenutbildning genom att erbjuda kommunerna s.k. ”smala” kurser i form av distansutbildning. Med ”smala” kurser avses sådana kurser som har få sökande och som kommunerna inte själva har resurser att genomföra i traditionell form.

CFL:s utbildningsverksamhet minskade planerligt under 2006 till förmån för utvecklingsverksamheten, vars syfte är att utveckla metoder och pedagogik anpassade för studier på distans.

Kostnaderna för utbildningsverksamheten uppgick 2006 till 15,3 miljoner kronor. Sammanlagt deltog 797 personer, 534 kvinnor och 263 män, i CFL:s gymnasiala behörighetsgivande utbildning. Det är en minskning med mer än 3 000 personer jämfört med 2005. Antalet sökande som inte antagits var knappt 200 personer.

Antalet kommuner som erbjuder hälften av sina kurser med IKT-stöd har ökat från 37 till 50 procent.

Behörighetsgivande utbildningar inom folkbildningen

Statens stöd till folkbildningen syftar bl.a. till att bidra till att höja utbildningsnivån i samhället och utjämna utbildningsklyftor.

Vid folkhögskolan är det möjligt att läsa en s.k. lång allmän kurs som ger behörighet till högskolan. Behörighetsgivande kurser vid folkhögskolan omfattas inte av skollagen (1985:1100) eller av någon läroplan utan är ett fristående alternativ till den behörighet som kan uppnås i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning. Deltagaren får därför heller inte betyg. I stället får deltagaren ett samlat studieomdöme och ibland också ett behörighetsintyg som visar om hon eller han vid folkhögskolan upp-

nått kunskaper motsvarande den behörighet som fås i det offentliga skolväsendet.

I vilken omfattning folkhögskolan ordnar behörighetsgivande utbildning och deltagarnas egna åsikter om utbildningen kan vara indikatorer på att syftet nås.

Folkbildningsrådet fördelade cirka 1,3 miljarder kronor till folkhögskolornas verksamhet 2006. Varje folkhögskola beslutar sedan om sin verksamhet enligt de kriterier och riktlinjer som Folkbildningsrådet fastställt för användningen av statsbidraget.

Allmän kurs svarade för totalt 45 procent av den statsbidragsberättigade verksamheten vid folkhögskolorna. Antalet deltagare i allmän kurs var 12 800 personer per termin under 2006.

Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) har 2 200 personer uppnått grundläggande behörighet läsåret 2005/2006, en minskning med 600 personer jämfört med läsåret innan. Uppgifterna om hur många som uppnått grundläggande behörighet har varierat mycket mellan olika läsår vilket kan bero på svårigheter i rapporteringen från folkhögskolorna.

SCB:s senaste folkhögskoleuppföljning som publicerades i december 2006 visar att 25 procent av dem som avslutade en lång folkhögskoleutbildning läsåret 2002/03 studerade på högskola i april 2006. Under hela treårsperioden efter folkhögskolan var det omkring 40 procent av både kvinnorna och männen som någon gång studerat vid högskola.

6.1.2 Eftergymnasial yrkesutbildning

Syftet med de eftergymnasiala yrkesutbildningarna som vuxit fram vid sidan av högskoleutbildningen är att kombinera teoretiska kunskaper och kunskap som genererats inom produktion av varor och tjänster.

Ett antal utbildningsformer som delvis har olika målgrupper och verksamhetsmål omfattas av begreppet eftergymnasial yrkesutbildning. De är kvalificerad yrkesutbildning, påbyggnadsutbildning, kompletterande utbildningar, folkbildningen och vissa utbildningar med verksamhetsstöd. De eftergymnasiala yrkesutbildningarna ska ge ett yrkeskunnande som kan möta företagens krav och utvecklingsbehov. De har därför en stark koppling till arbetslivet både vad avser utformning och genomförande. Lärare inom de olika utbildningsformerna kommer till stora de-

lar direkt från arbetslivet. De flesta utbildningarna har större eller mindre delar som är förlagda direkt till arbetslivet. Utbildningarnas kvalitet och relevans garanteras genom den nära koppling som finns mellan utbildningarna och arbetslivet samt de aktuella branscherna. En indikator på detta är antalet personer som har arbete ett år efter slutförd utbildning. Kvalitetssäkring, som tillsyn och uppföljning, görs på olika sätt och av olika myndigheter.

Nedanstående tabell visar antal studerande i eftergymnasial yrkesutbildning 2005 och 2006.

Tabell 6.3 Antal studerande i eftergymnasial yrkesutbildning

	2006		2005	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kvalificerad yrkesutbildning	17 265	15 297	14 300	13 200
Påbyggnadsutbildning ¹	1 318	820	2 892	1 994
Kompletterande utbildning ²	3 882	1 749	3 604	1 696
Folkhögskolans yrkesutbildning	2 825	1 400	2 733	1 409

¹ Avser läsår 2006/07 och 2004/05

² Avser hösten 2006

Källa: Skolverket, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning och Folkbildningsrådet

Kvalificerad yrkesutbildning

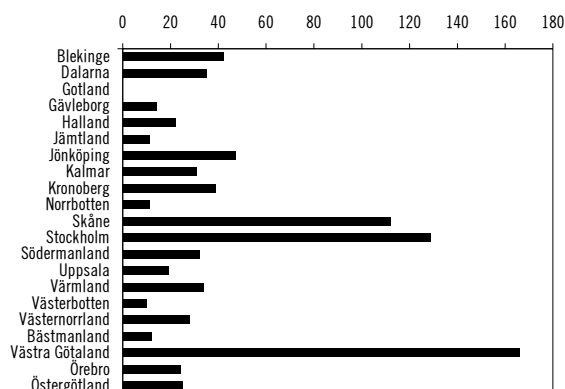
Kvalificerad yrkesutbildning ska präglas av såväl teoretiskt djup som en stark arbetslivsanknytning. Kvalificerad yrkesutbildning är i dag en etablerad utbildningsform som präglas av arbetslivets medverkan i planering och genomförande.

Riksdagen anvisade drygt 1,1 miljarder kronor 2006 för verksamheten med en planeringsvolym på minst 16 600 årsstudieplatser. Den statliga snittkostnaden för en utbildningsplats är ungefär 56 000 kronor per år. En tredjedel av utbildningstiden består av lärande i arbete och denna del av utbildningen finansieras av arbetsplatsen.

För administrationen av statsbidraget anvisades drygt 25 miljoner kronor.

Utbildningarna finns i alla län förutom Gotlands län. Storstadslänen har flest utbildningar med Västra Götalands län i topp med 166 pågående, Stockholms län med 129 följt av Skåne län med 112. Kronobergs län står för den största ökningen på 71 procent till 29 påbörjade utbildningar.

Diagram 6.2 Antal pågående utbildningar i kvalificerad yrkesutbildning 2006

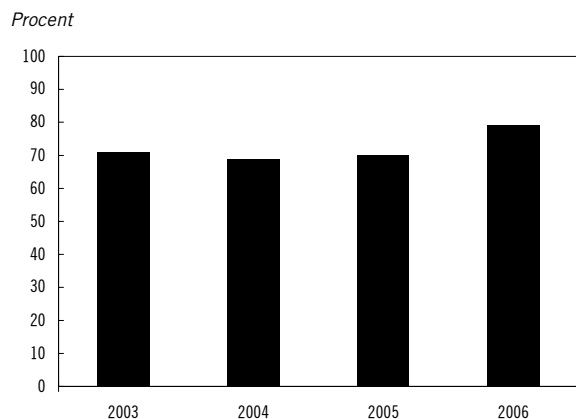
Källa: Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Kommuner och privata anordnare bedriver flest utbildningar. Störst andel pågående utbildningar finns inom området företagsekonomi, handel och administration. Näst störst är teknik och teknisk industri följt av personliga tjänster samt hälso- och sjukvård.

Volymen har ökat i antal helårsstudieplatser med drygt 18 procent jämfört med 2005. Det beror delvis på en engångssatsning på 2 000 platser mellan 2005 och 2006 samt att drygt 2 000 påbyggnadsplatser överfördes från kommunal vuxenutbildning 2005 till kvalificerad yrkesutbildning. Antalet totala utbildningsintag som startas, pågår eller avslutas under året ökade med 24 procent.

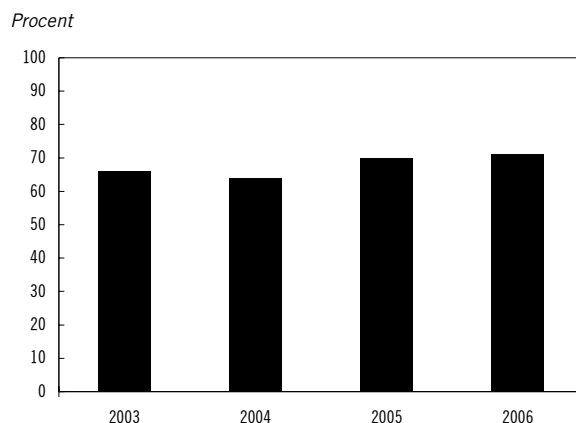
Medelåldern inom kvalificerad yrkesutbildning ligger på oförändrade 29 år vilket tyder på att många av de studerande har någon form av arbetslivserfarenhet före studierna. Totalt är könsfördelningen jämn, men indelat på utbildningsområde är tendensen densamma som för övriga utbildningsformer, dvs. att flest kvinnor återfinns inom omsorgsområdet och flest män finns inom teknik- och industriområdet. Sökandetrycket 2006 var ungefär tre sökande per utbildningsplats.

Av Statistiska centralbyråns årliga enkätundersökning framgår att 79 procent av de som genomgått en kvalificerad yrkesutbildning har arbete året efter avslutad utbildning, vilket utgör en ökning med 9 procentenheter jämfört med 2005. Det visar på en god matchning mot arbetsmarknadens behov och är en indikator på hög kvalitet. Totalt 71 procent hade 2003 arbete året efter avslutad utbildning och 2004 var andelen 69 procent.

Diagram 6.3 Andel studerande i kvalificerad yrkesutbildning med arbete året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Av de som 2006 hade arbete året efter avslutad kvalificerad yrkesutbildning hade 71 procent arbete inom utbildningens inriktning vilket är en procentökning i jämförelse med 2005. Andelen 2003 var 66 procent medan andelen 2004 var 64 procent.

Diagram 6.4 Andel i arbete inom utbildningens inriktning året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Antalet studerande på de kortare utbildningarna som omfattar mellan 40–59 veckor respektive 60–79 veckor har ökat på ett tydligt sätt mellan 2003 och 2006. Orsakerna till detta kan vara flera, men arbetslivet ser gärna att tiden mellan ett konstaterat kompetensbehov och en färdigutbildad student är så kort som möjligt.

Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning har tillsynsansvar för utbildningarna.

Påbyggnadsutbildning

Påbyggnadsutbildning är en del av kommunal vuxenutbildning och syftar till att ge vuxna en utbildning som ger förutsättningar för utveckling inom ett yrke eller som leder till ett nytt yrke. Utbildningarna är ett halvt till ett och ett halvt år långa. Påbyggnadsutbildning initieras och planeras i samarbete med arbetslivet. Det finns även påbyggnadsutbildningar med nationellt fastställt kursplan, bl.a. utbildning till yrkesförare, barnskötare, trafiklärare och elinstallation med allmän behörighet.

Cirka 3 000 kommunalt finansierade påbyggnadsutbildningar överfördes 2005 till statligt finansierade utbildningsformer som statligt finansierade påbyggnadsutbildningar, kvalificerad yrkesutbildning, kompletterande utbildningar och i enstaka fall högskolan.

Utbildningarna kan antingen finansieras av kommunerna eller med statligt stöd efter ansökan hos Statens skolverk. För 2006 anvisades 103 miljoner kronor i statligt stöd för verksamheten. Totalt gick 915 studerande på någon av de 28 påbyggnadsutbildningar som finansieras med statsbidrag enligt förordningen (2005:676) om statsbidrag till viss påbyggnadsutbildning.

Bland påbyggnadsutbildningarna som finansieras med statligt stöd återfinns 71 procent inom fordonsteknik och transportteknik, exempelvis yrkesförare och flygtekniker.

De kommunalt finansierade påbyggnadsutbildningarna har ungefär lika stor omfattning. Där återfinns bl.a. vård- och omsorgsutbildningar.

Drygt 45 procent av de studerande på påbyggnadsutbildningar är under 30 år. Det kan jämföras med den gymnasiala nivån där drygt 49 procent är under 30 år.

Under våren 2006 avbröt 2,5 procent av de studerande sina studier, vilket kan jämföras med den gymnasiala nivån där drygt 14 procent gör studieavbrott. Det finns flera orsaker till avbrotten. Den studerande kan t.ex. ha fått arbete eller ha kommit in på annan önskad utbildning.

Skolverket är ansvarig tillsynsmyndighet. Påbyggnadsutbildningarna redovisas i samband med den inspektion som verket gör av kommunal vuxenutbildning. Målet är att kommunernas vuxenutbildning ska inspekteras vart sjätte år.

Kompletterande utbildningar

Kompletterande utbildningar är kortare utbildningar för ungdomar och vuxna. Utbildningarna har en enskild huvudman, dvs. de anordnas inte av stat, kommun eller landsting. De tillgodoser utbildningsbehovet inom smala områden, t.ex. konst, dans, teater och musik, hälsa, friskvård och hudvård, hantverk samt flyg. Utbildningarna är oftast avgiftsbelagda för de studerande. Staten ger olika slag av stöd beroende på hur utbildningarnas nationella värde bedöms. Kompletterande utbildningar inom dans/teater/musik, konst och design/mode fungerar ofta som förberedande utbildningar inför konstnärliga utbildningar vid högskolan.

Staten finansierade 2006 kompletterande utbildningar med drygt 138 miljoner kronor. Verksamhetens totala kostnad uppgick till 335 miljoner kronor.

Mellan hösten 2005 och hösten 2006 ökade antalet studerande på dessa utbildningar med sex procent, dock minskade sökandetrycket i utbildningarna överlag. Andelen kvinnor respektive män har varierat mellan åren och 2006 studerade 69 procent kvinnor och 31 procent män inom utbildningsformen. Totalt studerade 5 631 personer på kompletterande utbildningar hösten 2006 fördelade på 218 olika utbildningar hos 99 enskilda huvudmän. Medelåldern var 29 år och 65 procent återfinns i gruppen 19–29 år. Flest studerande fanns inom områdena hudvård, hårvård, hälsa, hantverk och konst.

Skolverket beslutar om statsbidrag ska utgå och har tillsynsansvaret avseende utbildningarna.

Skolverkets redovisning för våren 2006 visar att fyra procentenheter fler studerande än under våren 2005 fullföljt sin utbildning. I de längre utbildningarna, upp till tre år, där man tar ut en avgift av de studerande är avhoppet enligt Skolverket ett problem.

Eftergymnasial yrkesutbildning inom folkbildningen

Folkhögskolan genomför årligen allt fler eftergymnasiala yrkesutbildningar.

Utbildning till teckenspråktolk (inklusive dövblindtolk) bedrivs inom folkhögskolan med särskilt statligt stöd.

För hela folkbildningsverksamheten anvisade riksdagen 2,7 miljarder kronor 2006. Tolk- och

översättarinstitutet vid Stockholms universitet fördelar ett särskilt statsbidrag till teckenspråktolkutbildningen. Drygt 37 miljoner kronor användes för verksamheten.

Totalt 2006 samlade folkhögskolans eftergymnasiala yrkesutbildningar 4 225 deltagare varav 67 procent kvinnor och 33 procent män. Störst omfattning hade fritidsledarutbildningen men utbildningar inom medieområdet, samt områdena scenisk konst och kultur och friskvård var också betydande. På den eftergymnasiala nivån gick i genomsnitt 2 100 deltagare dessa kurser vilket är en ökning från 2005 med 100 personer.

Antalet årsstudieplatser vid teckenspråktolkutbildningarna minskade under 2006 från 350 till 333. Totalt 49 tolkar för döva, dövblinda och vuxendöva slutförde sin utbildning 2006 jämfört med 67 under 2005. Det har varit svårt att rekrytera studerande till utbildningarna.

Antalet folkhögskolor som anordnar kvalificerad yrkesutbildning ökade också och under 2006 bedrevs kvalificerad yrkesutbildning vid ett tiotal folkhögskolor.

Utbildningar med verksamhetsstöd

Ett antal yrkesutbildningar har inte inordnats i det reguljära eftergymnasiala systemet. Regeringen utbetalar i stället ett särskilt verksamhetsstöd för dem. Under 2006 betalade staten ut drygt 7 miljoner kronor i sådant verksamhetsstöd.

Samernas utbildningscentrum är en privat utbildningsanordnare, en stiftelse, med Svenska Samernas Riksförbund (SSR), Same Ätnam och Jokkmokks kommun som huvudmän. Skolan bedriver vuxenutbildning i form av kurser i språk, slöjd och företagande–rennäring samt viss uppdragsutbildning. Under 2006 genomfördes vid Samernas utbildningscentrum 2 219 elevveckor på långa linjer och 111 elevveckor på korta kurser vilket är färre antal veckor än under 2005. Totalt 61 elever deltog i de långa linjerna.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund har kursverksamhet som anordnas länsvis i samverkan med de regionala hemslöjdsföreningarna. Under 2006 har 65 kurser genomförts med 565 deltagare inom textila ämnen, trä och hård slöjd. Totalt 115 personer har deltagit i handledarutbildningen till slöjdblubbsledare vilket ligger i ungefärlig nivå med 2005.

6.1.3 Integration

För att invandrare ska kunna etablera sig i samhället krävs bland annat kunskaper i svenska språket. Innan de har inhämtat tillräckliga språkkunskaper kan de få tillgång till tolk vid kontakter med myndigheter. En stor andel av flyktingarna och invandrarna tillägnar sig språkkompetensen genom utbildningen svenskundervisning för invandrare.

Svenskundervisning för invandrare

Svenskundervisning för invandrare (sfi) syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. Sfi syftar även till att ge studerande som saknar grundläggande färdigheter i att skriva och läsa sådana kunskaper.

Varje kommun är skyldig att erbjuda sfi till invandrare som saknar grundläggande kunskaper i svenska språket från och med andra halvåret det år de fyller sexton år. De kan påbörja sfi-utbildningen när som helst under året. Kommunerna är skyldiga att i genomsnitt under en femveckorsperiod erbjuda minst 15 timmar undervisningstid i veckan. Tillgängligheten till utbildningen är god.

Kommunernas kostnad för sfi uppgick till 1 023 miljoner kronor 2006, en ökning med 126 miljoner kronor från föregående år. Kostnaden per elev var 30 700 kronor, vilket innebär en minskning med 2 100 kronor jämfört med 2005. Minskningen beror på att kostnaderna för lokaler där sfi bedrivs var oförändrade medan elevantalet har ökat. Sfi anordnades i 251 kommuner läsåret 2005/06 jämfört med 248 kommuner 2002/03. Av de som anordnade sfi 2006 var 246 kommunala, 9 studieförbund och 29 övriga studieanordnare. Antalet övriga utbildningsanordnare har ökat med 11 sedan föregående år. I många kommuner är sfi en liten verksamhet. Antalet kommuner med 25 elever eller färre är 40. Bara 86 kommuner eller kommunalförbund hade fler än 100 elever under läsåret 2005/06.

Lsåret 2005/06 deltog totalt 52 500 elever i sfi vilket var cirka 4 500 fler elever än läsåret innan. Av eleverna var drygt 25 400 nybörjare i sfi. Antalet nybörjare i sfi 2005/06 var det högsta sedan mitten av 1990-talet då antalet nybörjare var över 30 000. Av det totala antalet elever var 59 procent kvinnor och 41 procent män. Kön-

fördelningen var därmed ungefär densamma som de fem närmast föregående åren.

Andelen sfi-lärare med pedagogisk högskoleutbildning var knappt 80 procent i sfi i kommunal regi och 52,6 procent hos andra utbildningsanordnare. Endast 11 procent av sfi-lärarna hade ämneskompetens motsvarande 40 poäng i ämnet svenska som andraspråk 2005.

Sfi består av fyra kurser fördelade på tre studievägar. Studievägarna är anpassade för olika studietakt och mål. Kortutbildade går studieväg 1 medan högutbildade går studieväg 3. Av nybörjarna läsåret 2003/04 har cirka 33 procent godkänts i sfi fram till och med läsåret 2005/06. Här ingår de elever som var godkända enligt studieväg 3 kurs D. Inkluderas även de elever som var godkända på någon kurs, oavsett studieväg, var 42 procent av nybörjarna 2003/04 godkända två år efter startåret.

Andelen studerande som var godkända enligt studieväg 3 kurs D efter i genomsnitt två och ett halvt år varierade mycket kommunerna emellan. Variationerna stämmer ofta med variationer i elevernas utbildningsbakgrund. I den kommun som hade högst genomströmning var andelen lågutbildade endast 6 procent.

Kontakttolkutbildning

Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet (TÖI) fördelar statsbidrag till utbildningar för tolkar i invandrar- och minoritetspråk, s.k. kontakttolkar. Utbildningarna bedrivs på folkhögskola och i studieförbund. Under 2006 har utbildningen bedrivits dels som traditionella enstaka delkurser, dels som en egen försöksverksamhet med en sammanhållen grundutbildning.

Drygt 14 miljoner kronor har anvisats för kontakttolkutbildningar 2006.

Under 2006 har 84 personer genomgått grundutbildningen i ett av 14 olika språk med godkänt resultat. Kurser för 13 mindre frekventa tolkspråk samlade 14 deltagare.

Stockholms universitet har fått i uppdrag att under 2005, 2006 och 2007 genomföra en särskild utbildningsåtgärd för att öka antalet kvalificerade kontakttolkar med anledning av införandet av en ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden. TÖI har redovisat att det har varit få sökande till kurserna.

Under 2006 har 86 tolkar deltagit i preparandkurser inför Kammarkollegiets auktorisationsprov och 51 personer har deltagit i rätts-tolkningskurser inför Kammarkollegiets prov för rättstolkare.

Sju folkhögskolor och fyra studieförbunds-avdelningar har erbjudit utbildning i 28 språk. Sedan förkunskapstest har införts har färre personer blivit antagna till utbildningen. Testet och nationella prov bör dock ha haft betydelse för att höja kvaliteten på utbildningen.

Riksdagen har tillkännagett att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med förslag avseende behovet av speciella barntolkare (bet. 2005/06:SfU10, rskr. 2005/06:285). Regeringen har i ett uppdrag till TÖI den 10 augusti 2006 angett att TÖI särskilt ska beakta behovet av barntolkare (U2005/4605/SV). TÖI har därefter redovisat att moment rörande barntolkning är integrerade i alla utbildningar och kurser. TÖI avser att även integrera momentet i lärar- och språkhandledarutbildningen.

6.1.4 Profilerade kurser, kulturprogram, studiecirkel och annan gruppverksamhet inom folkbildningen

Syftena med statens stöd till folkbildningen finns i förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen. Här redovisas verksamheten mot de syften som gällde för verksamheten under 2006. En förordningsändring som trädde i kraft den 1 februari 2007 innebar att syftena delvis ändrades.

Folkbildningens verksamhet ska göra det möjligt för kvinnor och män att påverka sin livssituation och skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen. Verksamheten ska också stärka och utveckla demokratin. Folkbildningen ska bredda kulturintresset i samhället, öka delaktigheten i kulturlivet samt främja kulturupplevelser och eget skapande. Verksamhet som syftar till att utjämna utbildningsklyftor och höja utbildningsnivån i samhället ska prioriteras liksom verksamhet som riktar sig till utbildningsmässigt, socialt och kulturellt missgynnade personer. Personer med utländsk bakgrund, deltagare med funktionshinder och arbetslösa utgör särskilt viktiga målgrupper för statens stöd. Vuxna deltar i folkbildningen både vid studieförbund och på folkhögskola. På folk-

högskolorna finns verksamhet i form av kortare eller längre särskilt profilerade kurser samt kulturprogram.

Indikatorer för att mäta hur väl statens syften uppnåtts är bl.a. tillgång, tillgänglighet, antal deltagare och deltagarnas upplevelse av måluppfyllelse. Kort sammanfattat har folkbildningen genomfört ett stort antal kurser och studiecirkel. Målgrupperna för verksamheten har nåtts i hög omfattning. Deltagarna i såväl folkhögskoleverksamhet som studiecirkel var nöjda med sin utbildning eller cirkel. Vad gäller verksamhetens kvalitet saknas till stor del indikatorer för att mäta denna. Folkbildningsrådet arbetar med att förbättra kvalitet och uppföljning.

Folkhögskolorna

Längre och kortare särskilt profilerade kurser samt kulturprogram stod för 55 procent av den verksamhet som bedrevs vid folkhögskolorna.

Under 2006 gick nästan 1,3 miljarder kronor i statsbidrag till verksamhet vid folkhögskolorna. Hur stor del av detta anslag som gått till särskilt profilerade kurser går inte att säga då varje folkhögskola själva beslutar om sin verksamhet inom ramen för de kriterier och riktlinjer som Folkbildningsrådet fastställt för användningen av statsbidraget.

De kortare särskilt profilerade kurserna samlade 2006 cirka 154 000 deltagare och de längre cirka 26 800 deltagare. Vanliga kurser var musik, konstantverk och friskvård, där en större del av studietiden ägnades åt det ämnesområde deltagaren valt. Bland de långa särskilt profilerade kurserna var det estetiska området dominerande med 25 procent av det totala deltagarantalet. Det största enskilda ämnet var musik. Drygt hälften av deltagarna i särskilt profilerade kurser var under 25 år. Spridningen i åldrar var i övrigt stor. Av deltagarna var 5 procent över 60 år. Invandrare utgjorde 15 procent av deltagarna, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2005.

I Statistiska centralbyråns senaste folkhögskoleuppföljning som publicerades i december 2006 svarade omkring 82 procent av tillfrågade kvinnor och män som studerat på lång folkhögskoleutbildning, särskild kurs läsåret 2002/03 att de till stor del eller helt fått den kunskap de förväntat sig. Omkring 55 procent ansåg att deras folkhögskoleutbildning helt eller till stor del fått dem mer positiva till studier efter utbildningen.

Omkring 90 procent ansåg att de, åtminstone till viss del, fått bättre självförtroende av att studera på folkhögskola.

Studieförbunden

Totalt fördelade Folkbildningsrådet nästan 1,4 miljarder kronor till studieförbundens verksamhet 2006.

De nio studieförbunden arrangerade 2006 drygt 300 000 studiecirklar med 2,3 miljoner deltagare. Studieförbundens cirkelverksamhet i antal genomförda studiecirklar ökade med 2,6 procent, medan antalet deltagare minskade med 2 procent. Eftersom vissa personer deltar i mer än en studiecirkel varje år kan antalet enskilda personer uppskattas till 1,5 miljoner. Antalet genomförda kulturprogram ökade med 8 procent. Antalet arrangemang i form av Annan gruppverksamhet, som bl.a. används för att utveckla ny verksamhet, nå nya målgrupper eller låta deltagare prova på, ökade med 2 procent.

Inom studieförbunden stod det estetiska ämnesområdet konst, musik och media för cirka 55 procent av den totala studiecirkelverksamheten räknat i studietimmar. Humaniora stod för 12 procent av studietimmarna och samhälls- och beteendevetenskap för 8 procent. Också ämnesområdet personliga tjänster som bl.a. rymmer friskvård, matlagning, konsumentkunskap m.m. samlade många deltagare, omkring 5,7 procent av studietimmarna.

De prioriterade målgrupperna, arbetslösa, funktionshindrade och invandrare deltog i stor utsträckning i studiecirkelverksamheten. Närmare 18 procent av deltagarna i studiecirklar rapporterades som tillhörande någon av målgrupperna. Som invandrare rapporterades 9,5 procent av deltagarna, medan personer med funktionshinder svarade för 7,5 procent och arbetslösa för 0,6 procent. Av det totala antalet studiecirkeldeltagare återfanns 17 procent i åldersspannet 13–24 år medan 19 procent var över 65 år. På längre sikt förefaller studiecirkeldeltagarnas genomsnittsålder att öka. Antalet deltagare motsvarade i huvudsak sina andelar av befolkningen som helhet.

Den senaste uppföljningen som gjorts av hur deltagarna själva upplever studieförbundens cirkelverksamhet visar att deltagarna överlag är positivt inställda till den studiecirkel de deltagit i. Deltagarna upplever att cirkeln motsvarat för-

väntningarna, att det har varit ett gott samarbete i gruppen och att cirkelledaren varit kompetent.

Folkbildningsrådets verksamhet

Folkbildningsrådets styrelse konstaterade efter uppföljning av verksamheten 2006 att det fanns brister i hur studieförbund och folkhögskolor dokumenterade och redovisade sitt uppföljnings-, utvärderings- och kvalitetsarbete. Våren 2006 tillsattes därför en beredningsgrupp i syfte att klargöra formerna för uppföljning och kontroll av verksamheten för Folkbildningsrådet, studieförbunden och folkhögskolorna. Folkbildningsrådets styrelse beslutade med anledning av detta i december 2006 att göra några tillägg till villkoren för att få statsbidrag. Rådet beslutade bl.a. att studieförbund och folkhögskolor årligen ska lämna en kvalitetsredovisning till Folkbildningsrådet. Under 2007 lämnas 250 000 kronor till varje folkhögskola som ett kvalitetssäkringsbidrag. Folkbildningsrådet har också gjort inspektioner och uppföljningsbesök hos såväl studieförbund som folkhögskolor samt särskilda insatser i form av verksamhetsspecifik och bidragsspecifik uppföljning. Studieförbunden har lämnat åtgärdsplaner för att förbättra deltagarrapporteringen. Förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen har den 1 februari 2007 ändrats så att Folkbildningsrådet ges möjlighet att besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett statsbidrag som beviljats på felaktiga grunder eller inte använts på ett korrekt sätt.

6.1.5 Stöd till personer med funktionshinder

Vuxenutbildning för utvecklingsstörda och särskilt utbildningsstöd ska ge möjlighet till lärande, delaktighet och gemenskap för personer med funktionshinder.

Vuxenutbildning för utvecklingsstörda

Vuxenutbildning för utvecklingsstörda (sär vux) syftar till att ge vuxna med utvecklingsstörning kunskaper och färdigheter motsvarande dem som barn och ungdomar kan få i den obligatoriska särskolan och på nationella eller specialut-

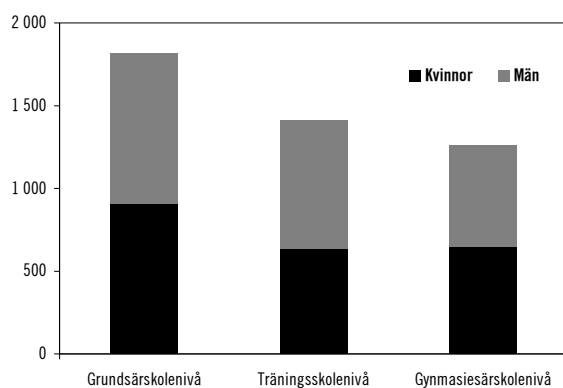
formade program i gymnasiesärskolan. Inom särvox får också yrkeskurser anordnas.

Särvox finansieras kommunalt. Den totala kommunala kostnaden för särvox 2006 var 168 miljoner kronor, vilket är en ökning med 11 miljoner kronor jämfört med 2005. Kostnaden per elev har ökat något och uppgick 2006 till drygt 32 800 kronor.

Staten bidrog till utvecklingen av verksamheten under 2006 genom att det riktade statsbidraget också kunde användas för att finansiera särvoxplatser.

Antalet studerande i särvox uppgick läsåret 2006/07 till 4 941 personer, ett i det närmaste oförändrat antal jämfört med föregående läsår. Av deltagarna var 49 procent kvinnor och 51 procent män.

Diagram 6.5 Antal studerande i särvox läsåret 2005/06

Källa: Statens skolverk

Antalet deltagare per undervisningsgrupp varierade kraftigt men det genomsnittliga antalet var 3,0 vilket var en svag ökning sedan föregående läsår. Medelåldern i särvox var under läsåret 37 år.

Antalet tjänstgörande lärare var, omräknat till heltidstjänster, 258. Av dem hade 85 procent pedagogisk högskoleexamen, vilket är en minskning med 4 procent jämfört med föregående läsår.

Specialpedagogiskt stöd

Kostnader för nödvändiga anpassningsåtgärder för funktionshindrade ska finansieras inom ramen för den befintliga verksamheten. Vuxenstuderande med funktionshinder kan dock få särskilt utbildningsstöd, t.ex. anpassning av läromedel, för att kunna studera på samma villkor som andra.

Specialpedagogiska institutet ska ge specialpedagogiskt stöd till huvudmännen för det offentliga skolväsendet för vuxna. Institutet ska också främja tillgången till och tillgängligheten av läromedel för barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder. I den utsträckning behoven inte kan tillgodoses på den kommersiella marknaden får institutet på egen hand utveckla, anpassa, framställa och distribuera sådana läromedel.

Sedan institutet 2002 tillfördes medel för stöd avseende vuxenstuderande har insatserna för vuxna kontinuerligt ökat och de fördubblades under 2006. Institutet har dock redovisat svårigheter att få en nära och effektiv kontakt med de pedagogiska vuxenteamen eftersom kommunerna organiserat verksamheten på så olika sätt.

Stöd till studerande med funktionshinder inom folkbildningen

En del av statsbidraget till folkbildningen fördelas av Folkbildningsrådet i form av s.k. förstärkningsbidrag till de folkhögskolor och studieförbund som har pedagogiska merkostnader för verksamhet för deltagare med funktionshinder. Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus) fördelar också statsbidrag till folkhögskolorna för andra typer av merkostnader, t.ex. för tolk samt anpassning av teknik och material.

Under 2006 avsattes 377 miljoner kronor för de pedagogiska merkostnader, t.ex. i form av extra lärarstöd, som studieförbunden och folkhögskolorna har för målgrupperna. Det motsvarar drygt 14 procent av anslaget till folkbildningen. I de nya fördelningsprinciper för statens bidrag till folkbildningen som Folkbildningsrådet beslutat finns ett förstärkningsbidrag med som en särskild post. Dessutom fördelade Sisus drygt 42 miljoner kronor av anvisade medel under utgiftsområde 17 för vissa åtgärder för studerande med funktionshinder.

Deltagare med funktionshinder utgjorde 2006 totalt 19 procent av deltagarna på folkhögskolans långa kurser respektive 8 procent på de korta kurserna. Inom studieförbundens verksamhet utgjorde de funktionshindrade 7,5 procent av deltagarna.

Deltagare med rörelsehinder är den största gruppen deltagare med funktionshinder vid folkhögskolorna som erhåller stöd från Sisus,

följt av deltagare med psykiska och medicinska funktionshinder. Totalt 88 folkhögskolor har fått del av bidraget. Medel fördelas också genom Sibus till Synskadades Riksförbund för teknisk anpassning av studiematerial för synskadade och dövblinda. Ersättning som i vissa fall lämnas i form av korttidsstudiestöd för deltagande i utbildning om eget eller anhörigs funktionshinder behandlas under utgiftsområde 15 avsnitt 4.3.1.

Teckenspråksutbildning

Landstingen erbjuder en introduktionsutbildning i teckenspråk för hörande föräldrar till döva barn. Därefter kan föräldrarna delta i teckenspråksutbildning för föräldrar till barn som för kommunikation är beroende av teckenspråk (TUFF).

Av anvisade medel 2006 under utg. omr. 15 användes 14 miljoner kronor för denna verksamhet.

Utbildningen genomförs vid folkhögskolor på uppdrag av Specialpedagogiska institutet. Under 2006 deltog 702 personer i TUFF vilket var obetydligt fler än 2005. Av deltagarna var 53 procent kvinnor och 47 procent män. Ersättning för deltagande i TUFF behandlas under Utgiftsområde 15 avsnitt 4.3.1.

Statens skolverk redovisade hösten 2004 en utvärdering av TUFF. Enligt Skolverkets utvärdering håller utbildningarna över lag god kvalitet även om det varierar något mellan de olika utbildningsanordnarna. Utvärderingen överlämnades till utredningen Översyn av teckenspråkets ställning (S 2003:12) som lämnade sitt slutbetänkande Teckenspråk och teckenspråkiga. Översyn av teckenspråkets ställning (SOU 2006:54) i maj 2006. Utredningen har dessutom lämnat förslag rörande teckenspråksutbildning för döva invandrare och teckenspråktolkutbildning. Betänkandet har remissbehandlats och förslagen bereds för närvarande inom Utbildningsdepartementet.

6.1.6 Infrastruktur för vuxenutbildning

Med infrastruktur för vuxenutbildning avses alla de insatser som samhället, den enskilde, arbetslivet och olika organisationer gemensamt står för i syfte att skapa goda förutsättningar för den vuxne att delta i ett livslångt lärande. Det är inte

möjligt att beskriva ett direkt resultat av insatserna i form av resurser. Det måste i stället bli fråga om en beskrivning av utvecklingsläget. Därför beskrivs i detta avsnitt det arbete som bedrivits under 2006 inom området och iakttagelser som framkommit i olika sammanhang.

Enligt Statens skolverk varierar organisationen av vuxenutbildningen mellan kommuner. Vilken politisk nämnd som har ansvaret varierar också. Skolverket bedömer att det kan vara svårt för den enskilde att kombinera studier i olika skolformer inom vuxenutbildningen om den är uppdelad på olika nämnder. Enligt Skolverkets bedömning innebär det också oklarheter för den enskilde medborgaren avseende ansvarsfördelningen i kommunen. Dessutom genomförs delar av framför allt yrkesutbildningar på entreprenad. Skolverket konstaterar vidare att många kommuner nu har en kommunal vuxenutbildning med flexibla inslag men att det systematiska kvalitetsarbetet baserat på kunskapsuppföljning bör utvecklas.

Kommunernas studie- och yrkesvägledning är viktig för det flexibla lärandet och bör enligt Skolverket förutom vägledning vad gäller studier även omfatta vägledning vad gäller studiefinansiering. Enligt förordningen (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning ska individuella studieplaner upprättas för de studerande. Att detta görs är rektors ansvar. Enligt Skolverket varierar utformningen av dessa planer mycket. Många kommuner följer inte bestämmelserna om att alla studerande ska ha individuella studieplaner.

Skolverket har utvecklat en IT-portal, Utbildningsinfo.se, med samlad information om all offentlig utbildning i Sverige.

Myndigheten för skolutveckling och Nationellt centrum för flexibelt lärande har i uppdrag att stödja utvecklingen av lärmiljöer för vuxna och samverkansformer inom vuxenutbildningsområdet. Det kan gälla samverkan inom en kommun, mellan kommuner eller mellan vuxenutbildningen och verksamheter inom andra politikområden.

Lärcentrum har vuxit fram underifrån som ett organisatoriskt svar på behovet av att optimera tillgängligheten för den enskilde. Lärcentrum finns nu i 85 procent av landets kommuner och kan se mycket olika ut. Det kan handla om allt från en enstaka utbildningsanordnare till olika typer av samarbeten mellan myndigheter och organisationer. Ett samarbete av detta slag har även

utvecklats på regional nivå, bl.a. inom ramen för regionförbund och regionala kompetensråd. Uppföljningar har visat att de verksamheter som bedrivs i lärcentrum ofta rekryterar deltagare som normalt inte söker sig till utbildning. Detta gäller inte minst rekrytering till högskoleutbildning.

Validering är en viktig insats för den enskilde och samhället. Den innebär att samhällets resurser kan läggas på att lära nytt i stället för att lära om då tid i utbildning kan kortas och individen får starta på en för henne eller honom anpassad nivå. Valideringsdelegationen lämnade den 15 december 2006 en delrapport om sitt arbete och förväntade slutsatser därav till Regeringskansliet. Valideringsdelegationen konstaterar i delrapporten att det i dag finns uppenbara skillnader i möjligheter till validering på individnivå, i första hand beroende på var i landet man bor och vilken kunskap och kompetens man har behov av att få validerad.

6.1.7 Den nationella styrningen

Vuxenutbildningens verksamhetsresultat påverkas förutom av insatser i form av resurser och infrastruktur också av statens styrning av verksamheten, t.ex. i form av utvecklingsinsatser, uppföljning, utvärdering och tillsyn. Det är inte möjligt att beskriva resultatet av dessa insatser vad avser måluppfyllelsen men i detta avsnitt beskrivs viktiga insatser av myndigheterna på vuxenutbildningsområdet under 2006 och iakttagelser som framkommit i olika sammanhang. Följande myndigheter och organ med myndighetsliknande uppgifter finns inom verksamhetsområdet vuxenutbildning:

- Statens skolverk,
- Myndigheten för skolutveckling,
- Nationellt centrum för flexibelt lärande,
- Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning,
- Valideringsdelegationen (till och med 2007),
- Specialpedagogiska institutet,
- Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd,
- Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet,

- Folkbildningsrådet, och
- Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk.

Nästan 246 miljoner kronor användes 2006 för myndigheternas utgifter. Vidare användes 30 miljoner kronor i form av medel för särskilda utvecklingsinsatser.

Skolverkets utbildningsinspektion visar att det finns en rad förbättringsområden vad gäller kommunernas styrning av verksamheten, såväl vad avser uppföljning och analys av kunskapsresultaten inom vuxenutbildningen som kvalitets- och förbättringsarbetet. Cirka hälften av kommunerna behöver förbättra sitt kvalitetsarbete.

Under 2006 har Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning påbörjat ett arbete med en utvidgad kvalitetsbedömning av de kvalificerade yrkesutbildningarna. Antalet kontrolltillfällen ska öka i första hand i utbildningens initiala skede. Självvärdering med lägesanalyser från studerande, anordnare och ledningsgrupper i utbildningen ska göras.

I januari 2006 tillsatte dåvarande statsråd med ansvar för vuxenutbildningen en interdepartemental arbetsgrupp som i dag består av företrädare för Utbildnings-, Social-, Finans-, Närings-, Integrations- och jämställdhets- och Arbetsmarknadsdepartementet. Gruppen, som leds av Utbildningsdepartementet, ska enligt uppdraget årligen redovisa sitt arbete i budgetpropositionen. Arbetsgruppen fungerar som en arena för fördjupad beredning, ömsesidig granskning och fortlöpande diskussion om förutsättningarna för samverkan inom området vuxnas lärande. En stor del av arbetsgruppens arbete har under 2006 inriktats på en fallstudie om vuxnas lärande som bedrivits inom ramen för Finansdepartementets projekt om horisontell styrning och styrning av tvärssektoriella områden (Fi2006/2687/OFA/F).

6.2 Analys och slutsatser

6.2.1 Sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen

Sammantaget håller utbildningarna hög kvalitet och bidrar därmed till att Sverige i en internationell jämförelse är en ledande kunskapsnation. De delar av vuxenutbildningen som har som direkt

syfte att främja den ekonomiska tillväxten anpassas kontinuerligt till arbetsmarknadens behov.

Vuxenutbildningen har genomgått en omfattande utveckling under det senaste decenniet. Samhällsuppdraget har breddats och kommunerna har utvecklat en utbildningsverksamhet i samverkan med andra politikområden för att åstadkomma en bättre målpåfyllelse. Det kommunala självstyret förenat med en mål- och resultatstyrning ställer dock krav på såväl nationell som lokal uppföljning och utvärdering. Regeringens bedömning är att det är viktigare än någonsin att utvecklingen av vuxenutbildningen fortskrider för att de uppsatta målen ska nås. Återvändsgränder i utbildningssystemen ska överbryggas.

Andel studerande i vuxenutbildningen i åldersgruppen 35–60 år är cirka 35 procent i genomsnitt vilket visar att det är många vuxna i utbildning. Nedanstående diagram visar varje utbildningsform, där kvalificerade yrkesutbildningar har 22 procent studerande i åldersgruppen och vuxenutbildning för utvecklingsstörda har 54 procent.

Tabell 6.4 Andelen studerande i åldersgrupp 35-65 år 2006

Utbildningsform	Andel studerande 35-64 år, procent	Medelålder
Kommunal vuxenutbildning ¹	38	32 år
Kvalificerad yrkesutbildning ²	22	29 år
Kompletterande utbildningar ³	25	29 år
Folkbildning ⁴	35	—
Svenskundervisning för invandrare (sfi) ⁵	39	33 år
Vuxenutbildning för utvecklingsstörda ⁶	54	37 år

1. Läsåret 2005/06

2. 2006, 36 år och över

3. Hösten 2006

4. Hösten 2006, 30 år och över

5. Läsåret 2005/06

6. Läsåret 2006/07

Källa: Statens skolverk, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning och Folkbildningsrådet

6.2.2 Behörighetsgivande utbildningar

Under 2006 deltog drygt 250 000 studerande i behörighetsgivande utbildningar. Efterfrågan på

utbildningsplatser motsvaras i stort av tillgängliga platser.

Statens skolverk konstaterar i sin årliga rapport (Skolverkets lägesbedömning 2006, rapport 288, 2006) att brister förekom i den geografiska likvärdigheten då det gäller tillgång till kommunal vuxenutbildning och att kommunerna tolkade gällande regelverk olika.

Nationellt centrum för flexibelt lärande har i uppgift att utveckla metoder för distansutbildning och stödja kommunerna i deras distansutbildning. Kommunerna ska på så sätt själva kunna erbjuda sina invånare ett utökat utbud av behörighetsgivande utbildningar på distans.

De uppnådda resultaten under 2006 tyder på att de behörighetsgivande utbildningarnas kvalitet är god. Förnyelsen har dock kommit olika långt i kommunerna.

Folkhögskolans behörighetsgivande kurser är ett viktigt komplement till övrig vuxenutbildning.

6.2.3 Eftergymnasial yrkesutbildning

Att drygt 35 000 personer gick en eftergymnasial yrkesutbildning 2006 visar att verksamheten är ett attraktivt val vid sidan av högskoleutbildning och i hög grad bidrar till att Sverige kommer att ha en fungerande arbetsmarknad som skapar tillväxt.

Avsatta resurser för yrkesutbildningar för vuxna varierar mycket mellan kommunerna. Påbyggnadsutbildningar inom den kommunala vuxenutbildningen har minskat under den senaste treårsperioden. Kommunerna framhåller att utbildningarna är alltför kostnadskrävande, speciellt ur den aspekten att vuxenutbildningen ska vara flexibel och relativt snabbt kunna förändra sig i takt med individens och det omgivande samhällets behov.

Eftergymnasial vuxenutbildning erbjuds i många former. Det finns dock variationer och stora brister i uppföljning och kvalitetssäkring.

Allt fler renodlade yrkesutbildningar genomförs inom ramen för de ordinarie kurserna på folkhögskolorna. Folkbildningen har på detta sätt blivit ett viktigt komplement till övrig eftergymnasial yrkesutbildning som samhället erbjuder.

6.2.4 Integration

Under de närmaste åren förväntas flyktingströmmen till Sverige öka. Till följd av bl.a. situationen i Irak har antalet asylsökande ökat kraftigt under senare tid. Antalet asylsökande 2006 översteg 24 000 personer vilket motsvarar en 40 procentig ökning jämfört med 2005. Under 2007 förväntas antalet stiga kraftigt, till 38 000 personer, för att sedan minska igen under 2008 och 2009. En mycket stor andel av flyktinggruppen har en kort utbildningsbakgrund vilket ställer allt större krav på svenskundervisning för invandrare (sfi), grundläggande vuxenutbildning och kommunernas introduktionsprogram. Sfi måste därför även i fortsättningen vara ett prioriterat område. Ett antal reformer har genomförts och de första resultaten börjar nu skönjas.

Resultatet 2006 pekar på ett antal områden som måste förbättras. Dit hör lärarkompetensen och en effektivare introduktion. Regeringen har uppmärksammat att 89 procent av de anställda sfi-lärarna inte är ämnesbehöriga.

Under 2006 har kontakttolkutbildningen utvecklats till en sammanhållen grundutbildning om två terminer som berättigar till studiestöd. Under 2007 startar ingen sammanhållen utbildning men tre folkhögskolor har startat utbildningar på kvartsfart, vilka därför inte berättigar till studiestöd. Dessa studerande kan då i stället erhålla stipendier för sina studier. Resultatet för 2006 visar att det har varit svårt att rekrytera studerande till dessa utbildningar och anvisade medel har inte förbrukats.

Regeringen finner det bekymmersamt att den nuvarande kontakttolkutbildningen inte utvecklats till en sammanhållen grundutbildning på halvtid. Genom att förkunskapskrav och nationella prov har införts har dock kvaliteten på utbildningen ökat. Regeringen kommer att följa utvecklingen.

Det särskilda bidraget till preparandkurser inför auktorisation och rättstolkningskurser inför provet för speciell kompetens som rättstolk som anvisats under 2005–2007 har inte använts fullt ut. Trots rekryteringsåtgärder har endast ett fåtal tolkar sökt till utbildningarna.

6.2.5 Profilerade kurser, kulturprogram, studiecirkel och annan gruppverksamhet inom folkbildningen

Resultaten visar att folkbildningen är en viktig aktör inom det livslånga lärandet på så sätt att den erbjuder många vuxna en chans till personlig utveckling och en meningsfull fritid. Resultatredovisningen ger också vid handen att det inom studieförbunden sker ett aktivt arbete med att utveckla verksamheten och nå ut till nya grupper.

Inför 2007 ökade regeringen folkbildningsanslaget med nästan 500 miljoner kronor. Det är dock viktigt att ett fortsatt högt statligt stöd till folkbildningen går att följa upp.

Regeringen följer noga folkbildningens samlade insatser för att få till stånd former för uppföljning och utvärdering.

6.2.6 Stöd till personer med funktionshinder

Resultatet visar inte om efterfrågan på vuxenutbildning för utvecklingsstörda överstiger tillgängliga platser. Övrigt stöd till funktionshindrade i form av t.ex. specialpedagogiskt stöd bedöms även fortsättningsvis behövas i motsvarande omfattning som 2006.

Resultatet visar att folkbildningen fortsatt når många funktionshindrade. Det faktum att Folkbildningsrådet genom de nya fördelningsprinciperna för statsbidraget till folkbildningen riktat ett förstärkningsbidrag mot de prioriterade grupperna innebär att särskilda resurser även framgent kommer funktionshindrade till del. Att verksamhet för gruppen funktionshindrade lyfts fram som ett eget prioriterat område, i ljuset av det uppföljnings- och kvalitetsarbete som inletts inom folkbildningen, bör göra folkbildningens insatser för funktionshindrade mer framträdande och lättare att följa upp i framtiden.

6.2.7 Infrastruktur för vuxenutbildning

Vuxenutbildningens och därmed kommunernas uppdrag har utvecklats mot allt större mångfald och flexibilitet. Kommunerna har som främsta ansvariga huvudmän för det offentliga skolväsendet för vuxna kommit att bli förmedlare av

utbildning. De fungerar således inte enbart som utförare även om den utvecklingen just nu ser olika ut i landet. De nya aktörer som på kommunernas uppdrag genomför utbildning har enligt Statens skolverks lägesbedömningar bidragit till breddning och förnyelse av utbildningen såväl innehållsmässigt som pedagogiskt.

Kommunerna har ett ansvar för att ta reda på behovet av utbildningar, informera om utbildningsvägar och alternativa utbildningsformer samt att rekrytera deltagare. Studier måste vara möjliga att genomföra trots de hinder som vardagen uppställer för den enskilde.

De kommunala anordnarna samt anordnare som genomför utbildning på uppdrag av en kommun erbjuder inte alltid de utbildningar, former och lösningar vuxna har behov av. Regeringens bedömning är att många utbildningar som genomförs mer grundas på vilken kompetensprofil kommunens egen utförare uppvisar än på ett analyserat utbildningsbehov hos medborgarna.

Skolverkets iakttagelse att utbildningarnas karaktär medför att männen inte söker sig till utbildning är allvarlig. Detta tyder på att de utbildningsanordnare som finns i dag inte uppfyller de behov som föreligger då det gäller innehåll och form.

För en flexibel och individuellt anpassad vuxenutbildning är möjligheterna till validering

av kunskaper och kompetenser en viktig del. Det är regeringens uppfattning att huvudmannen på ett bättre sätt än i dag bör ta hänsyn till individens befintliga kunskap och kompetens vid planeringen av hennes eller hans studier.

Samarbete vad gäller den samhällsstödda vuxenutbildningen har liksom samarbete i fråga om högskoleutbildningen alltmer blivit ett strategiskt inslag i den utveckling som sker på regional nivå avseende kompetensförsörjning och tillväxt. Regeringens bedömning är att ett sådant samarbete mellan kommuner i högre grad måste utvecklas inom vuxenutbildningsområdet för att den enskilde ska kunna få den utbildning han eller hon önskar och för att arbetslivet ska kunna rekrytera den kompetens det är i behov av.

6.2.8 Den nationella styrningen

De erfarenheter som gjorts under 2006 motiverar ett fortsatt utvecklingsarbete inom vuxenutbildningsområdet.

Regeringen anser att tillsynen, uppföljningen och utvärderingsarbetet måste utvecklas såväl på lokal som nationell nivå, dels vad gäller frekvens, dels så att insatserna i större utsträckning omfattar vuxenutbildningen.

7 Universitet och högskolor

7.1 Resultatredovisning

Resultatredovisningen har förändrats jämfört med tidigare år för att tydliggöra uppföljningen av regeringens mål och resultat. Det innebär bl.a. att resultatredovisningen under respektive anslag har tagits bort. För en mer detaljerad bild av högskolesektorn hänvisas till Högskoleverkets årsrapport 2007 (2007:33 R) och Högskoleverkets s.k. NU-databas.

Sedan den 1 juli 2007 tillämpas nya bestämmelser i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) vad avser uppdelning av högre utbildning i tre nivåer: grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. De äldre benämningarna grundutbildning respektive forskarutbildning används vad avser resultat till och med utgången av juni 2007.

7.1.1 Kvalitet

Regeringens övergripande målsättning är att öka kvaliteten i den högre utbildningen. Den tidigare regeringens politik att under lång tid kraftigt utöka antalet utbildningsplatser vid landets universitet och högskolor har fått negativa effekter på kvaliteten, exempelvis genom att den lärarledda undervisningstiden minskat och att antalet studenter per lärare har ökat.

Kvalitetsgranskning

Högskoleverket har i samband med den avslutade sexårsperioden av kvalitetsgranskningar av landets högskoleutbildningar lämnat

rapporten Hur har det gått? En slutrapport om Högskoleverkets kvalitetsgranskningar åren 2001–2006 (2007:31 R). Totalt har under perioden ca 1 700 utbildningar granskats av runt 900 bedömare från Sverige och andra länder. Sammanlagt har drygt tio procent av granskningarna lett till tillstånd att utfärda examina har ifrågasatts. I de flesta fall har högskolorna fått ett år på sig att åtgärda bristerna. Det har t.ex. handlat om att anställa fler disputerade lärare, revidera kursplaner och göra organisatoriska förändringar. I några fall har lärosäten valt att lägga ner den aktuella utbildningen. Tillstånd att utfärda examina har återkallats i tre fall på grund av bristande kvalitet.

I de flesta ämnes- och programutvärderingar beskrivs bristen på ekonomiska resurser som det primära kvalitetsproblemet. Denna brist påverkar enligt Högskoleverket lärarnas arbetsituation och antalet undervisningstimmar för studenterna. Det ökande antalet studenter i kombination med krympande resurser har enligt verket fått till följd att lärarkåren generellt är hårt belastad med många och diversifierade uppgifter. Detta har i sin tur inneburit att antalet timmar lärarledd undervisning i många ämnen är så lågt som fyra timmar per vecka.

Lärosätenas arbete med kvalitet

Universitet och högskolor bedriver kvalitetsarbete bland annat genom egeninitierade utvärderingar av verksamheten. Utvärderingarnas resultat används för olika ändamål såsom utveckling av kurser och rekrytering av studenter och personal. För grundutbildningen används de

egeninitierade utvärderingarna generellt som komplement till Höskoleverkets kvalitetsutvärderingar.

Alla lärosäten har under 2006 utvärderat delar av sin forskning och forskarutbildning. Vanligast är utvärderingar av forskningsmiljöer, exempelvis centrumbildningar. Flera universitet och högskolor rapporterar också att de under 2006 genomfört förslag från tidigare års utvärderingar. Generellt är det dock få lärosäten som uttryckligen redogör för vilka åtgärder de egeninitierade utvärderingarna leder till.

Flera lärosäten redovisar också utvärderingar som är av mer organisatoriskt slag. Dessa utvärderingar har ofta resulterat i förändringar av arbetssätt och i några fall organisationsförändringar i syfte att förbättra olika rutiner men också att öka studentrekryteringen.

Kvalitetsförbättrande åtgärder inom lärarutbildningen

Flera av Höskoleverkets rapporter under de senaste åren (Höskoleverket 2005:17 R, 2006:45 R, 2006:46 R, 2006:47 R, 2007:20 R) visar på ett antal brister i lärarutbildningen.

Utifrån lärosätenas återrapportering och Höskoleverkets rapporter bedömde regeringen att lärosätena inte har gjort tillräckligt för att stärka kvaliteten inom lärarutbildningen. Därför gavs lärosäten med tillstånd att utfärda lärexamina i regleringsbrevet för 2007 i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som vidtagits.

De åtgärder som lärosätena har genomfört har handlat om att revidera kursplaner, göra organisatoriska förändringar och genomföra utvecklingsarbeten inom det allmänna utbildningsområdet. Elva av de 26 lärosätena med lärarutbildning har ökat antalet disputerade lärare.

I Höskoleverkets utvärdering av lärarutbildningen (2005:17 R) fick sex av lärosätena rekommendationer att öka antalet disputerade lärare inom hela eller delar av lärarutbildningen. Endast en av dessa högskolor har uppgett att de har ökat antalet disputerade lärare inom lärarutbildningen.

För att kvalitetssäkra examensarbetena har lärosätena bland annat infört institutions- eller lärosätetegemensamma bedömningskriterier. Lärosätena har i de flesta fall en disputerad examinator. Vidare har det ställts krav på att handledaren har minst en magisterexamen och

att handledare och examinator inte får vara samma person. Några lärosäten anger att de har genomfört externutvärderingar av examensarbetena. I samband med införandet av den nya utbildnings- och examensstrukturen har progressionen inom lärarutbildningen setts över, vilket lett till att kravnivån i examensarbetena ökat och att examensarbetena i större utsträckning än tidigare knutits till befintlig forskning. Målen för kurserna har omformulerats så att de i högre grad blivit utvärderings- och examinerbara.

Pedagogisk utveckling och utbildning

I syfte att förbättra verksamhetens kvalitet ska universitet och högskolor särskilt arbeta med pedagogisk utveckling och högskolepedagogisk utbildning. Under 2006 deltog drygt 4 700 lärare i dessa kurser, vilket utgör ca 15 procent av undervisande och forskande personal vid universitet och högskolor.

De lärosäten som ger forskarutbildning har även utbildning av handledare.

Tillsyn

Höskoleverket svarar för tillsyn över verksamheten inom sitt ansvarsområde. Tillsynen avser främst lärosätenas efterlevnad av lagar och förordningar. Under 2006 har 78 tillsynsärenden som kommit in från enskilda individer avgjorts, vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Alla disciplinärenden vid statliga universitet och högskolor samt vid Chalmers tekniska högskola, Handelshögskolan i Stockholm och Högskolan i Jönköping har granskats.

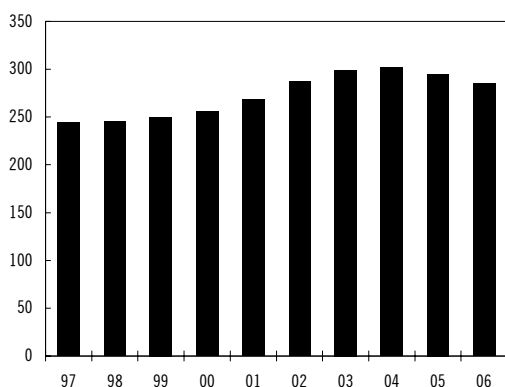
7.1.2 Grundutbildning

Under 2005 minskade för första gången på ett decennium antalet helårsstudenter i grundutbildningen. Minskningen har fortsatt under 2006.

Antalet helårsstudenter uppgick under 2006 till ca 285 000, vilket är drygt 17 000 färre än den högsta noteringen 2004. Störst är minskningen inom humaniora och samhällsvetenskap, medan nedgången inom naturvetenskap och teknik är mindre.

Diagram 7.1 Antal helårsstudenter 1997–2007

Tusental

Källa: Högskoleverkets NU-databas

Mellan 2005 och 2006 minskade det totala antalet helårsstudenter inom grundutbildning med drygt tre procent. Jämfört med 2005, när minskningen av antalet studenter främst skedde på högskolorna (exklusive de konstnärliga), har antalet studenter under 2006 framför allt minskat på universiteten. Totalt sett över några år är därför minskningen jämnt fördelad mellan universitet och högskolor. Antalet studenter vid de konstnärliga högskolorna har under samma tid ökat något, medan antalet studenter på utbildningar med enskild utbildningsanordnare har minskat.

Av studenterna i grundutbildning utgör kvinnor 59 procent och män 41 procent. Det är endast inom det konstnärliga området och inom naturvetenskap som könsfördelningen är jämn. Särskilt framträdande är den ojämna könsfördelningen inom teknik samt vård- och omsorgsutbildningarna. Fördelningen har varit oförändrad under de senaste åren.

Trots att nästan samtliga lärosäten arbetar med att uppnå en jämnare könsfördelning på utbildningar med sned könsfördelning genom

t.ex. informationsmaterial eller samarbeten med omkringliggande gymnasieskolor, har inte något lärosäte visat konkreta resultat i form av förändringar i könsfördelningen på dessa utbildningar.

Distansutbildningen inom högskolan fortsätter att öka. Antalet distansstudenter är i dag tre gånger fler än för tio år sedan, bl.a. genom de drygt 3 100 kurser och program som 31 universitet och högskolor erbjuder inom den samverkan som benämns Sveriges nätuniversitet.

Under läsåret 2005/06 uppgick antalet distansstudenter till 82 300, vilket motsvarar drygt 21 procent av alla registrerade studenter. De flesta studenter som läser på distans gör det oftast på deltid under en kortare period. Det innebär att de endast svarar för ca tio procent av utbildningsvolymen. De flesta distansstudenter är något äldre än genomsnittet bland övriga studenter och andelen kvinnor är något högre.

Flest antal distansstudenter har Mittuniversitetet med drygt 10 000, vilket motsvarar nästan två tredjedelar av samtliga studenter vid lärosätet. Andra lärosäten med en hög andel distansstudenter är Högskolan på Gotland, Högskolan i Gävle och Blekinge tekniska högskola.

Nuvarande resurstilldelningssystem kännetecknas av en omfattande decentralisering. Det åligger lärosätena att anpassa utbudet efter studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Regeringen fastställer ett takbelopp för varje lärosäte, dvs. ett belopp mot vilket lärosätet efter årets slut har rätt att avräkna antal helårsstudenter och helårsprestationer med ersättningsbelopp som fastställs i regleringsbrev för olika utbildningsområden. Under de senaste åren har det rått en viss obalans mellan tilldelade resurser till lärosätena och studenternas efterfrågan på utbildning. Tidigare år har utfallet när det gäller utbildningsvolymen legat över tilldelade

Tabell 7.1 Grundläggande högskoleutbildning

	2004	2005	2006	Andel kvinnor			Andel män		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Antal helårsstudenter	302 565	295 155	285 060	59 %	59 %	59 %	41 %	41 %	41 %
Antal registrerade studenter i grundutbildning, per hösttermin	337 415	331 060	320 026	60 %	60 %	60 %	40 %	40 %	40 %
Antal högskolenybörjare*	83 301	81 838	82 719	57 %	56 %	55 %	43 %	44 %	45 %

Källa: Högskoleverkets NU-databas

Anm: Inklusiv helårsstudenter vid Statens lantbruksuniversitet, Handelshögskolan i Stockholm samt övriga enskilda utbildningsanordnare.

* Student som för första gången är registrerad i svensk grundläggande högskoleutbildning sedan 1956.

Tabell 7.2 Antal helårsstudenter och tilldelat takbelopp per lärosäte

UNIVERSITET/HÖGSKOLA	ANTAL HELÅRSSTUDENTER			TAKBELOPP 2006 (mnkr)	UTFALL 2006 (mnkr)	%
	2004	2005	2006			
Uppsala universitet	21 543	22 162	20 721	1 189 158	1 161 537	98%
Lunds universitet	27 823	26 762	25 545	1 571 172	1 476 625	94%
Göteborgs universitet	25 753	25 568	24 945	1 565 235	1 550 663	99%
Stockholms universitet	23 188	22 285	22 350	989 896	901 378	91%
Umeå universitet	16 459	16 640	16 125	1 067 428	1 053 678	99%
Linköpings universitet	18 421	18 187	17 218	1 184 389	1 117 617	94%
Karolinska institutet	5 904	5 665	5 796	511 817	555 712	109%
Kungl. Tekniska högskolan	12 643	12 690	11 851	941 851	878 542	93%
Luleå tekniska universitet	8 287	7 866	7 313	594 043	520 456	88%
Karlstads universitet	8 754	8 106	7 922	520 068	460 434	89%
Växjö universitet	8 493	7 561	7 243	440 149	376 524	86%
Örebro universitet	9 805	9 506	8 588	584 488	541 844	93%
Mittuniversitetet	8 169	8 233	7 494	521 053	439 181	84%
Blekinge tekniska högskola	3 130	3 330	3 577	208 779	229 742	110%
Malmö högskola	10 989	10 521	10 413	716 674	639 449	89%
Högskolan i Kalmar	6 464	6 069	5 889	426 728	371 119	87%
Mälardalens högskola	8 873	8 736	8 091	556 679	509 881	92%
Danshögskolan	134	117	135	42 528	36 583	86%
Dramatiska institutet	153	158	171	76 533	82 198	107%
Gymnastik- och idrottshögskolan	450	450	440	45 716	46 759	102%
Högskolan i Borås	5 363	5 004	5 245	377 685	343 578	91%
Högskolan Dalarna	5 249	5 098	5 412	357 695	309 111	86%
Högskolan på Gotland	1 972	2 257	2 051	114 972	99 338	86%
Högskolan i Gävle	6 322	6 126	6 008	376 458	344 467	92%
Högskolan i Halmstad	5 433	5 432	5 100	297 080	285 620	96%
Högskolan Kristianstad	5 640	5 258	4 946	316 664	286 216	90%
Högskolan i Skövde	4 351	4 224	4 092	290 212	265 104	91%
Högskolan Väst	4 447	4 064	4 020	282 783	241 793	86%
Konstfack	618	634	622	120 745	121 748	101%
Kungl. Konsthögskolan	216	218	218	54 568	57 835	106%
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	586	596	598	104 430	101 337	97%
Lärarhögskolan i Stockholm	6 969	6 747	6 209	412 768	400 962	97%
Operahögskolan i Stockholm	37	40	38	16 040	16 285	102%
Södertörns högskola	7 128	6 471	6 279	311 404	275 382	88%
Teaterhögskolan i Stockholm	69	72	76	26 524	29 099	110%
Chalmers tekniska högskola AB	8 607	8 640	8 457	694 229	660 419	95%
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	7 175	6 798	6 529	440 122	396 062	90%
Totalt 2006	295 619	288 290	277 727	18 348 763	17 184 278	94 %

Anm: I tabellen redovisas endast lärosäten med takbelopp, vilket innebär att Statens lantbruksuniversitet, Handelshögskolan i Stockholm samt övriga enskilda utbildningsanordnare inte ingår. Vid dessa lärosäten fanns under 2006 drygt 7 300 helårsstudenter.

takbelopp och under åren 2003 till 2005 utbildades således fler studenter än lärosätena fick ersättning för. För att ge utrymme för mer utbildning beslutade riksdagen att öka anslagen för 2006. Men i stället minskade efterfrågan och utfallet totalt för 2006 blev att lärosätena har ersatts med 94 procent av tilldelade takbelopp (se vidare tabell 7.2 Antal helårsstudenter och tilldelat takbelopp per lärosäte).

7.1.3 Prestation och genomströmning

Prestationsgraden, dvs. relationen mellan helårsstudenter och avklarade poäng, har varit praktiskt taget oförändrad sedan 1993 då systemet med helårsstudenter och helårsprestationer infördes. Under 2006 klarade studenterna i genomsnitt 83 procent av de poäng de var registrerade för. Däremot varierar prestationsgraden mellan olika utbildningsområden. Utbildningsområdena undervisning, vård och konst har de högsta prestationsgraderna. Den höga prestationsgraden förklaras med att kurserna inom dessa områden ofta ingår i program och att examen behövs för legitimation att utöva t.ex. vissa yrken. Lägst är prestationsgraden inom humaniora där en övervägande del av utbildningarna består av fristående kurser. Inom alla utbildningsområden har män en lägre prestationsgrad än kvinnor.

Tabell 7.3 Prestationsgrader 2004–2006

Utbildningsområde	2004	2005	2006
Humaniora (inkl. teologi)	74 %	73 %	73 %
Samhällsvetenskap (inkl. juridik)	81 %	81 %	80 %
Vård (inkl. medicin, odontologi, farmaci)	92 %	93 %	93 %
Naturvetenskap	80 %	77 %	80 %
Teknik	82 %	82 %	82 %
Undervisning	90 %	91 %	92 %
Konst (inkl. idrott, design, media)	89 %	96 %	92 %
Övrigt	89 %	87 %	85 %
Totalt	83 %	83 %	83 %

Källa: Högskolverkets årsrapporter 2005–2007

Ett mått på genomströmning är hur många poäng de studenter som började vid ett lärosäte har tagit under de första tre åren. Efter tre år hade en student 2006 i genomsnitt tagit 71 poäng av 120 möjliga poäng för heltidsstudier under tre år. Mätt på detta sätt har den

genomsnittliga genomströmningen minskat något under de senaste åren. Under 2001 uppgick antalet genomsnittliga poäng till 77. Det låga resultatet i förhållande till 120 poäng beror bl.a. på att relativt många studenter väljer att endast studera en kortare tid.

7.1.4 Rekrytering och tillträde till högre utbildning

Under 2006 fortsatte minskningen av antalet sökande till högskolan. Totalt sökte 264 600 personer till program och kurser på universitet och högskolor. Av dessa saknade 33 procent tidigare högskolestudier. Både det totala antalet sökande och antalet sökande utan tidigare högskolestudier minskade med ca tio procent under 2006 jämfört med 2005.

Under 2007 förefaller minskningen av antalet sökande fortsätta, men jämförelser mellan åren är delvis svåra att göra på grund av införandet av det nya centrala antagningssystemet (NyA) vårterminen 2007.

Utvecklingen för de utbildningar för vilka regeringen har satt upp examensmål skiljer sig åt. Under 2006 minskade antalet sökande till lärarutbildningen för första gången på flera år. Antalet sökande var trots det fortfarande fler än 2002 och lärarutbildningen är den mest sökta utbildningen med drygt 15 200 sökande.

Antalet sökande till civilingenjörsutbildningarna har under de senaste fem åren minskat med 20 procent. Under samma period har antalet sökande till högskoleingenjörsutbildningarna minskat med 35 procent.

Antalet sökande till sjuksköterskeutbildningarna har i stort varit oförändrat under de senaste fem åren med drygt 6 400 sökande till ca 2 600 platser.

Könsfördelningen bland de sökande till program som leder till yrkesexamen är fortsatt ojämn. Av de sökande till lärarutbildningarna var 74 procent kvinnor och till sjuksköterskeutbildningarna var 80 procent av de sökande kvinnor.

Antalet sökande till läkar- och tandläkarutbildningarna är fortsatt stort. Till läkarutbildningens 560 platser sökte 3 700 personer till hösten 2006 och till tandläkarutbildningens 160 platser sökte 860 personer. Läkar- och tandläkarutbildningarna har en något jämnare könsfördelning jämfört med övriga program

som leder till yrkesexamen. Av de sökande till läkarutbildningen 2006 var 58 procent kvinnor och till tandläkarutbildningen var 63 procent kvinnor.

Högskoleprovet anordnas två gånger per år och används vid urval av sökande till minst en tredjedel av platserna på utbildningar som vänder sig till nybörjare i högskolan. Under 2006 skrev drygt 71 000 personer högskoleprovet. Av dessa var 54 procent kvinnor och 46 procent män. Antalet provdeltagare 2006 var 8 000 färre jämfört med 2005.

Breddad rekrytering

Andelen högskolenybörjare från arbetarhem har ökat från 18 till 25 procent av alla nybörjare mellan åren 1994 och 2006. Det är dock stora skillnader i social rekrytering mellan olika ämnesgrupper. Andelen nybörjare från högre tjänstemannahem är betydligt större på längre utbildningar med högt söktryck som t.ex. utbildningar till läkare, arkitekt, jurist och psykolog än i högskolan i övrigt. Andelen nybörjare med arbetarbakgrund är högre på kortare vård- och omsorgsutbildningar samt lärarytbildningen.

Andelen nybörjare med utländsk bakgrund (född utomlands eller två föräldrar födda utomlands) uppgår till 16 procent, vilket nästan motsvarar andelen med utländsk bakgrund i hela befolkningen. Men även här är skillnaderna stora mellan olika utbildningar. Ungdomar med utländsk bakgrund börjar oftare på tekniska utbildningar och på vårdutbildningar än på humanistiska och samhällsvetenskapliga utbildningar. Störst andel nybörjare med utländsk bakgrund återfinns på tandläkarutbildningen och utbildningen till biomedicinsk analytiker, men även på läkarutbildningen och ingenjörsutbildningen finns många studenter med utländsk bakgrund.

Högskoleverket konstaterar i rapporten Utvärdering av arbetet med breddad rekrytering till universitet och högskolor (2007:43 R) att många insatser görs på lärosätena i syfte att bredda rekryteringen. Samtidigt konstaterar Högskoleverket att det inte går att se några tydliga statistiska effekter av arbetet de senaste åren. Den stora förändringen i den breddade rekryteringen skedde framför allt under den period som föregick lärosätenas arbete inom detta område. Högskoleverket föreslår i

rapporten att lärosätena i högre utsträckning själva följer upp och utvärderar effekterna av arbetet med breddad rekrytering, exempelvis vad gäller studenternas prestationer i högskolan. Vidare föreslås att utbildningarna i högre utsträckning utformas med anställningsbarhet i fokus, vilket verket bedömer är särskilt viktigt för att attrahera personer från hem utan studietradition.

Reell kompetens och alternativt urval

Sedan höstterminen 2003 har sökande kunnat uppfylla kraven på grundläggande och särskild behörighet genom bedömning av s.k. reell kompetens. Med reell kompetens avses de samlade kunskaper och färdigheter som den sökande tillägnat sig genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller genom någon annan omständighet.

Under 2004 ansökte närmare 5 600 personer om behörighet genom bedömning av reell kompetens. Året därpå sjönk antalet sökande till ca 4 300, varav drygt 1 600 bedömdes vara behöriga. Under 2006 har antalet ansökningar återigen ökat till ca 5 800. Av dessa sökande bedömdes nära 2 000 vara behöriga. Lärosätena framhåller att bedömningarna av reell kompetens är resurskrävande och att det fortfarande är oklart för många sökande vad reell kompetens är. Lärosätena använder olika metoder för att bedöma reell kompetens, bl.a. diagnostiska prov i svenska och engelska, och flera lärosäten har tillsatt arbetsgrupper som arbetar med bedömningar av ansökningarna.

I högskoleförordningen finns det bestämmelser om alternativt urval. De syftar till att öka lärosätenas frihet och flexibilitet vid urval till högskoleutbildning. Inom ramen för bestämmelserna får universitet och högskolor bestämma urvalsgrunder som innefattar vissa förkunskaper eller andra för utbildningen sakliga omständigheter. En högskola har fått göra detta till högst tio procent av nybörjarplatserna på en utbildning. Andelen har senare höjts till 20 procent och senast till en tredjedel, vilket ska tillämpas från och med antagning till utbildning som börjar efter den 30 juni 2008.

Alternativt urval tillämpades av 18 lärosäten under 2006. Det rör sig emellertid om relativt få studenter, färre än 500, som antagits genom alternativt urval. Lärosätena framhåller att

orsaken till det låga antalet kan vara att det liksom med reell kompetens rör sig om en relativt ny bestämmelse. Dessutom är tillämpningen av det alternativa urvalet ofta förenat med ökade kostnader för lärosätena, vilket gör att det väljs bort som urvalsmetod vid antagning.

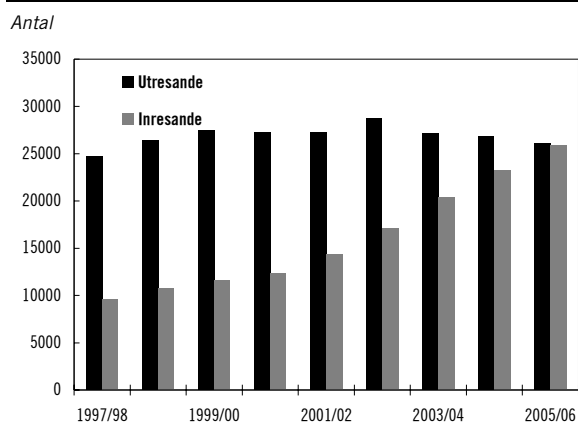
7.1.5 Internationalisering

Bolognaprocessen har bidragit till att en internationell dimension förts in i diskussionerna kring utvecklandet av nya utbildningsprogram och i vidareutvecklandet av redan befintliga. Många lärosäten har gjort särskilda satsningar på internationellt riktade program på avancerad nivå.

Uppföljningen av arbetet med internationalisering ingår allt mer i det reguljära kvalitetsarbetet vid lärosätena. Under 2006 har flera lärosäten tagit fram eller påbörjat ett revideringsarbete av policier och handlingsplaner för det internationella arbetet.

Det ökade internationella utbytet har lett till att de flesta lärosätena arbetar med att utvärdera sina befintliga internationella avtal. Allt fler steg tas mot utveckling av gemensamma kurser och utbildningsprogram samt samarbete inom flera områden som t.ex. inom student- och lärarutbyte, studentpraktik, kursutveckling samt forskarutbildning och forskning.

Diagram 7.2 In- och utresande studenter läsåren 1997/98–2005/06

Källa: Högskoleverkets rapport 2007:9 R

Under läsåret 2005/06 studerade över 26 000 svenska studenter utomlands. Antalet utresande studenter ligger i stort sett på samma nivå som för tio år sedan. Under samma period har det totala antalet studenter vid universitet och

högskolor ökat med ca sju procent, vilket gör att andelen studenter som studerar utomlands i realiteten har sjunkit. Samtidigt har antalet inresande studenter till Sverige mer än fördubblats.

Av samtliga studenter som avlade examen i Sverige under 2006 hade 13 procent studerat utomlands under sin utbildning. Utlandsstudier fördelar sig dock mycket ojämnt mellan olika utbildningsprogram. Högst är andelen bland arkitektstudenter med 43 procent. Även bland studenter inom juridik och ekonomi är andelen som studerar utomlands hög. Lärarutbildningen fortsätter att vara ett av de utbildningsprogram som ligger lågt i detta avseende. Knappt fyra procent av studenterna på lärarutbildningarna har studerat utomlands.

Lärarutbyte sker t.ex. inom ramen för utbildningsprogrammet Erasmus. Trots att antalet utresande lärare har ökat med 70 procent sedan läsåret 1997/98 var det endast 1,5 procent av all undervisande och forskande personal som under läsåret 2005/06 deltog i Erasmus lärarutbyte. Av de utresande lärarna är flest verksamma inom området medicin och hälsovård, följt av samhällsvetenskap och undervisning.

Utöver internationalisering genom student- och lärarutbyte arbetar lärosätena med internationalisering på hemmaplan. Det har bl.a. inneburit att antalet utländska gästlärare har ökat och att undervisningen för utländska studenter ges integrerat med kurser för svenska studenter. Antalet kurser och utbildningsprogram på engelska vid svenska universitet och högskolor har ökat kraftigt.

Lärosätena lägger allt större vikt vid att kunna erbjuda fördjupningar eller hela utbildningsprogram på engelska. Det senare gäller främst utbildningar på avancerad nivå. I samband med detta görs också satsningar på kompetensutveckling för både undervisande och administrativ personal.

Ett flertal lärosäten lägger särskilda resurser på att utveckla master- och magisterprogram på engelska både för att kunna vidareutveckla studentutbytet och för att kunna ta emot fler utländska programstudenter. Flera lärosäten påpekar att arbetet med antagning till programmen är mycket resurskrävande i förhållande till det låga antal studenter som processen resulterar i. Många lärosäten förbereder dock en aktiv och ökad rekrytering av utländska studenter till hela utbildningsprogram.

En allt större del av kurslitteraturen på svenska lärosäten är på engelska och allt fler avhandlingar skrivs på engelska. Flera lärosäten inkluderar utländska bedömare i betygsnämnder eller utländska opponenter vid disputationer.

7.1.6 Ny utbildnings- och examensstruktur

Som ett led i internationaliseringen av det svenska utbildningssystemet och anpassningen till Bolognaprocessens målsättningar har ändringar gjorts i högskolelagen (1992:1434) och därtill anslutande författningar. Regeringen beslutade den 21 juni 2006 om förordningen (2006:1053) om ändring i högskoleförordningen (1993:100) vilket bl.a. innebär en indelning av den högre utbildningen i tre nivåer (grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå). Vidare har alla examina placerats in på någon av de tre nivåerna och nya reviderade examensbeskrivningar har införts. Författningsändringarna tillämpas för utbildning som bedrivs efter utgången av juni 2007 och för examina som utfärdas därefter. Reformen har även föranlett ändringar i förordningen (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet. Arbetet med den nya examensstrukturen har inneburit ett genomgripande reformarbete vid samtliga lärosäten.

Ytterligare tre examensbeskrivningar har därefter genom förordningsändringar beslutats eller reviderats till följd av riksdagens tillkännagivanden med anledning av propositionen Ny värld – ny högskola (prop. 2004/05:162) (bet. 2005/06:UbU3, rskr. 2005/06:160 och bet. 2005/06:UbU15, rskr. 2005/06:214). Den 23 november 2006 beslutade regeringen om förordningen (2006:1324) om ändring i högskoleförordningen (1993:100). Genom denna ändring har utbildningen till sjukhusfysikerexamen förlängts och en civilekonomexamen har införts. Vidare beslutade regeringen den 22 mars 2007 om en reviderad examensbeskrivning för lärarexamen i förordningen (2007:129) om ändring i högskoleförordningen (1993:100).

7.1.7 Examina inom grundutbildning

Samtidigt som antalet studenter i högre utbildning minskar fortsätter antalet avlagda examina att öka. Under 2006 avlades 59 700 examina vid

universitet och högskolor, vilket är fyra procent fler än föregående läsår. Sedan början av 2000-talet har antalet examina ökat med nästan 50 procent. Till viss del förklaras den kraftiga ökningen av att det har blivit vanligare att en och samma student tar ut flera examina. Det gäller t.ex. vissa yrkesexamina som högskoleingenjörsexamen och sjuksköterskeexamen som kombinerats med en generell kandidat- eller magisterexamen. Andelen kvinnor fortsätter att öka bland dem som tar ut examen.

De höga examenstalen innebär att befolkningens och arbetskraftens formella utbildningsnivå stiger. I de grupper som nu går i pension har strax över 20 procent högskoleutbildning. De ersätts av en ny generation där nästan 40 procent har examen från universitet eller högskola (och ytterligare runt 10 procent har minst tre års utbildning på samma nivå, men utan examen).

Mål för antalet examina

Regeringen har satt mål för antalet av vissa yrkesexamina för perioden 2005–2008. Det gäller civilingenjör- och arkitektexamen, sjuksköterske- och röntgensjuksköterskeexamen samt lärarexamen. För samtliga gäller att antalet examina har ökat under de senaste åren.

Tabell 7.4 Examina med mål i grundutbildning

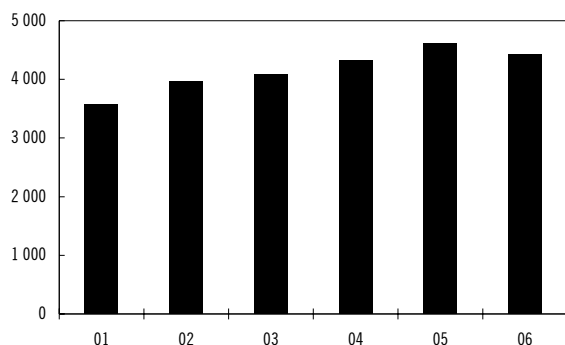
EXAMEN	MÅL 2005- 2008	UTFALL 2005	UTFALL 2006	ANDEL AV MÅL
Civilingenjör- och arkitektexamen	17 890	4 780	4 588	52 %
Sjuksköterske- och röntgensjuksköterskeexamen	16 125	4 652	4 667	58 %
Lärarexamen m inrikt mot tidigare år	14 230	4 921	5 245	71 %
- varav med inrikt mot förskola/förskoleklass	6 925	3 367	3 909	105 %
Lärarexamen m inrikt mot senare år	14 755	3 754	3 832	51 %

Källa: Högskoleverkets NU-databas

Utfallet för de första två åren av perioden indikerar att alla mål kommer att uppnås. För lärarexamen med inriktning mot tidigare år kommer målet sannolikt att uppnås redan under 2007. För lärarexamina med inriktning mot förskola och förskoleklass har målet uppnåtts redan efter halva perioden.

Efter flera års ökning minskade antalet civilingenjörsexamina något under 2006 jämfört med föregående år. Under 2006 examinerades 4 427 civilingenjörer jämfört med 4 614 föregående år. Antalet arkitektexamina minskade något och uppgick till 161 under 2006.

Diagram 7.3 Antal civilingenjörsexamina 2001–2006

Civilingenjörsutbildningar ges för närvarande vid elva lärosäten, varav Kungl. Tekniska högskolan och Chalmers tekniska högskola examinerar nästan hälften av det totala antalet civilingenjörer. Trots flera lärosätens svårigheter att rekrytera till civilingenjörsprogrammen har antalet examina ökat med 24 procent sedan början av 2001 och med 75 procent sedan början av 1990-talet.

Bland personer som avlagt civilingenjörsexamen fortsätter könsfördelningen att vara ojämn. Under 2006 var andelen kvinnor som tog ut civilingenjörsexamen 29 procent och andelen män 71 procent. Sedan 2001 har andelen kvinnor bland de examinerade ökat från 26 till 29 procent. Med tanke på att andelen kvinnor som påbörjar civilingenjörsutbildningar inte har ökat under de senaste åren kommer förmodligen denna könsfördelning bland examinerade civilingenjörer att bestå.

Under 2006 var könsfördelningen bland personer som avlagt arkitektexamen relativt jämn med 54 procent kvinnor och 46 procent män.

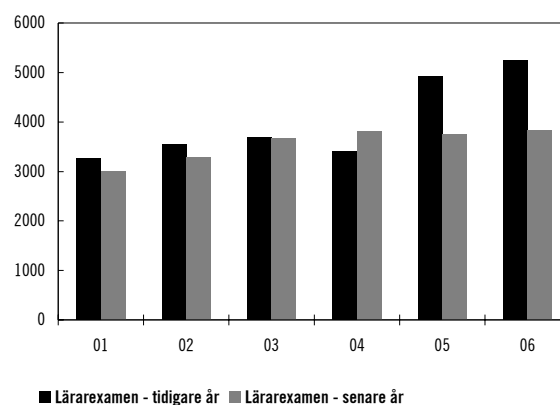
Antalet personer som avlagt sjuksköterske- och röntgensjuksköterskeexamen har i stort sett varit oförändrat under de två senaste åren. Sedan 2001 har antalet sjuksköterske- och röntgensjuksköterskeexamina ökat med drygt 55 procent.

Under 2006 utgjorde kvinnor 86 procent och män 14 procent av samtliga som tog sjuksköterske- och röntgensjuksköterskeexamen.

Antalet utfärdade lärarexamina har ökat kraftigt de senaste åren. Det är framför allt

inriktningen mot tidigare år som har ökat. Sedan 2004 har antalet lärarexamina med inriktning mot tidigare år ökat med 53 procent och uppgick under 2006 till 5 245. Bland dessa hade 75 procent en inriktning mot förskola och förskoleklass. För tre år sedan låg andelen med inriktning mot förskola och förskoleklass på knappt 35 procent. Ökningen av antalet examina med inriktning mot förskola och förskoleklass innebär att regeringens mål för fyraårsperioden 2005–2008 är överträffat redan efter halva tiden. Flertalet av dessa lärare har även kompetens för att arbeta inom grundskolans tidigare år. Hur utfallet blir kan därför förväntas bero på bl.a. var efterfrågan av lärare är som störst.

Diagram 7.4 Antal lärarexamina 2001–2006

Könsfördelningen bland studenter som avlägger lärarexamina är fortsatt ojämn, även om det skiljer sig åt mellan de olika inriktningarna. Bland lärarexamina med inriktning mot tidigare år utgjorde kvinnor 91 procent och män 9 procent under 2006. Det är framför allt på inriktningar mot förskola och förskoleklass som andelen kvinnor är störst. Bland dem som avlade lärarexamina med inriktning mot senare år är andelen kvinnor något lägre med 67 procent kvinnor och 33 procent män.

Regeringen har sedan 2001 satt mål för antalet lärarexamina med inriktning med matematik, teknik eller naturvetenskap. Minst en tredjedel av antalet lärarexamina ska ha en inriktning med matematik, teknik eller naturvetenskap.

Av de 25 lärosäten som ger lärarutbildning, har 19 inriktningar mot matematik, teknik och naturvetenskap. Av de 19 har endast fem lärosäten under 2006 uppfyllt målet om att minst en tredjedel av lärarexamina bör vara med inriktning med matematik, teknik och naturvetenskap. Dessa är (med andelen examina med inriktning med matematik, naturvetenskap och

teknik i procent inom parentes): Växjö universitet (45), Mälardalens högskola (41), Högskolan i Borås (43), Högskolan i Gävle (35), Högskolan i Skövde (43) samt Högskolan Väst (35).

Mittuniversitetet (13), Malmö högskola (15) och Södertörns högskola (11) ligger längst från målet. Eftersom målet för antalet examina gäller perioden 2005–2008 uppger flera lärosäten att man räknar med att uppfylla målet för perioden totalt.

Särskild lärarutbildning - SÅL

Regeringen gav 2002 Göteborgs universitet, Umeå universitet, Karlstads universitet, Malmö högskola, Lärarhögskolan i Stockholm och Högskolan i Jönköping i uppdrag att anordna utbildning för obehöriga lärare som inom ramen för deltidstudier om högst 60 högskolepoäng skulle kunna uppfylla kraven för en lärarexamen.

Målet var att de medel som regeringen avsatte skulle ge 4 000 lärare utbildning som leder till behörighet. Satsningen har inneburit att ca 4 800 studenter, varav 21 procent män, har genomgått den särskilda lärarutbildningen.

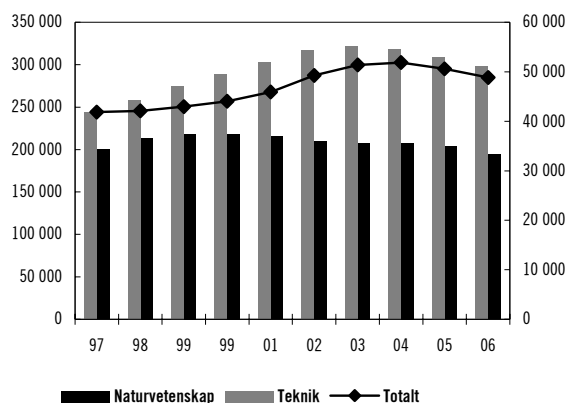
Enligt Högskoleverkets rapport Utvärdering av särskild lärarutbildning (SÅL II) – studenternas och kommunernas bedömning (2007:49 R) uppger en övervägande andel av de tillfrågade kommunerna att utbildningen helt eller delvis motsvarat kommunens utbildningsbehov, att skolan tillförts en annan kompetens och att kommunerna kan ta tillvara denna bredare kompetens. En majoritet av studenterna uppger i utvärderingen att den särskilda lärarutbildningen är mer tidskrävande än andra studier eller förvärvsarbete på heltid. Endast nio procent av studenterna har avbrutit sina studier, vilket är lägre än den traditionella lärarutbildningen. Av dem som fullföljt utbildningen och avlagt en lärarexamen hade 89 procent en tillsvidareanställning som lärare. Detta ska jämföras med 70 procent för samma grupp vid utbildningens start. Av deltagarna arbetade 93 procent kvar i samma kommun som när de startade utbildningen och endast tio procent av dem som avslutat utbildningen hade bytt arbetsgivare.

Mål för antal studenter inom naturvetenskap och teknik

Regeringen har sedan 1997 satt mål för minsta antalet studenter inom naturvetenskap och teknik vid flertalet lärosäten (undantagna är bl.a. Kungl. Tekniska högskolan, Karolinska institutet, Gymnastik- och idrottshögskolan, Chalmers tekniska högskola samt de konstnärliga högskolorna). Målsättningen har varit att öka tillgången på arbetskraft med naturvetenskaplig och teknisk kompetens. Sedan 2000 har dessutom EU:s målsättning att till 2010 öka antalet examina inom naturvetenskap, matematik och teknik med 15 procent tillkommit.

Sammantaget har antalet helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik ökat sedan 1997. Ökningen har enbart skett inom teknik. Fram till och med 1999 ökade också antalet studenter inom naturvetenskap för att därefter stagnera och senare minska. Under 2006 fanns det till och med något färre studenter inom naturvetenskap än tio år tidigare. Inom teknik skedde en uppgång som sammanföll med den totala ökningen av studenter inom högskolan. På samma sätt har antalet teknikstudenter sjunkit i takt med de senaste årens minskning av det totala studentantalet.

Diagram 7.5 Antal helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik, samt totalt antal helårsstudenter 1997–2006

Anm.: Vänster skala för totalt antal helårsstudenter och höger skala för antal helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik.

Under 2006 uppgick det samlade målet för antal helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik till 69 145, medan utfallet blev 64 873. Det innebär att måluppfyllelsen minskade från 97 procent 2005 till 94 procent under 2006.

Endast Stockholms universitet, Örebro universitet, Blekinge tekniska högskola, Högskolan i Halmstad samt Södertörns högskola uppnådde

målet för antal studenter inom naturvetenskap och teknik.

Läkare och tandläkare

Det finns inga examensmål för vare sig läkare eller tandläkare. Antalet studenter styrs i stället av de avtal staten slutit med dåvarande Landsförbundet (nuvarande Sveriges Kommuner och Landsting).

Under 2006 utfärdades 909 läkarexamina och 210 tandläkarexamina. Det är en ökning jämfört med 2005 för båda grupperna. Fördelningen mellan kvinnor och män med läkarexamina är förhållandevis jämn med 59 procent kvinnor och 41 procent män. Under de senaste åren har andelen kvinnor ökat något. Avseende tandläkarexamina är andelen kvinnor högre och uppgick under 2006 till 70 procent. Det är en kraftig förskjutning av könsfördelningen som fem år tidigare var 53 procent kvinnor och 47 procent män.

7.1.8 Övergång från utbildning till arbetsmarknad

Under de senaste fem åren har ca 200 000 personer lämnat universitet och högskolor för att etablera sig på arbetsmarknaden. Bland personer med högskoleutbildning har andelen sysselsatta ökat under 2006 för både kvinnor och män och uppgick i slutet av året till 84 procent. Bland personer med endast gymnasial utbildning har andelen sysselsatta under samma period ökat endast marginellt och uppgick till knappt 80 procent (se även avsnitt 4.5.2 Internationell jämförelse av relationen mellan utbildning och arbetsmarknad).

Undersökningar om högskoleutbildades inträde på arbetsmarknaden visar att etableringen fortsätter att vara god. Enligt Högskoleverkets undersökning Etablering på arbetsmarknaden – examinerade 2002/03 (2006:40 R) hade 74 procent av dem med avlagd examen läsåret 2002/03 etablerat sig på arbetsmarknaden inom ett till ett och ett halvt år efter examen. Medan Högskoleverkets undersökning bygger på registerdata gällande individernas arbetsmarknadsstatus en relativt kort tid efter examen, bygger SCB:s undersökning Inträdet på arbetsmarknaden på enkäter och etablering på arbets-

marknaden inom tre år från examen. SCB:s senaste undersökning (UF 86 SM 0602) visar att 94 procent av studenterna är etablerade på arbetsmarknaden inom tre år efter examen. Kvinnor hade arbete i lika stor utsträckning som män. Utrikes födda män är den grupp som har svårast att få jobb med en etableringsgrad på 84 procent. I den gruppen var det även vanligare att välja att fortsätta studera efter avslutad utbildning för att undvika arbetslöshet.

Det råder i stort sett god balans på arbetsmarknaden mellan tillgång och efterfrågan för de yrken som den högre utbildningen är inriktad mot. Det gäller t.ex. socionomer, programmerare och lärare med inriktning mot grundskolans tidigare år. Balansen mellan tillgång på utexaminerade och efterfrågan på arbetsmarknaden bedöms även vara relativt god för jurister, humanister och ekonomer.

Trots att arbetsmarknadssituationen förbättrats för nyexaminerade under de senaste åren finns skillnader mellan olika utbildningsinriktningar. Lägst är etableringsgraden, ett till ett och ett halvt år efter examen, bland dem med magister- eller kandidatexamen med konstnärlig, historisk-filosofisk eller språklig inriktning, medan etableringen är betydligt högre för dem med en examen med inriktning mot ekonomi och beteendevetenskap.

Även om den fleråriga nedgången av etableringen för civilingenjörer och högskoleingenjörer fortsätter – särskilt för inriktningar mot data och fysik – etablerar de sig fortfarande relativt snabbt. Den ökning i efterfrågan av civilingenjörer som har skett under senare tid har framför allt rört yrkeserfarna, vilket skapar problem för nyexaminerade civilingenjörer.

Även bland lärare, som utgör ca 20 procent av alla personer som tagit examen, har etableringsgraden ett till ett och ett halvt år efter examen sjunkit något efter flera års ökning. Det gäller framför allt för lärare med inriktning mot grundskolans tidigare år, medan fritidspedagoger och förskollärare har haft en gynnsammare arbetsmarknad.

Inom vård och omsorg finns de grupper som har den högsta etableringsgraden med omkring 90 procent eller högre. Högst etableringsgrad har psykoterapeuter, optiker och läkare. Etableringen sker dessutom snabbare än för andra grupper, och de flesta sjuksköterskor och läkare återfinns inom hälso- och sjukvården inom ett år från examen. Följaktligen är det inom denna

grupp som arbetslösheten är lägst med 1,6 procent. Under senare år har efterfrågan på framför allt läkare och tandläkare vuxit så pass att en allt större del av behoven inom hälso- och sjukvården täcks av personer med utländsk utbildning. Sedan 2001 har nettoimmigrationen av läkare uppgått till 400 årligen, vilket har lett till att 16 procent av samtliga läkare har en utländsk utbildning. Bland tandläkare är motsvarande siffra tio procent. SCB:s arbetskraftsbarometer⁵ visar att det har blivit svårare att rekrytera nyexaminerade läkare och specialistsjuksköterskor jämfört med föregående år.

7.1.9 Integration

Bedömning av utländsk utbildning

För att bidra till integrationen av personer med utländsk högre utbildning på den svenska arbetsmarknaden har Höskoleverket i uppdrag att göra bedömningar av utländska eftergymnasiala utbildningsmeriter. Verket beslutar även om behörighetsbevis för utländska lärare. Mängden ärenden avseende bedömning för yrkesverksamhet, inklusive lärarbehörighetsprövning, har ökat med tolv procent under 2006. Trots det är den genomsnittliga handläggningstiden för bedömning för yrkesverksamhet kortare än två månader och för lärarbehörighetsprövning kortare än en månad. Balansen mellan inkomna och avgjorda ärenden är tillfredsställande. 125 länder finns representerade och flest ansökningar avser utbildningar från Irak (en ökning med 60 procent). Höskoleverkets utfärdande av lärarbehörighetsbevis under åren 2001–2004 har följts upp i rapporten *Lärare i nytt land* (2006:1 R) och visar att 81 procent av dem som fått behörighetsbevis arbetade som lärare hösten 2004.

Vidare bistår Höskoleverket universitet och högskolor med expertkunskaper vid tillgodoräkning av utländsk högre utbildning. Förfrågningar från universitet och högskolor har fortsatt att minska till följd av bl.a. fortsatta utbildnings- och informationsinsatser.

7.1.10 Forskarutbildning

Den kraftiga minskningen av antalet nybörjare i forskarutbildningen som inträffade under 2004 och 2005 har avtagit och antalet nybörjare har stabiliserats på en nivå något under 3 000. I jämförelse med åren 2002 och 2003 är antalet nybörjare ca 25 procent lägre för 2006. Könsfördelningen bland nybörjarna i forskarutbildningen är fortsatt jämn.

I och med det minskade antalet doktorandnybörjare har det totala antalet forskarstuderande minskat med nästan tio procent på två år. Andelen kvinnor har ökat något de senaste åren. Under 2006 var andelen kvinnor 49 procent och andelen män 51 procent.

Antalet doktorsexamina var i stort detsamma för 2006 som för de två föregående åren och uppgick till drygt 2 750. Däremot minskade antalet licentiatexamina något under 2006.

Huvuddelen av forskarutbildningen bedrivs vid de äldre universiteten. De fyra nya universiteten svarar tillsammans endast för fem procent av forskarutbildningen och de fem högskolorna med examenstillstånd inom ett vetenskapsområde för drygt två procent av verksamheten räknat i årsarbetskrafter.

Därutöver genomgår ett tusental heltidsdoktorander, drygt sex procent av den totala utbildningsvolymen, sin forskarutbildning vid ett lärosäte som inte har tillstånd att utfärda forskarexamina inom det aktuella området.

Den vanligaste finansieringsformen för forskarstuderande är anställning som doktorand. Under de senaste fem åren har andelen av samtliga aktiva doktorander med doktorandanställning ökat från 46 procent till 52 procent. Andelen doktorander som finansierar sina studier med utbildningsbidrag eller stipendier har varit tämligen oförändrad under samma tid.

Av de knappt 1 900 doktorander som under någon period 2006 försörjdes av stipendier hade drygt 350 av dessa stipendier som lärosätena själva hade inrättat, och knappt 300 hade donationsstipendier. Dessa finansieringsformer förekommer främst vid några av de äldre univer-

⁵ Arbetskraftsbarometern ger information om arbetsmarknadsläget och utsikterna för ca 70 utbildningsgrupper, varav huvuddelen utgörs av höskoleutbildningar. Resultaten bygger på svaren på en enkät till ett urval av arbetsgivare.

Tabell 7.5 Forskarutbildning

	2004	2005	2006	Andel kvinnor		Andel män		2006
				2004	2005	2004	2005	
Antal doktorandnybörjare	3 180	2 780	2 960	50 %	49 %	49 %	50 %	51 %
- varav licentiatnybörjare	720	590	582	45 %	48 %	48 %	55 %	52 %
Antal aktiva doktorander*	19 885	18 640	18 009	47 %	48 %	49 %	53 %	51 %
Antal doktorsexamina	2 760	2 735	2 757	45 %	45 %	46 %	55 %	54 %
Antal licentiatexamina	1 105	1 135	1 056	36 %	38 %	41 %	64 %	59 %

Källa: Högskoleverkets NU-databas

* Per hösttermin

siteten och de tekniska högskolorna. Flera lärosäten har ändrat sina riktlinjer och inrättat inte längre stipendier som studiefinansiering i forskarutbildning. Antalet egeninrättade stipendier minskade med omkring 30 procent från 2005 till 2006, och antalet donationsstipendier minskade under samma period med sju procent.

Genomströmning på forskarutbildning

Andelen som genomför sin forskarutbildning på fyra år har fördubblats från 11 till 22 procent om man jämför nybörjare på forskarutbildningen 1980 med motsvarande grupp 2002. Samtidigt utför inte sällan doktorander en del institutionsarbete och undervisning och behöver därför i allmänhet ca fem år för att slutföra sina studier. Även andelen doktorander som slutför sina doktorandstudier inom sex år har ökat, från 25 procent av nybörjarna 1980 till 57 procent av nybörjarna år 2000. Samtidigt har andelen doktorander som inte tar en examen minskat. Av de doktorander som påbörjade sin utbildning 1980 har 46 procent inte tagit examen, medan det av 1995 års nybörjare är 34 procent som inte tagit examen.

I snitt har de som tog en doktorsexamen under 2006 tillbringat fem och ett halvt år i forskarutbildningen. Detta är ett år mindre än bruttostudietiden för dem som tog examen 1997. Nettostudietiden har under samma period minskat från 4,8 år till 4,2 år. Studietiden är lika lång för kvinnor som för män.

Mål för antal examina inom forskarutbildning

För forskarutbildningen inom olika vetenskapsområden finns det mål för antal examinerade under perioden 2005–2008. Utfallet under

periodens första hälft och lärosätenas prognoser fram till 2008 tyder på att detta mål bör kunna nås. Som planeringsförutsättning för perioden 2009–2012 gäller att antalet examinerade bör ligga på minst samma nivå som under perioden 2005–2008.

Tabell 7.6 Mål och utfall för antal examina i forskarutbildning

VETENSKAPSORMÅDE	MÅL 2005- 2008	UTFALL 2005	UTFALL 2006	ANDEL AV MÅL
Humanistisk- samhällsvetenskapligt	2 555	590 (617)	642 (665)	48 %
Medicinskt	2 810	909 (915)	922 (934)	65 %
Naturvetenskapligt	1 685	395 (409)	398 (413)	47 %
Tekniskt	2 610	797 (805)	747 (758)	59 %
Sveriges lantbruksuniversitet	415	123	122	59 %

Källa: Högskoleverkets NU-databas

Anm.: I utfallsiffrorna för antalet forskarexamina anges inom parentes det totala antalet examina inklusive examina vid de lärosäten för vilka regeringen inte har satt mål för antalet examina inom vetenskapsområdet. Doktorsexamen räknas som en examen om den inte föregåtts av licentiatexamen, medan licentiatexamen samt doktorsexamen som föregåtts av licentiatexamen räknas som en halv examen.

Etablering på arbetsmarknaden för forskarutbildade

Personer med doktorsexamen etablerar sig relativt snabbt på arbetsmarknaden. Av alla som avlade en doktorsexamen 2000 hade 85 procent etablerat sig på den svenska arbetsmarknaden tre år efter examen. Etableringsgraden skiljer sig åt mellan olika vetenskapsområden. Lägst etableringsgrad har forskarexaminerade inom naturvetenskap av vilka 77 procent hade etablerat sig tre år efter doktorsexamen. Motsvarande andel

för personer med forskarexamen inom samhällsvetenskap och teknikvetenskap var 89 procent.

Knappt hälften av de forskarexaminerade 2000 var tre år senare anställda i den statliga sektorn och omkring en tredjedel återfanns inom den privata sektorn. Det vanligaste yrket för disputerade och licentiater var universitets- och högskolelärare.

7.1.11 Personal och kompetensförsörjning

Antalet anställda vid landets universitet och högskolor 2006 var 63 600 personer. I jämförelse med 2005 har antalet anställda ökat med drygt tre procent. Ökningen i antalet anställda medför dock ingen ökning av personalresurserna räknat i årsarbetskrafter. År 2006 omfattade personalen 50 500 årsarbetskrafter, vilket är i nivå med året innan. Tjänstekategorierna arvodister och gäst- och timlärare har ökat, medan tjänstekategorierna forskarstuderande och teknisk-administrativ personal har minskat. De anställda i högskolan utgör ungefär en fjärdedel av all statligt anställd personal.

Hälften av de anställda vid universitet och högskolor är kvinnor. Andelen kvinnor varierar dock mycket mellan olika personalkategorier. Bland den forskande och undervisande personalen är 41 procent kvinnor, medan andelen kvinnor bland professorerna endast är 17 procent. Under flera år har andelen kvinnliga professorer ökat med ungefär en procentenhet per år. Under 2006 var ökningen dock något mindre. Andelen kvinnor bland lektorer har ökat till 37 procent, medan andelen kvinnor bland forskarassistenter ligger kvar på 41 procent.

Tabell 7.7 Könsfördelning inom vissa tjänstekategorier

	Andel kvinnor (%)			Andel män (%)		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Professorer	16	17	17	84	83	83
Lektorer	34	35	37	66	65	63
Forskarass.	40	41	41	60	59	59

Källa: Högskoleverkets NU-databas

Trots att vissa lärosäten arbetar målmedvetet för att öka andelen kvinnor, såväl bland professorer som på andra ledande befattningar, går utvecklingen långsamt.

För universitet och högskolor med vetenskapsområde finns av den tidigare regeringen fastställda mål för andelen kvinnor bland nyan-

ställda professorer under perioden 2005–2008. Beroende på vilken typ av utbildning som ges vid lärosätet varierar målet mellan 15 och 36 procent. Av 17 lärosäten med sådana mål var det enligt årsredovisningarna åtta lärosäten som under 2006 nådde det uppsatta målet. Av de som anställdes som professorer under 2006 var 26 procent kvinnor.

Högskolor utan vetenskapsområde har för perioden 2005–2008 givits strävandemålet att vid anställning av lektorer och professorer ska andelen kvinnor ligga inom intervallet 40 till 60 procent eller närma sig detta intervall. Målet är satt för fyraårsperioden och det är därför för tidigt att uttala sig om måluppfyllelsen för lärosätena.

I och med kommande pensionsavgångar och den ökande konkurrensen om kvalificerad personal blir arbetet med kompetensförsörjning av allt större betydelse. Lärosätena arbetar på olika sätt aktivt med att uppnå etnisk och kulturell mångfald, en god arbetsmiljö, minskad sjukfrånvaro samt ökad jämställdhet. Resultatet visar sig bl.a. i att universitet och högskolor är den statliga sektor som har högst andel personal med utländsk bakgrund. Under 2006 uppgick andelen personal med utländsk bakgrund till 18,4 procent, vilket motsvarar andelen med utländsk bakgrund i hela befolkningen. I den statliga sektorn som helhet uppgår motsvarande andel till 11,1 procent.

7.1.12 Analys och slutsatser

Regeringen bedömer att kvaliteten i högskoleverksamheten behöver förbättras. Flera faktorer påverkar kvaliteten, bl.a. lärartätheten, andelen disputerade lärare, forskningsanknytning, tydliga mål och kontinuerliga utvärderingar av det interna kvalitetsarbetet, studentinflytande, infrastruktur och organisatoriska förutsättningar. Högskolesektorn har under lång tid tilldelats reellt minskade resurser för att bedriva verksamheten. Detta har medfört att antalet undervisningstimmar har minskat samtidigt som undervisningen genomförts i större grupper. Konsekvensen är att antalet studenter per lärare har ökat under de senaste åren och därmed bidragit till att kvaliteten i utbildningen har försämrats.

Under 2006 har Högskoleverket avslutat en sexårsperiod av kvalitetsutvärderingar av grundutbildningen. Överlag håller de utvärderade ut-

bildningarna god kvalitet, men Högskoleverket har också ifrågasatt examensrätten för tio procent av de utvärderade utbildningarna. Utvärderingarna har lett till att kvalitetshöjande åtgärder har vidtagits vid flertalet lärosäten. Regeringen anser därför att kvalitetsutvärderingarna och de ifrågasatta tillstånden att utfärda examina har varit verksamma instrument för att höja kvaliteten vid landets lärosäten och avser att fortlöpande följa utvecklingen av kvaliteten i utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. De redovisningar som gjorts visar att lärosätena fortfarande i allt för låg grad har kopplat resultat från kvalitetsutvärderingarna till den interna resurstilldelningen.

Förstärkt rättssäkerhet är en viktig komponent i kvalitetsarbetet. Lärosätena bör därför i sitt utvecklings- och förbättringsarbete dra nytta av det som framkommit under Högskoleverkets tillsynsbesök och i verkets tillsynsbeslut.

Lärosätenas redovisningar av arbetet med internationalisering visar att mycket har åstadkommit under de senaste åren. En viktig förutsättning för att främja internationaliseringen i utbildningen är arbetet med den nya utbildnings- och examensstrukturen. Det är inte minst viktigt att lärarutbildningen nu har inordnats i den nya examensordningen.

Under det senaste året har antalet sökande till tekniska utbildningar som t.ex. civilingenjör- och högskoleingenjörutbildningar fortsatt att minska. För den framtida tillgången till högskoleingenjörer på arbetsmarknaden är situationen allvarlig. Prognoser visar att bristen på högskoleingenjörer kommer att öka kraftigt under de närmaste 15 åren.

En stor del av nedgången av antalet sökande har sin förklaring i att arbetsmarknaden generellt har förbättrats och att fler får jobb snabbare. Efterfrågan på högskoleutbildade personer märks även i etableringen på arbetsmarknaden, där högskoleutbildade har en högre sysselsättningsgrad än personer med endast gymnasial utbildning.

Lärosätena lägger generellt sett mycket arbete på att motverka den sociala snedrekryteringen till högskolan. Regeringen vill framhålla vikten av att rekryteringsarbetet kombineras med en effektiv studie- och karriärvägledning, såväl inför som under studierna. Det är inte minst viktigt när det gäller studenter med icke-akademisk bakgrund.

Med tanke på det framtida behovet av lärare med inriktning mot tidigare år, och särskilt med inriktning mot förskola och förskoleklass, är det positivt att antalet personer som tar lärarexamen med inriktning mot förskola och förskoleklass fortsätter att öka. Regeringen konstaterar vidare att könsfördelningen inom vissa utbildningar är fortsatt sned. De flesta lärosäten arbetar aktivt för att påverka könsfördelningen, men få kan visa några positiva resultat.

Trots att andelen kvinnliga professorer har ökat under de senaste tio åren, är det inte tillfredsställande att endast 17 procent av landets professorer är kvinnor. De lärosäten som riskerar att inte nå sina mål i detta avseende kommer att få särskilda uppdrag att redovisa vilka åtgärder som ska vidtas.

7.2 Särskilda frågor

Ersättningsbelopp

Samtliga ersättningsbelopp räknas upp med pris- och löneomräkningen på 0,77 procent. Till följd av den kvalitetsförstärkning som regeringen föreslår i denna proposition räknas ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi därutöver upp med 6,78 procent och ersättningsbeloppen för naturvetenskap, teknik och farmaci med 2,17 procent.

Ersättningsbeloppen för helårsstudenter och helårsprestationer bör för budgetåret 2008 uppgå enligt tabell 7.8 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer.

Tabell 7.8 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Kronor

UTBILDNINGSMRÅDE	ERSÄTTNING FÖR EN HELÅRSSTUDENT	ERSÄTTNING FÖR EN HELÅRSPRESTATION
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhällsvetenskapligt	20 489	17 984
Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt	47 059	39 686
Vård	50 030	43 332
Odontologiskt	41 373	48 195
Medicinskt	55 907	68 004
Undervisning ¹	32 658	38 462
Övrigt ²	37 793	30 700
Design	133 353	81 248
Konst	189 317	81 278
Musik	115 046	72 742
Opera	274 169	164 011
Teater	265 116	132 051
Media	270 550	216 722
Dans	186 456	103 028
Idrott	97 162	44 963

¹ Utbildning inom det allmänna utbildningsområdet samt övrig verksamhetsförlagd utbildning.

² Avser journalist- och bibliotekarieutbildningar samt praktisk-estetiska kurser inom bl.a. lärarutbildning med inriktning mot tidigare år samt utbildning vid Grafiska institutet/Institutet för högre reklamutbildning vid Stockholms universitet.

8 Politikens inriktning

8.1 Kunskap lyfter Sverige

Kunskap lyfter Sverige, människor växer med kunskap. Varje barn har rätt att få de verktyg och värderingar som krävs för att utforska sin omvärld och möta samhällets krav. Ökad utbildning ger fler människor makt över den egna vardagen och möjlighet att påverka och utforma sina egna liv.

En satsning på utbildningsväsendet är också en investering i vårt lands framtid. Världen globaliseras och ekonomierna integreras. En allt hårdare konkurrens råder mellan länder och regioner. Ett samhälle baserat på respekt för de demokratiska värdena och de mänskliga rättigheterna förutsätter att utbildning och kunskap prioriteras.

Sverige ska ha en **förskola** i världsklass. Valfriheten och mångfalden ska öka i barnomsorgen så att denna bättre möter familjernas behov och underlättar livspusslet genom att ge föräldrarna ökade förutsättningar att välja den typ av verksamhet som är lämplig för just deras barn, i deras situation. Det pedagogiska uppdraget i förskolan ska stärkas i takt med barnens utveckling. En lekfull inlärning i förskolan kan lägga grunden för att fler barn lyckas i grundskolan. Därför avser regeringen att införa tydligare mål i förskolans läroplan, regelbunden nationell kvalitetsgranskning av förskolorna samt ökade möjligheter för förskollärare till fortbildning. För att fler barn än tidigare ska få tillgång till pedagogisk verksamhet kommer också den allmänna förskolan att utvidgas till alla barn från tre år mot i dag fyra år.

Regeringen vill öka mångfalden i barnomsorgen genom en större variation av utövare genom ett system med barnomsorgspeng. Kommunernas skyldighet att erbjuda barnomsorg kvarstår.

En av fyra elever lämnar varje år grundskolan utan att ha uppnått de grundläggande kraven för godkänt i alla ämnen. En av tio elever saknar behörighet till gymnasieskolan. Denna utveckling måste vändas. Ingen elev ska gå osedd genom grundskolan. Ett individanpassat stöd till elever måste sättas in så tidigt som möjligt. Regeringen avser föreslå att ett statsbidrag införs om 900 miljoner kronor under tre år för att stimulera och stärka arbetet med läsning, skrivning och räkning.

Skolan ska ha tillgång till kompetens som kan ge individanpassad hjälp till elever som behöver särskilt stöd i sin läs- och skrivutveckling. Regeringen har därför gett ett antal lärosäten i uppdrag att utveckla en ny speciallärarutbildning som ska fylla detta behov.

Många lärare som arbetar med de yngsta barnen saknar tillräckliga kunskaper om barns läs- och skrivinlärning. Regeringens fortbildningssatsning kommer att bidra till att stärka lärares kompetens, inte minst i detta viktiga avseende.

För att bl.a. fånga upp de elever som behöver extra hjälp måste skolan utvärdera vad eleverna har lärt sig. Regeringen vill därför införa betyg från årskurs sex. Obligatoriska kontrollstationer ska finnas i tre årskurser i syfte att stödja elevernas utveckling mot målen. Regeringen vill också införa utvärderingsbara kunskapsmål i läsning, skrivning och räkning i årskurs tre. Måluppfyllelsen i årskurs tre ska kontrolleras med nationella prov i svenska och matematik.

Regeringens avsikt är att de första nationella proven ska genomföras vårterminen 2009.

Informationen till föräldrar och elever om skolresultaten måste förbättras. Den individuella utvecklingsplanen ska utvecklas, så att skolor ska kunna ge omdömen till eleverna redan från första klass. Skolorna ska ha en stor frihet i utformning av dessa omdömen. De ska kunna vara betygsliknande och ska också kunna avse elevens utveckling i övrigt.

Skolans uppgift är att ge möjlighet för alla elever att klara kunskapsmålen och att pojkar och flickor ska kunna verka på lika villkor. Arbetet med värdegrunden i skolan ska stärkas så att jämställdheten främjas. Varje skola ska bedriva ett långsiktigt och målmedvetet arbete för att öka jämställdheten. Regeringen arbetar på bred front med att bekämpa utanförskap. Ett särskilt fokus bör finnas inom skolpolitiken på nyanlända elever från andra länder. De får i dag inte alltid den hjälp och det stöd som de behöver för att lära sig svenska och uppnå skolans övriga mål. Regeringen arbetar med att ta fram en nationell strategi för nyanlända elever för att säkra en bra och jämn kvalitet på mottagningen runt om i Sverige.

Det är svårt att lära sig någonting i ett stökigt klassrum. Alla har rätt till en trygg skolmiljö. För att resultaten i skolan ska höjas måste studieron i skolorna öka. Arbetet med skolans fastslagna värdegrund måste utvecklas och stärkas. Kränkningar av elever eller personal ska aldrig accepteras. Mobbning är ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för medmänniskorna. Regeringen kommer därför att föreslå att 10 miljoner kronor per år anslås till Myndigheten för skolutveckling för att stärka skolpersonalens kunskaper om hur mobbning uppstår, förebyggs och förhindras. Samarbetet mellan hem och skola ska utvecklas.

De nationella minoritetsspråken är en rikedom för Sverige och regeringen vill verka för att de utvecklas och bevaras. Sverige har tidigare kritiserats av Europarådet för brister i stödet till de nationella minoriteterna.

Alla elever ska få det stöd de behöver för att utvecklas utifrån sina förutsättningar. **Särskolan** erbjuder barn med utvecklingsstörning en specialkompetens och ska finnas kvar för dem som behöver den. Hur man väljer att organisera särskolan, med separata eller integrerade lösningar, måste utgå ifrån varje enskild individ. Det är en uppgift för varje kommun och skola att,

utifrån elevernas behov, organisera skolgången på bästa sätt.

Den pågående försöksverksamheten med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång är viktig och kommer att förlängas till och med utgången av juni 2010. Regeringen återkommer med en permanent lösning i samband med översynen av skollagen.

Gymnasieskolan ska innehålla utbildningsvägar både för elever som vill gå vidare till högskolan eller annan eftergymnasial utbildning och för dem som vill gå direkt ut i yrkeslivet.

Den nya gymnasieskolan ska delas upp i tre tydliga utbildningsvägar. Syftet är både att höja yrkesprogrammets status och ge elever som vill studera vidare incitament att fördjupa sina kunskaper.

På yrkesprogrammen ska eleverna få mer tid för karaktärsämnena så att yrkeskunskapen fördjupas. Eleverna ska garanteras möjlighet att läsa in grundläggande behörighet för högskolestudier.

De studieförberedande programmen ska ge möjlighet till ämnesfördjupning. Genom de nya tillträdesreglerna till högskolan kommer eleverna alltid att tjäna på att läsa svårare kurser i matematik och språk eller kurser som är relevanta för den högskoleutbildning de avser att gå.

Regeringen vill också skapa en modern lärlingsutbildning. Huvuddelen av utbildningstiden ska vara förlagd till arbetsplatser. En försöksverksamhet med lärlingsutbildningar är tänkt att inledas under 2008.

Fristående skolor är en viktig del av det svenska utbildningssystemet. Det är grundläggande att alla skolor oavsett huvudman verkar under likvärdiga villkor. Alla barn och föräldrar ska ha möjlighet att välja den skola som de anser är bäst. Genom s.k. frisök ska eleverna få en utsträckt möjlighet att söka fritt till alla gymnasieskolor i hela landet.

Den nationella **utbildningsinspektionen** ska skärpas och varje skola granskas oftare än i dag. Huvuduppgiften blir en skarp kvalitetsgranskning av skolans kunskapsresultat.

Vuxenutbildningen är en möjlighet för den enskilde att stärka sin ställning i samhället och arbetslivet. Den ger alla en chans att komplettera sina kunskaper, med sikte mot fortsatta studier eller mot yrkeslivet. Regeringen avser därför att låta utreda hur en rättighet för vuxna att få en utbildning som motsvarar gymnasieskolan och gymnasiesärskolan skulle kunna utformas.

Samhällets satsningar på vuxenutbildning ska i så hög grad som möjligt utgå från den enskildes behov och önskemål. En utredning ska undersöka och lämna förslag på hur ett system med fristående utbildningsverksamheter för vuxna ska införas.

En särskild utredare har fått i uppdrag att föreslå hur eftergymnasiala yrkesutbildningar utanför högskolan ska sammanföras till en yrkeshögskola.

Folkbildningen har en betydelsefull roll att spela i samhället. Många personer får via landets folkhögskolor möjlighet att läsa in t.ex. gymnasiekompetens i en individuell takt och miljö som passar dem. Det är av stor vikt att arbetet med kvalitetssäkring av folkbildningsverksamheten fortsätter.

Läraryrket är ett av landets viktigaste yrken. Inget är tillnärmelsevis lika betydelsefullt för skolans kvalitet som en kompetent och välutbildad lärarkår. En stor satsning på lärares fortbildning har redan inletts. Mellan 2007 och 2010 avser regeringen att föreslå en satsning på 3,6 miljarder kronor på att stärka lärarnas kunskaper. Syftet med den fortbildning som anordnas ska vara att stärka lärares kompetens för att därigenom öka elevernas måluppfyllelse. Fokus ska ligga på att stärka lärares ämnes-teoretiska och ämnesdidaktiska kompetens, men också annan relevant fortbildning som främjar elevernas måluppfyllelse. Satsningen är långsiktig och omfattar lärare i grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen.

En satsning genomförs för att lärare ska kunna bedriva forskarstudier inom ramen för sin anställning. Forskning visar att lärarnas kompetens är en viktig förutsättning för att skapa goda resultat i skolan. Det är därför enligt regeringen djupt oroande att andelen obehöriga lärare är så omfattande i skolan. På sikt riskeras kvaliteten av att alltfler lärare i skolan och vuxenutbildningen antingen saknar pedagogisk utbildning eller utbildning i ämnet. Regeringen anser därför att det behövs flera kraftfulla insatser för att komma till rätta med problemet med lärare som saknar behörighet. Regeringen har därför tillsatt en utredning med uppgift att se över behörighetsreglerna för läraryrket och lämna förslag till hur en auktorisation för lärare kan utformas.

Rektorerna i skolan måste ges goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. Rege-

ringen vill därför förbättra kvaliteten på rektorsutbildningen och göra den obligatorisk.

Utbildningens och forskningens betydelse för samhällsutvecklingen ökar. För att stärka svensk **högre utbildning och forskning** och främja universitetens och högskolornas möjligheter att verka på en internationell marknad måste deras självbestämmande öka och den politiska styrningen av högskolan minska. Regeringen anser att kvalitetsförbättringar i högskolan ska ges högsta prioritet. Ökad lärartäthet, fler doktorandanställningar och postdoktorala anställningar kommer att hjälpa Sverige att hävda sig i den globala konkurrensen. Regeringen föreslår satsningar som ökar resurserna till såväl forskning som utbildning på lärosätena.

Högskoleverket presenterade våren 2005 en studie av kvaliteten inom lärarutbildningen som visade på alarmerande brister. Lärarutbildningen måste därför kvalitetssäkras. Speciallärarutbildningen återinförs.

8.2 En förskola i världsklass

Regeringens familjepolitiska reform innehåller ett frivilligt kommunalt vårdnadsbidrag, jämställdhetsbonus, barnomsorgspeng samt ökat pedagogiskt uppdrag i förskolan. I budgetpropositionen för 2007 presenterade regeringen ramar för insatser för barnomsorgspeng, ökat pedagogiskt uppdrag i förskolan och förslag om allmän avgiftsfri förskola till alla barn som är tre år (prop. 2006/07:1). I denna budgetproposition för 2008 förtydligas nu insatserna. Införande kommer att ske under 2009.

Det är viktigt att stärka mångfalden och valfriheten i förskoleverksamheten. För att öka likvärdigheten i kvalitet behöver också förskolans pedagogiska uppdrag förstärkas.

8.2.1 Barnomsorgspeng

En barnomsorgspeng bör införas i kommunerna för att öka föräldrarnas valfrihet och främja en större variation av anordnare. Föräldrar som i dag är berättigade till förskoleverksamhet bör få rätt till en barnomsorgspeng som ska kunna användas för att köpa en plats med kommunal eller enskild huvudman, antingen i hemkommunen eller i en annan kommun. Detta innebär att

etableringsfriheten för enskilda förskolor och fritidshem som beslutades av riksdagen 2006 kommer att utvidgas ytterligare till att omfatta till exempel familjedaghem, flerfamiljslösningar m.m. Kommunerna kommer även åläggas en skyldighet att stimulera flera verksamhetsformer och att informera om de förskolor och annan barnomsorg som finns för barn mellan ett och fem år, både kommunala och enskilda. Barnomsorgsavgiften ska kunna delas mellan t.ex. allmän förskola och annan barnomsorg. Ett system för barnomsorgsavgift förutsätter dock förtydliganden och lagändringar och genomförandet ska ske under 2009.

8.2.2 Ökat pedagogiskt uppdrag i förskolan

Förskolans potential att stimulera barns naturliga lust att lära har inte utnyttjats fullt ut. Den pedagogiska stimulansen som barn i förskola får varierar ofta, inte bara mellan kommuner utan också inom en och samma kommun. Likvärdigheten måste öka och det bör säkerställas att förskolorna arbetar med en pedagogisk verksamhet som är anpassad till det enskilda barnets behov. Dessutom bör det ske en tydlig uppföljning och utvärdering av arbetet.

Målen i förskolans läroplan ska förtydligas. Målen ska sättas på sådant sätt att lärandet kan fortsätta ske med hänsyn till barnens utveckling, i barnens takt och genom lekfullt lärande. Förändringarna i läroplanen kommer att uppmärksamma bl.a. barns språkutveckling.

Pedagogisk dokumentation bör vara en del av förskolans utvärdering av verksamheten för att öka förskolans måluppfyllelse. Den nationella kvalitetsgranskningen av förskolan när det gäller det pedagogiska innehållet ska förstärkas. I denna budgetproposition föreslås den nationella utbildningsinspektionen tillföras 150 miljoner kronor för förskola, skola och vuxenutbildning.

Inom Regeringskansliet bereds frågan om hur ledningens ansvar i förskolan ska förtydligas. Det lokala ansvaret för förskolan bör vila på en förskolechef. Förskolechefer bör också ingå i målgruppen för rektorsutbildning liksom andra skolledare med ansvar för läroplansstyrd verksamhet.

Det bereds även om hur personalens ansvar i förskolan kan förtydligas och preciseras. Det ska finnas förskollärare i varje förskola och för-

skollärare ska ges ett övergripande pedagogiskt ansvar. Utöver förskollärare bör det även finnas annan personal, t.ex. barnskötare.

8.2.3 Utbildning och fortbildning för förskollärare

Den allra viktigaste förutsättningen för förskolans kvalitet och utveckling är kompetent personal. Tillräcklig tillgång till förskollärare är en viktig faktor för kvalitet och likvärdighet. Utbildningen till förskollärare bör förbättras i syfte att säkerställa en högkvalitativ utbildning som förbereder väl för yrket. Förskollärarytbildningen bör utformas så att den får en egen identitet inom lärarutbildningens ram så att förskolans kompetensbehov säkras. En utredning har tillsatts om en kvalitetssäkrad och reformerad lärarutbildning. En av utredningens uppgifter är att se över en framtida förskollärarytbildning med en tydlig inriktning mot förskolans behov.

8.2.4 Allmän förskola till alla barn från tre års ålder

Kommunernas skyldighet att erbjuda avgiftsfri allmän förskola kommer att utvidgas till alla barn från tre års ålder, i likhet med vad som i dag erbjuds från fyra års ålder, i syfte att fler barn än tidigare ska få tillgång till pedagogisk verksamhet. Detta ska kunna kombineras med andra barnomsorgslösningar. Kommunernas skyldighet att erbjuda plats i allmän förskola samt informera om verksamheten och syftet med denna kommer att utvidgas till att gälla från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. Kommunerna kommer att kompenseras av staten som del i det generella statsbidraget.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en samlad bedömning av förskolans fortsatta utveckling. Avsikten är att redovisade förändringar ska genomföras successivt med start den 1 januari 2009.

8.2.5 Öppen förskola

Verksamheten i öppen förskola erbjuder barn en pedagogisk verksamhet. Öppen förskola är dels till för barn som inte är inskrivna i förskolan,

dels ett komplement till familjedaghem och andra typer av barnomsorg. Öppen förskola är en stor tillgång för bland annat föräldralediga och ensamstående föräldrar. I verksamheten möts vuxna och barn från olika familjer vilket ger möjlighet att bygga nätverk med andra föräldrar och barn. Dessutom får barnen social träning. I den öppna förskolan utformas innehållet i verksamheten genom dialog mellan personal och föräldrar. Det leder till ansvar, trivsel, utökad delaktighet och engagemang. Regeringen anser att det är viktigt att bevara och utveckla den öppna förskolan och den betydelse den har för familjer, barn och föräldrar.

8.3 Fokus på kunskap i grundskolan

Regeringens politik är en politik där kunskapen står i centrum. Alla elever måste få möjlighet att tillägna sig de kunskaper och utveckla de färdigheter som hon eller han behöver som en grund för att klara framtida studier eller yrkesliv. Grundskolans huvuduppgift är kunskapsuppdraget – att ge alla elever, oavsett kön, familjebakgrund, bostadsort eller något annat, rätt att få tillgodogöra sig och utveckla den kunskap de behöver för att kunna fungera som aktiva medborgare i ett demokratiskt och jämställt samhälle. Det är också hörnstenarna i regeringens politik. Med en grundskola av hög kvalitet ger vi alla unga människor en likvärdig chans att skapa sig en framtid. Kön och familjebakgrund ska inte vara avgörande för hur väl en pojke eller flicka lyckas nå kunskapsmålen. Alla elever ska ges samma förutsättningar för att nå målen. Skolan ska präglas av gott ledarskap och välutbildade lärare, en tydlig fokusering på kunskapsresultaten och en trygg och lugn miljö. Först då ges alla elever förutsättningar att nå målen.

8.3.1 Tydligare och färre mål

Grundskolans huvuduppgift är kunskapsuppdraget. Skolans kunskapsmål måste förtydligas och bli färre. Alla elever måste ges förutsättningar att nå kunskapsmålen i alla ämnen. Obligatoriska kontrollstationer ska finnas i tre årskurser i syfte att stödja elevernas utveckling mot målen. Det är centralt att följa elevernas

kunskapsutveckling. Regelbundna obligatoriska avstämningsstillfällen ger sådana förutsättningar. En sådan ordning skapar ökad nationell likvärdighet och ger förutsättningar att minska andelen elever med bristande måluppfyllelse då förutsättningarna att redan tidigt kunna finna de elever som behöver extra stöd stärks.

En särskild utredare har haft i uppdrag att se över hur mål- och uppföljningssystemen för grundskolan och motsvarande skolformer kan stärkas och utvecklas för att kvaliteten i utbildningen ska bli bättre (dir. 2006:19).

I utredarens betänkande (SOU 2007:28) föreslås bl.a. en ny kursplane- och läroplansstruktur. Utredaren föreslår införande av en enda måltyp och preciserade kunskapskrav i kursplanerna. Läroplanen och kursplanerna bör samlas i ett gemensamt dokument. Vidare föreslås obligatoriska nationella prov för de årskurser som enligt förslagen kommer att stämmas av nationellt, dvs. årskurserna 3, 6 och 9. Betänkandet remissbehandlas för närvarande. Regeringen gav Statens skolverk i november 2006 i uppdrag att föreslå mål i svenska, matematik och eventuellt även för svenska som andraspråk samt att utarbeta nationella prov i årskurs 3 (U2006/8951/S). Av regeringens uppdrag framgick bland annat att målen skulle vara tydligt och distinkt utformade för att bidra till en likvärdig bedömning. Skolverket har i juni 2007 redovisat den delen som avser mål att uppnå (U2007/4416/S). Förslaget är för närvarande under beredning i Regeringskansliet.

Regeringen anser att det är av största vikt att förtydliga mål och kunskapskrav samt förstärka uppföljningen av grundskolan. Värdegrunden i läroplanerna ligger fast och arbetet med värdegrunden ska stärkas och utvecklas.

Utredningens förslag till nytt mål- och uppföljningssystem och de förslag som kommer att lämnas av Betygsberedningen om ett nytt betygssystem kommer efter remissbehandling att beredas inom Regeringskansliet. Regeringen avser att återkomma med en proposition till riksdagen under våren 2008.

Regeringen kommer att ge Skolverket i uppdrag att ta fram förslag till nya kursplaner, kunskapskrav och betygsriterier för grundskolan

Vidare avser regeringen att lägga fram förslag om en förändring av det nationella provsystemet. Regeringens ambition är att under 2007/08 inleda arbetet med att ta fram ytterligare natio-

nella prov genom uppdrag till Skolverket. En del i detta arbete är att utveckla fler ämnesprov för årskurs 9.

De ekonomiska konsekvenserna för kommunerna och eventuell reglering enligt den kommunala finansieringsprincipen kommer att redovisas när förslag läggs fram.

8.3.2 Tydligare information till föräldrar och elever

I enlighet med regeringens förslag i propositionen Vissa skolfrågor m.m. (prop. 2006/07:86) har riksdagen beslutat bl.a. att tidigare riksdagsbindningar om skriftlig information om elevens skolgång i samband med utvecklingsamtal hävs. Tidigare riksdagsbeslut att den skriftliga informationen inte får vara betygsliknande gäller därmed inte längre. Föräldrar och elever har rätt till en god och tydlig information om elevens kunskapsutveckling samt om eventuellt behov av särskilt stöd eller andra insatser. Den information om elevens skolgång som ges i samband med utvecklingssamtalet upplevs ofta som otydlig.

Regeringen avser att besluta förändringar i skolformsförordningarna som medför att den individuella utvecklingsplanen kan innehålla betygsliknande omdömen. Utvecklingsplanen ska kunna fungera som ett ansvarskontrakt mellan skola, elev och föräldrar. Den ska följa eleven genom grundskolan för att säkerställa kontinuiteten i skolans uppföljning och att elevens behov av stöd uppmärksammas. Frågan kommer att beredas under hösten 2007 och förändringarna avses träda i kraft under 2008.

8.3.3 Läsa-skriva-räkna-satsning

Ett av skolans huvuduppdrag är att ge alla elever tillräckliga kunskaper för att de ska klara framtida studier och yrkesliv. Varje elev har rätt till individanpassat stöd så att han eller hon kan utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det gäller såväl elever som riskerar att inte nå de grundläggande målen, som elever som behöver ytterligare utmaningar för att de ska utvecklas och nå de högre kunskapsmålen. Skolan måste ha fungerande rutiner för kontinuerlig uppföljning och avstämning av elevernas kunskaper i syfte att tidigt upptäcka elever som har svårt att nå målen.

Ett svar på detta är kontrollstationer, bl.a. i form av införandet av mål och nationella prov i årskurs 3. Elever som riskerar att inte nå målen måste erbjudas adekvat stöd. Det kan t.ex. handla om stöd från speciallärare, sommarskola eller extra undervisningstid i ett ämne.

Förmåga att läsa, skriva och räkna är basen för elevernas fortsatta kunskapsutveckling. Såväl nationella som internationella utvärderingar visar dock att elevernas resultat har försämrats inom dessa områden under de senaste åren.

Vidare visar Statens skolverks senaste lägesbedömning (rapport 288, 2006) att kommunerna generellt är bra på att kartlägga elever i behov av särskilt stöd men att det finns tydliga brister när det gäller åtgärdernas omfattning och inriktning.

För att ge alla elever bättre förutsättningar att nå målen i syfte att öka måluppfyllelsen i skolan avser regeringen att föreslå införandet av ett statsbidrag från 2008. Bidraget kommer sammanlagt att uppgå till 900 miljoner kronor fördelat under tre år varav 300 miljoner kronor läsåret 2008/09 och 400 miljoner kronor läsåret 2009/10. Syftet med bidraget är att stimulera huvudmän och skolor att stärka arbetet med basfärdigheterna läsa, skriva och räkna med fokus på årskurserna 1–3. Tidig upptäckt och tidiga åtgärder ökar möjligheterna att förebygga svårigheter i andra ämnen. Elever som riskerar att inte nå målen är en prioriterad grupp och fokus ska ligga på tidiga och adekvata insatser. Satsningen kan också i begränsad omfattning riktas mot äldre elever med särskilt behov av stöd. Effekterna av insatserna ska följas upp och utvärderas.

Bidraget utgör ett stöd för skolans huvudmän i arbetet med att förverkliga en skola där alla elever får möjlighet att utvecklas maximalt. Bidraget ska vara frivilligt för huvudmännen men för de huvudmän som önskar ta del av det gäller de villkor som regeringen ställer upp. Skolverket kommer att få i uppdrag att administrera och fördela bidraget.

8.4 Den nya gymnasieskolan

Gymnasieskolan är en frivillig skolform som måste innehålla utbildningsvägar av hög kvalitet. Det gäller såväl för elever med ambitionen att studera på högskolan som för elever som vill inrikta sig mot ett specifikt yrke eller yrkesom-

råde och bli anställningsbara inom detta område direkt efter gymnasiet eller fortsätta på en högre yrkesutbildning.

Nästan alla ungdomar går vidare från grundtill gymnasieskolan men långt ifrån alla fullföljer utbildningen. Ungdomar som inte fullföljer en gymnasieutbildning får allt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Förändringar behöver därför göras för att utslagningen från gymnasieskolan ska minska väsentligt och för att eleverna ska klara utbildningen inom avsedd tid.

Gymnasieskolans utbildningar har blivit alltmer homogena. Trots teoretiseringen av gymnasieskolan är eleverna från studieförberedande program sämre förberedda för högskolan än vad som är önskvärt samtidigt som de yrkesinriktade programmen har för lite tid för yrkesämnen.

Sedan programgymnasiet infördes har utvecklingen i samhälls- och arbetslivet varit snabb. Arbetslivet har gett tydliga signaler om behov av förändringar av yrkesutbildningarna.

I budgetpropositionen för 2007 konstaterade regeringen att den tidigare regeringens förslag till förändring av gymnasieskolan inte var tillräckliga och föreslog därför att gymnasiereformen 2007 skulle återkallas. Riksdagen ställde sig bakom förslaget. Regeringen redovisade också sin avsikt att tillsätta en ny utredning om gymnasieskolan.

8.4.1 En ny reformerad gymnasieskola

En särskild utredare tillkallades enligt regeringsbeslut den 1 februari 2007 med uppdrag att senast den 31 mars 2008 föreslå förändringar av gymnasieskolan (dir. 2007:8). Utredaren ska bl.a. lämna förslag till en framtida struktur för gymnasieskolans studievägar. Gymnasieskolan ska leda till en gymnasieexamen med tre huvudinriktningar:

- studieförberedande program som ger grundläggande behörighet till högskolan,
- yrkesförberedande program, och
- en modern och flexibel lärlingsutbildning.

Utredaren ska föreslå vilka behörighetskrav som ska gälla för vart och ett av programmen. Utredaren ska vidare föreslå examenskrav för de olika huvudinriktningarna. Yrkesförberedande program ska ha hög kvalitet och leda till skicklighet i yrket. För att utveckla kvaliteten ska tiden för fördjupning i karaktärsämnena öka. Elever som studerar på yrkesförberedande program och

i lärlingsutbildning ska garanteras möjlighet att läsa sådana ämnen eller kurser som kommer att krävas för grundläggande behörighet till högskolan eller behörighet till eftergymnasial yrkesutbildning.

Utbildningen på studieförberedande program ska ge en god förberedelse för fortsatta högskolestudier. Nya regler för tillträde till högre utbildning som påbörjas på grundnivå har beslutats för utbildningar som påbörjas från hösten 2008 och hösten 2010. De nya reglerna avser bl.a. förändrade meritvärderingsbestämmelser. Därigenom ges eleverna i gymnasieskolan tydliga signaler om att det lönar sig att läsa fördjupningskurser i matematik och språk och ämnen relevanta för den högskoleutbildning de avser att gå.

Utredaren ska lämna sitt betänkande senast den 31 mars 2008. Regeringen planerar att presentera en proposition i början av 2009.

8.4.2 Frisök till gymnasieskolan oavsett kommun

Från och med läsåret 2008/09 ökar valmöjligheterna vad gäller nationella program och inriktningar i den offentliga gymnasieskolan. En behörig elev får ökad möjlighet att tas emot till en gymnasieutbildning i en annan kommun, även om motsvarande utbildning finns i hemkommunen, s.k. frisök (prop. 2006/07:71, bet. 2006/07:UbU15, rskr. 2006/07:163). Lagändringen träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2008. Regeringen avser att ytterligare öka möjligheterna till frisök för eleverna. Frågan utreds inom ramen för Gymnasieutredningen (U 2007:01).

8.5 En modern lärlingsutbildning

Regeringen har som mål att fler ungdomar ska välja av arbetsmarknaden efterfrågade utbildningsvägar och fullfölja sin utbildning. Gymnasieskolan behöver utvecklas och få fler alternativa studieformer. I uppdraget till Gymnasieutredningen (U 2007:01) (se avsnitt 8.4.1) ingår bl.a. att lämna förslag till en gymnasial lärlingsutbildning som en av tre huvudinriktningar i gymnasieskolan.

I 2007 års ekonomiska vårproposition aviserade regeringen ett förslag om att medel skulle avsättas för att en försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning ska kunna införas. Medlen är tänkta att användas för viss ersättning till arbetsgivare som tar emot gymnasieelever och för handledarutbildning. Regeringen föreslår att 65 miljoner kronor avsätts 2008 samt beräknar att 175 miljoner kronor ska avsättas 2009 och 275 miljoner kronor 2010 (se vidare avsnitt 5.3).

8.5.1 Handledarutbildning förbättrar kvaliteten

Handledarens roll är central i allt arbetsplatslärande och särskilt i en lärlingsutbildning. En av svårigheterna med att få företag att erbjuda platser för arbetsplatsförlagd utbildning (APU), lärande i arbetslivet (LIA) och lärlingsplatser är bristen på handledare och möjligheter till utbildning för dem som visat intresse för uppgiften.

Regeringen bedömer att det behövs en omfattande satsning på en sådan utbildning. Det behövs även resurser för att, där det är möjligt, samla handledare till mer koncentrerade utbildningar för den aviserade försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.

Inom ramen för satsningen på lärlingsutbildning avser regeringen att fördela 25 miljoner kronor 2008 för handledarutbildning och beräknar motsvarande nivå för 2009 och 2010.

8.5.2 Ett nationellt yrkesutbildningsråd inrättas

I länder med etablerade lärlingsutbildningssystem har arbetslivets parter ett starkt inflytande över utbildningens struktur, innehåll, genomförande och examination. Regeringen bedömer att parternas och branschernas inflytande över den grundläggande yrkesutbildningen och inte minst över den gymnasiala lärlingsutbildningen är av största betydelse för utbildningens kvalitet, attraktionskraft och etablering. Ett nationellt yrkesutbildningsråd bör därför inrättas med rådgivande uppgifter i anslutning till den aviserade försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning. Exempel på arbetsuppgifter kan vara att följa utvecklingen av försöksverksamheten, ta fram branschvisa rekommendationer för utbildningen, utarbeta riktlinjer för kvalitetssäkring samt informera och stimulera skolor och företag att delta i försöksverksamheten.

dationer för utbildningen, utarbeta riktlinjer för kvalitetssäkring samt informera och stimulera skolor och företag att delta i försöksverksamheten.

Regeringen avser att fördela 6 miljoner kronor 2008 för detta ändamål och beräknar att 6 miljoner kronor bör fördelas även 2009.

8.6 Skolförändringar

8.6.1 En betygsskala med fler steg

Betygen är ett av flera instrument för att möjliggöra en väl fungerande uppföljning av elevernas lärande. Det är därför viktigt att betygen sätts tidigare och på ett kvalitetssäkrat sätt. Regeringen har därför redan i budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1, utg.omr. 16, s. 101) angett att den nuvarande betygsskalan har alltför få steg för att ge en korrekt bild av elevernas kunskaper och att antalet betygssteg därför ska vara fler.

En arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet har i uppgift att utreda och föreslå en betygsskala med fler steg än i dag för alla skolor där betyg sätts. En utgångspunkt för gruppens arbete är att det ska vara fem godkända betygssteg och ett eller två icke godkända steg. Frågan om icke godkända steg i grundskolans terminsbetyg prövas särskilt. Gruppen ska föreslå hur stegen ska utformas. Därigenom skulle betygsskalan likna den sjugradiga ECTS-skalan som huvudsakligen används som ett överföringsinstrument för tillgodoräknande av akademiska meriter inom universitetens och högskolornas utbytesprogram. Däremot är inte avsikten att i övrigt efterlikna ECTS.

Ytterligare en utgångspunkt för gruppens arbete är att betygssystemet även fortsättningsvis ska vara mål- och kunskapsrelaterat samt att betyg ges från och med höstterminen i årskurs 6 i grundskolan, sameskolan och grundsärskolan respektive från och med höstterminen i årskurs 7 i specialskolan. Arbetsgruppen ska redovisa sina förslag senast den 15 oktober 2007. Regeringen avser därefter att remissbehandla arbetsgruppens förslag och under våren 2008 till riksdagen återkomma med en proposition avseende godkännande av en ny betygsskala. Statens skolverk kommer därefter att få i

uppdrag att utarbeta betygs-kriterier och nya kursplaner.

Regeringens ambition med den nya betygs-skalan är att den ska ge ökad tydlighet för den enskilde eleven vad gäller elevens kunskapsutveckling. Vidare bör ett system med fler steg medföra en ökad precisering och en ökad rättvisa i bedömningen av elevernas kunskaper och graden av måluppfyllelse.

8.6.2 Lärare och skolledare är skolans viktigaste resurser

Läraryftet

Forskning och utvärderingar visar att lärares kompetens är en viktig faktor för elevers resultat. Regeringen lanserade under 2007 det s.k. läraryftet som innebär en kraftfull satsning på att stärka lärares kompetens. Läraryftet syftar till att göra läraryrket attraktivare och säkra tillgången till lärare med rätt behörighet och en bra, aktuell utbildning för sin uppgift.

Fortbildning med fokus på ämneskunskapen

En central del i läraryftet är regeringens satsning på fortbildning för lärare. Regeringen avser att satsningen under 2007–2010 ska omfatta drygt 2,9 miljarder kronor. För 2007 har drygt 360 miljoner kronor avsatts för fortbildning av lärare och för 2008 föreslår regeringen att cirka 700 miljoner kronor används för ändamålet. Uppskattningsvis ges 30 000 lärare möjlighet att delta i kvalificerad fortbildning fram till 2010.

Fortbildningen ska främst inriktas på att stärka lärares ämnesteoritiska och ämnesdidaktiska kompetens, men också annan relevant fortbildning som främjar elevernas måluppfyllelse. Utbildningen ska genomföras av universitet och högskolor och vara poänggivande.

Satsningen innebär att lärarna får behålla 80 procent av sin lön under tiden de studerar. Detta gäller oavsett om läraren deltar i sådan utbildning som universitet och högskolor kommer att genomföra på uppdrag av Statens skolverk eller om läraren deltar i reguljär utbildning vid något lärosäte. Staten och skolhuvudmännen samfinansierar lärarens lön under studietiden.

Sådan fortbildning som genomförs på uppdrag av Skolverket ska utgå från huvudmännens prioriteringar och önskemål. I övrigt ska Skol-

verket prioritera fortbildning på områden som visat sig vara särskilt eftersatta. Regeringen avser att följa upp och utvärdera satsningen på fortbildning.

Behörighet och auktorisation

Regeringen har tillsatt en särskild utredare som ska se över skollagens reglering av lärares kompetens i syfte att stärka skolans och förskolans kvalitet och förbättra elevernas måluppfyllelse (Lärarytredningen – om behörighet och auktorisation, U 2006:07). Utredaren ska lämna förslag till utformning av behörighetsregler för lärare. Utredaren ska också lämna förslag till hur skollagens bestämmelser i större utsträckning än i dag kan spegla vikten av att lärare i skolan undervisar i de ämnen och årskurser som de har utbildning för.

Vidare ska utredaren lämna förslag till utformning av ett statligt auktorisationssystem. Utredaren ska pröva om ansvar för vissa arbetsuppgifter ska vara förbehållna behöriga respektive auktoriserade lärare samt överväga om det finns behov av flera kvalifikationssteg inom ett system med auktorisation av lärare. Utredaren ska senast den 1 februari 2008 redovisa sina förslag och överväganden.

Det är enligt regeringens uppfattning inte acceptabelt att en stor del av undervisningen i landets skolor bedrivs av lärare utan adekvat utbildning. Regeringen avser därför att återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder för att komma till rätta med att många lärare saknar utbildning för den undervisning de bedriver.

Fler utbildade lärare

Statskontorets kartläggning (som redovisas i avsnitt 5.2.2) visar att en betydande del av tillsvidareanställda lärare som saknar en lärarexamen har någon form av akademisk utbildning. I många fall saknas endast en begränsad del av en lärarutbildning. Regeringen föreslår att medel avsätts för 2008 och avser att föreslå att ytterligare medel ska avsättas för 2009 och 2010. Satsningen på att ge obehöriga lärare möjlighet att vidareutbilda sig för att erhålla en lärarexamen beräknas komma att omfatta 240 miljoner kronor under denna tid.

Regeringen föreslår även att medel ska avsättas för 2008 och avser att föreslå att ytterligare medel ska avsättas för 2009 och 2010 för att ge yrkesverksamma lärare möjlighet att delta i utbildning på forskarnivå. Satsningen

beräknas komma att omfatta 500 miljoner kronor under denna tid. Syftet är att öka antalet forskarutbildade lärare i skolan och möjliggöra för skolhuvudmännen att anställa fler lektorer i skolan. Det forskarutbildningsämne som väljs ska bidra till relevant kunskap i skolan för att stärka undervisningens kvalitet och öka måluppfyllelsen. För att få en tydlig koppling till hur de förvärvade ämneskunskaperna omsätts i praktisk verklighet och för att höja kvaliteten i undervisningen ska utbildningen även omfatta en fördjupning i ämnesdidaktik.

Läroutbildningen är av naturliga skäl en grundläggande förutsättning för att lärare har adekvat kompetens för sitt uppdrag. Läroutbildningen har bl.a. i Högskoleverkets utvärderingar fått omfattande kritik. Regeringen beslutade i juni 2007 att tillsätta en utredare som utifrån förskolans, fritidshemmets, skolans och vuxenutbildningens mål och behov av lärarkompetens ska lämna förslag till en ny läroutbildning. Utredaren ska redovisa sitt uppdrag den 15 september 2008.

En ny rektorsutbildning

Rektors huvuduppgift är att leda skolans verksamhet så att målen i läroplaner och kursplaner nås. På motsvarande sätt har förskolechefer ansvar för att förskolans verksamhet håller hög kvalitet och att målen i läroplanen uppfylls.

Som ett led i regeringens arbete med att förbättra resultaten i skolan avser regeringen att föreslå en kraftfull satsning på det pedagogiska ledarskapet i skolan och förskolan. Den statliga rektorsutbildningen ska utvecklas och förstärkas. Utbildningen ska ha ett tydligare fokus på rektors ansvar för att följa upp såväl elevers som verksamhetens resultat. Rektors kunskap om de mål och regler som gäller för skolan måste också ges ett större utrymme i utbildningen än i dag. Alla rektorer, biträdande rektorer och förskolechefer måste ges plats i rektorsutbildningen. Regeringen föreslår därför att anslaget till rektorsutbildningen fördubblas.

En arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet har utifrån dessa utgångspunkter haft i uppdrag att lämna förslag till en ny rektorsutbildning (U 2007:B). Den statliga befattningsutbildningen av rektorer och förskolechefer är ett viktigt statligt styrmedel och bör även fortsättningsvis bedrivas som en uppdragsutbild-

ning, upphandlad av en skolmyndighet, vid ett antal lärosäten. Utbildningen förslås vara obligatorisk för nyanställda rektorer. Arbetsgruppen har överlämnat sitt förslag och det kommer att remissbehandlas inom kort.

Det är enligt regeringens mening angeläget att det utöver denna befattningsutbildning även finns utbildning på avancerad nivå i högskolan för blivande rektorer och andra skolledare. Regeringen avser att inom kort tillsätta en utredning med uppgift att kartlägga och se över hur en sådan utbildning kan utformas. Med hänsyn till rektors ansvar och betydelse för skolans utveckling anser regeringen att även behörighetsreglerna för rektorer bör ses över. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag till nya behörighetsregler.

8.6.3 En ny skola kräver en ny skollag

Dagens skollag från 1985 är delvis föråldrad och svåröverblickbar. Utvecklingen på skolans område de senaste 20 åren med bl.a. decentralisering och målstyrning gör att det finns ett stort behov av en ny modern och tydlig skollag. Arbetet med en ny skollag pågår inom Regeringskansliet i en särskild arbetsgrupp – Skollagsberedningen. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag till en ny skollag.

I den nya skollagen ska skolans kunskapsuppdrag, lärarnas professionella frihet och föräldrarnas valfrihet särskilt betonas. Strävan är att offentliga och enskilda huvudmän ska få så likvärdiga villkor som möjligt, bl.a. när det gäller sanktioner. Förändringar i skollagsstiftningen förbereds samtidigt inom ramen för andra utredningar, t.ex. Gymnasieutredningen (U 2007:01). Frågan om flexibel skolstart utreds för närvarande inom ramen för Gymnasieutredningen. Den nya skollagen kommer på så sätt att utgöra en ny struktur för de kompletteringar och förändringar som blir resultatet av det pågående reformarbetet på skolområdet.

8.6.4 Forskningsbaserade metoder mot mobbning

Regeringen ser mycket allvarligt på förekomsten av mobbning och andra former av kränkningar i skolan. Detta kan aldrig accepteras. Att skapa en skola där var och ens unika värde respekteras är

högt prioriterad av regeringen. Varje form av kränkning är otillåten och i strid med de grundläggande värden som gäller för skolan.

Regeringen har uppdragit åt Myndigheten för skolutveckling att sammanställa och kartlägga forskningsbaserade metoder och åtgärder mot mobbning, vars effekter är systematiskt utvärderade. Regeringen föreslår att 10 miljoner kronor avsätts för 2008 och avser att föreslå detsamma för 2009 och 2010. Utifrån kartläggningen ska myndigheten utforma en utbildnings-satsning riktad till kommuner och skolor. Myndigheten ska vidare samverka med andra relevanta myndigheter och organisationer. Inom ramen för uppdraget ska myndigheten även utvärdera effekterna av befintliga metoder som används mot mobbning i skolor. Målsättningen är att metoder som används i skolorna ska vara evidensbaserade och kvalitetssäkrade. En första delrapportering med fokus på upplägget av utbildningen ska ske till Utbildningsdepartementet senast den 1 december 2007. Uppdraget ska slutrapporteras senast den 1 november 2010.

8.6.5 Samverkan skola – socialtjänst

Alla barn och ungdomar har rätt att få en god start i livet. Trygga och goda uppväxt villkor är en förutsättning för barns och ungdomars lärande och utveckling. För vissa barn är inte familjen den trygga plats som man kan förvänta sig. För dessa barn är det viktigt att samhällets olika instanser vidtar åtgärder och samverkar för att åtgärderna ska bli mer effektiva.

Regeringen anser att samverkan mellan förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och socialtjänst, polis samt barn- och ungdomspsykiatri är särskilt angeläget för att barn som far illa eller riskerar att fara illa ska få det stöd och den hjälp de behöver. Ett exempel på områden där samverkan är viktig är hedersrelaterat våld och förtryck. Flera kommuner arbetar sedan många år aktivt med samverkansfrågor, bl.a. inom ramen för lokala utvecklingsavtal, men fortfarande finns problem kvar som medför att vissa barn blir utsatta.

Myndigheten för skolutveckling bedriver ett samverkansprojekt mellan skola, polis, socialtjänst samt barn- och ungdomspsykiatri (U2006/5879/S). Regeringens avsikt är att genomföra en fortsatt satsning på detta projekt under 2008 motsvarande 50 miljoner kronor.

8.6.6 Jämställdhet

Arbetet med värdegrunden i skolan ska stärkas så att jämställdheten främjas. Regeringens utgångspunkt för jämställdhetsarbetet i skolan är att alla elever ska få pröva och utveckla sina förmågor och intressen utan att hindras av traditionella könsroller. Jämställdhetsarbetet måste starta tidigt. Utgångspunkten för arbetet med jämställdhet är att alla kvinnor och män är lika mycket värda. I en mer jämställd skola är studie- och yrkesvalen mer individuella och mindre könsbundna. Regeringen gör bedömningen att en av de viktigaste uppgifterna för att främja jämställdheten i skolan är ett förtydligande av kunskapsuppdraget. Skolans arbete ska präglas av demokrati och jämställdhet, så som det uttrycks i läroplanernas värdegrund. Varje skola ska bedriva ett långsiktigt och målmedvetet arbete för att öka jämställdheten. Varje form av diskriminering ska bekämpas.

Den tidigare regeringen aviserade i 2006 års ekonomiska vårproposition (prop. 2005/06:100) en satsning under fyra år med 10 miljoner kronor per år på att fördjupa kunskaperna om de olikheter som finns mellan flickors och pojkers resultat i grund- och gymnasieskolan. Medel kvarstår för satsningen men inriktningen kan komma att revideras.

8.6.7 Inflytande och delaktighet

Den tidigare regeringen inrättade 1996 och 1997 försöksverksamhet med lokala styrelser i grundskolan, den obligatoriska sarskolan, gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen. De lokala styrelserna skulle besluta i vissa frågor som annars vilade på rektorn eller styrelsen för skolan. Eleverna eller deras vårdnadshavare skulle vara i majoritet.

Regeringen anser att elever ska ha inflytande över sin skolgång. Ansvaret för undervisningen ska ytterst vila på utbildade lärare och rektorer. Därför avslutades försöket med lokala styrelser med elevmajoritet i gymnasiet och den kommunala vuxenutbildningen den 30 juni 2007. Försöket med lokala styrelser i grundskolan och den obligatoriska sarskolan, där elevernas vårdnadshavare deltar och är i majoritet, pågår fram till den 1 juli 2008.

Inflytande och delaktighet, både från elever och deras vårdnadshavare, är positivt för skolans

utveckling. Många skolor har också insett vikten av ett nära samarbete med elever och deras vårdnadshavare och har därför skapat olika former för detta samarbete.

Regeringen anser det viktigt att ytterligare stimulera elevers och föräldrars delaktighet i skolan. Regeringen ser positivt på att kommunala skolor ges större självständighet gentemot sina kommunala huvudmän. En del i att öka självständigheten är att möjliggöra lokala styrorgan för den enskilda skolan. Inom Utbildningsdepartementet pågår ett arbete med att ta fram förslag till nya former för elevers och föräldrars inflytande.

8.6.8 Värdegrunden ger en trygg skola

Det demokratiska samhället bygger på de mänskliga rättigheterna, den enskilda personens frihet och alla människors lika värde. I vårt land har denna värdegrund förvaltats av den kristna traditionen och den västerländska humanismen, vilket också speglas i skolans läroplaner. De mänskliga rättigheterna, som de uttrycks i internationella överenskommelser, är universella.

Skolan ska inte vara värdenetral, utan tydligt ta ställning för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna. Skolan ska aktivt bekämpa kränkande behandling i alla former. Regeringen anser att arbetet med värdegrunden ska stärkas. Lärare och skolledare måste i både utbildning och fortbildning ges kunskaper i de värderingar som ska komma till uttryck i skolan och metoder för att motverka sådant som strider mot värdegrunden, t.ex. mobbning och diskriminering.

Samtidigt är det föräldrarna som har huvudansvaret för barnens fostran. Skolans uppgift är att stödja föräldrarna för att få eleverna att förstå och respektera de etiska och moraliska koder som gäller i samhället. Samarbetet mellan hem och skola är därför viktigt. En god förankring i den egna kulturen gör det lättare för människor att med öppet sinne möta människor från andra kulturer. Kunskap om sitt eget kulturarv ger verktyg att förstå, ifrågasätta, påverka och se på samhället ur nya perspektiv.

8.6.9 Matematik och naturvetenskap

Resultaten i svensk skola måste förbättras. Såväl nationella som internationella granskningar visar att elevers resultat har försämrats på flera områden.

Myndigheten för skolutveckling har därför regeringens uppdrag att i samverkan med Nationellt Centrum för Matematikutbildning (NCM) bl.a. utbilda matematikutvecklare som ska fungera som lokala stödpersoner i det fortsatta utvecklingsarbetet (U2006/564/G). Hittills har matematikutvecklare från cirka 240 av landets kommuner deltagit i den erbjudna utbildningen.

Inom matematikutvecklingsuppdraget ska Myndigheten för skolutveckling även arbeta för att gymnasieungdomarna ska vara bättre förberedda för fortsatta studier på högskolenivå. Uppdraget ska samordnas med den treåriga satsningen omfattande 10 miljoner kronor årligen inom högskolan 2006–2008 för extra stöd i matematik för högskolenybjörjare och ökade kontakter mellan högskola och gymnasieskola.

Det är allvarligt för ett land som Sverige, som i så hög grad är beroende av sin högteknologiska industri för sin välfärd, att såväl elevers intresse för som kunskaper inom det naturvetenskapliga ämnesområdet har minskat. En god tillgång på välutbildade tekniker och naturvetare är en nödvändighet för att vi fortsatt ska kunna stärka vår konkurrenskraft. Myndigheten för skolutveckling fick i november 2005 i uppdrag att, i enlighet med den av myndigheten utarbetade handlingsplanen, initiera och genomföra utvecklingsinsatser (U2005/8130/S). Bland annat skulle myndigheten ta initiativ till en nationell strategigrupp för samordning av olika aktörers insatser på området.

I budgetpropositionen för 2007 angav regeringen att den i allt väsentligt delar Matematikdelegationens uppfattning om att åtgärder bör vidtas för att förändra situationen och att ambitionen var att svenska elevers resultat ska vara världsledande i internationell jämförelse. Därefter har en rad åtgärder inletts med förändring av lärarutbildningen och beslut om lärarfortbildningssatsning som de dominerande inslagen. Under perioden 2007–2010 kommer uppskattningsvis 30 000 lärare att få möjlighet att delta i kvalificerad fortbildning. Fortbildningen av lärare i matematik och naturvetenskap kommer att utgöra en viktig del av denna

satsning. Regeringen bedömer att utvecklingsuppgiften inom matematik (U2006/564/G) och inom naturvetenskap och teknik (U2005/8130/S) har fortsatt aktualitet och avser att för 2008 fördela medel för det fortsatta arbetet inom områdena. Regeringen avser att noga följa utvecklingen och överväga ytterligare insatser.

8.6.10 Litteraturens ställning i undervisningen

Litteratur har stor betydelse för elevers språk- och identitetsutveckling. Den kan också hjälpa barn och unga att förstå sig själva och omvärlden. Regeringen anser att det är angeläget att stimulera läsning av skönlitteratur för att öka elevernas läsförmåga och bildning. För att utveckla elevernas intresse för läsning och för att de ska bli goda läsare är tillgången på böcker och skolbibliotek viktig. Skolan ska inspirera eleverna att läsa och öka intresset för litteratur, inte minst bland elever med lässvårigheter. En av skolans viktiga uppgifter är ansvaret för att barn och unga utvecklar sitt språk, bl.a. genom att upptäcka böcker och bli goda läsare. Elever ska ha rätt att ta del av Sveriges och världens litteraturskatt.

8.6.11 Kultur i och utanför skolan

Regeringen föreslår en långsiktig satsning för barn i grundskolan, kallad Skapande skola-satsningen. Skapande skola-satsningen syftar till att barn och ungdomar ska få ökad möjlighet till kulturell delaktighet och eget skapande vilket också bidrar till att nå kunskapsmålen i skolan. Satsningen innebär en tydligare samordning mellan skolans kunskapsmål och kulturpolitikens mål om barns och ungdomars rätt till kulturell delaktighet och eget skapande. Satsningen omfattar skolor med såväl kommunala, statliga som fristående huvudmän. Regeringen har i sin strategi för satsningen valt att fokusera på elever i årskurs 7, 8 och 9. Målsättningen är att möjliggöra ett bredare utbud och ett mer fördjupat arbete med kultur i en åldersgrupp där ungdomarna själva tenderar att efterfråga mer kulturaktiviteter men där skolan ofta saknar tillräckliga resurser. Skapande skola är en bred satsning med ett minimum av statlig detalj-

styrning. Bidraget ska fördelas av Statens kulturråd. Skapande skola-satsningen innebär att stimulansmedel avsätts till kulturverksamheter och eget skapande för landets alla elever i årskurs 7–9. Satsningen ska utvärderas löpande.

8.6.12 Integration med fokus på nyanlända elever

I förskolan och skolan finns, liksom i andra samhällssektorer, människor med olika etnisk och kulturell bakgrund. Alla elever i skolan måste oavsett bakgrund ges det stöd de behöver för att nå utbildningens mål. Elever med utländsk bakgrund har som grupp sämre resultat i skolan än elever med svensk bakgrund. Inom gruppen finns dock stora variationer. Många elever med utländsk bakgrund klarar sig minst lika bra i skolan som elever med svensk bakgrund.

Myndigheten för skolutveckling konstaterade 2005 i rapporten *Vid sidan av eller mitt i ?* att det finns stora brister i kvaliteten och omfattningen av utbildningen för nyanlända elever. Myndigheten fick därför i uppdrag att ta fram en nationell strategi för utbildning av nyanlända barn och ungdomar som har redovisats under 2007 (U2007/4263/S). För att höja kvaliteten och säkra likvärdighet i utbildningen av nyanlända har myndigheten föreslagit sex delstrategier.

Som ett led i arbetet med strategin har Statens skolverk under 2007 redovisat förslag till mål och riktlinjer för utbildningen av nyanlända barn och ungdomar i grundskolan och gymnasieskolan (U2007/4479/S). Skolverket har dessutom identifierat ett antal brister i existerande författningar när det gäller utbildning för nyanlända.

Det finns ett stort behov i kommunerna av insatser för att stödja nyanlända elevers utbildning. Regeringen kommer därför att arbeta vidare med insatser för att förbättra utbildningssituationen för nyanlända elever.

8.6.13 Satsning på nationella minoriteter

En viktig del av minoritetspolitiken är att ge stöd till minoritetsspråken så att de hålls levande. Efter att Sverige 2000 ratificerade den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk och Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter har Sverige vid två till-

fällen fått kritik och rekommenderats vidta åtgärder för att förstärka tillgången på utbildning på minoritetsspråken, utveckla läromedel samt förbättra lärarutbildningen på alla utbildningsnivåer. Regeringen avser att besluta vissa förändringar i skolförfattningarna som syftar till att öka tillgången till modersmålet.

Det nuvarande kravet på minst fem elever i kommunen för modersmålsundervisning i finska eller jiddisch ska slopas. Kravet på att modersmålet ska vara ett dagligt umgängesspråk i hemmet för att elever som tillhör de nationella minoriteterna ska få rätt till undervisning ska också tas bort. Utvecklingen av läromedel för de nationella minoriteterna behöver vidare stödjas.

De ekonomiska konsekvenserna för kommunerna och eventuell reglering enligt den kommunala finansieringsprincipen kommer att redovisas när förslag läggs.

8.6.14 Entreprenörskap i skolan

Utbildningsväsendet behöver i större utsträckning stimulera unga människor att utveckla sin kreativitet, sin förmåga att ta initiativ och förmåga att se möjligheter och ta ansvar för att själva eller tillsammans med andra driva och utveckla sina idéer. Eleverna måste ges inblick i företagandets villkor för att fler unga ska stimuleras att starta eget företag.

Utbildningsväsendet kan i högre grad än i dag stimulera och entusiasmera unga att bli entreprenörer, men det behövs entreprenörer inom näringsliv, kulturliv och ideella organisationer som samarbetar med utbildningsväsendet för att inspirera både lärare och elever.

Regeringen anser att det behövs en sammanhållande strategi som länkar samman alla nivåer i utbildningssystemet och som öppnar för och inbjuder andra aktörer att delta i arbetet. Under våren 2007 inleddes arbetet med att utarbeta en strategi för entreprenörskap inom hela utbildningsområdet. Regeringen avser att presentera strategin under hösten 2007.

8.6.15 Studie- och yrkesvägledning

Elevernas stora valfrihet inom utbildningsområdet är positiv, men den ställer krav på studie- och yrkesvägledningen. Alltför många elever i gymnasieskolan byter utbildningsinriktning.

Ungdomar som står i begrepp att göra viktiga val måste få stöd och saklig information om både utbildningsvägar och utsikterna på arbetsmarknaden.

Statens skolverk redovisade i april 2007 en utvärdering av studie- och yrkesvägledningen inom grundskolan. Rapporten visar att denna verksamhet behöver stärkas så att den får en tydlig organisation, ett kvalificerat innehåll och en systematisk uppföljning och utvärdering. Skolverket kommer att utforma allmänna råd där de nationella målen och statens ambitioner inom studie- och yrkesvägledningen tydliggörs.

Myndigheten för skolutveckling fick i augusti 2006 i uppdrag att ge stöd till ett urval av kommuner och skolor för att utveckla kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen (U2006/5687/S). Myndigheten redovisade i februari 2007 en planering för uppdraget (U2007/1289/S). Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2009.

Regeringen bedömer att utvecklingsarbetet som bedrivs av Myndigheten för skolutveckling är angeläget och bör fortsätta under 2008.

8.6.16 Lika villkor för offentliga och fristående skolor

Fristående skolor är en självklar och viktig del av det svenska skolväsendet. De bidrar till en ökad mångfald av inriktningar som i sin tur ökar valfriheten för alla elever. Rätten att välja skola är en demokratisk självklarhet i ett pluralistiskt samhälle. Fristående skolor medverkar också till att stärka den pedagogiska utvecklingen och förnyelsen. Kommuner måste ge fristående verksamhet samma förutsättningar som den egna verksamheten.

Regeringen anser att likvärdiga och rättvisa villkor ska gälla för alla förskolor, fritidshem, förskoleklasser och skolor oavsett huvudman. Därför tillsatte regeringen i mars 2007 en särskild utredare (dir. 2007:33). Utredaren ska bl.a. lämna förslag till hur kommunernas bidrag till enskilda förskolor, fritidshem och förskoleklasser samt fristående skolor ska beräknas på ett öppet och förutsägbart sätt så att det blir möjligt för en förvaltningsdomstol att efter överklagande pröva nivån på kommunens bidrag till verksamheten. Denna del av uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2007. Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 29 februari 2008.

8.6.17 Ny myndighetsstruktur

En särskild utredare har fått i uppdrag att se över myndighetsstrukturen inom området förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning. Även utbildningsformerna för barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder inom skolväsendet ingår i uppdraget (dir. 2007:28).

En ny och effektiv myndighetsstruktur ska underlätta statens styrning. Strukturen ska omfatta färre myndigheter än i dag. Med utgångspunkt i mål- och resultatstyrning ska myndighetsstrukturen bidra till att tydliggöra ansvar och uppgifter på nationell respektive lokal nivå. Översynen ska klargöra vad som ska vara myndigheternas offentliga åtaganden. Utredaren ska utgå från att Statens skolverk ska svara för sådana kärnuppgifter som i dag vilar på Myndigheten för skolutveckling och Nationellt centrum för flexibelt lärande. Utredaren ska senast den 1 november 2007 lägga fram förslag om hur de framtida myndigheterna ska vara organiserade, dimensionerade och lokaliserade. Genom tilläggsdirektiv undantas Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning från utredarens uppdrag (dir. 2007:122). Utredaren ska även föreslå hur det fortsatta omstruktureringsarbetet kan organiseras. En ny myndighetsstruktur inom skolans område avses införas den 1 juli 2008. Regeringen avser att återkomma med eventuella anslagskonsekvenser.

8.6.18 En skarpare utbildningsinspektion

Regeringen har tillsatt en särskild utredare med uppgift att föreslå framtida inriktning för och utformning av den statliga utbildningsinspektionen (dir. 2007:80). Utgångspunkten är, i enlighet med vad regeringen angav i budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1), behovet av tätare och skarpare kvalitetsgranskning av skolans kunskapsresultat. Det är av yttersta vikt att tidigt uppmärksamma och påpeka brister i en skola. Regeringen föreslår därför att 150 miljoner kronor avsätts för 2008 och beräknar att höjningen bör kvarstå för 2009 och 2010.

Utredaren ska bl.a. undersöka hur inspektionen kan anpassas utifrån en bedömning av situationen hos varje huvudman, skola och verksamhet. Utredaren ska även föreslå hur ofta huvudmän och skolor ska inspekteras och vilka huvudområden inspektionen ska inriktas mot.

Särskilt ska utredaren uppmärksamma hur inspektionen skarpare kan fokusera på måluppfyllelse och kunskapsuppföljning. I uppdraget ingår även att föreslå former för regeringens framtida styrning av utbildningsinspektionen. Utredaren ska beakta erfarenheterna från dagens inspektionsverksamhet och internationella erfarenheter på området.

Utredaren ska samråda med Skolmyndighetsutredningen (U 2007:03). Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2007.

8.6.19 Förstärkt utvärdering

Regeringen lägger stor vikt vid att analys och kunskapsunderlag finns tillgängliga vid utformningen av politiska beslut. Analyser av frågor inom utbildningsområdet görs i dag av flera myndigheter och de underlag som utarbetas är viktiga för regeringen. Det saknas dock många gånger policyrelevant utvärdering som tar sikte på frågor om effekter av utbildningspolitiska beslut och som sammantaget speglar områdets speciella karaktär och särart.

Det är väsentligt att statliga beslut utvärderas och regeringen bedömer att det finns anledning att överväga hur denna utvärdering kan utvecklas och stärkas. Regeringen avser att tillsätta en utredning med uppgift att se över statens samlade insatser för analys och utvärdering inom utbildningsområdet.

8.6.20 Utveckling av den statliga specialskolan

Regeringen beslöt den 7 december 2006 att tillsätta en särskild utredare för att se över de statliga specialskolorna (dir. 2006:127). Utredaren fick till uppgift att utreda och föreslå hur Ekeskolan och Hällsboskolan ska återetableras som statliga specialskolor för elever med synskada och ytterligare funktionshinder respektive grav språkstörning. Utredaren skulle också kartlägga och analysera hur stort behovet av utbildningsplatser kan förväntas bli om en statlig specialskola för elever i gymnasieåldern med synskada och ytterligare funktionshinder inrättas samt lämna förslag på lämplig dimensionering och organisationsform för en sådan specialskola.

Utredarens delbetänkande Två nya statliga specialskolor (SOU 2007:30) överlämnades till

regeringen den 15 maj 2007. Delbetänkandet innehåller förslag på ändringar i skollagen (1985:1100) med syfte att återetablera Eke- och Hällsboskolan till höstterminen 2008. Betänkandet är för närvarande ute på remiss och en proposition med förslag om Eke- och Hällsboskolan som statliga specialskolor är planerad till våren 2008. Utredningen lämnar sitt slutbetänkande senast den 3 december 2007 med återstående förslag.

8.6.21 Särskolan

Särskolan ska vara en egen skolform för elever med utvecklingsstörning. För dessa elever har särskolan en mycket viktig roll eftersom den kan erbjuda en gemenskap och en specialistkompetens som inte alltid finns i grund- och gymnasieskolan.

Det pedagogiska arbetet i särskolan ska vara målmedvetet och välplanerat för att eleverna ska uppnå de nationella målen. Statens skolverk skriver dock i sin lägesbedömning för 2006 (rapport 288, 2006) att det för särskolans elever saknas en samlad bild av kunskapsresultaten på skolnivå. Detta gör det svårt att bedöma i vilken utsträckning eleverna uppnår de nationella målen.

Regeringen anser att särskolan i högre utsträckning bör ta fram rutiner för att systematiskt utvärdera elevernas kunskapsutveckling mot de nationella målen. Sådana uppgifter bör också sammanställas på en övergripande nivå. Därför avser regeringen att stärka utvecklingen av kunskapsbedömningen i särskolan. Ambitionen är att ett sådant arbete ska stimulera särskolorna att fokusera på kunskapsmålen och förbättra utbildningens kvalitet. Ett tydligare arbete med kunskapsbedömningar underlättar också möjligheten att utvärdera särskolans resultat.

8.7 Vuxenutbildning

8.7.1 Rätt till vuxenutbildning

Vuxenutbildning har en viktig roll att spela i samhället och är en del av det livslånga lärandet. Utgångspunkten ska vara de vuxnas individuella behov av utbildning och personlig utveckling

och arbetsmarknadens behov. Grundläggande vuxenutbildning och grundläggande vuxenutbildning för utvecklingsstörda (grundläggande särsvux) är viktiga motsvarigheter till den obligatoriska skolan. Likaså utgör den gymnasiala vuxenutbildningen och gymnasial särsvux centrala komplement till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. När det gäller tillgången har regeringen därför i budgetpropositionen för 2007 aviserat att regeringen avser att låta utreda hur en rättighet för vuxna att få en utbildning som motsvarar gymnasieskolan och gymnasiesärskolan skulle kunna utformas.

8.7.2 Svenskundervisning för invandrare

En väl fungerande svenskundervisning för invandrare (sfi) är en viktig byggsten för en lyckad integration för de människor som kommer till Sverige. Goda kunskaper i svenska underlättar inte bara inträdet på arbetsmarknaden och i det svenska samhället i övrigt för de vuxna utan ger dem även möjligheter att hjälpa och stötta sina barn i skolarbetet.

Välutbildade lärare är en förutsättning för en god undervisning. Den treåriga satsningen på kompetensutveckling av lärare inom sfi har därför vidgats för att också kunna kompensera kommunerna för lönekostnader. Satsningen kommer att bestå av upphandlade högskolekurser inom ämnet svenska som andraspråk och rikta sig till sfi-lärare med lärarexamen. Den särskilda satsningen på sfi-utbildningen kommer att bedrivas under 2008–2010 samtidigt med den stora lärarfortbildningsatsningen.

8.7.3 Fristående vuxenutbildning

En viktig utgångspunkt för samhällets satsningar på vuxenutbildning är att den enskildes önskemål i hög grad ska vara styrande. Dagens möjligheter att lägga ut utbildning på entreprenad är enligt regeringens mening inte tillräckliga för att ge vuxna en större valfrihet och fler utbildningar av hög kvalitet. Vuxna bör inte enbart kunna välja utbildning efter behov utan även efter vilken anordnare som ska genomföra utbildningen. Enskilda utbildningsanordnare med möjlighet att sätta och utfärda betyg kan leda till en ökad mångfald och till en önskvärd utveckling av vuxenutbildningen t.ex. vad gäller tillgång till ut-

bildning utifrån den enskilde medborgarens behov och önskemål samt kvalitetsfrämjande konkurrens mellan vuxenutbildare. Regeringen har med denna utgångspunkt tillsatt en utredning med uppdrag att undersöka och lämna förslag på hur ett system med fristående utbildningsverksamheter som motsvarar skolformerna inom det offentliga skolväsendet för vuxna ska införas. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 3 mars 2008.

8.7.4 Yrkeshögskola

Kvalificerad yrkeskunskap har varit eftersatt. Kvaliteten och kvalitetssäkringen varierar därtill alltför mycket i de olika eftergymnasiala yrkesutbildningarnas uppföljningssystem. Detta försvårar den nationella prioriteringen vad gäller dimensionering. För den enskilde studerande har detta också betydelse eftersom reglerna för att en eftergymnasial yrkesutbildning ska berättiga till studiestöd bygger på att utbildningen uppfyller vissa kvalitetskrav.

Regeringen har bedömt att det finns ett behov av att se över det eftergymnasiala yrkesutbildningssystemet utanför högskolan och har därför tillsatt en utredning som ska utreda hur en yrkeshögskola ska organiseras och inrättas. Avsikten är bl.a. att göra det eftergymnasiala yrkesutbildningssystemet tydligare, att säkerställa kvalitetssäkringen av utbildningarna och att belysa det nationella åtagandet ur olika aspekter. Genom tilläggsdirektiv har Yrkeshögskoleutredningen (U 2007:07) även fått i uppdrag att föreslå hur Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning ska förhålla sig till Yrkeshögskolan (dir. 2007:121). Utredningen ska redovisa sina förslag senast den 29 februari 2008.

8.7.5 Yrkesutbildning för vuxna

Allt fler företag uppger att de har svårt att få tag på utbildad arbetskraft. Regeringen avser därför att fullfölja den i 2007 års ekonomiska vårproposition aviserade åtgärden för att öka sysselsättningen som innebär att antalet utbildningsplatser ökas permanent med 2 000 platser per år. Utöver detta föreslås att det avsätts medel för lärlingsutbildning för vuxna till vissa hantverksyrken för att utöka antalet årsstudieplatser och att dessa

platser blir permanenta. Vidare föreslår regeringen att resurserna till kommunal påbyggnadsutbildning med statligt stöd ökas med 40 miljoner kronor, främst för utbildning till tandsköterska.

8.7.6 Validering

Möjligheter att få kunskaper och kompetens validerade är viktiga för såväl individ som samhälle. Genom validering av kunskaper och kompetens kan tid i olika typer av utbildning kortas. En validering av yrkeskompetens kan på motsvarande sätt förkorta tiden till inträde på arbetsmarknaden. På dessa sätt bidrar valideringsinsatser till en effektivare användning av samhällets resurser. Valideringsdelegationen arbetar 2004–2007 och har bl.a. i uppdrag att utforma förslag om vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att säkerställa en verksamhet med validering efter 2007. Valideringsdelegationen har vidare fått ett särskilt uppdrag att andra halvåret 2007 initiera och leda en pilotverksamhet avseende validering av utländsk yrkeskompetens. Valideringsdelegationen kommer att lämna sin slutrapport den 15 januari 2008.

Regeringen har i en proposition (prop. 2006/07:107) anfört att den noggrant följer hur metoderna med tillämpningen av bedömning av reell kompetens utvecklas. Regeringen kommer att överväga ytterligare åtgärder för att främja arbetet med validering.

8.8 Universitet och högskolor

8.8.1 Universitet och högskolor i en global värld

Kunskap och kreativitet är avgörande för mänsklig och samhällslig utveckling. Den enskilde studentens nyfikenhet och kunskapssökande tillsammans med arbetsmarknadens behov ska stå i centrum för den högre utbildningens inriktning och dimensionering. Den högre utbildningen ska bidra till studenternas personliga utveckling, samhällsengagemang, kritiska tänkande och bildning. Kunskap har ett värde i sig. Den högre utbildningen måste, liksom utbildningsväsendet i övrigt, genomsyras av de grundläggande värderingar som samhället byggts upp utifrån. Dessa

gemensamma värden har alla som arbetar i den högre utbildningen ett gemensamt ansvar för att förmedla och förankra.

Det är viktigt att Sverige kan hävda sig väl i en värld präglad av fortsatt snabb globalisering. Globaliseringen medför att de nationella gränsernas betydelse minskar och rörlighet och kontakter internationellt ökar. I ett globalt kunskapssamhälle blir det allt viktigare att ta tillvara människors initiativkraft och kompetens.

Under 2000-talet har en global utbildningssektor vuxit fram. Internationaliseringen av högre utbildning har intensifierats i stora delar av världen. Rörligheten bland studenterna ökade på global nivå med omkring nio procent per år under perioden 2000–2004 enligt OECD. Samarbeten mellan lärosäten i olika länder blir allt mer långtgående och det är inte ovanligt att lärosäten etablerar verksamhet i andra länder. På nationell och internationell nivå görs stora ansträngningar för att underlätta den ökade studentrörligheten och de gränsöverskridande samarbetena, exempelvis genom att harmonisera utbildningssystemen.

Regeringen anser att framväxten av en globaliserad utbildningssektor är viktig och positiv. Den kräver att svenska universitet och högskolor ges goda förutsättningar att bl.a. hävda sig i konkurrens om forskningsresurser och att i förhållande till utländska lärosäten kunna konkurrera om de bästa forskarna och studenterna. Vidare bör universitet och högskolor ges förutsättningar att kunna delta i intensifierade samarbeten och studentutbyten.

Högre utbildning och forskning har en central roll för såväl samhällets som enskilda individers utveckling och välbefinnande. För att Sverige ska klara den internationella konkurrensen och skapa ekonomisk tillväxt och ökat välbefinnande är det viktigt med en välutbildad och kreativ arbetskraft. Tillgång till kunskap och kompetens i bred bemärkelse är av yttersta vikt för individens utvecklingskraft och företags konkurrenskraft. Universitet och högskolor kan fungera som kraftcentra för förnyelse och dynamik för att främja också den regionala utvecklingen. För att universitet och högskolor ska kunna spela dessa roller krävs att de fungerar väl och bedriver utbildning och forskning av högsta kvalitet. Mot den bakgrunden är det viktigt att universitet och högskolor ges så goda organisatoriska och ekonomiska förutsättningar som möjligt.

Regeringen föreslår i denna proposition ökade resurser för en kvalitetsreform inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och för en utbyggd läkarutbildning. Under 2008 föreslås att 240 miljoner kronor används till kvalitetsförstärkningar samt att 11 miljoner kronor används för en utbyggnad av läkarutbildningen. Läkarutbildningen kommer fullt utbyggd att omfatta 330 helårsstudenter och kosta drygt 60 miljoner kronor, exklusive studiestöd.

Högre utbildning ökar möjligheterna att få arbete. Högre utbildning ger också möjligheter för individen att ytterligare förverkliga sig själv och sina livsmål. Utbildning ger förutsättningar för individen att utvecklas intellektuellt, ta makten över sitt eget liv och därmed öka sin frihet. Kunskap och kreativitet är nyckelfaktorer i strävandena att ge människor den friheten.

Samtidigt behöver vi använda oss av den kunskapsmångfald som finns i omvärlden genom att locka hit människor från andra länder. Den globala ekonomin innebär också en chans för små länder. Varje land som lyckas locka och behålla talanger får härigenom förutsättningar för framgång och tillväxt.

I syfte att nå målet för politikområdet prioriterar regeringen fyra insatsområden: självständigare lärosäten, förbättrad kvalitet i högre utbildning, utökade forskningsresurser samt universitet och högskolor som attraktiva arbetsplatser.

8.8.2 Reformen och besparingar

Det är viktigt att högskolesektorn utvecklas mot högre kvalitet och att verksamheten stärks. Regeringen föreslår nya resurser och att dessa fördelas på prioriterade områden. All statlig verksamhet är samtidigt föremål för omprioriteringar. Samtidigt som högskolesektorn föreslås tilldelas ett reformutrymme avseende kvalitetsförstärkningar och en utbyggd läkarutbildning, föreslås att grundutbildningsanslagen sänks fr.o.m. 2008 med 200 miljoner kronor. Regeringen föreslår att denna sänkning fördelas proportionellt på respektive universitet och högskola utifrån tilldelade takbelopp. Under 2008 beräknas detta leda till en reell kostnadsminskning om cirka 60 miljoner kronor inklusive minskade studiemedelskostnader.

En utbyggnad av läkarutbildningen föreslås med 60 nybörjarplatser, vilket motsvarar 330

helårsstudenter fullt utbyggt. Vidare bedömer regeringen att ersättning för läkarutbildningens utbyggnad bör tilldelas respektive universitet och landsting från och med det år då kostnaden uppstår.

Vidare föreslås att anslaget 25:70 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* minskar med 23 miljoner kronor samt att anslaget 25:78 *Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning* minskar med 20 miljoner kronor.

I budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1) aviserade regeringen att möjligheterna att minska antalet myndigheter ska undersökas. Inom den högre utbildningen finns i dag flera myndigheter med verksamhetsgrenar som har stödjande och främjande ändamål. Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning har enligt sin instruktion i uppdrag att bl.a. stödja och främja arbetet vid universitet och högskolor i frågor gällande verksamheterna breddad rekrytering, pedagogisk utveckling och IT-stödd distansutbildning. Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning bör avvecklas från och med den 1 januari 2009. Frågan om hur myndighetens uppgifter ska hanteras kommer att utredas särskilt. Regeringens uppfattning är att det är naturligt att universitet och högskolor själva tar ett ökat ansvar för att bl.a. säkerställa breddad rekrytering och pedagogisk utveckling. Regeringen följer detta arbete noga och vill understryka att arbetet med breddad rekrytering till högskolan även fortsättningsvis är prioriterat. Den högre utbildningen ska vara öppen för alla som har intresse och förutsättningar för sådan utbildning. Enligt 1 kap. 5 § högskolelagen (1992:1434) ska universitet och högskolor aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan.

Antalet IT-stödda distanskurser och program inom ramen för Nätuniversitetet uppgick under 2006 till drygt 3 000. Antalet har ökat med cirka 50 procent sedan Nätuniversitetets första verksamhetsår 2003. Regeringen bedömer att verksamheten inom ramen för Nätuniversitetet bör finnas kvar. För att få en enhetlighet i informationen till studenterna avseende den IT-stödda distansutbildningen och en tydligare förvaltningsstruktur kommer regeringen att överväga om ansvaret för Nätuniversitetet bör överföras till en annan myndighet.

8.8.3 Självständigare lärosäten

Regeringens mål för den högre utbildningen är starka och självständiga lärosäten med stor integritet. Den politiska detaljstyrningen av verksamhet och organisation ska minska. Regeringen har vidtagit åtgärder för att öka lärosätenas inflytande när det gäller tillsättande av styrelser och avser att återkomma med ytterligare förslag till åtgärder för att minska den politiska styrningen och stärka lärosätenas självständighet.

Regeringen avser därför att tillsätta en utredning för att utarbeta förslag om hur den statliga styrningen i olika avseenden ska minskas för att öka lärosätenas självbestämmande samtidigt som statens intresse av att kunna styra och kontrollera för staten viktiga delar tillvaratas.

Regeringen anser, som ett led i att ge lärosätena större utrymme att själva bestämma över fördelningen av resurser, att anslagsposten "Ersättning av lokalhyror" ska ersättas med anslagsposten "Övriga forskningsmedel". Resursförstärkningar som föreslås i denna proposition kommer huvudsakligen tilldelas anslagsposten "Övriga forskningsmedel". Genom detta minskar regeringens detaljstyrning av hur resurstillskott ska fördelas mellan olika vetenskapsområden.

8.8.4 Förbättrad utbildningskvalitet

Eftersom kvaliteten är eftersatt i högskolan vill regeringen när det gäller utbildning på grundnivå och avancerad nivå prioritera kvalitet framför kvantitet. Högskoleverket har bl.a. i en rapport (2007:31 R) sammanställt verkets kvalitetsgranskningar 2001–2006. Av rapporten framgår att drygt tio procent av examenstillstånden har ifrågasatts. I flertalet av granskningarna rörande ämnen inom humaniora och samhällsvetenskap beskrivs bristen på ekonomiska resurser som den primära orsaken till kvalitetsproblemen.

I olika sammanhang har riksdag och regering anförts behovet av kvalitetssatsningar inom högre utbildning och forskning. Lärosätena har rationaliserat genom att bl.a. minska antalet undervisningstimmar samtidigt som undervisningen har genomförts i större grupper. Inom många områden finns det för få forskarutbildade lärare, vilket leder till att utbildningen får en sämre forskningsanknytning och därmed urholkad kvalitet.

Regeringen har som grundläggande målsättning att vidta åtgärder för att höja kvaliteten i den högre utbildningen framför ett högre antal platser i högskolan. Ökade resurser för kvalitetsförstärkningar till utbildning på grundnivå och avancerad nivå skapar möjligheter att öka lärartätheten generellt och att anställa fler disputerade högskolelärare.

Regeringen föreslog redan i budgetpropositionen för 2007 att 120 miljoner kronor skulle omfördelas för en satsning på kvalitet genom att öka ersättningsnivåerna till utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi. Dessa medel föreslås i denna proposition fördelas till respektive lärosätets grundutbildningsanslag.

Mot bakgrund av den betoning av kvalitetsfrågor som aviserades redan i budgetpropositionen för 2007 föreslår regeringen ytterligare en förstärkning av resurser till utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Satsningen föreslås från och med 2008 uppgå till 240 miljoner kronor. Det innebär en ökning av resurserna för utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi med 1 300 kronor per helårsstudent, och för naturvetenskap och teknik med 1 000 kronor per helårsstudent. Med den satsning på kvalitet som skedde 2007 kommer således totalt 360 miljoner kronor att avsättas för att öka kvaliteten med tyngdpunkt på de utbildningsområden som har de lägsta resurserna per student.

En annan viktig förutsättning för hög kvalitet och framgångsrika studier i högskolan är att högskolenybjörjarna har de förkunskaper som krävs för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. I mars 2007 presenterade regeringen propositionen Vågar till högskolan för kunskap och kvalitet (prop. 2006/07:107) med förslag till ändringar i reglerna för tillträde till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. Riksdagen antog propositionen i juni 2007 (bet. 2006/07:UbU17, rskr. 2006/07:202). Beslutet innebär bl.a. att kraven avseende grundläggande behörighet skärps. På så sätt ökar effektiviteten och kvaliteten höjs i den högre utbildningen. Vidare får universitet och högskolor större frihet att själva bestämma vilka urvalsgrunder som ska tillämpas för tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå. Därmed kan för den sökta utbildningen relevanta meriter och erfarenheter användas. Regeringen kommer noggrant att följa hur metoderna med och tillämpningen av bedöm-

ning av reell kompetens utvecklas och utifrån detta bedöma behovet av ytterligare insatser för att främja detta arbete.

De nya reglerna premierar också dem som läst språk, matematik och kurser som är relevanta för den sökta utbildningen. Eleverna i gymnasieskolan får därmed tydliga signaler om att det lönar sig att välja sådana ämnen och fördjupningskurser som ger en gedigen grund för högskolestudier och som är särskilt värdefulla för att den sökande på ett bra sätt ska lyckas genomföra den sökta utbildningen. Förändringarna träder i kraft i två steg, 2008 och 2010.

8.8.5 Utökade forskningsresurser

De direkta statsanslagen för forskning och forskarutbildning till lärosätena uppgår i dag till 46 procent av deras samlade intäkter. De direkta anslagen för forskning och forskarutbildning föreslås öka. För 2008 föreslås att 300 miljoner kronor fördelas i enlighet med vad som presenterats i propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80). Efter förslag i budgetpropositionen för 2007 anvisades ytterligare en förstärkning med 200 miljoner kronor till universiteten. För 2008 föreslår regeringen att lärosätenas resurser till forskning och forskarutbildning ökar med ytterligare 300 miljoner kronor fördelade till lärosätena väsentligen på grundval av kvalitetskriterier.

Vidare beräknas resurserna till forskning och forskarutbildning att förstärkas med ytterligare 400 miljoner kronor 2009.

Sammantaget kommer resursförstärkningarna att stärka förutsättningarna för högre kvalitet på forskning och utbildning på forskarnivå.

Resursförstärkningar som föreslås i denna proposition kommer regeringen att tilldela huvudsakligen anslagsposten "Övriga forskningsmedel" (se vidare avsnittet Självständigare lärosäten). Resursutredningen (U 2004:03) har i uppdrag att analysera och föreslå förändringar i systemet för resursfördelning såväl avseende utbildning på grundnivå och avancerad nivå, som för de direkta medlen till utbildning på forskarnivå och till forskning vid universitet och högskolor.

Regeringen avser att under mandatperioden avskaffa skyldigheten för universitet och högskolor att till staten betala in åtta procent av de externa, icke-statliga forskningsbidrag som tas

emot, den s.k. högskolemomsen. Därmed kan resurser i storleksordningen 350 miljoner kronor tillföras högre utbildning och forskning.

Som ett led i arbetet med att stärka den ideella sektorn och stimulera forskning vill regeringen stimulera donationer från privatpersoner och företag. Därför tillsätts senast 2008 en utredning för att möjliggöra avdragsrätt för sådana donationer.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1, utg. omr. 16) att Institutet för psykosocial medicin (IPM) ska avvecklas som myndighet under 2007 och att verksamheten ska överföras till högskolesektorn. Regeringen föreslog i 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100) att myndigheten ska avvecklas fr.o.m. den 1 oktober 2007, vilket godkännts av riksdagen. Huvuddelen av IPM:s verksamhet inordnas i Stockholms universitet. Den del som i samverkan med Stockholms läns landsting bildar Nationellt centrum för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa inordnas i Karolinska institutet.

8.8.6 Högskolan – en attraktiv arbetsplats

För att kunna hålla högsta kvalitet måste universitet och högskolor kunna attrahera de bästa lärarna och forskarna, från såväl utlandet som det omgivande samhället. Utöver mer resurser till både utbildning och forskning krävs tryggare och tydligare villkor för anställda lärare och forskare samt fungerande system för rekrytering, karriär och befordran av lärare och forskare.

En utredare har fått i uppdrag att se över dagens befattningsstruktur vid universitet och högskolor (dir. 2006:48). Utredaren ska föreslå förbättringar för att uppnå en fungerande och sammanhållen meriterings- och karriärväg för kvinnor och män vid lärosätena och i relation till det omgivande samhället. Utredaren ska särskilt beakta målsättningen ökad jämställdhet. Utredningen ska presentera sitt betänkande i december 2007.

8.8.7 Jämställdhet

Kvinnor och män ska ha samma formella och reella möjligheter att göra sig gällande i den akademiska världen. All form av diskriminering ska motverkas. Inom vissa utbildningar ökar den

ojämna könsfördelningen. För att säkerställa att kvinnor och män har likvärdiga möjligheter att utbilda sig inom det område som intresserar dem, anser regeringen att det är viktigt att lärosätena arbetar aktivt och prövar nya vägar vid rekrytering av studenter av det underrepresenterade könet vid en utbildning. Inom vissa utbildningar är skillnaderna även påtagliga mellan hur många kvinnor respektive män som fullföljer utbildningen. Utvecklingen ser olika ut på olika lärosäten och genom att kartlägga lärdomar och goda exempel kan dessa spridas för att bryta invanda könsmonster.

Inom flera kategorier av anställda är könsfördelningen fortsatt mycket ojämn. Mest anmärkningsvärt är att endast 17 procent av landets professorer är kvinnor och att andelen kvinnliga professorer endast ökat marginellt under de senaste åren. Det finns en rad jämställdhetsfrämjande åtgärder som bör genomföras och vidareutvecklas vid landets universitet och högskolor. Ökad öppenhet när det gäller urval vid anställningar skapar förutsättningar att bryta invanda mönster. Anställning bör ske utifrån tydliga kriterier. De organ som bereder anställningar inom högskolan bör i möjligaste mån ha en jämställd representation av kvinnor och män. Regeringen kommer att noga följa utvecklingen inom lärosätenas arbete med jämställdhet för att kunna vidta lämpliga åtgärder om så fordras.

8.8.8 Integration

Invandrare med examen på högskolenivå och ofta kvalificerad yrkeserfarenhet är en stor tillgång för det svenska samhället. Det är viktigt att dessa personer snabbt kommer ut på arbetsmarknaden. För samhället är det angeläget att kunskaper och kompetenser tas till vara. För den enskilde individen har en snabb etablering på arbetsmarknaden stor betydelse för integreringen i samhället. Det är dessutom värdefullt att etableringen kan ske inom områden som de invandrade akademikerna har utbildning för.

Det är svårt för invandrare med utbildning från andra länder att få arbete som motsvarar deras kompetens och utbildning. Detta kan exempelvis bero på språkbrister eller att den enskilde har behov av att komplettera delar av sin utbildning. Validering av utbildning och yrkeserfarenhet är ett viktigt steg för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden. Ett annat är

möjligheten till komplettering av den utländska utbildningen.

Regeringen föreslår att medel anvisas för en fortsatt satsning på kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk jurist- eller lärarutbildning. Regeringen avser att se över och utvärdera den högre praktiska förvaltningsutbildningen som genomförs vid Göteborgs universitet, Stockholms universitet och Malmö högskola.

Regeringen har gett Göteborgs universitet och Stockholms universitet i uppdrag att under 2007 och 2008 mot särskild ersättning anordna juridisk kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk juristutbildning. Regeringen har också gett ett antal lärosäten i uppdrag att anordna kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk lärarutbildning under 2007 och 2008. Dessa satsningar pågår fortfarande.

För utländska veterinärer med utbildning från tredje land anordnas vid Sveriges lantbruksuniversitet en tilläggsutbildning som ger möjlighet för dessa att erhålla svensk legitimation.

En viktig grupp, för vilken det i Sverige för närvarande råder brist på arbetskraft, är hälso- och sjukvårdsutbildade personer. Den nuvarande ordningen för erkännande av hälso- och sjukvårdsutbildningar från länder utanför EU/EES inklusive Schweiz medför att det för många yrkesutövare tar lång tid innan de kan få behörighet och därigenom tillträde till den svenska arbetsmarknaden. Erfarenheter från regionala projekt har visat att handläggningstiden kan kortas.

Regeringen avser att skapa en rättssäker och effektiv ordning för erkännande av hälso- och sjukvårdsutbildningar från tredje land som leder fram till de yrken som Socialstyrelsen utfärdar legitimation för. En utredare har getts i uppdrag att lämna förslag till en sådan rättssäker och effektiv ordning. Ordningen ska omfatta hela erkännandeprocessen, från ansökan om bedömning av den utländska utbildningen fram till utfärdandet av legitimation. Förslaget ska lämnas till regeringen under hösten 2007.

Regeringen avser att ge ett antal lärosäten i uppdrag att anordna kompletterande utbildning för personer med avslutad hälso- och sjukvårdsutbildning från länder utanför EU/EES inklusive Schweiz som fått ett beslut om kompletterande utbildning från Socialstyrelsen.

Regeringen föreslår att resurser avsätts under 2008 för de integrationsinsatser inom Utbildningsdepartementets ansvarsområde som redovisas ovan.

8.8.9 Ökad samverkan mellan lärosäten

För att kunna nå en ökad kvalitet i högre utbildning och forskning är det enligt regeringens uppfattning nödvändigt med en ökad koncentration av kompetens genom att lärosätena profilerar sig och utvecklar samverkan med varandra. På så sätt kan utbildnings- och forskningsmiljöerna stärkas och lärosätenas konkurrenskraft öka, samtidigt som resurserna utnyttjas effektivare. Regeringen vill understryka att förstklassig utbildning och forskning kan bedrivas vid såväl större som mindre lärosäten.

Regeringens grundläggande uppfattning är att lärosätena ska utföra sin verksamhet med stor grad av frihet och självständighet. Förändringar bör bygga på lärosätenas egna bedömningar och på frivillighet. På framställan från lärosäten kommer regeringen även fortsättningsvis att pröva om bidrag bör utgå för att stödja frivilliga och framgångsrika samarbeten eller sammanslagningar av lärosäten. Regeringen ser även positivt på högskolans samverkan med det omgivande samhället.

Akademi Sydost är ett samarbete mellan Växjö universitet, Blekinge tekniska högskola och Högskolan i Kalmar som syftar till att bygga en gemensam stark forsknings- och utbildningsmiljö för att ytterligare höja kvaliteten och öka de tre lärosätenas konkurrenskraft. Under 2007 har regeringen bidragit med cirka 10 miljoner kronor för att fördjupa samarbetet inom Akademi Sydost. Samarbetet har bl.a. inneburit att Högskolan i Kalmar och Blekinge tekniska högskola efter en gemensam översyn av sina verksamheter kommit överens om att Blekinge tekniska högskola ska överta utbildning inom elektroteknikområdet från Högskolan i Kalmar. Regeringen föreslår mot bakgrund av lärosätenas gemensamma framställan att 14 miljoner kronor flyttas mellan de båda lärosätenas grundutbildningsanslag.

Lärarhögskolan i Stockholm och Stockholms universitet har gemensamt lagt förslag om att integrera verksamheten vid Lärarhögskolan i Stockholm med verksamheten vid Stockholms universitet. De båda lärosätenas nuvarande

grundutbildningsanslag respektive anslag till forskning och forskarutbildning föreslås i denna proposition från och med budgetåret 2008 föras samman till två gemensamma anslag: ett för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och ett för forskning och utbildning på forskarnivå. Stockholms universitet tar därmed över ansvaret för den verksamhet som Lärarhögskolan i Stockholm hittills svarat för. Lärarhögskolan i Stockholm upphör fr.o.m. den 1 januari 2008 att vara en egen myndighet.

8.8.10 Studie- och yrkesvägledning

Att studera på högskolan innebär en stor investering i både tid och pengar för såväl individen som samhället. Därför måste den sökande kunna ställa höga krav på information om utbildningars innehåll och arbetsmarknad. För att underlätta studenternas val måste det också göras tydligare vilka kvalitetsskillnader som finns mellan olika lärosäten och utbildningar. Härigenom genereras även incitament för lärosätena att ständigt utveckla sina utbildningar.

Studie- och yrkesvägledning av hög kvalitet i såväl gymnasieskolan som högskolan är nödvändig för att tillgodose individens och arbetsmarknadens behov. En bra matchning mellan utbildning och arbetsmarknad är en viktig förutsättning för regeringens politik för tillväxt och sysselsättning. Regeringen har därför uppdragit åt universitet och högskolor att förbättra information och vägledning om utbildningsvägar vid lärosätet och arbetsmarknaden för olika utbildningar. Lärosätena ska återrapportera till regeringen i samband med årsredovisningen för 2008 vad som gjorts på området. Regeringen är beredd att vidta ytterligare åtgärder om det visar sig att de skärpta kraven på studie- och yrkesvägledning inte gett tillräckligt resultat.

Regeringen kommer därutöver att ge Högskoleverket i uppdrag att i samverkan med lärosätena utveckla uppföljningen av studenternas etablering på arbetsmarknaden efter examen.

8.8.11 Internationalisering

Internationalisering av högre utbildning och forskning är en viktig faktor för att garantera Sveriges konkurrenskraft. Konkurrens med utländska, framgångsrika lärosäten samt interna-

tionell rörlighet av forskare och studenter bidrar till att stärka kvaliteten i utbildningen vid universitet och högskolor. Internationella kontakter bidrar till att stärka kvaliteten i utbildningen vid universitet och högskolor. Kunskap om och förståelse för andra länder och kulturer förvärvas samtidigt som kontakterna kan komma både individ och samhälle till godo. Antalet utländska studenter från både länder inom och utanför EU/EES-området har ökat kontinuerligt vid svenska lärosäten. Detta kan kopplas dels till en allt större internationell rörlighet bland studenter, dels till att svenska lärosäten lägger allt större fokus på internationellt utbyte och internationell rekrytering. Regeringen anser att detta är en positiv utveckling.

Regeringen anser att en viktig uppgift för de svenska universiteten och högskolorna är att förbereda studenterna för en globaliserad värld. Student- och lärarmobilitet bör uppmuntras liksom gränsöverskridande samarbeten för utveckling av kurser och studieprogram.

Som ett led i att underlätta jämförbarheten mellan olika studieprogram och rörligheten för studenterna har den svenska utbildnings- och examensstrukturen ändrats i enlighet med principerna i Bolognaprocessen. Från och med den 1 juli 2007 gäller att all utbildning och alla examina ska vara placerade på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå.

Regeringen har den 6 september 2007 beslutat om ändring i förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning. Som huvudregel får myndigheter inte ingå hyresavtal för bostadslägenhet i syfte att upplåta lägenheten i andra hand för att förse enskild med bostad. Undantag har gjorts för bl.a. universitet och högskolor vid upplåtelse av bostadslägenhet till utländska studenter inom utbytesprogram med andra länder eller gästforskare. Ett sådant undantag åtföljs av krav på att universitet och högskolor ges rätt att ta ut och disponera avgifter. Förhyrning av bostäder för anställd personal eller andra utländska studenter, s.k. ”free movers”, omfattas inte av undantaget.

8.8.12 Utbyggd läkarutbildning

Regeringen föreslår att medel anvisas för en fortsatt utbyggnad av läkarutbildningen från och med 2008 motsvarande ytterligare åtta nybörjarplatser vardera vid Uppsala universitet, Lunds

universitet, Göteborgs universitet, Linköpings universitet och Karolinska institutet samt 20 nybörjarplatser vid Umeå universitet. Fullt utbyggd uppgår ökningen till 330 helårsstudenter.

Utökningen vid Umeå universitet innebär att det blir möjligt att påbörja en mer decentraliserad form av läkarutbildning.

Med den nu angivna utbyggnaden med 60 nybörjarplatser har läkarutbildningen sedan hösten 2006 byggts ut med totalt motsvarande 660 helårsstudenter.

8.8.13 En förbättrad lärarutbildning

Alltför många lärare saknar antingen utbildning i undervisningsämnet eller pedagogisk utbildning. Samtidigt har Högskoleverket i utvärderingar 2005 och 2007 påvisat att det finns allvarliga kvalitetsbrister i lärarutbildningen.

Regeringen har tillsatt en utredning (dir. 2007:103) som ska föreslå hur en ny lärarutbildning bör utformas och om det inom ramen för lärarutbildningen bör införas egna examina för olika inriktningar. Utgångspunkten för utredaren ska vara att ämnesdjupet ska ha en större tyngd än i nuvarande lärarutbildning och att utbildningen ska kvalitetssäkras. Utredaren ska lämna sitt förslag senast den 15 september 2008.

8.8.14 Försvarshögskolan

Regeringen föreslog i propositionen Högskoleutbildning av officerare (prop. 2006/07:64) att Försvarshögskolan ska inrättas som en högskola som lyder under högskolelagen (1992:1434) från och med den 1 januari 2008. Riksdagen har beslutat i enlighet med förslagen i propositionen (bet. 2006/07:FöU9, rskr. 2006/07:193).

Beslutet innebär bl.a. att viss officersutbildning kan ges som högskoleutbildning efter att högskolan har fått tillstånd att utfärda vissa examina. Försvarshögskolans ansökan om tillstånd att utfärda vissa examina har remitterats till Högskoleverket. Målsättningen är att Försvarshögskolan ska ha tillstånd att utfärda examina från inrättandet den 1 januari 2008.

8.8.15 Kommersialisering av forskningsresultat och holdingbolag

En ökad kommersialisering av forskningsresultat stärker företagandet och tillväxten och är därför en prioriterad fråga för regeringen. Det är viktigt att Sverige omsätter forskning och patent i nya och växande företag. För att underlätta lärosätenas samverkan med företag och samverkan inom EU:s forskningsprogram har en lagändring trätt i kraft den 1 juli 2007. Ändringen innebär att det i sekretesslagstiftningen införs ett sekretesskydd hos universitet och högskolor för uppgift om enskilda affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat som har lämnats eller kommit fram vid forskningssamverkan mellan ett universitet eller en högskola och en enskild.

Holdingbolagen har en viktig roll när det gäller att underlätta att forskningen i högre utsträckning resulterar i företagande. Holdingbolagen har till uppgift att genom att äga och förvalta andra bolag bistå forskare som vill kommersialisera sina forskningsresultat.

Det finns i dag 15 holdingbolag knutna till universitet och högskolor. Holdingbolagen har utvecklats olika beroende på bl.a. berört lärosätes inriktning, storlek samt det omgivande näringslivets struktur och tillgången till extern finansiering. I enlighet med vad som aviserats i den forskningspolitiska propositionen *Forskning för ett bättre liv* (prop. 2004/05:80) har en förhandlare haft i uppdrag att föreslå bl.a. hur en minskning av antalet bolag kan genomföras för att effektivare utnyttja befintliga resurser. I uppdraget ingick även att ta fram ett förslag till fördelning av de i den forskningspolitiska propositionen föreslagna 60 miljoner kronor som förstärkning av holdingbolagen. Uppdraget redovisades under hösten 2006 och remissbehandlades under våren 2007 (U2007:8271/UH). Inriktningen ska vara att befintliga holdingbolag knutna till universitet och högskolor bör ingå i färre men starkare strukturer.

Regeringen avser att i den forskningspolitiska propositionen återkomma till frågan om kommersialisering av forskning.

8.8.16 Ett modernt studentinflytande

Regeringen vill säkerställa och stärka studentinflytandet och en god studiesocial verksamhet

vid landets lärosäten. Dagens kår- och nationsobligatorium är felaktigt utifrån grundläggande demokratiska principer. Det bör enligt regeringens uppfattning därför avskaffas och ersättas av moderna former för studentinflytande. Det är viktigt att angelägna uppgifter och värdefull verksamhet som i dag utförs av studentkårerna, nationerna och studentföreningarna kan fortgå under andra former. Studenterna bör ha en väl fungerande representationsrätt i beslutande och beredande organ. En utredare (dir. 2007:49) har tillsatts för att föreslå de åtgärder som behövs för att modernisera och stärka studentinflytandet när kårobligatoriet avskaffas. Utredaren ska lämna sitt förslag senast den 15 februari 2008.

Förutom företrädare från regeringen ingår representanter från akademi, statsförvaltning, näringsliv, kultursektor och fackförbund i Globaliseringsrådet. Rådet leds av högskole- och forskningsministern.

Resultatet av rådets arbete ska sammanfattas i en slutrapport senast under 2009.

8.9 Globaliseringsrådet

Regeringen inrättade ett Globaliseringsråd i december 2006. Uppgiften är att ta fram underlag för en allsidig belysning av hur Sverige kan dra största möjliga nytta av globaliseringen. Detta kommer att ske bl.a. i form av underlagsrapporter som publiceras med början hösten 2007. Rådet ska stimulera till debatt om de förändringar Sverige står inför. Arbetet i rådet ska präglas av ett engagemang för Sverige som ligger bortom partipolitikens ibland snäva, konfliktoorienterade och kortsiktiga hållning.

Rådet för en bred diskussion om de utmaningar och möjligheter globaliseringen innebär för Sverige med tonvikt på sådana åtgärder som ökar Sveriges konkurrens- och attraktionskraft. Det kan bland annat röra sig om att främja Sverige som kunskapsnation, att skapa goda förutsättningar för ett starkt och dynamiskt näringsliv, att skapa en väl fungerande arbetsmarknad samt att bemöta den hårdnande internationella konkurrensen på rätt sätt.

9 Budgetförslag

9.1 Anslag

9.1.1 25:1 Statens skolverk

Tabell 9.25:1 Anslagsutveckling för Statens skolverk

Tusental kronor

2006	Utfall	304 024	Anslags- sparande	17 121
2007	Anslag	356 926 ¹	Utgifts- prognos	367 342
2008	Förslag	510 448		
2009	Beräknat	522 243 ²		
2010	Beräknat	536 901 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 510 424 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 511 403 tkr i 2008 års prisnivå.

Statens skolverk är sektorsmyndighet för det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna och för den av det allmänna anordnade förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. Skolverket ska enligt sin instruktion bidra till målluppfyllelsen inom politikområdet, bl.a. genom att i sin utbildningsinspektion granska kvaliteten i skolväsendet, förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och vuxnas lärande.

Inom Skolverket finns även barn- och elevombudet för likabehandling. Det är en särskild funktion med uppgift att tillvarata barnets och elevens rätt i mål om skadestånd enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Anslaget används även till de kansligöromål, föredragningar av ärenden, ekonomiadministration och därmed sammanhängande sysslor som Skolverket instruktionsenligt utför åt Skolväsendets överklagandenämnd.

Regeringens överväganden

Skolverkets uppgifter är sedan den 1 mars 2003 koncentrerade främst till kvalitetsgranskning och tillsyn, men verket svarar även för uppföljning och utvärdering samt utveckling av styrdokument m.m. Skolverket är för närvarande, tillsammans med övriga myndigheter på skolområdet, föremål för en översyn (dir. 2007:28). Utredarens uppgift är att föreslå en effektiv myndighetsstruktur med färre myndigheter för skolväsendet.

Utbildningsinspektionen är den dominerande verksamheten och tar 40 procent av Skolverkets resurser i anspråk. Under 2006 genomfördes inspektioner i 53 kommuner. I enlighet med budgetpropositionen för 2007 tillförs anslaget 150 miljoner kronor från 2008 avseende främst utbildningsinspektion, i syfte att möjliggöra tätare och skarpere inspektioner.

Antalet ärenden som inkommer till Skolverket har ökat inom flera olika områden. Antalet ansökningar om start av fristående skolor har bl.a. ökat med 200 till 563 ansökningar 2006.

Barn- och elevombudet för likabehandling, som inrättades den 1 april 2006, har under 2006 tagit emot 150 anmälningar enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Enligt Skolverkets årsredovisning ledde anmälan i två fall till skadeståndskrav gentemot huvudmannen, varav ett fall ledde till stämningsansökan till domstol.

Anslaget tillförs 1 100 000 kronor från 25:16 *Utveckling av påbyggnadsutbildningar* (2007) för administration av statsbidrag för viss påbyggnadsutbildning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 510 448 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:1 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	356 926	356 926	356 926
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 422	10 743	20 339
Beslut	150 000	153 473	158 536
Överföring till/från andra anslag	1 100	1 100	1 100
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	510 448	522 243	536 901

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusivt beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.2 25:2 Myndigheten för skolutveckling

Tabell 9.25:2 Anslagsutveckling för Myndigheten för skolutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Utgifts- prognos	Andra
2006	Utfall	95 652		Anslags- sparande
2007	Anslag	97 536 ¹		
2008	Förslag	98 227		
2009	Beräknat	100 492 ²		
2010	Beräknat	103 099 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska värproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 98 227 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 98 227 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för att täcka Myndigheten för skolutvecklings förvaltningskostnader. Myndigheten för skolutveckling har i uppgift att stödja den lokala verksamhetsutvecklingen i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, skola och vuxenutbildning i syfte att uppnå ökad måluppfyllelse och likvärdighet i utbildningen. Stödet ges i form av generella utvecklingsinsatser inriktade på nationellt prioriterade områden och i form av riktat utvecklingsstöd främst genom att stödja lokalt kvalitetsutvecklingsarbete och utveckling av lärande och lärmiljöer.

Regeringens överväganden

Myndigheten för skolutveckling har en central roll när det gäller att stimulera den lokala utvecklingen inom förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen, förskoleklassen och skolan samt vad gäller insatser för vuxnas lärande. Myndigheten är för närvarande, tillsammans med övriga myndigheter på skolområdet, föremål för en översyn (dir. 2007:28). Utredarens uppgift är att föreslå en effektiv myndighetsstruktur med färre myndigheter för skolväsendet m.m.

Myndigheten har sedan den inrättades i mars 2003 utvecklat sin verksamhet för att möta olika målgruppers behov av stöd i sitt utvecklingsarbete.

Myndigheten ska även fortsättningsvis prioritera insatser som leder till ökad måluppfyllelse i skolan.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 98 227 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:2 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	97 536	97 536	97 536
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	691	2 956	5 563
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	98 227	100 492	103 099

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusivt beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.3 25:3 Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg

Tabell 9.25:3 Anslagsutveckling för Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg

Tusental kronor

2006	Utfall	444 319	Anslags-sparande	22 357
2007	Anslag	654 861 ¹	Utgifts-prognos	616 253
2008	Förslag	779 338		
2009	Beräknat	992 640 ²		
2010	Beräknat	1 125 274 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 936 737 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 057 447 tkr i 2008 års prisnivå.

Ändamålet med anslaget är att främja utveckling av förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, skola och vuxenutbildning. Anslaget finansierar främst insatser som Myndigheten för skolutveckling vidtar för att stödja och stimulera kommunernas verksamhetsutveckling inom dessa områden. Stödet avser verksamheter med såväl kommunal som annan huvudman. Anslaget används även för statlig rektorsutbildning, vissa utredningar på skolområdet och annat centralt initierat utvecklingsarbete inom utbildnings-systemet samt för administration, uppföljning och utvärdering av vissa särskilda uppdrag och satsningar. Anslaget innehåller även medel för vissa andra satsningar som för närvarande bereds inom Regeringskansliet.

Regeringens överväganden

Anslaget har minskat sedan föregående år med anledning av att resurser för lärares fortbildning samt möjlighet till forskning har flyttats till anslag 25:11 *Fortbildning av lärare* och 25:70 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* Vidare har anslaget minskats med 66,65 miljoner kronor som har flyttats till anslag 25:11 *Fortbildning av lärare* för att finansiera fortbildning i specialpedagogik.

Medel på anslaget ska användas bl.a. till att stärka arbetet med basfärdigheterna läsning, skrivning och räkning med fokus på årskurserna 1–3, satsningar på funktionshindrade elever och till att utveckla evidensbaserade och kvalitets-säkrade metoder mot mobbning i skolan. Medel ska även användas till insatser för att stödja elevernas utveckling mot målen och för lärarnas

kontinuerliga utvärdering och uppföljning genom regelbundna obligatoriska avstämnings-tillfällen samt till försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning, inklusive handledar-utbildning.

Med anledning av att EU:s nya utbildningsprogram medför nya arbetsuppgifter minskar anslaget med 0,75 miljoner kronor. I syfte att finansiera fortbildningsinsatser inom EU-programmet Comenius minskar anslaget med 2 miljoner kronor.

För att finansiera den nyinrättade special-läro-utbildningen överförs för budgetåret 2008 15 miljoner kronor till anslaget 25:70 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* För att bidra till finansiering av de utgifter för studiemedel och studiemedelsräntor som följer av de nya platserna på specialläro-utbildningen minskas anslaget 2008 med 7,162 miljoner kronor.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår rege-ringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 779 338 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:3 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 138 511	1 138 511	1 138 511
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	7 286	41 648	80 781
Beslut	-366 459	-187 520	-94 017
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	779 338	992 640	1 125 274

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Myndigheten för skolutveckling är i behov av att kunna lämna förhandsbesked till bl.a. skol-huvudmän om framtida bidrag för utvecklingsprojekt. För att möjliggöra för myndigheten att göra framtida ekonomiska åtaganden föreslås att regeringen bemyndigas att under 2008, för ramanslaget 25:3 *Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg*, besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 253 000 000 kronor under perioden 2009–2010.

Tabell 9.25:3 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–
Ingående åtaganden			550 000	252 692	
Nya åtaganden		550 000	0		
Infriade åtaganden		0	-297 308	-192 893	-59 799
Utestående åtaganden		550 000	252 692		
Erhållet/förslaget bemyndigande		550 000	253 000		

9.1.4 25:4 Specialpedagogiska institutet

Tabell 9.25:4 Anslagsutveckling för Specialpedagogiska institutet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2006	364 648	10 669	
2007	Anslag	367 117 ¹	373 189
2008	Förslag	369 892	
2009	Beräknat	378 380 ²	
2010	Beräknat	388 155 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 369 892 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 369 892 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Specialpedagogiska institutets förvaltningskostnader. Vidare används anslaget för att delvis täcka kostnader för institutets uppdrag på läromedelsområdet. Specialpedagogiska institutet är en rikstäckande myndighet för statens samlade stöd i specialpedagogiska frågor rörande barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder.

Institutets uppgift är att ge specialpedagogiskt stöd till kommuner och andra huvudmän som ansvarar för förskoleverksamhet, skola, skolbarnsomsorg och vuxenutbildning. I uppdraget ingår att sprida information och kunskap inom det specialpedagogiska området samt att initiera och medverka i utvecklingsarbete inom området. Därutöver har institutet genom ett läromedelsråd i uppdrag att tillgodose behovet av anpassade läromedel för barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:4 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

	Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006			18 219	144 400	-126 181
Prognos 2007			14 000	130 200	-116 200
Budget 2008			10 500	121 000	-110 500

Intäkterna avser dels ersättning från kommunerna för elever vid Resurscenter syn i Örebro samt Resurscenter tal och språk i Sigtuna, dels intäkter från läromedelsförsörjningen. Dessa intäkter får disponeras av myndigheten. Det ekonomiska målet är att intäkterna delvis ska täcka kostnaderna för verksamheten. Kostnader som inte finansieras med avgiftsintäkter ska finansieras från detta anslag.

Regeringens överväganden

Kommunernas efterfrågan på institutets specialpedagogiska kompetens har ökat under 2006. Uppdragen har varit fler och rört komplicerade specialpedagogiska frågor.

En särskild utredare har i maj 2007 presenterat förslag på hur Ekeskolan och Hällsboskolan kan återetableras som statliga specialskolor för elever med synskada och ytterligare funktionshinder samt för elever med grav språkstörning (SOU 2007:30). Vid Ekeskolan och Hällsboskolan bedriver Specialpedagogiska institutet i dag undervisning i särskilda resurscentrum.

Regeringen har tillsatt en utredare för att göra en översyn av myndighetsstrukturen inom skolväsendet m.m. (dir. 2007:28). Utredaren ska utgå från att det ska finnas en myndighet som ska ge stöd och råd i specialpedagogiska frågor samt

bedriva undervisning för vissa barn och ungdomar med funktionshinder.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 369 892 00 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:4 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	367 117	367 117	367 117
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 775	11 263	21 038
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	369 892	378 380	388 155

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Läromedelsrådet behöver kunna lämna förhandsbesked till förlag på den kommersiella marknaden. För att möjliggöra för myndigheten att göra framtida ekonomiska åtaganden föreslås att regeringen bemyndigas att under 2008, för ramanslaget 25:4 *Specialpedagogiska institutet*, besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 11 500 000 kronor under perioden 2009–2010.

Tabell 9.25:4 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–
Ingående åtaganden	3 952	4 975	6 345	11 500	
Nya åtaganden	3 675	5 470	10 155		
Infriade åtaganden	-2 653	-4 100	-5 000	-5 100	-6 400
Utestående åtaganden	4 975	6 345	11 500		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	13 000	13 000	11 500		

9.1.5 25:5 Specialskolemyndigheten

Tabell 9.25:5 Anslagsutveckling för Specialskolemyndigheten

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2006	Utfall	252 079	Anslags-sparande	7 042
2007	Anslag	256 683 ¹	Utgifts-prognos	254 358
2008	Förslag	268 269		
2009	Beräknat	269 514 ²		
2010	Beräknat	276 626 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 263 269 tkr i 2008 års prishnivå.

³ Motsvarar 263 269 tkr i 2008 års prishnivå.

Anslaget används för Specialskolemyndighetens förvaltningskostnader. Utbildningen i specialskolan har som mål att ge barn och ungdomar som är döva, dövblindfödda eller hörselskadade en utbildning anpassad till varje elevs förutsättningar och som så långt det är möjligt motsvarar den utbildning som ges i grundskolan eller för berörda elever i särskolan. Förutsättningen för elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling är att de erbjuds en teckenspråkig miljö.

Myndigheten består av sex skolenheter, varav fem är regionala specialskolor för döva och hörselskadade elever och en är en nationell specialskola för döva och hörselskadade med utvecklingsstörning samt för dövblindfödda elever.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:5 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006		106 683	362 523	-256 840
Prognos 2007		108 000	369 450	-261 450
Budget 2008		108 000	369 450	-261 450

Avgifterna utgörs av ersättning från kommunerna för elever i specialskola. Dessa intäkter får disponeras av myndigheten.

Det ekonomiska målet är att intäkterna från Specialskolemyndighetens verksamhet delvis ska täcka kostnaderna för verksamheten. Kostnader som inte finansieras med avgiftsinkomster ska finansieras från detta anslag.

Regeringens överväganden

Specialskolans målgrupp är fortsatt mycket heterogen. Vidare krävs en hög grad av individanpassning för att ge varje elev förutsättningar att klara de mål som staten ställer på verksamheten. Myndigheten uppskattar att närmare 40 procent av eleverna är i behov av särskilt stöd. För att få en bättre uppfattning av kvaliteten på specialskolans verksamhet har regeringen gett Specialskolemyndigheten i uppdrag att i samråd med Statens skolverk identifiera elevgrupper i grundskolan som motsvarar de i specialskolan. Syftet är att hitta jämförelsegrupper för att på så vis ytterligare kvalitetsssäkra utbildningen i den statliga specialskolan.

En särskild utredare har i maj 2007 presenterat förslag på hur Ekeskolan och Hällboskolan kan återetableras som statliga specialskolor för elever med synskada och ytterligare funktionshinder samt för elever med grav språkstörning (SOU 2007:30).

Regeringen har tillsatt en utredare för att göra en översyn av myndighetsstrukturen inom skolväsendet m.m. (dir. 2007:28). Utredaren ska utgå från att det ska finnas en myndighet som ska ge stöd och råd i specialpedagogiska frågor samt bedriva undervisning för vissa barn och ungdomar med funktionshinder.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 268 269 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:5 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	256 683	256 683	256 683
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	6 586	12 831	19 943
Beslut	5 000	0	0
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	268 269	269 514	276 626

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.6 25:6 Särskilda insatser på skolområdet

Tabell 9.25:6 Anslagsutveckling för Särskilda insatser på skolområdet

Tusental kronor

År	Utfall	288 853	Anslags-sparande	10 909
2006	Utfall	288 853	Anslags-sparande	10 909
2007	Anslag	301 739 ¹	Utgifts-prognos	297 569
2008	Förslag	305 959		
2009	Beräknat	317 408 ²		
2010	Beräknat	330 443 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 305 959 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 305 959 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för i huvudsak:

- bidrag till kommuner för samordnade regionala utbildningsinsatser för elever med funktionshinder och samordnade utbildningsinsatser avseende särskild undervisning på sjukhus m.m.,
- ett elevbaserat tilläggsbidrag till Göteborgs, Kristianstads, Stockholms och Umeå kommuner för speciellt anpassad gymnasieutbildning för svårt rörelsehindrade elever (Rh) från hela landet,
- bidrag till Örebro kommun enligt avtal mellan staten och kommunen om viss statlig ersättning avseende gymnasial utbildning i Örebro för döva och hörselskadade elever (RGD/RGH), och
- särskilda statsbidrag enligt avtal mellan staten och Sörmlands landsting samt Örebro kommun om bidrag till kostnader för viss riksrekryterande utbildning för elever med utvecklingsstörning.

Den huvudsakliga faktorn som styr utgifterna på anslaget är antalet elever.

Regeringens överväganden

För döva och hörselskadade elever finns riksgymnasieverksamhet (RGD/RGH) i Örebro kommun. Under läsåret 2006/07 gick 420 elever på riksgymnasierna.

För elever med svåra rörelsehinder anordnas Rh-anpassad gymnasieutbildning enligt 5 kap. 7 § skollagen (1985:1100) i Göteborgs, Kristianstads kommun, Stockholms och i Umeå

kommuner. Läsåret 2006/07 omfattade verksamheten 170 elever.

Specialpedagogiska institutet har redovisat en översyn av bidrag som lämnas enligt förordningen (1991:931) om statsbidrag till särskilda insatser på skolområdet. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Anslaget minskas med en miljon kronor för att bidra till finansieringen av regeringens utökade integrationsinsatser.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 305 959 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:6 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	301 739	301 739	301 739
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 220	16 706	29 784
Beslut	-1 000	-1 037	-1 080
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	305 959	317 408	330 443

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.7 25:7 Sameskolstyrelsen

Tabell 9.25:7 Anslagsutveckling för Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

År	Utfall	33 936	Anslags-sparande	2 423
2006	Utfall	33 936	Anslags-sparande	2 423
2007	Anslag	26 026 ¹	Utgifts-prognos	25 534
2008	Förslag	26 230		
2009	Beräknat	26 831 ²		
2010	Beräknat	27 524 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 26 230 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 26 230 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Sameskolstyrelsens förvaltningskostnader. Sameskolstyrelsen är styrelse för sameskolorna och integrerad samisk undervisning i kommunal grundskola. Sameskolstyrelsen ska främja och utveckla samisk undervisning och bör bistå vid uppsökande verksamhet bland samer samt informera om

sameskolan och samisk undervisning i det offentliga skolväsendet.

Ändamålet för anslaget är att ge samiska barn en utbildning med samisk inriktning och att bidra till att bevara och utveckla det samiska språket och den samiska kulturen. Utbildningen bedrivs vid sameskolor samt i integrerad samisk undervisning i kommunal grundskola. Utbildningen ska för sameskolan motsvara utbildningen till och med årskurs 6 i grundskolan och för den integrerade samiska undervisningen till och med årskurs 9 i grundskolan.

Sameskolstyrelsen får efter avtal med en kommun fullgöra kommunens uppgifter avseende förskoleklass och förskole- och fritidshemsverksamheten för samiska barn.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:7 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	6 955	12 048	33 936	
Prognos 2007		26 400	49 200	-25 800
Budget 2008		25 000	51 000	-26 000

De intäkter som Sameskolstyrelsen får disponera avser främst ersättning från kommuner för samisk förskola och fritidshem som Sameskolstyrelsen bedriver efter avtal samt ersättning för elever i sameskolan.

Från 2007 har det ekonomiska målet för verksamheten Samisk förskola och fritidshem förändrats från full kostnadstäckning till att de delvis ska täcka kostnaderna för verksamheten. De kostnader som inte finansieras av avgifter ska finansieras från detta anslag.

Villkoren för sameskolan har ändras så att ersättningen från hemkommunerna disponeras av Sameskolstyrelsen i stället för att, som tidigare, tillföras inkomsttitel (staten). Medlen på anslaget minskades samtidigt. Sameskolstyrelsens handlingsutrymme och ansvar för sin ekonomi ökar genom detta.

Regeringens överväganden

Elevantalet vid sameskolorna är i stort sett oförändrat medan antalet barn i samiska förskolor ökat kraftigt under de senaste åren.

Det finns sex sameskolor med totalt 163 elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Integrerad samisk undervisning finns vid 16 skolor i 10 kommuner med totalt 154 elever. Förskolor finns i anslutning till fyra av sameskolorna, där antalet barn ökat från 91 barn 2005 till 107 följande år. Fritidshem finns vid samtliga sameskolor, i vilka antalet barn var 49 hösten 2006 vilket innebär en ökning med 9 barn från föregående år. Måluppfyllelsen i sameskolan bedöms vara god.

En större enhetlighet bör eftersträvas i kommunernas avgifter till Sameskolstyrelsen för en plats i samisk förskola och fritidshem. Regeringen har därför uppdragit åt Ekonomistyrningsverket att i samråd med Sameskolstyrelsen utarbeta förslag till hur avgifterna kan regleras i förordning.

Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att göra en översyn av myndighetsstrukturen inom skolväsendet m.m. (dir. 2007:28). Utredaren ska överväga möjligheten att inrymma den verksamhet som bedrivs av Sameskolstyrelsen i Sametinget för att samla ansvaret för frågor som har särskild betydelse för det samiska folket. Ett förslag till ny myndighetsstruktur ska presenteras senast den 1 november 2007.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 26 230 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:7 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	26 026	26 026	26 026
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	204	805	1 498
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	26 230	26 831	27 524

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.8 25:8 Maxtaxa i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg m.m.

Tabell 9.25:8 Anslagsutveckling för Maxtaxa i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg m.m.

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2006	Utfall	3 659 943		1 451
2007	Anslag	3 660 000 ¹	Utgifts-prognos	3 659 892
2008	Förslag	3 660 000		
2009	Beräknat	3 660 000		
2010	Beräknat	3 660 000		

¹Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslagets ändamål är att finansiera statsbidrag till de kommuner som har ett system med maxtaxa i förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen samt det statsbidrag för kvalitets-säkrande åtgärder som ska lämnas till de kommuner som tillämpar maxtaxa. Under anslaget bekostas även Skolverkets administration av rekvisitioner från kommunerna samt den uppföljning av reformens olika delar för vilken Skolverket ska ansvara. Kompensationen till kommunerna för de övriga delarna av reformen om maxtaxa och allmän förskola ges genom det generella statsbidraget under utg.omr. 25, anslag 48:1 *Kommunalekonomisk utjämning*.

Regeringens överväganden

Regeringen bedömer att alla kommuner kommer att tillämpa systemet med maxtaxa i förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. Mot bakgrund av detta föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 3 660 000 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:8 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	3 660 000	3 660 000	3 660 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 660 000	3 660 000	3 660 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

9.1.9 25:9 Bidrag till viss verksamhet motsvarande förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola och gymnasieskola

Tabell 9.25:9 Anslagsutveckling för Bidrag till viss verksamhet motsvarande förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola och gymnasieskola

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2006	Utfall	144 894		-8 997
2007	Anslag	142 459 ¹	Utgifts-prognos	137 736
2008	Förslag	144 924		
2009	Beräknat	149 013 ²		
2010	Beräknat	153 659 ³		

¹Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

²Motsvarar 144 924 tkr i 2008 års prisnivå.

³Motsvarar 144 924 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för i huvudsak:

- särskilt verksamhetsstöd till bl.a. vissa rikskryterande gymnasiala utbildningar och förberedande dansutbildningar i Stockholm, Göteborg, Malmö och Piteå,
- bidrag till kostnader för Sveriges anslutning till examensorganisationen International Baccalaureate Organisation (IBO) i Genève, särskilt statsbidrag till Göteborgs och Stockholms kommuner för IB-utbildning samt för IB-utbildning vid Sigtuna-skolan Humanistiska Läroverket,
- ersättning till kommuner och landsting för kostnader för nordiska elever på gymnasial nivå,
- ersättning vid personskada till elev i viss gymnasieutbildning,
- bidrag till riksinternatskolor enligt avtal mellan staten och respektive riksinternatskola,
- statsbidrag till kostnader för utlandssvenska elevers skolgång i Sverige, och
- statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige.

Den huvudsakliga faktorn som styr utgifterna på anslaget är antalet elever.

Regeringens överväganden

Det tidigare särskilda statsbidraget till internationella skolor upphörde att gälla den 30 juni 2007. Enligt 9 kap. 7 b och 8 e §§ skollagen

(1985:1100) ska numera hemkommunen under vissa förutsättningar lämna bidrag för en elev som genomgår utbildning i en internationell skola. Beskickningsmedlemmars barns rätt till viss utbildning och statsbidrag regleras numera i förordningen (2007:81) om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige.

Från anslaget utbetalas även bidrag till en kommun för elever från annat nordiskt land som studerar i Sverige med stöd av överenskommelsen om nordisk utbildningsgemenskap på gymnasial nivå. Ersättningen avser det överskjutande antalet elever som kommunen tagit emot i förhållande till det antal elever som genomgått utbildning i annat nordiskt land. Höstterminen 2006 lämnades bidrag för 284 nordiska elever och vårterminen 2007 var antalet nordiska elever 281. Antalet nordiska elever för vilka ersättning utgår har successivt ökat. Statens skolverk har föreslagit och, med stöd av ändringar i sitt regleringsbrev för budgetåret 2007, vidtagit åtgärder som resulterat i att kostnaden per elev har minskat med cirka fem procent från hösten 2006 till våren 2007.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 144 924 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:9 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	142 459	142 459	142 459
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 465	6 554	11 200
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	144 924	149 013	153 659

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.10 25:10 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tabell 9.25:10 Anslagsutveckling för Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

2006	Utfall	85 749	Anslags-sparande	12 472
2007	Anslag	97 587 ¹	Utgifts-prognos	87 854
2008	Förslag	92 575		
2009	Beräknat	94 621 ²		
2010	Beräknat	97 023 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 92 575 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 92 575 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar. Statsbidrag lämnas till:

- huvudmannen för en svensk utlandsskola,
- distansundervisning,
- kompletterande svensk undervisning,
- undervisning vid utländsk skola (internationell skola).

Bestämmelserna syftar till att ge utlandssvenska barn och ungdomar utbildning som motsvarar förskoleklassen, grundskolan och så långt det är möjligt gymnasieskolan eller undervisning i svenska och om Sverige om de går i en utländsk skola. För att bidrag ska ges för en elev måste en av vårdnadshavarna vistas i utlandet på grund av verksamhet som bedöms väsentlig för det svenska samhället.

Anslaget används även för lönekostnader m.m. som tillkommer nationellt anställda lärare m.fl. vid Europaskolorna, samt utvecklingsinsatser kopplade till svensk undervisning i utlandet.

Regeringens överväganden

Det fanns 25 svenska utlandsskolor läsåret 2006/07 som bedrev undervisning på grundskolenivå och vid 21 av dessa fanns även elever i förskoleklass och vid 6 undervisning på gymnasienivå. Totalt deltog 1 256 elever i undervisning vid svenska utlandsskolor. Genomsnittskostnaden för en elev var 100 700 kronor. Antalet elever fortsätter att sjunka. Dessutom har andelen statsbidragsberättigade elever minskat.

Anslaget har minskats med 5,3 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av regeringens utökade integrationsinsatser.

Vidare överförs 1,4 miljoner kronor till utg.omr. 4 anslag 4:1 *Polisorganisationen* i syfte att finansiera ökade utgifter på grund av förslag om utvidgad registerkontroll inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg i en planerad proposition.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 92 575 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:10 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	97 587	97 587	97 587
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 688	3 882	6 458
Beslut	-6 700	-6 848	-7 022
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	92 575	94 621	97 023

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.11 25:11 Fortbildning av lärare

Tabell 9.25:11 Anslagsutveckling för Fortbildning av lärare

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006			0
2007	Anslag	366 650 ¹	196 415
2008	Förslag	697 087	
2009	Beräknat	897 087	
2010	Beräknat	1 017 000	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslagets ändamål är att finansiera insatser för att stärka lärares möjlighet till fortbildning. Medlen ska användas till sådan fortbildning som genomförs på uppdrag av Skolverket i enlighet med regeringens uppdrag till myndigheten (U2007/3168/S). Medlen ska även användas till statsbidrag enligt förordningen (2007:222) om statsbidrag för fortbildning av lärare. Under anslaget bekostas även Skolverkets kostnader för

arbete med administration och uppföljning av fortbildningsinsatserna.

Regeringens överväganden

För att stärka lärares möjligheter till kvalificerad fortbildning inleds under 2007 en omfattande och långsiktig satsning på akademisk fortbildning för lärare. Syftet är att stärka lärares kompetens för att därigenom öka elevernas måluppfyllelse. Fokus ska ligga på att stärka lärares ämne-teoretiska och ämnesdidaktiska kompetens, men också på annan relevant fortbildning som främjar elevernas måluppfyllelse. Under 2007 har anslaget utökats med 66,65 miljoner kronor för att finansiera fortbildning i specialpedagogik. Anslaget har därutöver utökats med 22 miljoner kronor för fortbildning av lärare inom svensk-undervisning för invandrare.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 697 087 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:11 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	0	0	0
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	697 087	897 087	1 017 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	697 087	897 087	1 017 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Skolverket kommer att skriva fleråriga avtal med lärosäten om uppdragsutbildning samt lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. För att möjliggöra för myndigheten att göra framtida ekonomiska åtaganden föreslås att regeringen bemyndigas att under 2008, för ramanslaget 25:11 *Fortbildning av lärare* besluta om kommande utgifter som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 900 000 000 kronor under perioden 2009–2010.

Tabell 9.11 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–
Ingående åtaganden			900 000	1 900 000	
Nya åtaganden		900 000	1 600 000		
Infriade åtaganden		0	-600 000	-890 000	-1 010 000
Utestående åtaganden		900 000	1 900 000		
Erhållet/förslaget bemyndigande		900 000	1 900 000		

9.1.12 25:12 Nationellt centrum för flexibelt lärande

Tabell 9.25:12 Anslagsutveckling för Nationellt centrum för flexibelt lärande

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2006	Utfall	95 820		6 684
2007	Anslag	100 917 ¹	Utgifts- prognos	86 325
2008	Förslag	101 605		
2009	Beräknat	104 169 ²		
2010	Beräknat	107 129 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 101 605 tkr i 2008 års prisionivå.

³ Motsvarar 101 605 tkr i 2008 års prisionivå.

Ändamålet för anslaget är att finansiera:

- verksamheten vid myndigheten Nationellt centrum för flexibelt lärande,
- utgifter för utvecklingsprojekt inom folkbildningen och kommunernas vuxenutbildning,
- utgifter för utvecklingen av Folkbildningsnätet, och
- utgifter för utvecklingen av läromedel för vuxenstudier med teckenspråk som första språk.

Anslagssparande 2006 har uppstått huvudsakligen på grund av ett systematiskt redovisningsfel som upptäcktes under bokslutet. 4,7 miljoner kronor har bortförts genom indragning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Nationellt centrum för flexibelt lärande tillhandahåller bl.a. avgiftsbelagd utbildning främst till kommuner och privata arbetsgivare, är värmyndighet för Valideringsdelegationen och

kontaktmyndighet för det nordiska nätverket för vuxnas lärande. Myndigheten främjar också flexibelt lärande genom att delta i utvecklingsprojekt hos vissa statliga myndigheter.

Tabell 9.25:12 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt -kost- nad)
Utfall 2006	19 141	17 853	1 288
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	11 400	11 400	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	7 900	7 900	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Regeringen redovisar resultaten av verksamheten i avsnitt 6 Vuxenutbildning. Myndigheten är för närvarande, tillsammans med övriga myndigheter på skolområdet, föremål för en översyn (dir. 2007:28). Utredarens uppgift är att föreslå en effektiv myndighetsstruktur med färre myndigheter för skolväsendet m.m.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 101 605 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:12 Härlledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	100 917	100 917	100 917
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	688	3 252	6 212
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	101 605	104 169	107 129

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.13 25:13 Statligt stöd till vuxenutbildning⁶

Tabell 9.25:13 Anslagsutveckling för Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor

År	Utfall	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	149 965	6 903	
2007	Anslag	309 763 ¹		307 310
2008	Förslag	442 490		
2009	Beräknat	451 176 ²		
2010	Beräknat	459 015 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 441 489 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 438 172 tkr i 2008 års prisnivå.

Ändamålet för anslaget är att finansiera:

- statsbidrag till kompletterande utbildningar,
- statsbidrag till viss påbyggnadsutbildning,
- särskilt verksamhetsstöd till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet,
- särskilt verksamhetsstöd för att främja samisk utbildningsverksamhet,
- särskilt verksamhetsstöd till riksomfattande kursverksamhet avseende hemslöjd, och
- försöksverksamhet och utvecklingsarbete inom vuxenutbildningsområdet.

Anslagssparandet från 2006 har uppstått till följd av att statsbidrag till kompletterande utbildningar inte kunnat utnyttjas fullt ut och att försöksverksamhet och utvecklingsarbete inom vuxenutbildningsområdet inte fått beräknad omfattning.

Regeringens överväganden

Regeringen redovisar resultaten av verksamheten i avsnitt 6 Vuxenutbildning.

Anslaget förstärks med 40 miljoner kronor för att öka tillgången till kommunal påbyggnadsutbildning med statligt stöd.

Vidare minskas anslaget med 3,2 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av regeringens utökade integrationsinsatser och med 1,5 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av en utgiftsökning på anslaget 25:77 *Internationella programkontoret för utbildningsområdet*.

Vid beräkningen av anslaget har hänsyn tagits till att det belopp som 2007 fördes till anslaget 1:11 *E-legitimationer*, utgiftsområde 2 Samhälls-ekonomi och finansförvaltning avseende den tidigare regeringens treåriga program för att stimulera en ökad användning av e-legitimationer minskar med 352 000 kronor 2008.

Anslaget förstärks med drygt 102 miljoner kronor som en effekt av att verksamhet som tidigare finansierats från anslaget 25:16 (2007) *Utveckling av påbyggnadsutbildningar* från och med 2008 ska finansieras från detta anslag.

Anslaget minskas med 4,6 miljoner kronor med anledning av att finansieringen av ett särskilt verksamhetsstöd till ett nationellt kompetenscentrum för vuxnas lärande flyttas till anslaget 25:69 *Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet m.m.*

Slutligen föreslås att finansieringen av vissa utvecklingsinsatser flyttas till det nya anslaget 25:16 *Utveckling av vuxenutbildning m.m.* Det medför att nästan 6 miljoner kronor överförs till detta anslag.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 442 490 000 kronor för budgetåret 2008.

⁶ Namnet på anslaget har ändrats.

Tabell 9.25:13 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	309 763	309 763	309 763
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 359	12 273	20 349
Beslut	35 652	38 314	33 947
Överföring till/från andra anslag	91 716	91 486	96 545
Övrigt		-660	-1 589
Förslag/beräknat anslag	442 490	451 176	459 015

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.14 25:14 Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Tabell 9.25:14 Anslagsutveckling för Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Tusental kronor

2006	Utfall	22 408	Anslags-sparande	336
2007	Anslag	25 927 ¹	Utgifts-prognos	25 792
2008	Förslag	26 068		
2009	Beräknat	26 662 ²		
2010	Beräknat	27 349 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 26 067 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 26 067 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildnings förvaltningskostnader.

Regeringens överväganden

Regeringen redovisar resultaten av verksamheten i avsnitt 6 Vuxenutbildning. Myndighetens framtida verksamhet är för närvarande föremål för en översyn (dir. 2007:50 och 2007:121). Utredarens uppgift är bl.a. att föreslå hur verksamheten vid Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning ska förhålla sig till det nya ramverket benämnt Yrkeshögskolan.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 26 068 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:14 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	25 927	25 927	25 927
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	191	787	1 475
Beslut	-51	-52	-54
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	1	0	0
Förslag/beräknat anslag	26 068	26 662	27 349

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.15 25:15 Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning

Tabell 9.25:15 Anslagsutveckling för Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning

Tusental kronor

2006	Utfall	1 009 457	Anslags-sparande	108 924
2007	Anslag	1 139 596 ¹	Utgifts-prognos	1 093 042
2008	Förslag	1 100 251		
2009	Beräknat	1 164 452		
2010	Beräknat	1 193 809		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Ändamålet för anslaget är att finansiera:

- statligt stöd och kostnader för personskadeförsäkring samt ansvarsförsäkring under lärandet i arbete (LIA), och
- statsbidrag till lärlingsutbildning för vuxna till vissa hantverksyrken.

Anslagssparandet från 2006 på nästan 109 miljoner kronor har uppstått för att beviljat stöd till kvalificerad yrkesutbildning inte helt utnyttjats av utbildningsanordnarna. Även 2007 förväntas utgiften av samma skäl bli lägre än anvisade medel.

Tabell 9.25:15 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–
Ingående åtaganden		1 284 585	1 247 333		
Nya åtaganden		1 203 667	1 384 907		
Infriade åtaganden		-1 204 919	- 1 238 837	- 1 280 897	-251 846
Utestående åtaganden		1 247 333	1 393 403		
Erhållet/föreslaget bemyndigande		1 800 000	1 532 743		

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 25:15 *Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning* besluta om bidrag till kvalificerad yrkesutbildning som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 280 897 000 kronor under 2009 och högst 251 846 000 kronor under perioden 2010–2012.

Regeringens överväganden

Regeringen redovisar resultaten av verksamheten i avsnitt 6 Vuxenutbildning.

Utgifterna beräknas totalt minska med nästan 28 miljoner kronor 2008 och beräknas sedan öka med ungefär samma belopp under 2009 och 2010. Det är delvis en följd av att en tillfällig platsökning upphör och delvis en följd av att det i 2007 års ekonomiska vårproposition aviserades att 2 000 platser inom kvalificerad yrkesutbildning skulle göras permanenta och att lärlingsutbildningen för vuxna till vissa hantverksyrken skulle utökas och göras permanent.

Anslaget minskas vidare med 40 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av en ökad tillgång till kommunal påbyggnadsutbildning med statligt stöd. Dessa 40 miljoner kronor avser en del av de medel som omfördelades 2005 från det under utgiftsområde 25 upptagna anslaget *Kommunalekonomisk utjämning*.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 1 100 251 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:15 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 139 596	1 139 596	1 139 596
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-67 835	-32 124	-28 978
Övriga makroekonomiska förutsättningar	28 490	56 980	83 191
Volym			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 100 251	1 164 452	1 193 809

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

9.1.16 25:16 Utveckling av vuxenutbildning m.m.⁷

Tabell 9.16 Anslagsutveckling för Utveckling av vuxenutbildning m.m.

Tusental kronor

2006	Utfall	Anslags- sparande	0	
2007	Anslag	0 ¹	Utgifts- prognos	0
2008	Förslag	817		
2009	Beräknat	835 ²		
2010	Beräknat	856 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FIU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 817 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 817 tkr i 2008 års prisnivå.

Ändamålet för anslaget är att finansiera utvecklingsinsatser inom vuxenutbildningsområdet.

⁷ Nytt anslag uppförs.

Regeringens överväganden

Anslaget har uppförts för att kunna särredovisa utgifter för vissa utvecklingsinsatser som tidigare redovisats under anslaget 25:12 (2007) *Bidrag till viss verksamhet inom vuxenutbildning* tillsammans med statligt stöd till vissa vuxenutbildningar.

Anslaget minskas med drygt 5 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av en vidgad insats avseende kompetensutveckling för lärare inom svenskundervisning för invandrare.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 817 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.16 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	0	0	0
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	0	0	0
Beslut	-5 087	-5 197	0
Överföring till/från andra anslag	5 904	6 032	856
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	817	835	856

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.17 25:17 Uppsala universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:17 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Uppsala universitet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2006	Utfall	1 179 467		Anslags-sparande	21 226
2007	Anslag	1 223 989 ¹		Utgifts-prognos	1 193 418
2008	Förslag	1 253 164			
2009	Beräknat	1 284 839 ²			
2010	Beräknat	1 321 064 ³			

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 1 254 155 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 255 146 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:17 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	720	711	9
Prognos 2007	0	675	660	15
Budget 2008	0	670	670	0

Tabell 9.25:17 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	229 583	231 021	-1 438
(varav tjänsteexport)	41 925	41 925	0
Prognos 2007	244 400	245 900	-1 500
(varav tjänsteexport)	39 400	39 400	0
Budget 2008	246 000	249 000	-3 000
(varav tjänsteexport)	40 000	40 000	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 32 715 000 kronor, varav 12 123 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 19 601 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008. Vidare ökar anslaget med 991 000 kronor för att ersätta en ytterligare utbyggnad av läkarutbildningen med åtta nybörjarplatser.

Slutligen minskar anslaget med 13 346 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:17 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	1 241 448
<i>Särskilda åtaganden</i>	
– Nationellt resurscentrum i biologi och bioteknik	1 684
– Internationell lärarfortbildning	7 876
– Sekretariatet för Östersjöuniversitetet	2 156
Summa	1 253 164

Tabell 9.25:17 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 223 989	1 223 989	1 223 989
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	9 806	39 992	74 603
Beslut	19 369	20 858	22 472
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 253 164	1 284 839	1 321 064

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.18 25:18 Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:18 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Uppsala universitet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	1 208 652	0	
2007	Anslag 1 286 995 ¹		1 263 926
2008	Förslag 1 372 078		
2009	Beräknat 1 405 647 ²		
2010	Beräknat 1 444 137 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 1 372 078 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 372 078 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 74 773 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:18 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	378 276
Medicinskt	236 608
Naturvetenskapligt ¹	397 839
Kollegiet för samhällsforskning (SCASSS)	15 408
Nationellt kunskapscentrum för frågor om mäns våld mot kvinnor	24 192
Övriga forskningsmedel	319 755
Summa	1 372 078

¹ I anslagsposten naturvetenskapligt vetenskapsområde ingår medel för teknisk forskning och utbildning på forskarnivå.

Tabell 9.25:18 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 286 995	1 286 995	1 286 995
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	10 310	42 050	78 442
Beslut	74 773	76 602	78 700
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 372 078	1 405 647	1 444 137

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.19 25:19 Lunds universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:19 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Lunds universitet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	1 601 215	0	
2007	Anslag 1 628 680 ¹		1 532 202
2008	Förslag 1 666 584		
2009	Beräknat 1 708 374 ²		
2010	Beräknat 1 756 195 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 1 667 575 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 668 566 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och

de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:19 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	1 617	1 769	-152
Prognos 2007	0	1 600	1 600	0
Budget 2008	0	1 600	1 600	0

Tabell 9.25:19 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	209 160	212 643	-3 483
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	215 000	215 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	220 000	220 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 42 510 000 kronor, varav 15 946 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 25 573 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008. Vidare ökar anslaget med 991 000 kronor för att ersätta en ytterligare utbyggnad av läkarutbildningen med åtta nybörjarplatser.

Slutligen minskar anslaget med 17 654 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:19 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	1 641 457
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Nationellt resurscentrum i fysik	1 219
- Trafikflygarutbildning	21 753
- Omhändertagande av arkeologiska fynd	2 155
Summa	1 666 584

Tabell 9.25:19 Härledning av anslagsnivån 2008-2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 628 680	1 628 680	1 628 680
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	13 048	53 215	99 268
Beslut	24 856	26 479	28 247
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 666 584	1 708 374	1 756 195

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.20 25:20 Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:20 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Lunds universitet

Tusental kronor

2006	Utfall	1 227 032	Anslags- sparande	0
2007	Anslag	1 279 376 ¹	Utgifts- prognos	1 256 444
2008	Förslag	1 368 013		
2009	Beräknat	1 401 483 ²		
2010	Beräknat	1 439 859 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 1 368 013 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 368 013 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 78 388 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Regeringen avser återkomma i den ekonomiska vårpropositionen för 2008 med förslag till godkännande att sälja aktier i Ideon AB. Vidare avser regeringen återkomma med förslaget att intäkterna av försäljningen förs till inkomsttitel och att anslaget ökar med motsvarande belopp.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:20 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	320 076
Medicinskt	215 384
Naturvetenskapligt	267 241
Tekniskt	225 639
Konstnärligt utvecklingsarbete	5 479
Övriga forskningsmedel	334 194
Summa	1 368 013

Tabell 9.25:20 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 279 376	1 279 376	1 279 376
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	10 249	41 801	77 978
Beslut	78 388	80 306	82 505
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 368 013	1 401 483	1 439 859

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.21 25:21 Göteborgs universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:21 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Göteborgs universitet

Tusental kronor

2006	Utfall	1 568 728	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	1 601 874 ¹	Utgifts-prognos	1 573 161
2008	Förslag	1 631 859		
2009	Beräknat	1 672 799 ²		
2010	Beräknat	1 719 647 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 1 632 850 tkr i 2008 års prismetod.

³ Motsvarar 1 633 841 tkr i 2008 års prismetod.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:21 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	1 918	2 014	-96
Prognos 2007	0	2 000	2 075	-75
Budget 2008	0	2 000	2 100	-100

Tabell 9.25:21 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	257 413	255 926	1 487
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	260 000	265 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	265 000	265 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 34 747 000 kronor, varav 13 693 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 20 063 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008. Vidare ökar anslaget med 991 000 kronor för att ersätta en ytterligare utbyggnad av läkarutbildningen med åtta nybörjarplatser.

Slutligen minskar anslaget med 17 595 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:21 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	1 628 338
<i>Särskilt åtagande</i>	
- Nationellt resurscentrum i matematik	3 521
Summa	1 631 859

Tabell 9.25:21 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 601 874	1 601 874	1 601 874
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	12 833	52 338	97 634
Beslut	17 152	18 587	20 139
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 631 859	1 672 799	1 719 647

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.22 25:22 Göteborgs universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:22 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Göteborgs universitet

Tusental kronor

2006	Utfall	997 049	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	1 044 536 ¹	Utgifts-prognos	1 044 536
2008	Förslag	1 108 767		
2009	Beräknat	1 135 894 ²		
2010	Beräknat	1 166 998 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 1 108 767 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 108 767 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 55 864 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:22 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	325 101
Medicinskt	242 101
Naturvetenskapligt	193 554
Sekretariatet för genusforskning	7 089
Konstnärligt utvecklingsarbete	8 909
Botaniska trädgården	5 684
Övriga forskningsmedel	326 329
Summa	1 108 767

Tabell 9.25:22 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 044 536	1 044 536	1 044 536
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	8 368	34 128	63 665
Beslut	55 863	57 230	58 797
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 108 767	1 135 894	1 166 998

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.23 25:23 Stockholms universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:23 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Stockholms universitet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2006	Utfall	1 028 140		Anslags-sparande	663
2007	Anslag	1 047 039 ¹		Utgifts-prognos	959 616
2008	Förslag	1 533 061			
2009	Beräknat	1 570 569 ²			
2010	Beräknat	1 613 574 ³			

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 1 533 061 tkr i 2008 års prinsnivå.³ Motsvarar 1 533 061 tkr i 2008 års prinsnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:23 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	3 649	4 327	-678
Prognos 2007	0	3 100	4 200	-1 100
Budget 2008	0	3 200	0	0

Tabell 9.25:23 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	192 300	190 200	2 100
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	195 000	0	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	168 000		
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 493 197 000 varav 445 192 000 kronor avser den integrering som föreslås ske fr.o.m. den 1 januari 2008 med Lärarhögskolan i Stockholm. Den senare upphör från och med detta datum att vara en egen myndighet. Vidare ökar anslaget med 20 311 000 kronor till följd av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetsatsningen och 27 694 000 kronor genom en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Slutligen minskar anslaget med 15 712 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppet i tabellen nedan.

Tabell 9.25:23 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	1 463 168
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Nationellt resurscentrum i kemi	1 214
- Tolk- och översättarinstitutet	11 428
- Stöd till studenter med funktionshinder inkl. teckenspråkstolkning	26 451
- Studenter kostnader för deltagande i kurser i Nordens språk och litteratur	425
- Breddat och fördjupat samarbete inom lärarutbildningen mellan LHS, GIH, KF och KMH	24 411
- Rekryteringsinsatser för lärarstudenter med utländsk bakgrund och annat modersmål än svenska	724
- Nationellt centrum för svenska som andra språk och svenskundervisning för invandrare	3 129
- Utveckling av lärarutbildningen för dövas och hörselskadades behov	2 111
Summa	1 533 061

Tabell 9.25:23 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 047 039	1 047 039	1 047 039
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	8 388	34 210	63 817
Beslut	30 528	31 275	32 131
Överföring till/från andra anslag	447 106	458 045	470 587
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 533 061	1 570 569	1 613 574

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.24 25:24 Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:24 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Stockholms universitet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	0
2006	Utfall	1 024 184	0
2007	Anslag	1 057 435 ¹	1 057 435
2008	Förslag	1 167 963	
2009	Beräknat	1 196 538 ²	
2010	Beräknat	1 229 302 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 1 167 963 tkr i 2008 års prisnivå.³ Motsvarar 1 167 963 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå. Anslaget täcker även den avgift till Riksgäldskontoret som utgör ersättning för den finansiella risk och övriga kostnader som är förenade med den ekonomiska förpliktelse som utfärdats till förmån för Fysikhuset Stockholm KB.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 103 687 000 kronor, varav 33 751 000 kronor avser en överföring av resurserna för Lärarhögskolan i Stockholm. Anslaget ökar med ytterligare 56 861 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel. Vidare ökar anslaget med 13 075 000 kronor till följd av att universitetet övertar verksamhet från Institutet för psykos-

cial medicin (IPM). Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:24 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	393 790
Naturvetenskapligt	416 301
Internationella meteorologiska institutet	2 069
Forskning med anknytning till lärarutbildningen	33 751
Övriga forskningsmedel	322 052
Summa	1 167 963

Tabell 9.25:24 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 057 435	1 057 435	1 057 435
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	8 471	34 549	64 450
Beslut	55 230	56 581	58 131
Överföring till/från andra anslag	46 827	47 973	49 286
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 167 963	1 196 538	1 229 302

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.25 25:25 Umeå universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:25 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Umeå universitet

Tusental kronor

År	Utfall	1 072 238	Anslags- sparande	76 873
2006	Utfall	1 072 238		
2007	Anslag	1 107 722 ¹	Utgifts- prognos	1 039 742
2008	Förslag	1 126 455		
2009	Beräknat	1 156 554 ²		
2010	Beräknat	1 190 832 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 1 128 933 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 131 411 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:25 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	514	519	-5
Prognos 2007	0	600	595	5
Budget 2008	0	594	594	0

Tabell 9.25:25 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	340 898	334 599	6 299
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	350 000	350 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	355 000	360 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 21 847 000 kronor, varav 7 440 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetsstrategin och 11 929 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008. Vidare ökar anslaget med 2 478 000 kronor för att ersätta en ytterligare utbyggnad av läkarutbildningen med 20 nybörjarplatser.

Slutligen minskar anslaget med 11 988 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:25 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	1 107 602
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Decentraliserad utbildning	10 371
- Utbildning i rymd- och miljövetenskap förlagd till Kiruna	6 289
- Bidrag till lektorat i samiska och Bildmuseet	2 193
Summa	1 126 455

Tabell 9.25:25 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	1 107 722	1 107 722	1 107 722
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	8 874	36 193	67 516
Beslut	9 859	12 639	15 593
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 126 455	1 156 554	1 190 832

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.26 25:26 Umeå universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:26 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Umeå universitet

Tusental kronor

År	Utfall	701 427	Anslags-sparande	0
2006	Utfall	701 427	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	737 738 ¹	Utgifts-prognos	737 738
2008	Förslag	787 272		
2009	Beräknat	806 533 ²		
2010	Beräknat	828 618 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 787 272 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 787 272 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 43 624 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppet i tabellen nedan.

Tabell 9.25:26 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSORMÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	224 373
Medicinskt	216 600
Naturvetenskapligt ¹	192 195
Konstnärligt utvecklingsarbete	1 043
Övriga forskningsmedel	153 061
Summa	787 272

¹ I anslagsposten naturvetenskapligt vetenskapsområde ingår medel för teknisk forskning och utbildning på forskarnivå.

Tabell 9.25:26 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	737 738	737 738	737 738
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 910	24 104	44 965
Beslut	43 624	44 691	45 915
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	787 272	806 533	828 618

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.27 25:27 Linköpings universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:27 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Linköpings universitet

Tusental kronor

År	Utfall	1 186 040	Anslags-sparande	0
2006	Utfall	1 186 040	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	1 211 993 ¹	Utgifts-prognos	1 145 338
2008	Förslag	1 231 054		
2009	Beräknat	1 262 188 ²		
2010	Beräknat	1 297 793 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 1 232 045 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 233 036 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och det särskilda åtagande som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:27 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	672	591	81
Prognos 2007	0	656	716	-60
Budget 2008	0	650	650	0

Tabell 9.25:27 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	117 248	116 760	491
(varav tjänsteexport)	3 384	3 378	6
Prognos 2007	124 000	124 000	0
(varav tjänsteexport)	3 500	3 500	0
Budget 2008	126 000	126 000	0
(varav tjänsteexport)	3 500	3 500	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 22 675 000 kronor, varav 6 873 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 14 811 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008. Vidare ökar anslaget med 991 000 kronor för att ersätta en ytterligare utbyggnad av läkarutbildningen med åtta nybörjarplatser.

Slutligen minskar anslaget med 13 323 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:27 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	1 229 377
<i>Särskilt åtagande</i>	
- Nationellt resurscentrum i teknik	1 677
Summa	1 231 054

Tabell 9.25:27 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 211 993	1 211 993	1 211 993
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	9 709	39 599	73 871
Beslut	9 352	10 596	11 929
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 231 054	1 262 188	1 297 793

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.28 25:28 Linköpings universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:28 Anslagsutveckling för forskning och forskningsutbildning vid Linköpings universitet

Tusental kronor

2006	Utfall	488 961	Anslags- sparande	0
2007	Anslag	514 008 ¹	Utgifts- prognos	514 008
2008	Förslag	560 804		
2009	Beräknat	574 524 ²		
2010	Beräknat	590 256 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 560 804 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 560 804 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 42 678 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:28 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt ¹	111 304
Medicinskt	111 973
Tekniskt	186 074
Övriga forskningsmedel	151 453
Summa	560 804

¹ Inklusive Tema.

Tabell 9.25:28 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	514 008	514 008	514 008
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 118	16 794	31 329
Beslut	42 678	43 722	44 919
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	560 804	574 524	590 256

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.29 25:29 Karolinska institutet: Grundutbildning

Tabell 9.25:29 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Karolinska institutet

Tusental kronor

År	Utfall	586 293	Anslags-sparande	0
2006	Utfall	586 293	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	615 565 ¹	Utgifts-prognos	604 531
2008	Förslag	617 283		
2009	Beräknat	633 400 ²		
2010	Beräknat	651 787 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 618 274 tkr i 2008 års prismetod.³ Motsvarar 619 265 tkr i 2008 års prismetod.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för Karolinska institutet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:29 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	434 245	414 585	19 660
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	435 000	435 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	440 000	440 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 2 657 000 kronor, varav 447 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetsåtgärden och 1 219 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008. Vidare ökar anslaget med 991 000 kronor för att ersätta en ytterligare utbyggnad av läkarutbildningen med åtta nybörjarplatser.

Slutligen minskar anslaget med 5 870 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:29 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	534 305
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Tandvårdscentral	78 780
- Prov efter läkares allmäntjänstgöring	4 198
Summa	617 283

Tabell 9.25:29 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	615 565	615 565	615 565
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 931	20 112	37 518
Beslut	-3 213	-2 277	-1 296
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	617 283	633 400	651 787

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.
² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.30 25:30 Karolinska institutet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:30 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Karolinska institutet

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2006	Utfall	783 715		0
2007	Anslag	830 128 ¹	Utgifts-prognos	830 128
2008	Förslag	892 107		
2009	Beräknat	913 934 ²		
2010	Beräknat	938 959 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 892 107 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 892 107 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 55 329 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:30 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Medicinskt	560 997
Övriga forskningsmedel	331 110
Summa	892 107

Tabell 9.25:30 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	830 128	830 128	830 128
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	6 650	27 123	50 596
Beslut	55 329	56 683	58 235
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	892 107	913 934	938 959

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.
² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.31 25:31 Kungl. Tekniska högskolan: Grundutbildning

Tabell 9.25:31 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Kungl. Tekniska högskolan

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2006	Utfall	878 542		152 605
2007	Anslag	959 886 ¹	Utgifts-prognos	901 717
2008	Förslag	969 222		
2009	Beräknat	992 935 ²		
2010	Beräknat	1 020 123 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 969 222 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 969 222 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för Kungl. Tekniska högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.25:31 Uppdragsverksamhet**

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	128 301	128 301	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	124 000	124 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	128 000	128 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 12 213 000 kronor, som avser en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 10 567 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:31 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	969 222
Summa	969 222

Tabell 9.25:31 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	959 886	959 886	959 886
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	7 690	31 363	58 505
Beslut	1 646	1 686	1 732
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	969 222	992 935	1 020 123

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.32 25:32 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning**Tabell 9.25:32 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Kungl. Tekniska högskolan**

Tusental kronor

2006	Utfall	673 224	Anslags- sparande	0
2007	Anslag	698 772 ¹	Utgifts- prognos	698 772
2008	Förslag	748 396		
2009	Beräknat	766 706 ²		
2010	Beräknat	787 700 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 748 396 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 748 396 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå. Anslaget täcker även den avgift till Riksgäldskontoret som utgör ersättning för den finansiella risk och övriga kostnader som är förenade med den ekonomiska förpliktelse som utfärdats till förmån för Fysikhuset Stockholm KB.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 44 026 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:32 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSSOMRÅDE M.M.	
Tekniskt	463 559
Övriga forskningsmedel	284 837
Summa	748 396

Tabell 9.25:32 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	698 772	698 772	698 772
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 598	22 831	42 590
Beslut	44 026	45 103	46 338
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	748 396	766 706	787 700

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.33 25:33 Luleå tekniska universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:33 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Luleå tekniska universitet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utfall
2006	545 490		92 112
2007	Anslag	612 389 ¹	Utgifts-prognos
			532 749
2008	Förslag	616 943	
2009	Beräknat	632 037 ²	
2010	Beräknat	649 344 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 616 943 tkr i 2008 års prisnivå.³ Motsvarar 616 943 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:33 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	684	740	-56
Prognos 2007	0	700	800	-100
Budget 2008	0	800	800	0

Tabell 9.25:33 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	105 829	105 516	313
(varav tjänsteexport)	1 608	1 411	197
Prognos 2007	116 000	116 000	0
(varav tjänsteexport)	2 500	2 500	0
Budget 2008	125 000	125 000	0
(varav tjänsteexport)	2 500	2 500	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 6 111 000 kronor, som avser en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 6 463 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:33 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	591 514
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Decentraliserad utbildning	19 140
- Utbildning i rymd- och miljövetenskap förlagd till Kiruna	6 289
Summa	616 943

Tabell 9.25:33 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	612 389	612 389	612 389
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 906	20 009	37 325
Beslut	-352	-361	-370
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	616 943	632 037	649 344

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.34 25:34 Luleå tekniska universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:34 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Luleå tekniska universitet

Tusental kronor

År	Utfall	259 073	Anslags-sparande	0
2006	Utfall	259 073	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	267 453 ¹	Utgifts-prognos	267 453
2008	Förslag	278 487		
2009	Beräknat	285 301 ²		
2010	Beräknat	293 113 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 278 487 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 278 487 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 8 891 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppet i tabellen nedan.

Tabell 9.25:34 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	33 961
Tekniskt	185 076
Konstnärligt utvecklingsarbete	1 104
Övriga forskningsmedel	58 346
Summa	278 487

Tabell 9.25:34 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	267 453	267 453	267 453
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 143	8 739	16 302
Beslut	8 891	9 109	9 358
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	278 487	285 301	293 113

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.35 25:35 Karlstads universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:35 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Karlstads universitet

Tusental kronor

År	Utfall	466 974	Anslags-sparande	53 094
2006	Utfall	466 974	Anslags-sparande	53 094
2007	Anslag	520 642 ¹	Utgifts-prognos	443 309
2008	Förslag	525 720		
2009	Beräknat	538 582 ²		
2010	Beräknat	553 330 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 525 720 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 525 720 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:35 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	491	491	0
Prognos 2007	0	480	480	0
Budget 2008	0	480	480	0

Tabell 9.25:35 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	53 620	58 991	-5 371
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	56 900	57 700	-800
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	60 000	-	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 6 638 000 kronor, som avser en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 5 731 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:35 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	525 720
Summa	525 720

Tabell 9.25:35 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	520 642	520 642	520 642
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 171	17 011	31 733
Beslut	907	929	955
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	525 720	538 582	553 330

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.36 25:36 Karlstads universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:36 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Karlstads universitet

Tusental kronor

2006	Utfall	154 726	Anslags- sparande	0
2007	Anslag	167 656 ¹	Utgifts- prognos	167 656
2008	Förslag	175 196		
2009	Beräknat	179 483 ²		
2010	Beräknat	184 397 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 175 196 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 175 196 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 6 197 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:36 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	70 980
Tekniskt ¹	81 119
Övriga forskningsmedel	23 097
Summa	175 196

¹ I anslagsposten tekniskt vetenskapsområde ingår medel för naturvetenskaplig forskning och utbildning på forskarnivå.

Tabell 9.25:36 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	167 656	167 656	167 656
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 343	5 478	10 219
Beslut	6 197	6 349	6 522
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	175 196	179 483	184 397

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.37 25:37 Växjö universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:37 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Växjö universitet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifter-prognos
2006	Utfall	415 162		24 987
2007	Anslag	447 053 ¹		399 191
2008	Förslag	456 438		
2009	Beräknat	467 605 ²		
2010	Beräknat	480 409 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 456 438 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 456 438 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:37 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	234	218	16
Prognos 2007	0	190	190	0
Budget 2008	0	235	235	0

Tabell 9.25:37 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	91 930	95 572	-3 642
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	99 230	102 830	-3 600
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	119 230	123 830	-4 600
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 10 725 000 kronor, varav 4 319 000 kronor utgörs av den i budgetproposi-

tionen för 2007 aviserade kvalitetsstrategin och 6 406 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 4 921 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:37 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	456 438
Summa	456 438

Tabell 9.25:37 Härledning av anslagsnivån 2008-2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	447 053	447 053	447 053
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 581	14 606	27 247
Beslut	5 804	5 946	6 109
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	456 438	467 605	480 409

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.38 25:38 Växjö universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:38 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Växjö universitet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifter-prognos
2006	Utfall	145 676		0
2007	Anslag	154 327 ¹		154 327
2008	Förslag	164 173		
2009	Beräknat	168 190 ²		
2010	Beräknat	172 795 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 164 173 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 164 173 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 8 610 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:38 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	102 012
Övriga forskningsmedel	62 161
Summa	164 173

Tabell 9.25:38 Härledning av anslagsnivån 2008-2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	154 327	154 327	154 327
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 236	5 042	9 406
Beslut	8 610	8 821	9 062
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	164 173	168 190	172 795

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.39 25:39 Örebro universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:39 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Örebro universitet

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	588 130		0
2007	Anslag	596 928 ¹		562 764
2008	Förslag	606 870		
2009	Beräknat	621 717 ²		
2010	Beräknat	638 742 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 606 870 tkr i 2008 års prismetod.

³ Motsvarar 606 870 tkr i 2008 års prismetod.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och

de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:39 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	846	977	-131
Prognos 2007	0	800	950	-150
Budget 2008	0	750	900	-150

Tabell 9.25:39 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	27 575	26 787	788
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	30 000	30 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	32 000	32 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 11 691 000 kronor, varav 4 713 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 6 978 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 6 531 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:39 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	603 171
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Lokalisering av verksamhet till Grythyttan	3 395
- Nätverksadministration och utveckling av skollärdutbildning	304
Summa	606 870

Tabell 9.25:39 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	596 928	596 928	596 928
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 782	19 503	36 383
Beslut	5 160	5 286	5 431
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	606 870	621 717	638 742

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.40 25:40 Örebro universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:40 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Örebro universitet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	162 268		0
2007	Anslag	175 697 ¹	175 697
2008	Förslag	182 698	
2009	Beräknat	187 168 ²	
2010	Beräknat	192 293 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 182 698 tkr i 2008 års prisnivå.³ Motsvarar 182 698 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 5 593 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:40 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	108 497
Övriga forskningsmedel	74 201
Summa	182 698

Tabell 9.25:40 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	175 697	175 697	175 697
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 408	5 741	10 709
Beslut	5 593	5 730	5 887
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	182 698	187 168	192 293

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.41 25:41 Mittuniversitetet: Grundutbildning

Tabell 9.25:41 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Mittuniversitetet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	439 181		83 007
2007	Anslag	510 968 ¹	422 820
2008	Förslag	514 930	
2009	Beräknat	527 528 ²	
2010	Beräknat	541 973 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 514 930 tkr i 2008 års prisnivå.³ Motsvarar 514 930 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för Mittuniversitetet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.25:41 Offentlighetsrättslig verksamhet Högskoleprovet**

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	415	415	0
Prognos 2007	0	450	450	0
Budget 2008	0	450	450	0

Tabell 9.25:41 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	14 077	13 402	675
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	9 000	9 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	9 000	9 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 5 494 000 kronor, vilket avser en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 5 625 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:41 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	514 930
Summa	514 930

Tabell 9.25:41 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	510 968	510 968	510 968
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 093	16 694	31 143
Beslut	-131	-134	-138
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	514 930	527 528	541 973

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FIU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.**9.1.42 25:42 Mittuniversitetet: Forskning och forskarutbildning****Tabell 9.25:42 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Mittuniversitetet**

Tusental kronor

2006	Utfall	165 524	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	170 796 ¹	Utgifts-prognos	170 796
2008	Förslag	173 236		
2009	Beräknat	177 474 ²		
2010	Beräknat	182 334 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 173 236 tkr i 2008 års prisnivå.³ Motsvarar 173 236 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 1 072 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:42 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSRÅDE M.M.	
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	70 801
Naturvetenskapligt ¹	82 913
Övriga forskningsmedel	19 522
Summa	173 236

¹ I anslagsposten naturvetenskapligt vetenskapsområde ingår medel för teknisk forskning och utbildning på forskarnivå.

Tabell 9.25:42 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	170 796	170 796	170 796
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 368	5 580	10 410
Beslut	1 072	1 098	1 128
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	173 236	177 474	182 334

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.43 25:43 Blekinge tekniska högskola: Grundutbildning

Tabell 9.25:43 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Blekinge tekniska högskola

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2006	229 072	0	
2007	Anslag 236 419 ¹		218 432
2008	Förslag 239 837		
2009	Beräknat 245 705 ²		
2010	Beräknat 252 433 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 239 837 tkr i 2008 års prisnivå.³ Motsvarar 239 837 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:43 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	189	222	-33
Prognos 2007	0	200	200	0
Budget 2008	0	200	200	0

Tabell 9.25:43 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	27 795	27 762	+33
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	30 000	30 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	30 000	30 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 4 239 000 kronor, varav 939 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetsstatsningen och 3 300 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Samarbetet inom Akademi Sydost har bl.a. inneburit att Blekinge tekniska högskola och Högskolan i Kalmar efter en gemensam översyn av sina verksamheter kommit överens om att Blekinge tekniska högskola ska överta utbildning inom elektroteknikområdet från Högskolan i Kalmar. Anslaget ökar med 14 miljoner kronor. Motsvarande sänkning sker på anslaget 25:47 *Högskolan i Kalmar: Grundutbildning*.

Slutligen minskar anslaget med 2 603 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:43 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	239 837
Summa	239 837

Tabell 9.25:43 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	222 419	222 419	222 419
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 782	7 267	13 557
Beslut	1 636	1 676	1 722
Överföring till/från andra anslag	14 000	14 343	14 735
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	239 837	245 705	252 433

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.
² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.44 25:44 Blekinge tekniska högskola: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:44 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Blekinge tekniska högskola

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	67 194		0
2007	Anslag 72 992 ¹		72 992
2008	Förslag 75 592		
2009	Beräknat 77 441 ²		
2010	Beräknat 79 562 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 75 592 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 75 592 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 2 015 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:44 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Tekniskt	56 614
Övriga forskningsmedel	18 978
Summa	75 592

Tabell 9.25:44 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	72 992	72 992	72 992
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	585	2 385	4 449
Beslut	2 015	2 064	2 121
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	75 592	77 441	79 562

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.
² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.45 25:45 Malmö högskola: Grundutbildning

Tabell 9.25:45 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Malmö högskola

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	728 843		42 534
2007	Anslag 789 666 ¹		704 475
2008	Förslag 799 194		
2009	Beräknat 818 747 ²		
2010	Beräknat 841 166 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 799 194 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 799 194 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.25:45 Uppdragsverksamhet**

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	64 913	63 908	1 005
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	72 548	72 548	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	75 000	75 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 11 230 000 kronor, varav 4 037 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 7 193 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 8 028 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:45 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	738 315
<i>Särskilt åtagande</i>	
- Tandvårdscentral	60 879
Summa	799 194

Tabell 9.25:45 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	789 666	789 666	789 666
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	6 326	25 801	48 130
Beslut	3 202	3 280	3 370
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	799 194	818 747	841 166

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FIU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.46 25:46 Malmö högskola: Forskning och forskarutbildning**Tabell 9.25:46 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Malmö högskola**

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2006	78 396		0
2007	Anslag	85 284 ¹	85 284
2008	Förslag	88 487	
2009	Beräknat	90 652 ²	
2010	Beräknat	93 134 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 88 487 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 88 487 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 2 520 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:46 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Medicinskt	46 969
Övriga forskningsmedel	41 518
Summa	88 487

Tabell 9.25:46 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	85 284	85 284	85 284
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	683	2 786	5 198
Beslut	2 520	2 582	2 652
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	88 487	90 652	93 134

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FIU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.47 25:47 Högskolan i Kalmar: Grundutbildning

Tabell 9.25:47 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Kalmar

Tusental kronor

År	Utfall	420 568	Anslags- sparande	19 073
2006	Utfall	420 568	Anslags- sparande	19 073
2007	Anslag	432 708 ¹	Utgifts- prognos	393 661
2008	Förslag	438 625		
2009	Beräknat	449 357 ²		
2010	Beräknat	461 661 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 438 625 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 438 625 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:47 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	583	607	-24
Prognos 2007	0	600	600	0
Budget 2008	0	600	600	0

Tabell 9.25:47 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	58 411	58 795	-384
(varav tjänsteexport)	26 252	26 252	0
Prognos 2007	55 000	55 000	0
(varav tjänsteexport)	25 000	25 000	0
Budget 2008	57 000	57 000	0
(varav tjänsteexport)	27 000	27 000	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 6 958 000 kronor, varav 2 236 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 4 722 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Samarbetet inom Akademi Sydost har bl.a. ineburit att Högskolan i Kalmar och Blekinge tekniska högskola efter en gemensam översyn av sina verksamheter kommit överens om att Blekinge tekniska högskola ska överta utbildning inom elektroteknikområdet från Högskolan i Kalmar. Anslaget minskar med 14 miljoner kronor. Motsvarande ökning sker på anslaget 25:43 *Blekinge tekniska högskola: Grundutbildning*. Vidare minskar anslaget med 4 620 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:47 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	425 509
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Fortbildning av journalister	9 136
- Utrustning till sjöbefälsutbildningen	3 980
Summa	438 625

Tabell 9.25:47 Härledning av anslagsnivån 2008-2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	446 708	446 708	446 708
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 579	14 596	27 227
Beslut	2 338	2 395	2 461
Överföring till/från andra anslag	-14 000	-14 343	-14 735
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	438 625	449 357	461 661

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.48 25:48 Högskolan i Kalmar: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:48 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Högskolan i Kalmar

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifter-prognos
2006	Utfall	68 147		0
2007	Anslag	73 952 ¹		73 952
2008	Förslag	77 635		
2009	Beräknat	79 535 ²		
2010	Beräknat	81 712 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 77 635 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 77 635 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 3 091 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppet i tabellen nedan.

Tabell 9.25:48 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSRÅDE M.M.	
Naturvetenskapligt	62 204
Övriga forskningsmedel	15 431
Summa	77 635

Tabell 9.25:48 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	73 952	73 952	73 952
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	592	2 416	4 507
Beslut	3 091	3 167	3 253
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	77 635	79 535	81 712

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusivt beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.49 25:49 Mälardalens högskola: Grundutbildning

Tabell 9.25:49 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Mälardalens högskola

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifter-prognos
2006	Utfall	513 400		49 065
2007	Anslag	568 791 ¹		554 645
2008	Förslag	577 798		
2009	Beräknat	591 935 ²		
2010	Beräknat	608 143 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 577 798 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 577 798 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:49 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	649	649	0
Prognos 2007	0	650	650	0
Budget 2008	0	650	650	0

Tabell 9.25:49 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	25 071	25 879	-808
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	27 000	28 000	-1 000
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	27 000	28 000	-1 000
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 10 672 000 kronor, varav 4 054 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 6 618 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 6 222 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:49 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	574 225
<i>Särskilt åtagande</i>	
- Idélab	3 573
Summa	577 798

Tabell 9.25:49 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	568 791	568 791	568 791
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 557	18 585	34 668
Beslut	4 450	4 559	4 684
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	577 798	591 935	608 143

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.50 25:50 Mälardalens högskola: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:50 Anslagsutveckling för forskning och forskarutbildning vid Mälardalens högskola

Tusental kronor

2006	Utfall	49 015	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	50 868 ¹	Utgifts-prognos	50 868
2008	Förslag	62 326		
2009	Beräknat	63 851 ²		
2010	Beräknat	65 599 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 62 326 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 62 326 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 11 050 000 kronor. Medlen bör tilldelas anslagsposten Övriga forskningsmedel.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:50 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor

VETENSKAPSOMRÅDE M.M.	
Tekniskt	37 028
Övriga forskningsmedel	25 298
Summa	62 326

Tabell 9.25:50 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	50 868	50 868	50 868
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	408	1 663	3 101
Beslut	11 050	11 320	11 630
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	62 326	63 851	65 599

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.51 25:51 Danshögskolan: Grundutbildning

Tabell 9.25:51 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Danshögskolan

Tusental kronor

2006	Utfall	43 995	Anslags- sparande	3 248
2007	Anslag	47 625 ¹	Utgifts- prognos	44 760
2008	Förslag	48 007		
2009	Beräknat	49 182 ²		
2010	Beräknat	50 528 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 48 007 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 48 007 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:51 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	40	40	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	100	100	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	100	100	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:51 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	45 698
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Lokalkostnader	1 160
- Lokalisering av nycirkusutbildningen	1 149
Summa	48 007

Tabell 9.25:51 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	47 625	47 625	47 625
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	382	1 557	2 903
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	48 007	49 182	50 528

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.52 25:52 Dramatiska institutet: Grundutbildning

Tabell 9.25:52 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Dramatiska institutet

Tusental kronor

2006	Utfall	78 092	Anslags- sparande	0
2007	Anslag	78 717 ¹	Utgifts- prognos	78 717
2008	Förslag	79 348		
2009	Beräknat	81 289 ²		
2010	Beräknat	83 515 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 79 348 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 79 348 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för Dramatiska institutet.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Tabell 9.25:52 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	4 177	4 171	6
(varav tjänsteexport)	3 222	3 222	0
Prognos 2007	4 700	4 700	0
(varav tjänsteexport)	4 000	4 000	0
Budget 2008	4 200	4 200	0
(varav tjänsteexport)	3 500	3 500	0

Regeringens överväganden

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:52 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	77 765
<i>Särskilt åtagande</i>	
- Lokalkostnader	1 583
Summa	79 348

Tabell 9.25:52 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	78 717	78 717	78 717
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	631	2 572	4 798
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	79 348	81 289	83 515

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.53 25:53 Gymnastik- och idrottshögskolan: Grundutbildning

Tabell 9.25:53 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Gymnastik- och idrottshögskolan

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	45 716		0
2007	Anslag	48 230 ¹		47 366
2008	Förslag	48 725		
2009	Beräknat	49 917 ²		
2010	Beräknat	51 284 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 48 725 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 48 725 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:53 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	5 873	5 363	510
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	8 893	8 893	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	9 500	9 500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 109 000 kronor, varav 64 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 45 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:53 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	48 725
Summa	48 725

Tabell 9.25:53 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	48 230	48 230	48 230
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	386	1 575	2 939
Beslut	109	112	115
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	48 725	49 917	51 284

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.54 25:54 Högskolan i Borås: Grundutbildning

Tabell 9.25:54 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Borås

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifter-prognos
2006	Utfall	361 937		15 748
2007	Anslag	382 981 ¹		366 810
2008	Förslag	386 556		
2009	Beräknat	396 013 ²		
2010	Beräknat	406 858 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 386 556 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 386 556 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:54 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	253	397	-144
Prognos 2007	0	250	390	-140
Budget 2008	0	250	390	-140

Tabell 9.25:54 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	12 164	12 243	-79
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	11 500	11 500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	11 500	11 500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 4 723 000 kronor, varav 1 515 000 kronor utgörs av den i budgetproposi-

tionen för 2007 aviserade kvalitetsåtgärden och 3 208 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 4 216 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:54 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	386 556
Summa	386 556

Tabell 9.25:54 Härledning av anslagsnivån 2008-2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	382 981	382 981	382 981
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 068	12 513	23 343
Beslut	507	519	534
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	386 556	396 013	406 858

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.55 25:55 Högskolan Dalarna: Grundutbildning

Tabell 9.25:55 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan Dalarna

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifter-prognos
2006	Utfall	309 111		80 666
2007	Anslag	360 362 ¹		323 265
2008	Förslag	363 438		
2009	Beräknat	372 330 ²		
2010	Beräknat	382 525 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 363 438 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 363 438 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:55 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	313	263	50
Prognos 2007	0	400	382	18
Budget 2008	0	350	320	30

Tabell 9.25:55 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	19 832	20 427	-595
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	17 383	17 383	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	18 500	18 500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 4 156 000 kronor, som avser en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 3 967 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:55 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	363 438
Summa	363 438

Tabell 9.25:55 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	360 362	360 362	360 362
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 887	11 774	21 964
Beslut	189	194	199
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	363 438	372 330	382 525

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FIU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.56 25:56 Högskolan på Gotland: Grundutbildning

Tabell 9.25:56 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan på Gotland

Tusental kronor

2006	Utfall	107 733	Anslags- sparande	7 239
2007	Anslag	117 073 ¹	Utgifts- prognos	102 514
2008	Förslag	120 477		
2009	Beräknat	123 424 ²		
2010	Beräknat	126 805 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 120 477 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 120 477 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:56 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	139	139	0
Prognos 2007	0	129	139	-10
Budget 2008	0	120	130	-10

Tabell 9.25:56 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	1 572	1 572	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	1 100	1 100	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	1 100	1 100	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 3 755 000 kronor, varav 1 397 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 2 358 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 1 289 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:56 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	120 477
Summa	120 477

Tabell 9.25:56 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	117 073	117 073	117 073
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	938	3 825	7 136
Beslut	2 466	2 526	2 596
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	120 477	123 424	126 805

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.57 25:57 Högskolan i Gävle: Grundutbildning**Tabell 9.25:57 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Gävle**

Tusental kronor

2006	Utfall	359 122	Anslags- sparande	17 336
2007	Anslag	386 638 ¹	Utgifts- prognos	358 250
2008	Förslag	393 979		
2009	Beräknat	403 618 ²		
2010	Beräknat	414 670 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 393 979 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 393 979 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.25:57 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet**

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	383	383	0
Prognos 2007	0	400	400	0
Budget 2008	0	400	400	0

Tabell 9.25:57 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	5 977	4 864	1 113
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	8 000	8 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	13 000	13 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 8 500 000 kronor, varav 3 012 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 5 488 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 4 256 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:57 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	393 979
Summa	393 979

Tabell 9.25:57 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	386 638	386 638	386 638
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 097	12 632	23 565
Beslut	4 244	4 348	4 467
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	393 979	403 618	414 670

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.58 25:58 Högskolan i Halmstad: Grundutbildning

Tabell 9.25:58 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Halmstad

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	297 080		0
2007	Anslag	302 210 ¹		296 793
2008	Förslag	309 536		
2009	Beräknat	317 109 ²		
2010	Beräknat	325 793 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 309 536 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 309 536 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:58 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	354	403	-49
Prognos 2007	0	235	201	34
Budget 2008	0	250	250	0

Tabell 9.25:58 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	6 114	6 818	-704
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	7 000	7 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	7 500	7 500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 8 232 000 kronor, varav 3 284 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 4 948 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 3 327 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:58 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	309 536
Summa	309 536

Tabell 9.25:58 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	302 210	302 210	302 210
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 421	9 874	18 420
Beslut	4 905	5 025	5 163
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	309 536	317 109	325 793

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.59 25:59 Högskolan Kristianstad: Grundutbildning

Tabell 9.25:59 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan Kristianstad

Tusental kronor

År	Utfall	2008	2009	2010
2006	Utfall	297 664	Anslags-sparande	19 000
2007	Anslag	321 217 ¹	Utgifts-prognos	281 316
2008	Förslag	326 601		
2009	Beräknat	334 592 ²		
2010	Beräknat	343 754 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 326 601 tkr i 2008 års prisnivå.³ Motsvarar 326 601 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:59 Offentlighetsrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	254	254	0
Prognos 2007	0	250	250	0
Budget 2008	0	250	250	0

Tabell 9.25:59 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	22 100	22 500	-400
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	14 000	14 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	15 000	15 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 6 347 000 kronor, varav 2 577 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetsatsningen och 3 770 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 3 536 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:59 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	326 601
Summa	326 601

Tabell 9.25:59 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	321 217	321 217	321 217
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 573	10 495	19 578
Beslut	2 811	2 880	2 959
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	326 601	334 592	343 754

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.60 25:60 Högskolan i Skövde: Grundutbildning

Tabell 9.25:60 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan i Skövde

Tusental kronor

År	Utfall	289 829	Anslags- sparande	383
2006	Utfall	289 829	Anslags- sparande	383
2007	Anslag	295 013 ¹	Utgifts- prognos	264 186
2008	Förslag	299 165		
2009	Beräknat	306 485 ²		
2010	Beräknat	314 877 ³		

¹Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

²Motsvarar 299 165 tkr i 2008 års prisnivå.

³Motsvarar 299 165 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:60 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	665	665	0
Prognos 2007	0	760	760	0
Budget 2008	0	800	800	0

Tabell 9.25:60 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	3 842	3 842	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	5 353	5 353	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	5 500	5 500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 5 037 000 kronor, varav 1 640 000 kronor utgörs av den i budgetproposi-

tionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 3 397 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 3 248 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:60 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	299 165
Summa	299 165

Tabell 9.25:60 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	295 013	295 013	295 013
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 363	9 639	17 981
Beslut	1 789	1 833	1 883
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	299 165	306 485	314 877

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.61 25:61 Högskolan Väst: Grundutbildning

Tabell 9.25:61 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Högskolan Väst

Tusental kronor

År	Utfall	250 776	Anslags- sparande	34 181
2006	Utfall	250 776	Anslags- sparande	34 181
2007	Anslag	289 305 ¹	Utgifts- prognos	248 564
2008	Förslag	291 702		
2009	Beräknat	298 839 ²		
2010	Beräknat	307 021 ³		

¹Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

²Motsvarar 291 702 tkr i 2008 års prisnivå.

³Motsvarar 291 702 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och det särskilda åtagande som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:61 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	390	456	-66
Prognos 2007	0	375	455	-80
Budget 2008	0	375	455	-80

Tabell 9.25:61 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	6 803	6 904	-101
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	9 740	9 740	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	9 800	9 800	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 3 240 000 kronor, som avser en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 3 161 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppet i tabellen nedan.

Tabell 9.25:61 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	289 494
<i>Särskilt åtagande</i>	
- Utveckling av arbetsintegrerat lärande	2 208
Summa	291 702

Tabell 9.25:61 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	289 305	289 305	289 305
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 318	9 453	17 633
Beslut	79	81	83
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	291 702	298 839	307 021

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.62 25:62 Konstfack: Grundutbildning

Tabell 9.25:62 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Konstfack

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos	Resultat
2006	121 887			0
2007	Anslag	122 863 ¹	120 661	
2008	Förslag	123 847		
2009	Beräknat	126 877 ²		
2010	Beräknat	130 351 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 123 847 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 123 847 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:62 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	6 276	6 234	42
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	7 300	7 300	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	7 400	7 400	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:62 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	122 687
<i>Särskilt åtagande</i>	
- Lokalkostnader	1 160
Summa	123 847

Tabell 9.25:62 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	122 863	122 863	122 863
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	984	4 014	7 488
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	123 847	126 877	130 351

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.63 25:63 Kungl. Konsthögskolan: Grundutbildning

Tabell 9.25:63 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Kungl. Konsthögskolan

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	55 751	-2	
2007	Anslag 56 196 ¹		55 187
2008	Förslag 56 646		
2009	Beräknat 58 032 ²		
2010	Beräknat 59 621 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 56 646 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 56 646 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och det särskilda åtagande som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:63 Offentligrättslig verksamhet Högskoleprovet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	0	965	1 378	-413
Prognos 2007	0	600	600	0
Budget 2008	0	600	600	0

Regeringens överväganden

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:63 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	55 447
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Lokalkostnader	1 160
- Stipendier	39
Summa	56 646

Tabell 9.25:63 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	56 196	56 196	56 196
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	450	1 836	3 425
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	56 646	58 032	59 621

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.64 25:64 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Grundutbildning

Tabell 9.25:64 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Tusental kronor				
2006	Utfall	127 387	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	128 407 ¹	Utgifts-prognos	126 105
2008	Förslag	129 436		
2009	Beräknat	132 603 ²		
2010	Beräknat	136 234 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 129 436 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 129 436 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:64 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor			
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	755	683	72
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	4 100	4 100	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	5 400	5 400	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:64 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor	
Takbelopp	106 117
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- Dirigentutbildning och utbildning i elektroakustisk komposition	3 517
- Utvecklingsmedel	17 057
- Lokalkostnader	2 745
Summa	129 436

Tabell 9.25:64 Härledning av anslagsnivån 2008-2010

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	128 407	128 407	128 407
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 029	4 196	7 827
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	129 436	132 603	136 234

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.65 25:65 Operahögskolan i Stockholm: Grundutbildning

Tabell 9.25:65 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Operahögskolan i Stockholm

Tusental kronor				
2006	Utfall	17 182	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	17 320 ¹	Utgifts-prognos	17 010
2008	Förslag	17 459		
2009	Beräknat	17 886 ²		
2010	Beräknat	18 376 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 17 459 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 17 459 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Regeringens överväganden

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:65 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	16 299
<i>Särskilt åtagande</i>	
- Lokalkostnader	1 160
Summa	17 459

Tabell 9.25:65 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	17 320	17 320	17 320
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	139	566	1 056
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	17 459	17 886	18 376

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.
² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.66 25:66 Södertörns högskola: Grundutbildning

Tabell 9.25:66 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Södertörns högskola

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	295 623		15 781
2007	Anslag	317 084 ¹		267 452
2008	Förslag	327 709		
2009	Beräknat	335 727 ²		
2010	Beräknat	344 920 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 327 709 tkr i 2008 års prisliv.

³ Motsvarar 327 709 tkr i 2008 års prisliv.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:66 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	7 658	6 448	1 210
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	7 500	7 500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	8 000	8 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 11 575 000 kronor, varav 5 070 000 kronor utgörs av den i budgetpropositionen för 2007 aviserade kvalitetssatsningen och 6 505 000 kronor utgörs av en kvalitetsförstärkning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2008.

Vidare minskar anslaget med 3 490 000 kronor till följd av en besparing.

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:66 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	327 709
Summa	327 709

Tabell 9.25:66 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	317 084	317 084	317 084
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 540	10 360	19 326
Beslut	8 085	8 283	8 510
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	327 709	335 727	344 920

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.67 25:67 Teaterhögskolan i Stockholm: Grundutbildning

Tabell 9.25:67 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Teaterhögskolan i Stockholm

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Resultat (intäkt - kostnad)
2006	Utfall	27 665		0
2007	Anslag	27 887 ¹	Utgifts-prognos	27 387
2008	Förslag	28 110		
2009	Beräknat	28 798 ²		
2010	Beräknat	29 586 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 28 110 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 28 110 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:67 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	493	493	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	500	500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	500	500	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:67 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	26 950
<i>Särskilt åtagande</i>	
– Lokalkostnader	1 160
Summa	28 110

Tabell 9.25:67 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	27 887	27 887	27 887
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	223	911	1 699
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	28 110	28 798	29 586

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.68 25:68 Försvarshögskolan: Grundutbildning

Tabell 9.25:68 Anslagsutveckling för grundutbildning vid Försvarshögskolan

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Resultat (intäkt - kostnad)
2006	Utfall			0
2007	Anslag	0 ¹	Utgifts-prognos	0
2008	Förslag	11 800		
2009	Beräknat	12 075 ²		
2010	Beräknat	12 391 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 11 800 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 11 800 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag som ska gälla för högskolan.

Från och med den 1 juli 2007 avser ersättningen utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.25:68 Uppdragsverksamhet**

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	322 726	325 624	-1 851
(varav tjänsteexport)	1 210	1 070	140
Prognos 2007	301 450	310 550	-9 100
(varav tjänsteexport)	720	660	60
Budget 2008	248 000	237 200	-3 600
(varav tjänsteexport)	860	790	70

Regeringens överväganden

Anslaget ökar med 11 800 000 kronor. Finansiering sker genom att motsvarande minskning görs på utgiftsområde 6, anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

Vid beräkningen av anslaget har regeringen utgått från beloppen i tabellen nedan.

Tabell 9.25:68 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Allmänt	11 800
Summa	11 800

Tabell 9.25:68 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007	0	0	0
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ¹	0	0	0
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	11 800	12 075	12 391
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	11 800	12 075	12 391

¹ Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.69 25:69 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet m.m.**Tabell 9.25:69 Anslagsutveckling för anslaget Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet m.m.**

Tusental kronor

2006	Utfall	1 992 042	Anslags- sparande	150 856
2007	Anslag	2 170 994 ¹	Utgifts- prognos	2 131 104
2008	Förslag	2 235 373		
2009	Beräknat	2 293 162 ²		
2010	Beräknat	2 355 954 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 2 238 397 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 238 397 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera ersättning för den högre utbildning och forskning som bedrivs av enskilda utbildningsanordnare och som får statsbidrag med stöd av bl.a. avtal som staten ingått med utbildningsanordnarna och i vissa fall särskilda regeringsbeslut.

Anslaget ökar med 19,2 miljoner kronor i enlighet med i denna proposition föreslagen kvalitetssatsning på utbildning inom grundnivå och avancerad nivå. Vidare ökar anslaget med 36 miljoner kronor avseende ökade resurser för forskning och utbildning på forskarnivå och med 4,6 miljoner kronor med anledning av att Högskolan i Jönköping tilldelas verksamhetsstöd till ett Nationellt kompetenscentrum för vuxnas lärande. Den senare finansieras genom att anslaget 25:13 *Statligt stöd till vuxenutbildning* minskas med motsvarande belopp.

Anslaget minskar med 12,7 miljoner kronor mot bakgrund av den besparing om 200 miljoner kronor som föreslås genomföras.

Anslagsposterna 1–3 avser från och med den 1 juli 2007 ersättning för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Anslagsposterna 4–13 avser från och med den 1 juli 2007 ersättning för utbildning på grundnivå och i förekommande fall avancerad nivå.

Regeringens överväganden

Regeringen har vid beräkningen av anslaget utgått från följande belopp.

Tabell 9.25:69 Fördelning på anslagsposter

Tusental kronor	
ANSLAGSPOST	BELOPP
1. Chalmers tekniska högskola AB	
- Grundutbildning	715 743
- Forskning och forskarutbildning	468 505
2. Handelshögskolan i Stockholm	57 668
3. Stiftelsen Högskolan i Jönköping	
- Grundutbildning	453 939
- Forskning och forskarutbildning	58 438
4. Teologiska Högskolan, Stockholm (THS)	6 665
5. Evangeliska Frikyrkan	3 078
6. Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen	2 335
7. Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut (SMI)	10 365
8. Ericastiftelsen	6 374
9. Ersta Sköndal högskola AB	58 040
10. Stiftelsen Rödakorshemmet	41 593
11. Sophiahemmet, Ideell förening	31 806
12. Beckmans skola AB	26 396
13. Mervärdesskattekostnader för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping	294 428
Summa	2 235 373

1. Chalmers tekniska högskola AB

Chalmers tekniska högskola AB har för budgetåret 2006 redovisat färre helårsstudenter och helårsprestationer än vad som kan ersättas inom beslutat s.k. takbelopp och redovisade vid utgången av budgetåret ett anslagssparande om 40,7 miljoner kronor.

Chalmers särskilda åtaganden har fullgjorts.

Resurser för 2008

Det högsta belopp som beräknas utgå till Chalmers tekniska högskola AB för budgetåret 2008 beräknas för

- grundutbildning till 715 743 000 kronor, varav 714 037 000 kronor utgörs av takbeloppet, och
- forskning och forskarutbildning till 468 505 000 kronor.

Av resurserna till grundutbildningen ska 1 706 000 kronor avsättas till det särskilda åta-

gandet som avser bidrag till utrustning för sjöbefälsutbildningen.

3. Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Stiftelsen Högskolan i Jönköping har för budgetåret 2006 redovisat färre helårsstudenter och helårsprestationer än vad som kan ersättas inom beslutat s.k. takbelopp och avräknade vid utgången av budgetåret 37,5 miljoner kronor av under tidigare år sparade helårsprestationer för att nå takbeloppet. Vid utgången av budgetåret redovisade högskolan ett anslagssparande om 6,6 miljoner kronor.

Resursfördelning 2008

Det högsta belopp som beräknas utgå till Stiftelsen Högskolan i Jönköping för budgetåret 2008 beräknas för

- grundutbildning till 453 939 000 kronor, som i sin helhet utgör takbelopp,
- forskning och forskarutbildning till 58 438 000 kronor.

5. Evangeliska Frikyrkan

Evangeliska Frikyrkan har för Örebro Teologiska Högskola redovisat 163 helårsstudenter för 2006, vilket är en ökning med 23 helårsstudenter jämfört med 2005.

6. Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen

Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen har för Jöannelunds teologiska högskola redovisat 93 helårsstudenter för 2006, vilket är en ökning med 15 helårsstudenter jämfört med 2005.

7. Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut (SMI)

Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut har redovisat 76 helårsstudenter för 2006.

8. Ericastiftelsen

Ericastiftelsen har redovisat 33 helårsstudenter inom psykoterapiutbildning med inriktning mot

barn- och ungdomar för 2006, vilket är en minskning med fyra helårsstudenter jämfört med 2005.

9. Ersta Sköndal högskola AB

Stiftelsen Stora Sköndal och Ersta Diakonisällskap har för Ersta Sköndal högskola redovisat 954 helårsstudenter för 2006, vilket är en ökning med 74 helårsstudenter jämfört med 2005.

10. Stiftelsen Rödakorshemmet

Stiftelsen Rödakorshemmet har för Röda Korsets Högskola redovisat 405 helårsstudenter för 2006, vilket är en ökning med åtta helårsstudenter jämfört med 2005.

11. Sophiahemmet, Ideell förening

Sofiahemmet, Ideell förening har för Sophiahemmet Högskola redovisat 327 helårsstudenter för 2006, vilket är en ökning med tre helårsstudenter jämfört med 2005.

12. Beckmans skola AB

Beckmans skola AB har redovisat 123 helårsstudenter för 2006, vilket är en ökning med två helårsstudenter jämfört med 2005.

13. Mervärdesskattekostnader för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Under anslagsposten har kostnaden för mervärdesskatt beräknats för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping i enlighet med de ramavtal som ingåtts mellan staten och bolaget respektive staten och stiftelsen.

Enligt avtalen ska staten ersätta bolaget respektive stiftelsen för de mervärdesskattekostnader, som uppkommer i utbildning på grundnivå, avancerad nivå och utbildning på forskarnivå samt forskningen vid Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping.

Syftet är att garantera konkurrensneutralitet gentemot statliga universitet och högskolor.

Budgetåret 2006 anvisade staten 319 miljoner kronor avseende ersättning för mervärdesskattekostnader. Det sammanlagda belopp som utbetalades för 2006 var 177 miljoner kronor.

Enligt prognoser kommer de samlade utgifterna för mervärdesskattekostnader 2007 att uppgå till cirka 195 miljoner kronor. Det högsta belopp som kan utgå för ändamålet beräknas för 2007 till 291 miljoner kronor.

Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping har enligt avtal med staten rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt och ska inbetala åtta procent av erhållna bidrag till Kammarkollegiet i överensstämmelse med vad som gäller för statliga lärosäten.

Tabell 9.25:69 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	2 170 994	2 170 994	2 170 994
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	17 392	70 933	132 322
Beslut	42 409	46 545	47 819
Överföring till/från andra anslag	4 578	4 690	4 818
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 235 373	2 293 162	2 355 954

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.70 25:70 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.

Tabell 9.25:70 Anslagsutvecklingen för anslaget Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	Notering	Belopp
2006	Utfall	513 548	Anslags-sparande	47 423
2007	Anslag	534 635 ¹	Utgifts-prognos	569 946
2008	Förslag	488 463		
2009	Beräknat	824 028 ²		
2010	Beräknat	796 458 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 804 349 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 756 717 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera verksamhet inom högskoleområdet för vilken medel inte har ställts till förfogande under annat anslag. Under

anslaget beräknas även bidrag till Svenska studenthemmet i Paris samt bidrag till Sveriges Förbundade Studentkårer.

Av anslagssparandet har 42,4 miljoner kronor dragits in genom regeringsbeslut den 21 december 2006.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Svenska institutet beviljar under ett år stipendier för senare år. Regeringen bör därför bemyndigas att besluta om tilldelning av medel för detta ändamål som innebär åtagande för kommande budgetår. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag om högst 3 000 000 kronor under 2009.

Tabell 9.25:70 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
Ingående åtaganden vid årets början		3 000	3 000		
Nya åtaganden		3 000	3 000	3 000	
Infriade åtaganden		-3 000	-3 000	-3 000	
Utestående åtaganden vid årets slut		3 000	3 000		
Erhållet/förslaget bemyndigande		3 000	3 000		

Regeringens överväganden

Regeringen har vid beräkning av anslaget utgått från följande belopp.

Tabell 9.25:70 Fördelning på anslagsposter

Tusental kronor

ANSLAGSPOST	BELOPP
1 Europeiskt presidieåtagande	254
2 Informationsinsatser i utlandet	3 047
3 Svenskundervisning i utlandet	4 571
4 Vissa stipendier	812
5 Stödåtgärder inom ramen för EU:s utbildningsprogram	1 461
6 Uppbyggnad minoritetsspråk	6 000
7 Särskild utbildning för lärare i yrkesämnen	33 750
8 Integration	46 000
9 Högskolan på Gotland	5 000
10 Områdesprov	4 000
11 Stockholms universitet	400
12 Bologna-promotorerna	250
13 Statliga ålderspensionsavgifter	27 298
14 Svenska studenthemmet i Paris	1 689
15 Bidrag till Sveriges Förenade Studentkårer	222
16 Matematiksatsning	10 000
17 Vidareutbildning av obehöriga lärare	60 000
18 Forskarskola för lärare	150 000
19 Regeringens disposition	133 709
Summa	488 418

Resursfördelning för 2008

Anslaget ökar i enlighet med den ekonomiska vårpropositionen för 2007 med 60 miljoner kronor för vidareutbildning av obehöriga lärare, 150 miljoner kronor för forskarskolor, 46 miljoner kronor för integrationsinsatser inom kompletterande utbildning. Slutligen ökar anslaget med 15 miljoner kronor för att finansiera införandet av en ny speciallärarutbildning.

Anslaget minskar med 0,75 miljoner kronor avseende en ökad ärendehantering av stipendier vid Internationella programkontoret, med 0,7 miljoner kronor för att finansiera ökade utgifter under anslaget 26:10 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* för ökade kostnader vid forskningsinstitutet i Istanbul. För att bidra till finansiering av regeringens utökade integrationsinsatser minskar anslaget med drygt 9 miljoner kronor fr.o.m. 2008. Slutligen minskar anslaget med 23 miljoner kronor till följd av att en besparing tas ut på anslaget under 2008.

1. Europeiskt presidieåtagande

Under anslagsposten disponerar Karlstads universitet medel för ett europeiskt presidieåtagande som pågår till och med 2009.

2. Informationsinsatser i utlandet

Under anslagsposten disponerar Svenska institutet medel för information om och presentation av svensk högre utbildning i utlandet, inklusive drift, underhåll och utveckling av den elektroniska informationsportalen med information om svensk högre utbildning till utländska studenter samt verksamheten i samrådsorganet för nationell samordning av informations- och marknadsföringsinsatser i utlandet.

3. Svenskundervisning i utlandet

Under anslagsposten disponerar Svenska institutet medel för åtgärder som främjar undervisning i svenska och undervisning om svenska förhållanden på högskolenivå i utlandet. Härav utgör 500 000 kronor ett årligt bidrag till kostnader för en professur i svenska språket vid universitetet i Tartu. Bidraget avses att lämnas under en treårsperiod med början den 1 januari 2006.

4. Vissa stipendier

Under anslagsposten disponerar Svenska institutet medel avseende stipendier för studier vid College of Europe samt insatser i samband med program för student- och läarmobilitet benämnt North2north inom ramen för Arktiska rådets universitetssamarbete UArctic. Regeringen bedömer att för vardera av de två utbytesprogrammen kommer ungefär hälften av medelstillelningen att utnyttjas.

5. Stödåtgärder inom ramen för EU:s utbildningsprogram

Fortsatt stöd med 1 138 000 kronor har beräknats för Tempus, EU:s samarbetsprogram med Central- och Östeuropa inom högre utbildning.

Under anslagsposten har 108 000 kronor beräknats för stöd till utveckling av projektansök-

ningar samt till spridning av resultat inom EU:s utbildningsprogram Leonardo da Vinci, där universitet och högskolor medverkar.

Vidare har 216 000 kronor beräknats för att delfinansiera universitets och högskolors kostnader för intensivkurser i svenska språket för Erasmusstudenter, s.k. Erasmus Intensive Language Courses (EILC). EILC är en permanent aktivitet inom ramen för EU:s utbildningsprogram Sokrates.

Medlen disponeras av Internationella programkontoret för utbildningsområdet.

6. Uppbyggnad minoritetsspråk

Under anslagsposten finns uppförda resurser som regeringen avser att senare fördela till lärosäten som ska bidra till uppbyggnad av utbildning i romani och jiddisch.

7. Särskild utbildning för lärare i yrkesämnen

Under anslagsposten disponerar ett antal lärosäten medel för särskild lärarutbildning enligt förordningen (2005:568) om särskild utbildning för lärare i yrkesämnen.

8. Integration

Under anslagsposten disponerar ett antal lärosäten medel för kompletterande utbildningar för jurister och lärare med utländsk examen. Under anslaget finns också resurser som regeringen senare avser att fördela till lärosäten för kompletterande utbildningar för personer med utländsk utbildning.

9. Högskolan på Gotland

Under anslagsposten disponerar högskolan medel för fortsatt utveckling av grundutbildningen under 2008.

10. Områdesprov

Under anslagsposten disponerar Högskoleverket medel för ökade utgifter i samband med utveckling av två områdesprov. Områdesproven ska

kunna användas som komplettering till det generella högskoleprovet vid urval till högre utbildning som påbörjas på grundnivå.

11. Stockholms universitet

Institutet för psykosocial medicin (IPM) upphör som myndighet den 1 oktober 2007. Under anslagsposten disponerar Stockholms universitet 400 000 kronor i samband med att huvuddelen av verksamheten inordnas i universitet.

12. Bolognapromotorerna

Under anslagsposten finns uppfört resurser för samordning av och aktiviteter inom den nationella Bolognaexpertgruppen.

13. Statliga ålderspensionsavgifter

Resurser för ökade utgifter för utbildningsbidrag för forskarstuderande med anledning av ålderspensionsreformen finns beräknade under anslagsposten.

17. Vidareutbildning av obehöriga lärare

Under anslagsposten disponerar ett antal lärosäten medel för vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen enligt förordningen (2007:224) om högskoleutbildning för vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen.

Tabell 9.25:70 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	417 635	417 635	417 635
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 346	13 646	25 455
Beslut	67 482	392 747	353 368
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	488 463	824 028	796 458

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.71 25:71 Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete vid vissa högskolor

Tabell 9.25:71 Anslagsutveckling för anslaget Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete vid vissa högskolor

Tusental kronor

2006	Utfall	371 277	Anslags-sparande	-28
2007	Anslag	390 089 ¹	Utgifts-prognos	383 067
2008	Förslag	396 316 ²		
2009	Beräknat	406 012 ³		
2010	Beräknat	417 125 ⁴		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Verksamheten och resurserna vid Lärarhögskolan i Stockholm och Stockholms universitet integreras.

³ Motsvarar 396 316 tkr i 2008 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 396 316 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera all ersättning – inklusive ersättning för lokalhyror och kostnader för inredning och utrustning – som är förknippad med forskning vid högskolor som inte har vetenskapsområden samt för konstnärligt utvecklingsarbete vid de konstnärliga högskolorna i Stockholm.

Regeringens överväganden

Regeringen har vid beräkning av anslaget utgått från följande:

Tabell 9.25:71 Fördelning på anslagsposter

Tusental kronor

ANSLAGSPOST	ÖKNING 2008	BELOPP	
1	Danshögskolan	250	4 285
2	Dramatiska institutet	250	4 136
3	Gymnastik- och idrottshögskolan	250	23 049
4	Högskolan i Borås	3 295	39 036
5	Högskolan Dalarna	3 189	44 270
6	Högskolan på Gotland	285	17 477
7	Högskolan i Gävle	3 360	72 792
8	Högskolan i Halmstad	3 208	43 195
9	Högskolan Kristianstad	3 677	35 209
10	Högskolan i Skövde	3 052	30 725
11	Högskolan Väst	3 004	29 377
12	Konstfack	250	5 095
13	Kungl. Konsthögskolan	250	3 061
14	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	250	5 180
15	Operahögskolan i Stockholm	250	3 511
16	Södertörns högskola	4 649	27 613
17	Teaterhögskolan i Stockholm	250	3 755
18	Försvarets högskola	4 550	4 550
Summa	34 269	396 316	

Resursfördelning för 2008

Anslaget ökar med 27 969 000 kronor. Vidare ökar anslaget med 4 300 000 kronor till följd av att Försvarets högskola blir en statlig högskola fr.o.m. den 1 januari 2008. Under utgiftsområde 6 minskar anslaget 6:5 *Försvarets högskola* med motsvarande belopp.

Vidare minskar anslaget med 33 752 000 kronor till följd av att verksamheten vid Lärarhögskolan i Stockholm och därmed följande resurser integreras i verksamheten vid Stockholms universitet, varvid Lärarhögskolan i Stockholm upphör som myndighet. Anslaget 25:24 *Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning* ökar med motsvarande belopp.

I anslagsposten Gymnastik- och idrottshögskolan ingår medel till Centrum för idrottsforskning med 6 386 020 kronor.

Tabell 9.25:71 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	390 089	390 089	390 089
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 127	12 749	23 776
Beslut	32 552	33 348	34 262
Överföring till/från andra anslag	-29 452	-30 173	-30 999
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	396 316	406 012	417 125

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.72 25:72 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tabell 9.25:72 Anslagsutveckling för anslaget Ersättning för klinisk utbildning och forskning

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2006	Utfall	1 986 092		0
2007	Anslag	2 014 568 ¹	Utgifts-prognos	1 978 457
2008	Förslag	2 035 846		
2009	Beräknat	2 090 919 ²		
2010	Beräknat	2 153 555 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 2 040 984 tkr i 2008 års prisnivå.³ Motsvarar 2 046 096 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera ersättning till vissa landsting enligt avtal om samarbete om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården samt om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården.

Regeringens överväganden

Ett avtal om samarbete om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården har slutits den 13 juni 2003 mellan staten och företrädare för de sex berörda landstingen. Vidare har ett avtal om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården slutits den 30 respektive den 31 augusti

2004 mellan svenska staten, Västra Götalands läns landsting och Västerbottens läns landsting.

Resursfördelning 2008

Regeringen har vid beräkning av anslaget utgått från följande belopp.

Anslaget ökar på grund av regeringens förslag att utöka antalet platser avseende läkarutbildningen vid Uppsala universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet och Karolinska institutet med totalt 330 helårsstudenter.

Tabell 9.25:72 Medicinsk utbildning och forskning

Tusental kronor

ANSLAGSPOST	BELOPP
Uppsala universitet	236 446
Lunds universitet	369 266
Göteborgs universitet	383 857
Umeå universitet	217 437
Linköpings universitet	166 814
Karolinska institutet	532 831
Regeringens disposition	15 097

Tabell 9.25:72 Odontologisk utbildning och forskning

Tusental kronor

Göteborgs universitet	61 174
Umeå universitet	52 924

Dimensionering

Med utgångspunkt i den av regeringen föreslagna utbyggnaden av läkarutbildningen bör följande dimensionering gälla.

Tabell 9.25:72 Dimensionering av läkarutbildningen

Helårsstudenter

UNIVERSITET	2008	2009	2010	Total volym förändring 2013
Uppsala universitet	799	817	835	860
Lunds universitet	982	1 000	1 018	1 053
Göteborgs universitet	860	878	896	921
Umeå universitet	808	838	868	933
Linköpings universitet	659	677	695	730
Karolinska institutet	1 518	1 536	1 554	1 579

Tabell 9.25:72 Dimensionering av tandläkarutbildningen

Helårsstudenter			
UNIVERSITET	2008	2009	2010
Göteborgs universitet	300	300	300
Umeå universitet	225	225	225

Tabell 9.25:72 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	2 014 568	2 014 568	2 014 568
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	16 140	65 823	122 790
Beslut	5 138	10 528	16 196
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 035 846	2 090 919	2 153 555

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.73 25:73 Högskoleverket

Tabell 9.25:73 Anslagsutveckling för Högskoleverket

Tusental kronor				
År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Belopp
2006	Utfall	155 956		4 047
2007	Anslag	165 087 ¹	Utgifts-prognos	166 102
2008	Förslag	166 548		
2009	Beräknat	170 385 ²		
2010	Beräknat	174 816 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 166 548 tkr i 2008 års prisliv.

³ Motsvarar 166 548 tkr i 2008 års prisliv.

Anslaget används för att finansiera myndighetens förvaltningskostnader. Högskoleverket är central myndighet för frågor som rör universitet och högskolor.

Högskoleverket ska enligt sin förordning granska kvaliteten i den högre utbildningen och följa upp resultaten av sina utvärderingar. Högskoleverket svarar för tillsynen över högskolans verksamhet vilket bidrar till att öka kvaliteten och att öka rättssäkerheten i högskolan.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Den avgiftsbelagda verksamheten vid Högskoleverket avser högskoleprovet som delvis finansieras genom att en del av den avgift deltagarna i

högskoleprovet får betala används för att täcka kostnaderna för verksamheten avseende högskoleprovet vid verket.

Enligt Högskoleverkets beräkningar uppvisar provet ett fortsatt underskott 2008–2010 med ca 1 000 000 kronor årligen. Verkets bedömning är dock att antalet provdeltagare kommer att vara konstant de närmaste åren eftersom årskullarna ökar.

Tabell 9.25:73 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor			
UPPDRAGSVERKSAMHET	INTÄKTER	KOSTNADER	RESULTAT (INTÄKT-KOSTNAD)
UTFALL 2006	13 348	14 366	-1 018
PROGNOS 2007	12 625	13 511	-886
BUDGET 2008	12 540	13 500	-960

Regeringens överväganden

Resultatinformation

Regeringen har i avsnitten 7 och 8.8 i tillämpliga delar redovisat Högskoleverkets uppnådda resultat. Regeringen bedömer att de mål som uppställts för verksamheten har uppfyllts.

Resursfördelning 2008

Anslaget ökar med 250 000 kronor med anledning av ökade kostnader för tillsyn, kvalitetsgranskning, m.m. i samband med att Försvarshögskolan inrättas som en högskola under högskolelagen (1992:1434) fr.o.m. den 1 januari 2008. Medlen föreslås överföras från utgiftsområde 6, anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

Tabell 9.25:73 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	165 087	165 087	165 087
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 211	5 042	9 467
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	250	256	262
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	166 548	170 385	174 816

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.74 25:74 Verket för högskoleservice

Tabell 9.25:74 Anslagsutveckling för Verket för högskoleservice

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos	Övrigt
2006	Utfall	15 786			0
2007	Anslag	16 923 ¹			16 620
2008	Förslag	17 050			
2009	Beräknat	17 444 ²			
2010	Beräknat	17 898 ³			

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 17 050 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 17 050 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för att finansiera utgifter för antagningsverksamheten och bedömningar av utländska gymnasiebetyg.

Verket för högskoleservice ansvarar för den samordnade antagningen till utbildning på grundnivå och avancerad nivå på uppdrag av universitet och högskolor. Vidare är verket systemförvaltare för studieadministrativa IT-system. Verket för högskoleservice ansvarar bl.a. för den tekniska förvaltningen av Ladok-systemet på uppdrag av universitet och högskolor. Utöver detta biträder verket universitet, högskolor och andra myndigheter vid upphandling.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Det ekonomiska målet för den avgiftsfinansierade verksamheten upphandling är att intäkterna ska täcka samtliga kostnader (full kostnadstäckning). För antagning till högskoleutbildning finns det inte något specificerat ekonomiskt mål för hur stor del av kostnaderna som ska täckas av avgiften. Utgifter som inte finansieras med avgiftsinkomster ska finansieras från anslaget. Det ekonomiska målet för den avgiftsfinansierade verksamheten med anledning av driften av studiedokumentationssystemet Ladok är att intäkterna ska täcka samtliga kostnader för denna verksamhet (full kostnadstäckning).

Tabell 9.25:74 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

UPPDRAGSVERKSAMHET	INTÄKTER	KOSTNADER	RESULTAT (INTÄKT-KOSTNAD)
UTFALL 2006	177 673	168 290	9 383
(varav tjänsteexport)	0	0	0
PROGNOS 2007	191 097	203 210	-12 113
(varav tjänsteexport)	0	0	0
BUDGET 2008	196 826	198 626	-1 800
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Tabell 9.25:74 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	16 923	16 923	16 923
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	127	521	975
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	17 050	17 444	17 898

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget.

Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.75 25:75 Centrala studiestödsnämnden m.m.

Tabell 9.25:75 Anslagsutveckling för Centrala studiestödsnämnden m.m.

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	404 943		19 773
2007	Anslag	396 466 ¹		389 347
2008	Förslag	399 127		
2009	Beräknat	408 259 ²		
2010	Beräknat	418 805 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 399 127 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 399 127 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Centrala studiestödsnämndens förvaltningskostnader. Vidare används anslaget för Socialstyrelsens och Samesamfundets förvaltningskostnader för administration av bidrag vid vissa kortare studier.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.25:75 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor				
Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006				
Prognos 2007		341 600		
Budget 2008		340 100		

De offentligrättsliga avgifterna inom studiestöds- och hemutrustningsverksamheten får disponeras av myndigheten och ska bidra till verksamhetens finansiering. Inbetalda avgifter redovisas därför mot anslaget 25:75 *Centrala studiestödsnämnden m.m.*

Regeringens överväganden

Regeringen redovisar resultaten av verksamheten under utgiftsområde 15 Studiestöd och bedömer att myndighetens verksamhet även fortsättningsvis ska ha samma omfattning.

Anslaget föreslås ökas med 150 000 kronor med anledning av att kostnaderna för administration ökar för bidrag som lämnas för studier om funktionshinder (avsnitt 4.6.6 utgiftsområde 15).

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 398 127 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:75 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	396 466	396 466	396 466
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 511	11 640	22 182
Beslut	150	153	157
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	399 127	408 259	418 805

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.76 25:76 Överklagandenämnden för studiestöd

Tabell 9.25:76 Anslagsutveckling för Överklagandenämnden för studiestöd

Tusental kronor				
År	Utfall	Utveckling	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	9 548		2 980
2007	Anslag	12 266 ¹		11 000
2008	Förslag	12 359		
2009	Beräknat	12 647 ²		
2010	Beräknat	12 977 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 12 359 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 12 359 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Överklagandenämnden för studiestöds förvaltningskostnader.

Regeringens överväganden

Regeringen redovisar resultaten av verksamheten under utgiftsområde 15 Studiestöd och bedömer att verksamheten även fortsättningsvis ska bedrivas i samma omfattning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 12 359 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:76 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	12 266	12 266	12 266
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	93	381	711
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	12 359	12 647	12 977

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.77 25:77 Internationella programkontoret för utbildningsområdet

Tabell 9.25:77 Anslagsutveckling för Internationella programkontoret för utbildningsområdet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2006	Utfall	42 524		Anslags-sparande	787
2007	Anslag	45 360 ¹		Utgifts-prognos	45 320
2008	Förslag	50 587			
2009	Beräknat	50 448 ²			
2010	Beräknat	52 019 ³			

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 49 087 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 49 087 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget ändamål är att finansiera Internationella programkontoret för utbildningsområdet. Myndigheten ansvarar för stöd till de aktörer inom utbildningsområdet som önskar delta i olika former av internationellt samarbete. Verksamheten omfattar framför allt EU:s utbildningsprogram för livslångt lärande samt vissa nordiska och nationella program för främjande av internationellt samarbete.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 25:77 Internationella programkontoret för utbildningsområdet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 8 000 000 kronor under 2009.

Internationella programkontoret för utbildningsområdet administrerar utbildningsprogrammet Programkontorets skolstipendier. Myndigheten behöver under 2008 fatta beslut om att utdela stipendier för att kunna ge mottagarna rimliga förutsättningar att planera och genomföra verksamhet under 2009.

Tabell 9.25:77 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–
Ingående åtaganden		0	8 000	8 000	
Nya åtaganden		8 000	8 000		
Infriade åtaganden		0	-8 000	-8 000	0
Utestående åtaganden		8 000	8 000		
Erhållet/föreslaget bemyndigande		8 000	8 000		

Regeringens överväganden

Regeringens bedömning är att det svenska deltagandet inom de program som Programkontoret ansvarar för bidrar till att stärka kvalitet och öppenhet i det svenska utbildningssystemet. Myndighetens särskilda informationssatsning om EU:s nya utbildningsprogram under 2007 bedöms utgöra en god grund för ökat svenskt deltagande i det nya programmet. Inom vissa delar av programmet är det särskilt angeläget med ökat deltagande, framför allt student- och lärarmobiliteten inom Erasmus, fortbildningsstipendierna inom Comenius samt inom utvecklingsprojekten inom Grundtvig.

Regeringen föreslår en förstärkning av myndighetens ramanslag med anledning av att EU:s nya utbildningsprogram medför nya arbetsuppgifter och årligen utökande volymer under programperioden. Med anledning av detta föreslås ett tillskott om 1,5 miljoner kronor till anslaget 25:77 *Internationella programkontoret för utbildningsområdet*. Finansieringen föreslås ske genom att anslagen 25:3 *Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnomsorg* samt 25:70 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* minskas med 0,75 miljoner kronor vardera.

I samband med regeringens satsning på lärarfortbildning föreslås en förstärkning i syfte att finansiera fortbildningsinsatser inom EU-programmet Comenius. Regeringen föreslår därför en ökning med 2 miljoner kronor av anslaget 25:77 *Internationella programkontoret för utbildningsområdet*. Finansiering föreslås ske genom en minskning av anslag 25:3 *Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnomsorg* med motsvarande belopp.

Den tidigare regeringen har fattat beslut om omlokalisering av sexton befattningar till Gotland, varav tio finansieras av Sida. Denna omlokalisering skall genomföras under 2008. Detta kommer att innebära vissa omställningskostnader samt ökade kostnader till följd av etablering på två orter. Regeringen avser att med anledning av den beslutade omlokaliseringen noga följa utvecklingen av myndighetens ekonomiska situation, så att verksamheterna långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet. Mot bakgrund av detta föreslås att anslaget 25:77 *Internationella programkontoret för utbildningsområdet* för 2008 ökas med 1,5 miljoner kronor i syfte att täcka kostnader som uppstår i samband

med omlokaliseringen till Visby. Finansieringen föreslås ske genom att anslaget 25:12 *Bidrag till viss verksamhet inom vuxenutbildning* minskas med motsvarande belopp.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag om 50 587 000 kronor för budgetåret 2008.

Tabell 9.25:77 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	45 360	45 360	45 360
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	227	1 491	2 950
Beslut	5 000	3 597	3 709
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	50 587	50 448	52 019

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.78 25:78 Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning

Tabell 9.25:78 Anslagsutveckling för Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning

Tusental kronor				
År	Typ	Belopp	Notering	Belopp
2006	Utfall	72 972	Anslags-sparande	581
2007	Anslag	63 855 ¹	Utgifts-prognos	62 656
2008	Förslag	44 159		
2009	Beräknat	15 861 ²		
2010	Beräknat	16 333 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 15 452 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 15 452 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för att finansiera verksamheten vid Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning.

Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning har i uppdrag att främja och stödja arbetet vid universitet och högskolor i frågor gällande verksamheterna breddad rekrytering, pedagogisk utveckling och IT-stödd distansutbildning.

Regeringens överväganden

Resultatinformation

Nya strategier för myndighetens verksamhetsgrenar har tagits fram under 2006 för att ytterligare öka stödet till lärosätena. Strategierna har syftat till att stärka lärosätenas arbete med att kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla högre utbildning.

Myndighetens insatser har främst inriktats på att skapa nätverk och samarbete genom olika nätverk och andra arenor. Bl.a. har 33 nätverk bildats för att stödja lärosätenas arbete med den nya utbildnings- och examensstrukturen.

Antalet kurser inom ramen för nätuniversitetet har ökat med drygt 50 procent sedan dess första verksamhetsår 2003. Antalet sökande till nätuniversitetets drygt 3 100 kurser uppgick till ca 170 000 under 2006 (se vidare kapitel Resultatredovisning för universitet och högskolor, avsnittet Grundutbildning).

Resursfördelning

Anslaget minskar med 20 miljoner kronor till följd av en besparing.

Regeringen anser att universitet och högskolor ska få ett ökat ansvar att bl.a. själva säkerställa breddad rekrytering och pedagogisk utveckling. Enligt regeringens bedömning bör vidare Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning avvecklas från och med den 1 januari 2009. Denna fråga kommer att utredas särskilt.

Planeringsförutsättning 2009

Fr.o.m. 2009 beräknar regeringen att anslaget minskar med 50 miljoner kronor till följd av avvecklingen.

Tabell 9.25:78 Härledning av anslagsnivån 2008–2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	63 855	63 855	63 855
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	304	2 006	3 964
Beslut	-20 000	-50 000	-51 485
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	44 159	15 861	16 333

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.79 25:79 Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.

Tabell 9.25:79 Anslagsutveckling för Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.

Tusental kronor

År	Utfall	26 945	Anslags-sparande	6 040
2006	Utfall	26 945		
2007	Anslag	32 225 ¹	Utgifts-prognos	27 793
2008	Förslag	32 431		
2009	Beräknat	33 407 ²		
2010	Beräknat	34 199 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 32 431 tkr i 2008 års prismetod.

³ Motsvarar 32 431 tkr i 2008 års prismetod.

Anslagets ändamål är att finansiera kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco, medlemsavgifter till konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv, för Internationella centret för bevarande och restaurering av kulturföremål i Rom (ICCROM), för de avgifter som är kopplade till konventionen om det immateriella kulturarvet, kostnaderna för Svenska unescorådet samt bevakningen av Unescos verksamhet i Paris. Unesco är FN:s fackorgan för utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation. Enligt organisationens konstitution ska varje medlemsland ha en nationalkommission som länk mellan landets regering och Unesco. Anslaget används till största delen för Sveriges medlemsavgift i Unesco och utbetalas i euro och USD.

Regeringens överväganden

Utgifterna för anslaget påverkas främst av utvecklingen av Unescos budget, Sveriges andel av budgeten samt eventuella valutaförändringar. För 2008 bestäms budgeten för Unesco vid generalkonferensen i oktober 2007. Medlemsavgiften erläggs i början av 2008. För 2008 beräknas anslaget till 32 431 000 kronor.

Tabell 9.25:79 Härlledning av anslagsnivån 2008-2010

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	32 225	32 225	32 225
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	206	1 182	1 974
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	32 431	33 407	34 199

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.1.80 25:80 Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning

Tabell 9.25:80 Anslagsutveckling för Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning

Tusental kronor

År	Utfall	10 055	Anslags-sparande	1 163
2006	Utfall	10 055	Anslags-sparande	1 163
2007	Anslag	11 736 ¹	Utgifts-prognos	11 687
2008	Förslag	11 396		
2009	Beräknat	11 663 ²		
2010	Beräknat	11 969 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 11 396 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 11 396 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning. Anslaget används även för övergripande statistik inom utbildningsområdet. I nu gällande ansvarsfördelning för officiell statistik inom Utbildningsdepartementets område finansieras den officiella skolstatistiken via anslag till Statens skolverk och högskolestatistiken via anslag till Högskoleverket. Centrala studiestödsnämnden ansvarar för officiell statistik som avser studiestöd. Den officiella statistiken som gäller utbildningsväsendet som helhet finansieras via anslag till

Statistiska centralbyrån (SCB). Inom anslaget finansieras även de årliga kostnaderna för OECD-CERI:s indikatorprogram INES.

Delar av anslaget används för verksamheter av tillfällig art och där behoven uppstår löpande under året. Det innebär att anslagsbelastningen kan variera mellan budgetåren.

Regeringens överväganden

Under innevarande budgetår har större delen av medlen avsatts för den årliga övergripande utbildningsstatistiken och OECD:s indikatorprojekt INES. Vidare har vissa medel fördelats till myndigheten Internationella programkontoret inom utbildningsområdet i samband med lanseringen av EU:s nya utbildningsprogram för livslångt lärande 2007–2013.

Genom särskilt regeringsbeslut har medel fördelats till Baltic 21-sekretariatet. Medlen utgör en delfinansiering av Sveriges bidrag till sekretariatet.

Som ett led i finansieringen för genomförande av undersökningar av levnadsförhållanden (ULF och Barn-ULF) som redovisas under utgiftsområde 9 minskas anslaget permanent med 415 000 kr från och med 2008. Det under utgiftsområde 9 uppförda anslaget 18:1 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* ökas med motsvarande belopp.

Tabell 9.25 80 Härlledning av anslagsnivån 2007–2009

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	11 736	11 736	11 736
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	75	352	669
Beslut	-415	-425	-436
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	11 396	11 663	11 969

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

10 Forskningspolitik

10.1 Omfattning

Politikområdet omfattar anslag till forskning och forskningens infrastruktur.

Inom politikområdet finns de forsknings- och utvecklingsfinansierande myndigheterna Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Vetenskapsrådet och Verket för innovationssystem samt ett anslag för

rymdforskning. Andra myndigheter som ingår i politikområdet är Institutet för rymdfysik, Polarforskningssekreteriatet, Kungl. biblioteket och Statens ljud- och bildarkiv. Vidare ingår Centrala etikprövningsnämnden och de sex regionala etikprövningsnämnderna i Göteborg, Linköping, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala.

10.2 Utgiftsutveckling

Tabell 10.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Miljoner kronor	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
<i>Anslag inom utgiftsområde 16</i>						
26:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	2 760,9	3 022,0	2 972,9	3 592,9	3 719,5	3 859,6
26:2 Vetenskapsrådet: Förvaltning	108,1	107,6	106,7	109,9	112,4	115,3
26:3 Rymdforskning	164,6	168,3	162,6	169,4	174,8	179,7
26:4 Institutet för rymdfysik	45,0	45,3	45,1	45,7	46,8	48,0
26:5 Kungl. biblioteket	243,9	241,4	242,6	258,9	265,0	272,1
26:6 Polarforskningssekreteriatet	26,1	31,8	31,0	31,9	26,5	27,2
26:7 Sunet	39,8	40,2	39,4	40,4	41,3	42,3
26:8 Centrala etikprövningsnämnden	4,3	4,2	4,2	4,3	4,4	4,5
26:9 Regionala etikprövningsnämnder	26,5	41,5	41,9	41,7	42,4	43,2
26:10 Särskilda utgifter för forskningsändamål	108,4	112,7	110,7	114,1	116,9	119,9
2006 16 26:7 Främjande och analys av forsknings- och utvecklingssamarbetet inom EU m.m.	16,4	-	-	-	-	-
Totalt för utgiftsområde 16	3 543,9	3 815,0	3 757,2	4 409,2	4 550,0	4 711,9

Miljoner kronor	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
<i>Anslag inom utgiftsområde 9</i>						
26:1 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Förvaltning	22,0	23,5	23,8	23,9	24,4	25,1
26:2 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Forskning	291,9	319,0	320,0	342,0	354,5	368,6
Totalt för utgiftsområde 9	313,9	342,5	343,8	365,9	378,9	393,6
<i>Anslag inom utgiftsområde 17</i>						
26:1 Statens ljud- och bildarkiv	46,2	56,7	60,7	47,0	48,0	49,2
Totalt för utgiftsområde 17	46,2	56,7	60,7	47,0	48,0	49,2
<i>Anslag inom utgiftsområde 20</i>						
26:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Förvaltningskostnader	40,7	43,0	43,5	43,6	44,6	45,7
26:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	318,4	354,1	355,2	402,9	417,4	433,2
Totalt för utgiftsområde 20	359,0	397,2	398,7	446,5	462,0	479,0
<i>Anslag inom utgiftsområde 23</i>						
26:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	250,4	278,4	273,4	321,7	333,2	345,6
26:2 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	1,2	1,2	1,2	2,0	1,4	1,4
Totalt för utgiftsområde 23	251,6	279,6	274,6	323,7	334,7	347,1
<i>Anslag inom utgiftsområde 24</i>						
26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader	116,2	132,3	132,6	135,3	138,5	142,1
26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	1 388,5	1 405,0	1 394,5	1 810,0	1 874,2	1 928,2
Totalt för utgiftsområde 24	1 504,7	1 537,3	1 527,0	1 945,3	2 012,6	2 070,3
Totalt för politikområde Forskningspolitik	6 019,3	6 428,2	6 361,9	7 537,5	7 786,1	8 051,0

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FIU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

10.3 Mål

Målet för forskningspolitiken är att Sverige ska vara en ledande forskningsnation, där forskning bedrivs med hög vetenskaplig kvalitet.

Ovanstående mål är beslutat av riksdagen (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:UbU1, rskr. 2000/01:99 och bet. 2000/01:KrU1, rskr. 2000/01:59).

10.4 Resultatredovisning

10.4.1 Övergripande forskningspolitik

Sverige är ett av de länder som avsätter mest resurser för forskning och utveckling (FoU). De statliga medel som avsätts till forskning 2007 uppgår till ca 24,7 miljarder kronor.

För 2007 tillfördes drygt 700 miljoner kronor till FoU. Emellertid har Statistiska centralbyråns (SCB) beräkning av statens avsättning i fasta priser innevarande år visat en minskning av anslagen för FoU med drygt 500 miljoner kronor jämfört med 2006. Denna beräknade

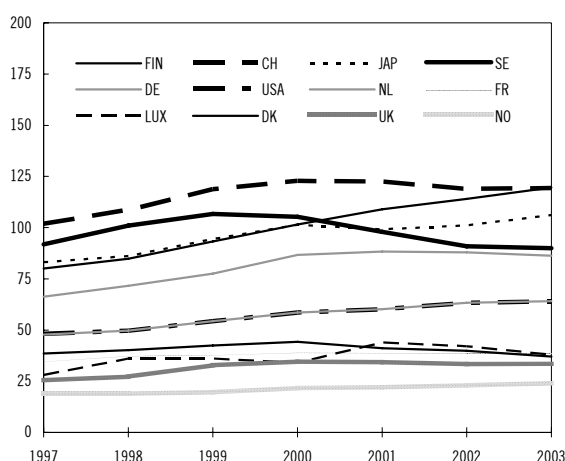
minskning beror huvudsakligen på att SCB har använt en annan beräkningsmodell än tidigare. Den nya modellen har en förändrad bedömning i uppskattningen av FoU-innehållet i anslagen. Minskningen beror delvis även på minskade medel för FoU inom bl.a. försvaret.

Utöver statens investeringar beräknas även ca 1,5 miljarder kronor avsättas från de offentliga forskningsstiftelserna till FoU under 2007. Sammantaget motsvarar dessa avsättningar ca 0,87 procent av BNP.

Det svenska näringslivet tillhör de mest FoU-intensiva i världen, dock har näringslivets investeringar i FoU minskat under senare år. År 2005 avsatte företag med minst 50 anställda sammanlagt ca 70,5 miljarder kronor, vilket motsvarade 2,64 procent av BNP. Detta är en minskning jämfört med 2004, då denna del av näringslivet avsatte ca 2,7 procent.

Näringslivets investeringar i FoU återspeglas bland annat i antalet patent. Sverige låg ända till slutet av 1990-talet bland de två-tre länder som hade flest antal patentansökningar per miljon invånare i patentbyråerna i Europa, Japan och USA, s.k. triadiska patent. Antalet triadiska patentansökningar från Sverige har dock minskat under senare år och var 2003 färre än från Finland, Schweiz och Japan. Även Tyskland har under samma tid uppvisat en ökning och där är nu antalet triadiska patentansökningar ungefär lika många som i Sverige.

Diagram 10.1 Antal triadiska patentansökningar per miljon invånare 1997-2003

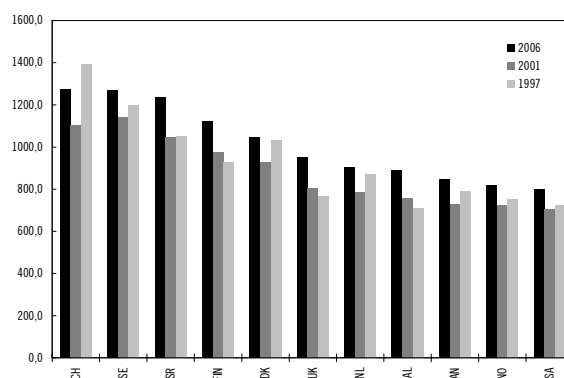

Källa: OECD Science, Technology and Industry Scoreboard

Svensk forskning är dock fortfarande mycket produktiv. Under den senaste tio-årsperioden har Sverige varit en av de två länder som

publicerat flest antal artiklar per miljon invånare. Merparten av de svenska artiklarna hörde till de medicinska och naturvetenskapliga områdena.

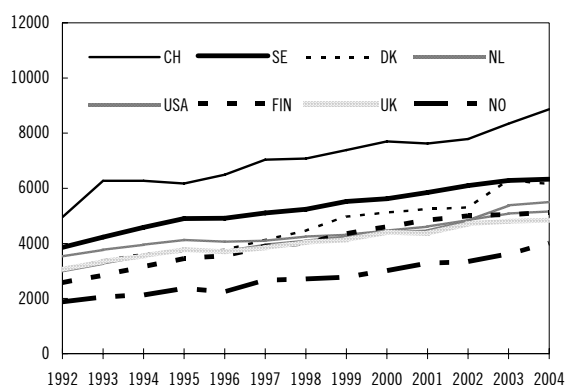
Diagram 10.2 Antal artiklar per miljon invånare 2006, 2001 och 1997

Källa: OECD Science, Technology and Industry Scoreboard

De flesta OECD-länder har ökat sina statliga satsningar på FoU, vilket bland annat återspeglas i ett högre antal artiklar per land under senare år.

Synligheten, mätt som antalet citeringar av vetenskapliga artiklar per miljon invånare, ökade för alla industrialiserade länder under åren 1991–2004. Schweiz hade störst synlighet med ett stort försprång före övriga länder, följt av Sverige och Danmark. Även om det totala antalet artiklar från Schweiz och Sverige var nästan detsamma var antalet citeringar av schweiziska arbeten avsevärt högre, och ökade dessutom kraftigare under perioden. Vidare hade flera länder med färre antal citeringar en större ökning av antalet citeringar än Sverige. Särskilt tydligt var detta för Danmark, Nederländerna och Norge. Samma bild kan urskiljas för 2005, även om underlaget för det året fortfarande är ofullständigt och därför inte ingår i diagrammet nedan. Sammantaget visar detta på en minskande synlighet för svensk forskning under de senaste åren.

Diagram 10.3 Antal citeringar per miljon invånare 1992-2004

Källa: Vetenskapsrådet, Thomson ISI, NSF, Science and Engineering Indicators 2006

10.4.1.1 Forsknings- och utvecklingsstöd

Sveriges myndigheter för finansiering av forskning och utveckling är de tre forskningsråden: Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) och Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) samt Verket för innovationssystem (Vinnova). Den största delen av deras forskningsstöd fördelas efter ansökan från forskarna själva. Huvudkriteriet för urval av forskningsstöd är vetenskaplig kvalitet. Formas och FAS har också att ta hänsyn till samhällsrelevansen inom sina respektive områden. Av Vinnovas medel fördelas omkring hälften till projekt som formulerats av grupper relaterade till innovationssystem och den andra hälften fördelas till projekt huvudsakligen initierade av forskarna själva. Vinnovas satsningar är behovsmotiverade och myndigheten kräver i regel medfinansiering från andra finansiärer eller egeninsatser av de aktörer som ingår i projekten.

I beredningsarbetet använder sig forskningsråden av sakkunniga experter, organiserade i beredningsgrupper som är underställda forskningsrådets beslutande instanser. Sammantaget är en stor mängd forskare, både från Sverige och från andra länder, engagerade i arbetet. I de flesta av Formas och FAS beredningsgrupper ingår dessutom personer som representerar olika avnämningarnas intressen. Vid Vinnova finns programråd med externa experter som granskar ansökningarna utifrån både vetenskaplig kvalitet och tillväxtrelevans.

Under 2006 fördelade de tre forskningsråden totalt ca 3 500 miljoner kronor i forskningsstöd,

varav Vetenskapsrådet stod för ca 76 procent, Formas för ca 17 procent och FAS för ca 7 procent. Under samma period fördelade Vinnova ca 1 600 miljoner kronor, varav huvuddelen kom från myndighetens ordinarie anslag för FoU och övriga medel huvudsakligen utgjordes av tidsbegränsade satsningar inom ramen för de s.k. branschsamtalerna.

Antalet ansökningar till råden var mellan 10 och 20 procent lägre under 2006 jämfört med föregående år. Andelen beviljade ansökningar hos råden var mellan 14 och 20 procent.

Vinnova mottog ca 2 000 ansökningar, en ökning med drygt 300 procent jämfört med 2005. Förändringen i antalet ansökningar kan till stor del hänföras till programmet Forska&Väx, som startade 2006. Programmet hade en beviljandegrad om drygt 17 procent, jämfört med 32 procent för övriga utlysningar.

Starka forskningsmiljöer

Som ett resultat av den särskilda satsningen på starka forskningsmiljöer beviljade Vetenskapsrådet och Formas under 2006 s.k. Linnéstöd till 20 forskningsmiljöer. Dessa får dela på 140 miljoner kronor årligen under en tioårsperiod, totalt 1,4 miljarder kronor.

Även de fyra Berzeliicentra som Vetenskapsrådet och Vinnova utsåg under 2006 är ett resultat av satsningen på starka forskningsmiljöer. Berzeliicentra kommer att bedriva forskning under tio år med en total omfattning av 800 miljoner kronor. För Berzeliicentra krävs det samverkan mellan näringsliv och offentlig verksamhet för att på sikt söka nyttiggöra forskningen genom kommersiella tillämpningar.

FAS stöd till starka forskningsmiljöer har resulterat i s.k. FAS-centra. FAS kommer att finansiera tio centra som får dela på 57 miljoner kronor årligen under en tioårsperiod.

Under 2006 beviljade Vinnova stöd till 15 s.k. VINN Excellence Centers vid universitet och högskolor, som kommer att löpa över tio år med en total omsättning av tre miljarder kronor. Centrumen innefattar samverkan och samfinansiering med näringsliv och fokuseras mot såväl grundforskning som tillämpad forskning. De ska verka för att ny kunskap och ny teknik leder till nya produkter, processer och tjänster.

Vidare beviljade Vinnova, Stiftelsen för strategisk forskning samt Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling åtta s.k. Institute Excellence Centers vid forsknings-

institut under 2006. Dessa centrum ska verka för förnyelse och nyttiggörande av forskning och innefattar samverkan med näringsliv samt universitet och högskolor. De löper upp till sex år med en total omsättning på upp till 600 miljoner kronor.

Mång- och tvärvetenskap

Resultatet av en analys som Vetenskapsrådet har gjort visar att mång- och tvärvetenskap inte missgynnas i den typ av s.k. peer-review förfaranden som rådet använder i sin kvalitetsbedömning. Enligt analysen är det inte längre meningsfullt att kräva mer tvärvetenskap eller mångvetenskapliga programformer. Vetenskapsrådet har därför beslutat att fr.o.m. 2006 inte utlysa särskilda medel för tvär- och mångvetenskap.

FoU och samverkan med näringslivet

Som ett resultat av de s.k. branschsamtalena påbörjades flera FoU-inriktade branschprogram under 2006. De aktuella branscherna är bl.a. läkemedel, bioteknik och medicinteknik, fordonsindustrin samt skogs- och träindustrin. Programmen genomförs under 2006–2010 och omfattar drygt en miljard kronor i statliga medel, varav ca 700 miljoner kronor är nya medel och ca 300 miljoner kronor kommer från Vinnovas ordinarie budget. Programmen är differentierade och har utformats utifrån respektive branschs marknadsprognoser och behov. Utöver de samverkansprogram med näringslivet som initierats genom branschsamtalena finansierar Vinnova även andra samverkansprogram, främst inom fordonsområdet.

Nydisputerade forskare

Det är viktigt att goda förutsättningar ges för nydisputerade forskare att fortsätta sin forskarkarriär för att därigenom förstärka förnyelsen av forskning.

Vetenskapsrådet stödjer nydisputerade forskare främst genom postdoktorsstipendier och forskarassistenttjänster. Resultatet av 2006 års utlysning var att ca 190 nydisputerade forskare beviljades stöd jämfört med ca 215 föregående år. Det lägre antalet beviljade stöd under 2006 berodde på att det inte var aktuellt med några forskarassistenttjänster inom humaniora och samhällsvetenskap det året.

I hälften av de nya projekt som beviljades forskningsmedel av Formas ingick en doktorand, vars deltagande finansierades med

minst 50 procent. En femtedel av de beviljade projekten vid Formas under 2006 hade en yngre forskare som huvudsökande och projektledare. Formas finansierade också postdoktorala stipendier som riktar sig till nydisputerade forskare.

FAS stödjer nydisputerade forskare främst genom postdoktorsbidrag. 2006 års utlysning resulterade i att 13 bidrag beviljades. Det finns även många yngre forskare i projekt med stöd från FAS.

Vinnovas insatser för nydisputerade forskare är i huvudsak integrerade i övriga satsningar. Under 2006 deltog ca 320 nydisputerade forskare i Vinnova-projekt, jämfört med ca 260 föregående år.

Jämställbet

Andelen män respektive kvinnor bland högskolans forskare varierar mycket mellan olika vetenskapliga områden. För att få en rättvisande uppfattning om könsfördelningen i forskningsstödet kan andelen beviljat stöd i förhållande till andelen ansökningar om stöd, den s.k. beviljningsgraden, granskas. Vetenskapsrådet gjorde en sådan granskning för perioden 2003–2005 varvid även ansökningarna om Linnéstöd 2006 inkluderades. Granskningen visade att kvinnor och män hade ungefär samma beviljningsgrad utom i tre fall. Män hade högre beviljningsgrad än kvinnor avseende Linnéstöd, postdoktorsstipendier samt för projektbidrag inom medicinområdet.

Motsvarande analys av 2006 års allmänna utlysning visar att Vetenskapsrådet, med hänsyn tagen till skillnader mellan könen i karriärålder, beviljade kvinnor lägre andel forskningsstöd än män och beviljade kvinnor högre andel postdoktorsstipendier än män under 2006 jämfört med perioden 2003–2005.

Av Vetenskapsrådets ämnesråd hade ämnesrådet för naturvetenskap och teknik lägst andel kvinnor som sökte forskarstöd. Av de som sökte var 81 procent män och 19 procent kvinnor.

Andelen ansökningar till Formas där kvinnor var huvudsökande och som beviljades medel var ca 35 procent 2006, vilket är en ökning med ca 15 procent sedan Formas tillkomst.

Under året genomförde FAS en fördjupad analys för bidragsverksamheten 2004–2005. Analysen visar att männens andel bland beviljade ansökningar var högre än deras andel av det totala antalet sökanden. Denna skillnad fanns

dock inte för 2006. Andelen projektansökningar med kvinnliga sökanden till FAS var 44 procent och kvinnornas andel av beviljade ansökningar var 46 procent 2006.

Andelen projektansökningar med kvinnliga sökanden till Vinnova var 15 procent 2006, jämfört med 22 procent föregående år. Den minskade andelen kvinnliga sökanden beror på en låg andel kvinnliga sökanden i två program under året: Forska&Väx och MERA-programmet inom fordonsområdet. Inom båda programmen kommer projektledaren oftast från näringslivet.

Internationellt forskningssamarbete

Utlysningarna inom det sjätte ramprogrammet inom EU är avslutade. För svensk del är resultatet bra vad gäller de totala beviljade medlen. Svenska aktörer beviljades ca 500 miljoner euro, vilket motsvarade drygt fyra procent av de totala forskningsmedlen. Av de länder som deltog i ramprogrammet beviljades Sverige störst andel medel i relation till EU-avgiften. Cirka 200 projekt hade en svensk koordinator, vilket motsvarade tre procent av alla koordinatörer. Detta är en ökning sedan förra ramprogrammet.

Bland de svenska aktörerna har andelen deltagare från universitet och högskolor varit stort jämfört med övriga EU-länder. Andelen deltagare från näringslivet har däremot minskat sedan förra ramprogrammet. De svenska universiteten och högskolorna har erhållit nära tre gånger så mycket medel och haft dubbelt så många deltagare och koordinatörer jämfört med näringslivet.

Utvärderingar av forskning och utveckling

Vetenskapsrådet utvärderade några områden under 2006. En utvärdering av biomedicinsk teknik, som genomförts med hjälp av internationella experter, visade bl.a. att området har förändrats under de senaste tio åren och att detta måste återspeglas i kommande utlysningar inom fältet. Dessutom påpekades behovet av en tydlig karriärgång för att säkra tillgången till framtida akademiskt ledarskap. Som ett resultat av utvärderingen utökade Vetenskapsrådet medel till ett program inom området.

Tillsammans med bl.a. Vinnova utvärderade Vetenskapsrådet nätverket Swedish Micro-fabrication Network. Analysen visar att stödet till området har uppnått önskat resultat i form av samarbete och specialisering mellan laboratorier.

Under året utvärderade Formas den svenska arkitekturforskningen och resultaten visar att forskningen vilar på en solid empirisk grund. Utvärderingen visar dock också att teori-bildningen och metodutvecklingen är svag, att antalet doktorander minskar, att forskargrupperna är isolerade samt att den internationella publiceringen är otillräcklig. Formas kommer därför att ta initiativ till en bättre koordinering av forskningen och en utökad dialog med forskarsamhället inom arkitekturområdet.

Formas genomförde också en internationell utvärdering av forskningsprogrammet ekologisk jordbruks- och trädgårdsproduktion. Utvärderingen visar att det finns en omfattande forskning inom området och att delar av forskningen håller hög vetenskaplig kvalitet av internationell klass. En del av projekten bedöms dock som bristfälliga, framför allt beroende på otillräcklig vetenskaplig publicering. Utvärderingen visar också att forskningens resultat behöver spridas bättre till användare såväl inom landet som internationellt.

Under det gångna året redovisade FAS en internationell utvärdering av svensk arbetsmiljöforskning. Utvärderingen visar att den svenska arbetsmiljöforskningen innehar en världsledande position. Utvärderingen pekar bland annat på behov av att bättre utnyttja nationella databaser och register samt behov av en mer aktiv kunskapsförmedling och dialog med praktiker.

Under 2006 avslutade Vinnova sex utvärderingar och effektanalyser. Effektanalyserna avsåg den svenska trafiksäkerhetsinriktade forskningen under perioden 1973–2004 samt forskning och utveckling inom området informationsteknikens utformning, tillämpning och användning i arbetslivet.

Analysen av den trafiksäkerhetsinriktade forskningen visar på stora samhällsekonomiska vinster. Dels sparas många människoliv varje år, dels förebyggs många skador. Den samhällsekonomiska nyttan av detta uppskattas till ca 8,4 miljarder kronor årligen. Dessutom har satsningen haft ett stort värde för svensk fordonsrelaterad industri. Utifrån resultaten avseende den trafiksäkerhetsinriktade forskningen förstärkte Vinnova området genom etableringen av The National and Traffic Safety Center at Chalmers, (SAFER).

10.4.1.2 Forskningens infrastruktur

Forskningsanläggningar

Inom EU:s sjunde ramprogram finns särskilda medel avsatta för finansiering av infrastruktur för forskning, vilket möjliggör för svenska lärosäten att i ökad utsträckning satsa på utrustning och infrastruktur.

Kostnaderna för svenskt medlemskap i internationella forskningsanläggningar har ökat kraftigt under flera år. Detta har fått till följd att de forskningsfinansierande myndigheterna måste avsätta en allt större andel av sina anslag för att finansiera deltagande i dessa anläggningar.

Vetenskapsrådet har under året rapporterat sina prioriteringar av forskningens infrastruktur. Högst prioriterat är fortsatt medlemskap i de internationella forskningsanläggningar där Sverige deltar. Vidare är konstruktionen av dels en gemensam europeisk neutronkälla, European Spallation Source (ESS), dels fysikinfrastukturanläggningen MAX IV högt prioriterade. ESS kommer att ha den högsta prestandan i världen och har därmed potential att bli en världsledande forskningsfacilitet. MAX IV har potentialen att bli en av de ledande synkrotronerna i Europa. Vidare prioriterar Vetenskapsrådet deltagande i konstruktionen av de två tyska anläggningarna FAIR och XFEL högt. Även ESFRI (The European Strategy Forum for Research and Infrastructure) ger hög prioritet åt anläggningarna ESS och MAX IV.

Informationsförsörjning till forskning

Tillgänglighet för forskare till material vid Kungl. biblioteket (KB) och Statens ljud- och bildarkiv (SLBA) förbättrades under 2006 jämfört med föregående år.

SLBA tilldelades medel för att föra över insamlat analogt material från public-service-sändningar till digitalt format (prop. 2004/05:80). Dessa medel används delvis till ett projekt vid SLBA, som under 2006 resulterade i en effektiv metod för migrering och i att över 9 600 timmar inspelat public-service-material fördes över till digital form. Detta material gjordes tillgängligt för landets forskare i myndighetens mediedatabas.

Etikprövning av forskning

Ett mått på effektiviteten inom etikprövning av forskning är etikprövningsnämndernas genomsnittliga handläggningstider. I kategorin ”ändring av forskningsprojekt” var den genom-

snittliga handläggningstiden i genomsnitt nio dagar för alla regionala nämnder under 2006. I övriga kategorier var den genomsnittliga handläggningstiden 27 dagar 2006. I jämförelse med 2005 har de genomsnittliga handläggningstiderna vid de regionala nämnderna inte förändrats nämnvärt.

Den genomsnittliga handläggningstiden för ärenden som behandlades av den Centrala etikprövningsnämnden var, oavsett kategori, sex veckor under 2006 att jämföra med fyra och en halv vecka för 2005.

10.4.2 Resultat utanför politikområdet

Industriforskningsinstitutet

Som ett led i arbetet med att stärka de svenska industriforskningsinstitutet är IRECO Holding AB fr.o.m. den 1 januari 2007 helägt av staten, då Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling vederlagsfritt överlät sitt aktieinnehav om 45 procent till staten. Under 2006 omsatte industriforskningsinstitutet inom IRECO ca 1,2 miljarder kronor. Av detta bidrog staten med ca 20 procent genom direkta medel och projektbidrag, EU bidrog med ytterligare ca åtta procent. För övrig omsättning svarade näringslivet genom uppdrag och beställningar.

Innovationsbron AB

Innovationsbron AB arbetar med aktivt stöd via inkubatorer i kombination med s.k. såddfinansiering i tidiga skeden. Resultatet syns i långsiktiga effekter, t.ex. i form av utveckling av de enskilda företagen. En utvärdering av bolagets arbete med inkubatorer visar att ca 30 procent av de undersökta företagen som lokaliserade sig inom en inkubator anser att detta har haft betydelse eller mycket stor betydelse för att kunna starta företaget. Nästan lika många anser att inkubatorn hjälpt till att generera de första kunderna. Det tycks också föreligga ett samband mellan extern kapitalfinansiering i form av riskkapitalister och lokalisering i en inkubator.

10.5 Analys och slutsatser

10.5.1 Forskning och utveckling

Vetenskaplig kvalitet mäts bl.a. genom hur ofta vetenskapliga artiklar citeras. Sverige tillhör ett av de länder vars forskning citeras mest i världen, men man kan se en viss nedgång i antalet citeringar, främst inom det medicinska området. Detta förhållande kan ha ett samband med att de statliga resurserna till lärosätena och forskning och forskarutbildning har varit otillräckliga under en rad år. Även FoU-finansieringen i det svenska näringslivet är minskande. Detta avspeglas bl.a. i den sjunkande trend som märks i antalet nya svenska patentansökningar.

Trots detta är kvaliteten i svensk forskning fortfarande god, vilket de utvärderingar och analyser som forskningsråden och Vinnova slutfört under 2006 visar. Om Sverige även i framtiden ska vara en ledande kunskapsnation krävs ökade investeringar i FoU för att bibehålla den höga vetenskapliga kvaliteten i svensk forskning.

Regeringen anser att forskningsrådets och Vinnovas verksamhet för att effektivisera, kvalitetsbedöma och öka samfinansieringen av forskning bidrar väl till Sveriges position som en ledande kunskapsnation. Som exempel kan nämnas det sätt på vilket råden vidareutvecklar sina beredningsprocesser.

Vidare har forskningsrådets och Vinnovas stöd till starka forskningsmiljöer inneburit en kraftsamling. I konkurrensen om rådets forskningsstöd tillföll medlen främst de stora universiteten, som i samband med ansökningarna prioriterade vilka miljöer de anser vara mest konkurrenskraftiga.

Regeringen bedömer vidare att Vinn Excellence Centers och Berzelii centra har goda förutsättningar att utvecklas till högkvalitativa, internationellt konkurrenskraftiga forsknings- och innovationsmiljöer.

Regeringen anser att det internationella forskningssamarbetet är viktigt. Som ett exempel på lyckat internationellt samarbete kan nämnas det goda utfallet för universitet och högskolor i Sverige i det sjätte ramprogrammet. Stor potential finns dock för en ökning av det svenska näringslivets medverkan i europeiskt forskningssamarbete.

10.5.2 Forskningens infrastruktur

För att forskningen ska hålla hög kvalitet krävs en ständig utveckling av forskningens infrastruktur för alla vetenskapliga områden.

Regeringen anser att en väl fungerande infrastruktur är en förutsättning för högkvalitativ svensk forskning. Emellertid visar resultatindikatorer, såsom citeringsanalyser, att svensk forskning tappar i kvalitet i jämförelse med andra länder. Därför krävs utveckling av forskningens infrastruktur.

Som ett av flera led i att förbättra infrastrukturen för forskning och därmed öka Sveriges konkurrenskraft har regeringen därför inbjudit andra europeiska länder att delta i konstruktionen av en gemensam europeisk neutronkälla, European Spallation Source (ESS).

De reforminsatser KB och SLBA driver för att ge svenska forskare god tillgång till material, bidrar till att skapa goda förutsättningar för att svensk forskning ska bedrivas med hög vetenskaplig kvalitet. Regeringen ser en tydlig kvalitets- och effektiviseringspotential i fortsatt samverkan mellan myndigheterna.

Vidare menar regeringen att utvecklingen av universitetsdatanätet, polarforskarnas ökade tillgång till isbrytarfartyget Oden och effektiviteten inom etikprövningsorganisationen är ytterligare bidrag till att möjliggöra forskning av hög kvalitet.

10.6 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har givit en invändning för en av politikområdets myndigheter. Invändningen gäller Polarforskningssekreteriatet. Sekretariatet har inte redovisat vissa upplupna kostnader på 14,2 miljoner kronor. Det har fått till följd att årets kapitalförändring är för högt redovisad och att kostnaderna är för lågt redovisade. Årsredovisningen ger därmed inte en rättvisande bild. Polarforskningssekreteriatet ska utföra rättelser och kommentarer i årsredovisningen för 2007 i enlighet med Riksrevisionens invändning.

Föregående år fick Institutet för rymdfysik en invändning i revisionsberättelsen. Skälet var att institutet hade tagit ut avgifter och andra ersättningar som översteg fem procent av de totala kostnaderna under en tidsperiod längre än två år utan att ha begärt regeringens tillstånd för

detta. Institutet begärde och fick under hösten 2006 regeringens tillstånd att ta ut dessa avgifter.

10.7 Politikens inriktning

Regeringens politik syftar till att förstärka Sveriges ställning som forskningsnation och därmed öka landets konkurrenskraft. Kunskap har ett värde i sig. En fri och obunden forskning är grunden för det öppna samhället. Forskningen ska genomsyras av de grundläggande värderingar som samhället byggts upp utifrån. Dessa värderingar är en förutsättning för ett demokratiskt, tolerant och öppet klimat med mångfald i kunskapsutvecklingen.

Under den senaste femtonårsperioden finns tecken på att svensk forsknings världsledande position har försvagats. De statliga resurserna till lärosätena och forskning samt forskarutbildning har varit otillräckliga under en rad år.

EU har i Lissabondeklarationen enats om målsättningen att investeringar i forskning och utveckling, FoU, 2010 ska utgöra tre procent av varje medlemsstats BNP, varav två procent bör komma från den privata sektorn och en procent från den offentliga sektorn. Regeringen avser att under hösten 2008 lägga fram en forskningspolitisk proposition med förslag till olika åtgärder för att öka kvaliteten i svensk forskning samt förslag om hur Sverige ska uppnå denna målsättning.

Sveriges framtida välfärd och konkurrenskraft bygger på investeringar i ny kunskap och forskning. Regeringen kommer därför att intensifiera sitt arbete med att genomföra en rad insatser under mandatperioden för att stärka svensk forskning.

Resurserna för FoU ökas med 1,24 miljarder kronor 2008 till följd av förslagen i den forskningspolitiska propositionen *Forskning för ett bättre liv* (2004/05:80). Utöver dessa redan beslutade medel föreslår regeringen att lärosätenas resurser till forskning och forskarutbildning ökas med ytterligare 300 miljoner kronor 2008. Dessa medel fördelas väsentligen i enlighet med kvalitetskriterier baserade på Vetenskapsrådets fördelning av forskningsmedel. Dessutom tillförs ytterligare medel inom andra politikområden, vilket innebär att resurserna för FoU beräknas öka i storleksordningen 2 miljarder kronor 2008. Utöver de

ökningar som görs för FoU finns även vissa områden där minskade insatser sker exempelvis genom nedläggningen av Arbetslivsinstitutet (ALI) och besparingar inom försvaret. Detta innebär att den beräknade nettoförstärkningen till FoU blir ca 1,6 miljarder kronor. Vidare beräknas resurserna till forskning och forskarutbildning öka med ytterligare 400 miljoner kronor 2009.

Svensk forskning ska hålla hög kvalitet och de mest högkvalitativa forskarmiljöerna ska premieras för att kunna konkurrera med de bästa miljöerna i världen. Världsledande forskning kräver långsiktighet, förmåga att prioritera och frihet från statlig detaljstyrning. Ett värdefullt instrument för att uppnå detta är satsningar på starka forskningsmiljöer. Vetenskapsrådet kommer därför att stärka sina insatser inom detta område nästa år.

Det internationella polaråret (IPY) pågår under 2007–2009 och är en internationell kraftsamling för att synliggöra polarforskning, inte minst inom klimatområdet. För att ytterligare stärka den svenska satsningen, som innebär ökade operativa insatser i framför allt Arktis och information om insatserna, föreslås Polarforskningssekretariatet tillföras extra resurser i år och nästa år.

Regeringen har tillsatt en utredning av den organisation för forskningsfinansiering (dir. 2007:102) som inrättades 2001. Resultatet av denna utredning och utredningen om högskolans resursfördelningssystem för forskning och forskarutbildning (dir. 2006:29) kommer att utgöra underlag för fortsatta ställningstagande om den framtida svenska forskningspolitiken.

Svensk klinisk forskning har en viktig roll för utvecklingen av en högkvalitativ hälso- och sjukvård och för framväxten av en framgångsrik industri inom läkemedel och medicinteknik. En utredning har tillsatts med uppgift att ta fram en åtgärdsplan för att utveckla områdets potential (dir. 2007:39).

För arbetet med den gemensamma europeiska neutronkällan ESS (European Spallation Source) har regeringen inrättat ett särskilt sekretariat vid Lunds universitet. Sekretariatet ska ansvara för planering och konstruktion av ESS i samverkan med universitetet. Konstruktionen av ESS kommer sannolikt att ha en positiv inverkan på näringslivet, dels genom att ge goda möjligheter för svenska företag att sälja varor och tjänster till

ESS, dels genom att skapa förutsättningar för nya arbetstillfällen.

Vidare ser regeringen utifrån ett forskningsperspektiv positivt på den diskussion som förs mellan Kungl. Vetenskapsakademien (KVA) och Umeå respektive Göteborgs universitet om övertagande av forskningsanläggningarna i Abisko och Kristineberg och den verksamhet som bedrivs där.

Som ytterligare ett led i utvecklingen av svensk forskningsinfrastruktur vill regeringen revidera lagstiftningen avseende etikprövning av forskning där människor medverkar samt lagstiftningen om pliktexemplar av dokument.

Regeringen menar att den fria grundforskningen måste säkerställas. Samtidigt behöver forskning i högre utsträckning resultera i företagande och arbetstillfällen. Sverige behöver bli bättre på att omsätta resultaten från den statligt finansierade forskningen. Här spelar såväl lärosätenas holdingbolag som landets industriforskningsinstitut en viktig roll.

Som ett led i arbetet med att stärka den ideella sektorn och stimulera forskning vill regeringen stimulera donationer från privatpersoner och företag. Därför tillsätts senast 2008 en utredning för att möjliggöra avdragsrätt för sådana donationer.

Internationellt forskningssamarbete ger hög tillgång till forskningsresultat och är därmed viktigt för att ett litet land som Sverige ska kunna vara en ledande kunskapsnation. Det europeiska forskningssamarbetet är härvid av stor betydelse för att utveckla forskning av konkurrenskraftig och hög kvalitet.

10.8 Budgetförslag

10.8.1 26:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tabell 10.26:1 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	2 760 870	Anslags- sparande	4 149
2006	Utfall	2 760 870		4 149
2007	Anslag	3 022 040 ¹	Utgifts- prognos	2 972 928
2008	Förslag	3 592 881		
2009	Beräknat	3 719 455 ²		
2010	Beräknat	3 859 645 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 3 592 881 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 3 592 881 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera stöd till forskning, forskningsinformation och vetenskaplig utrustning. Anslaget används även för internationellt forskningssamarbete samt för utvärderingar, beredningsarbete, resor och seminarier som är kopplade till forskningsstödet.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Den grundforskning som finansieras av Vetenskapsrådet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. De medel som Vetenskapsrådet fördelar till vetenskaplig utrustning är också långsiktiga eftersom rådet åtar sig att under flera år betala ansvarigt lärosätes amorteringar och räntor för den aktuella utrustningen.

Vetenskapsrådet svarar även för långsiktiga internationella åtaganden gentemot forskningsorganisationer. Vetenskapsrådet ska därför för budgetåret 2008 ges möjlighet att fatta beslut om stöd till forskning och vetenskaplig utrustning som innebär åtaganden för kommande budgetår. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 fatta beslut, som inklusive tidigare åtaganden, medför behov av framtida anslag på högst 3 468 000 000 kronor under 2009, högst 2 150 000 000 kronor under 2010, högst 1 057 000 000 kronor under 2011, högst 258 000 000 kronor under 2012 och högst 17 000 000 kronor under 2013.

Tabell 10.26:1 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden, Vetenskapsrådet

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–
Ingående åtaganden	4 982 532	5 404 587	6 300 000		
Nya åtaganden	2 803 448	3 600 195	3 700 000		
Infriade åtaganden	-2 381 393	-2 704 782	-3 050 000	-1 910 000	-1 345 000
Utestående åtaganden	5 404 587	6 300 000	6 950 000		
Erhållet/förslaget bemyndigande	5 700 000	6 300 000	6 950 000		

Regeringens överväganden

I enlighet med vad som aviserades i propositionen Forskning för ett bättre liv (2004/05:80) föreslår regeringen i denna proposition att anslaget ökar med 551,5 miljoner kronor 2008. Regeringen avser att utifrån aviseringarna i nämnda prop. fördela den föreslagna ökningen enligt följande: 250 miljoner kronor för medicinsk forskning, 80 miljoner kronor för teknikvetenskaplig forskning, 60 miljoner kronor för starka forskningsmiljöer, 12 miljoner kronor för forskningens infrastruktur, 65 miljoner kronor för satsningar på meriteringsanställningar, 40 miljoner kronor för forskarskolor, 30 miljoner kronor för forskning till stöd för miljö och hållbar utveckling, 4,5 miljoner kronor för genusforskning samt 10 miljoner kronor för forskning inom utbildningsvetenskap.

Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:1 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	3 022 040	3 022 040	3 022 040
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	19 341	126 486	245 157
Beslut	551 500	570 929	592 448
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 592 881	3 719 455	3 859 645

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 3 592 881 000 kronor anvisas under anslaget 26:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 3 719 455 000 kronor respektive 3 859 645 000 kronor.

10.8.2 26:2 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tabell 10.26:2 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2006	Utfall	108 082	Anslags-sparande	-432
2007	Anslag	107 621 ¹	Utgifts-prognos	106 741
2008	Förslag	109 885		
2009	Beräknat	112 418 ²		
2010	Beräknat	115 341 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 109 885 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 109 885 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Vetenskapsrådets förvaltningskostnader.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:2 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:2 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	107 621	107 621	107 621
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 264	4 797	7 720
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	109 885	112 418	115 341

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 109 885 000 kronor anvisas under anslaget 26:2 *Vetenskapsrådet: Förvaltning* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 112 418 000 kronor respektive 115 341 000 kronor.

10.8.3 26:3 Rymdforskning

Tabell 10.26:3 Anslagsutveckling
Tusental kronor

2006	Utfall	164 599	Anslags- sparande	-2 676
2007	Anslag	168 308 ¹	Utgifts- prognos	162 606
2008	Förslag	169 385		
2009	Beräknat	174 809 ²		
2010	Beräknat	179 660 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 169 385 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 169 385 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för den obligatoriska avgiften till den Europeiska rymdorganisationens (ESA) vetenskapliga program, för Sveriges avtalsbundna andel av det internationella driftbidraget till Esrange samt för projektstöd till svenska forskare för deltagande i nationell och internationell grundforskning inom rymdområdet. Anslaget disponeras av Rymdstyrelsen.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Den grundläggande forskning som finansieras via anslaget till rymdforskning bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. Resursnivån för vetenskapsprogrammet inom ESA fastställs också för flera år i taget. Resursnivån för perioden 2006–2010 beslutades i december 2005. Det nu ingångna Esrange-avtalet löper till 2010. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 besluta om bidrag, som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 165 000 000 kronor under 2009, högst 165 000 000 kronor under 2010, högst 170 000 000 kronor under 2011, högst 175 000 000 kronor under 2012 och högst 175 000 000 kronor under 2013.

Tabell 10.26:3 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden, Rymdstyrelsen
Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–
Ingående åtaganden	611	533	413		
Nya åtaganden	43	40	540		
Infriade åtaganden	-138	-160	-162	-160	-150
Utestående åtaganden	516	413	791		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	800	500	850		

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:3 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:3 Rymdforskning

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	168 308	168 308	168 308
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 077	6 501	11 352
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	169 385	174 809	179 660

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 169 385 000 kronor anvisas under anslaget 26:3 *Rymdforskning* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 174 809 000 kronor respektive 179 660 000 kronor.

10.8.4 26:4 Institutet för rymdfysik

Tabell 10.26:4 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	44 994		49
2007	Anslag 45 310 ¹		45 077
2008	Förslag 45 716		
2009	Beräknat 46 781 ²		
2010	Beräknat 48 005 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 45 716 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 45 716 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Institutet för rymdfysiks förvaltningskostnader. Institutet bedriver forskning och utveckling, utbildning samt mät- och registreringsverksamhet inom främst rymdfysik, atmosfärfysik och rymdteknik.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:4 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:4 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	45 310	45 310	45 310
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	406	1 471	2 695
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	45 716	46 781	48 005

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 45 716 000 kronor anvisas under anslaget 26:4 *Institutet för rymdfysik* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 46 781 000 kronor respektive 48 005 000 kronor.

10.8.5 26:5 Kungl. biblioteket

Tabell 10.26:5 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	243 901		3 032
2007	Anslag 241 403 ¹		242 583
2008	Förslag 258 863		
2009	Beräknat 265 032 ²		
2010	Beräknat 272 149 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 258 863 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 258 863 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Kungl. bibliotekets (KB) förvaltningskostnader. KB är Sveriges nationalbibliotek. KB samlar in, bevarar och tillhandahåller det svenska tryckta ordet och förvärvar viss utländsk litteratur om Sverige. Myndighetens uppgifter baseras på lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument. KB ansvarar även för samverkan mellan forskningsbibliotek.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:5 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:5 Kungl. biblioteket

Tusental kronor	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	241 403	241 403	241 403
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	17 460	23 629	30 746
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	258 863	265 032	272 149

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 258 863 000 kronor anvisas under anslaget 26:5 *Kungl. biblioteket* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 265 032 000 kronor respektive 272 149 000 kronor.

10.8.6 26:6 Polarforskningssekretariatet

Tabell 10.26:6 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2006	Utfall	26 097	Anslags-sparande	-151
2007	Anslag	31 766 ¹	Utgifts-prognos	31 048
2008	Förslag	31 949		
2009	Beräknat	26 528 ²		
2010	Beräknat	27 204 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 25 949 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 25 949 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Polarforskningssekretariatets förvaltningskostnader. Polarforskningssekretariatet främjar svensk polarforskning genom att delta i planeringen av vetenskapliga expeditioner till Arktis och Antarktis samt svarar för den logistik och utrustning som krävs för expeditionerna. Sekretariatet är också ansvarig myndighet för prövning av tillstånd för

vistelse i Antarktis och tillsynsutövning över svensk verksamhet i Antarktis.

Tabell 10.26:6 Uppdragsverksamhet Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor			
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	26 900	12 777	14 123
(varav tjänsteexport)	26 900	12 777	14 123
Prognos 2007	57 279	68 295	3 107
(varav tjänsteexport)	57 279	68 295	3 107
Budget 2008	11 000	13 000	1 107
(varav tjänsteexport)	11 000	13 000	1 107

Polarforskningssekretariatet får ta ut avgifter för tjänsteexport av polarforskningsexpeditioner.

Regeringens överväganden

Polarforskningssekretariatets utgifter varierar mellan åren beroende på om större expeditioner genomförs eller inte. För att klara år med stora utgifter måste anslagssparandet tas i anspråk och anslaget är beräknat utifrån dessa förutsättningar. För arbetet med det internationella polaråret (IPY) föreslår regeringen dessutom att anslaget tillfälligt ökar med en resursförstärkning om 6 miljoner kronor på tilläggsbudget för 2007 i samband med denna budgetproposition. Även för 2008 föreslås att anslaget ökar tillfälligt med en resursförstärkning om 6 miljoner kronor för samma ändamål.

Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:6 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:6 Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	25 766	25 766	25 766
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	183	762	1 438
Beslut	6 000	0	0
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	31 949	26 528	27 204

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 31 949 000 kronor anvisas under anslaget 26:6 *Polarforskningssekreteriatet* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 26 528 000 kronor respektive 27 204 000 kronor.

10.8.7 26:7 Sunet

Tabell 10.26:7 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2006	Utfall	39 805	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	40 151 ¹	Utgifts-prognos	39 421
2008	Förslag	40 408		
2009	Beräknat	41 282 ²		
2010	Beräknat	42 320 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 40 408 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 40 408 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera Sunet (Swedish University Computer Network), ett datanätverk för överföring av elektronisk information som binder samman i första hand universitet och högskolor, men också vissa folkbibliotek och läns museer. Sunet finansieras genom detta anslag samt genom avgifter från universitet och högskolor. Avgifterna ska täcka de kostnader som inte täcks av anslaget.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.26:7 Uppdragsverksamhet Sunet

Tusental kronor				
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)	
Utfall 2006	102 783	142 588	-39 805	
(varav tjänsteexport)	0	0	0	
Prognos 2007	101 700	141 851	-40 151	
(varav tjänsteexport)	0	0	0	
Budget 2008	96 000	137 072	-41 072	
(varav tjänsteexport)	0	0	0	

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:7 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:7 Sunet

Tusental kronor	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	40 151	40 151	40 151
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	257	1 131	2 169
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	40 408	41 282	42 320

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 40 408 000 kronor anvisas under anslaget 26:7 *Sunet* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 41 282 000 kronor respektive 42 320 000 kronor.

10.8.8 26:8 Centrala etikprövningsnämnden

Tabell 10.26:8 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2006	Utfall	4 320	Anslags-sparande	8
2007	Anslag	4 239 ¹	Utgifts-prognos	4 171
2008	Förslag	4 267		
2009	Beräknat	4 360 ²		
2010	Beräknat	4 470 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 4 267 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 4 267 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Centrala etikprövningsnämndens förvaltningskostnader. Nämnden är en myndighet som prövar överklagande av beslut som fattats av de sex regionala nämnderna för etikprövning av forskning som rör människor. Nämnden utövar dessutom tillsyn över efterlevnaden av lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor samt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:8 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:8 Centrala etikprövningsnämnden

Tusental kronor	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	4 239	4 239	4 239
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	28	121	231
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 267	4 360	4 470

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 4 267 000 kronor anvisas under anslaget 26:8 *Centrala etikprövningsnämnden* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 4 360 000 kronor respektive 4 470 000 kronor.

10.8.9 26:9 Regionala etikprövningsnämnder

Tabell 10.26:9 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2006	Utfall	26 472	Anslags-sparande	15 768
2007	Anslag	41 466 ¹	Utgifts-prognos	41 894
2008	Förslag	41 749		
2009	Beräknat	42 440 ²		
2010	Beräknat	43 249 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 41 749 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 41 749 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för de regionala etikprövningsnämndernas förvaltningskostnader. De regionala nämnderna är sex myndigheter som fattar beslut avseende etikprövning av forskning som rör människor.

Etikprövningsnämnderna tar ut avgifter för etikprövning av forskning. Avgifterna levereras in på inkomsttitel 2559 Avgifter för etikprövning av forskning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.26:9 Avgiftsfinansierad verksamhet, Regionala etikprövningsnämnder

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	20 961	0	27 565	-6 604
Prognos 2007	28 000	0	37 000	-9 000
Budget 2008	41 000	0	41 000	0

Regeringens överväganden

Myndigheterna finansierar sin verksamhet genom avgifter. Enligt det ekonomiska målet ska avgifterna täcka kostnaderna för nämndernas verksamhet. För 2008 beräknar regeringen kostnaderna för verksamheten till 41 miljoner kronor. Eftersom verksamheten ännu är förhållandevis ny finns en osäkerhet i beräkningen av anslagsförbrukningen och avgiftsintäkterna. Anslaget har för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:9 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:9 Regionala etikprövningsnämnder

Tusental kronor	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	41 466	41 466	41 466
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	283	974	1 783
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	41 749	42 440	43 249

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 41 749 000 kronor anvisas under anslaget 26:9 *Regionala etikprövningsnämnder* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 42 440 000 kronor respektive 43 249 000 kronor.

10.8.10 26:10 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tabell 10.26:10 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	108 409	Anslags-sparande	94
2006	Utfall	108 409	Anslags-sparande	94
2007	Anslag	112 671 ¹	Utgifts-prognos	110 743
2008	Förslag	114 093		
2009	Beräknat	116 878 ²		
2010	Beräknat	119 859 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/2007:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 114 093 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 114 093 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för forskningsverksamhet och vissa särskilda utgifter inom forskningsområdet.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås öka med 700 000 kronor från och med 2008 för att finansiera ett ökat bidrag till Svenska forskningsinstitutet i Istanbul. Medlen överförs från anslaget 1625:70 *Särskilda utgifter för universitet och högskolor*. Anslaget har

för perioden 2008–2010 beräknats enligt följande.

Tabell 10.26:10 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:10 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	112 671	112 671	112 671
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	722	3 490	6 453
Beslut	700	717	735
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	114 093	116 878	119 859

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 114 093 000 kronor anvisas under anslaget 26:10 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 116 878 000 kronor respektive 119 859 000 kronor.